

Obchodní akademie a Gymnázium Bubeneč

Krupkovo náměstí 4, 160 00 Praha 6

Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání

Humanitní gymnázium Bubeneč

Obsah

1.	Identifikační údaje	5
2.	Charakteristika školy	6
2.1.	Velikost a historie školy	6
2.2.	Vybavení školy	6
2.3.	Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4.	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	6
2.5.	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	7
3.	Charakteristika školního vzdělávacího programu	8
3.1.	Zaměření školy	8
3.2.	Profil absolventa	8
3.3.	Organizace přijímacího řízení	8
3.4.	Organizace maturitní zkoušky	9
3.5.	Výchovné a vzdělávací strategie	9
3.5.1.	Kompetence k učení	9
3.5.2.	Kompetence k řešení problémů	9
3.5.3.	Kompetence komunikativní	10
3.5.4.	Kompetence sociální a personální	10
3.5.5.	Kompetence občanská	11
3.5.6.	Kompetence k podnikavosti	11
3.5.7.	Kompetence digitální	12
3.6.	Zabezpečení výuky žáků se SVP a žáků mimořádně nadaných	12
3.7.	Začlenění průřezových témat	13
3.7.1.	Přehled začlenění průřezových témat	14
3.7.2.	Osobnostní a sociální výchova	14
3.7.3.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	16
3.7.4.	Multikulturní výchova	17
3.7.5.	Environmentální výchova	19
3.7.6.	Mediální výchova	20
4.	Učební plán	23
5.	Učební osnovy	25
5.1.	Vzdělávací oblast <i>Jazyk a jazyková komunikace</i>	25
5.1.1.	Charakteristika vzdělávací oblasti	25
5.1.2.	Cílové zaměření vzdělávací oblasti	26

5.1.3. Český jazyk a literatura.....	27
5.1.4. Cizí jazyk	44
5.1.5. Anglický jazyk.....	48
5.1.6. Francouzský jazyk	68
5.1.7. Německý jazyk.....	86
5.1.8. Ruský jazyk.....	98
5.1.9. Španělský jazyk	110
5.2. Vzdělávací oblast <i>Matematika a její aplikace</i>	126
5.2.1. Charakteristika vzdělávací oblasti	126
5.2.2. Cílové zaměření vzdělávací oblasti	126
5.2.3. Matematika	128
5.3. Vzdělávací oblast <i>Člověk a příroda</i>	142
5.3.1. Charakteristika vzdělávací oblasti	142
5.3.2. Cílové zaměření vzdělávací oblasti	143
5.3.3. Fyzika	145
5.3.4. Chemie.....	151
5.3.5. Biologie	156
5.3.6. Laboratorní práce	165
5.3.7. Zeměpis	168
5.4. Vzdělávací oblast <i>Člověk a společnost</i>	181
5.4.1. Charakteristika vzdělávací oblasti	181
5.4.2. Cílové zaměření vzdělávací oblasti	181
5.4.3. Základy společenských věd.....	183
5.4.4. Dějepis	192
5.4.5. Právo.....	204
5.5. Vzdělávací oblast <i>Člověk a svět práce</i>	209
5.5.1. Charakteristika vzdělávací oblasti	209
5.5.2. Cílové zaměření vzdělávací oblasti	209
5.5.3. Písemná a elektronická komunikace	210
5.5.4. Ekonomie.....	216
5.6. Vzdělávací oblast <i>Umění a kultura</i>	221
5.6.1. Charakteristika vzdělávací oblasti	221
5.6.2. Cílové zaměření vzdělávací oblasti	222
5.6.3. Hudební výchova	224

5.6.4. Výtvarná výchova	229
5.6.5. Charakteristika vzdělávací oblasti	234
5.6.6. Cílové zaměření vzdělávací oblasti	235
5.6.7. Tělesná výchova	236
5.7. Vzdělávací oblast <i>Informatika</i>	250
5.7.1. Charakteristika vzdělávací oblasti	250
5.7.2. Cílové zaměření vzdělávací oblasti	250
5.7.3. Informační a komunikační technologie	252
5.8. Volitelné předměty.....	260
5.8.1. Anglický jazyk pro jazykové zkoušky.....	260
5.8.2. Literární a jazykový seminář	264
5.8.3. Matematický seminář.....	268
5.8.4. Média a masová komunikace	272
5.8.5. Dějiny 20. století.....	276
5.8.6. Dějiny kultury	281
5.8.7. Ekonomika	285
5.8.8. Matematická cvičení.....	290
5.8.9. Politologie.....	295
5.8.10. Seminář přírodních věd	300
5.8.11. Tvůrčí psaní.....	304
5.8.12. Základy podnikání.....	308
6. Hodnocení žáků	312
7. Autoevaluace školy.....	314

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program: Humanitní gymnázium Bubeneč

Kód oboru vzdělání: 79-41-K/41

Čtyřletý vzdělávací program

Forma vzdělávání: denní

Předkladatel:

Obchodní akademie a gymnázium Bubeneč

Krupkovo náměstí 4

160 00 Praha 6

IČO: 61384534

IZO: 061384534

RED-IZO: 600005721

Ředitelka: RNDr. Radka Nováková, Ph.D.

Kontakty:

e-mail: oakrupkovo@oakrupkovo.cz, jmeno.prijmeni@oakrupkovo.cz

www.oabubenec.cz

tel: 224 313 860, 224 314 829

Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské náměstí 2, 110 00 Praha 1

www.praha.eu

tel: 236 001 111

Hlavní koordinátor: RNDr. Radka Nováková, Ph.D.

Školní vzdělávací program je platný pro 1. ročníky od 1. 9. 2023.

Školní vzdělávací program byl vypracován v souladu s platným Rámcově vzdělávacím programem pro gymnázia.

.....
RNDr. Radka Nováková, Ph.D.
ředitelka školy

2. Charakteristika školy

2.1. Velikost a historie školy

Cílová kapacita školy je 550 žáků. Kromě oboru gymnázia se ve škole žáci vzdělávají i v oborech obchodní akademie a ekonomické lyceum.

Škola se nachází v historické budově v klidné části Prahy 6 – Bubenče a sousedí s pražským parkem Stromovka. Jedna z budov, ve které škola sídlí, byla v roce 1905 postavena jako reprezentativní radnice obce Bubeneč. Památkově chráněná budova byla citlivě zrekonstruována a nabízí svým žákům bezpečné, klidné a ekologicky málo narušené prostředí. Škola (tehdy Střední ekonomická škola) byla založena v roce 1968, původně sídlila v Kafkově ulici v Praze 6 a na současné adrese se nachází od roku 1973. Historická budova nabízí výbornou atmosféru a dobrý kolektiv žáků i vyučujících. Škola má dobrou dopravní dostupnost, sídlí v dochozí vzdálenosti od stanice metra Hradčanská, dobře dostupná je i autobusovou dopravou.

2.2. Vybavení školy

Škola využívá 22 učeben, z toho je 5 učeben počítačových. Škola disponuje jednou tělocvičnou se šatnami a sprchami. Pro odložení osobních věcí mají žáci k dispozici skříňky. Škola je propojena počítačovou sítí, což umožňuje všem žákům i zaměstnancům bezplatné připojení na internet z kteréhokoli počítače v budově školy, je možné i bezdrátové wi-fi připojení. Všechny učebny jsou vybaveny počítači zapojenými do sítě a dataprojektory s ozvučením. V budově je studentům dále k dispozici knihovna s více než 4 tisíci svazků a studovna s 15 počítači připojenými ke školní síti. Studentům je kdykoli k dispozici kopírka i skener.

Škola provozuje školní jídelnu s kapacitou 450 strážníků. Jídelna nabízí výběr ze dvou jídel a objednávkový systém s lokálním i dálkovým přístupem.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má více než 40 členů, pracují zde začínající učitelé i pedagogové s dlouholetou praxí. Naprostá většina členů sboru je plně kvalifikovaných, někteří si vzdělání doplňují. Samozřejmostí je průběžné další vzdělávání pedagogů.

Ve škole působí výchovná poradkyně a školní metodik prevence. Výchovná poradkyně spolupracuje se školní psycholožkou, která průběžně dochází do školy. Celý tým je k dispozici žákům i rodičům a spolupracuje s ředitelkou školy. Ve škole dále pracuje i koordinátorka environmentální výchovy a kariérový poradce.

2.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Dlouhodobě škola posiluje výuku druhého cizího jazyka v rámci Metropolitního programu hlavního města Prahy.

Dlouhodobým projektem ve vyučování cizím jazykům je tradiční školní výměnný pobyt. Škola dlouhodobě spolupracuje s partnerskou školou v německém Brakelu. Žáci bydlí v rodinách a důraz je kladen hlavně na společné aktivity, např. společné exkurze, sportovní soutěže, práce na tématu a další.

Škola realizuje poznávací i pobytové zájezdy do evropských zemí, např. do Španělska, Francie, Velké Británie. Žáci poznávají různá místa spojená s historií, zeměpisem či kulturou.

Pro výuku cizích jazyků jsou důležité rovněž návštěvy divadelních představení v anglickém jazyce.

Dlouhodobým projektem jsou také adaptační kurzy 1. ročníků. Cílem je umožnit novým žákům adaptaci na nové prostředí a nové spolužáky. Důležitým cílem je navodit atmosféru důvěry mezi studenty a pedagogy.

Dalším dlouhodobým projektem je pořádání besed a diskusních fór s významnými představiteli společenského, ekonomického a vědeckého života. Besedy jsou pořádány průběžně podle možností a zájmu žáků.

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola se snaží utvářet bezpečné prostředí. Dlouhodobě budujeme dobré vztahy mezi žáky, žáky a pedagogy, školou a rodiči. Rodiče mají možnost kdykoli kontaktovat jednotlivé učitele i vedení školy. Rodiče jsou informováni o prospěchu a chování žáka průběžně prostřednictvím elektronického systému Bakaláři a dále dvakrát ročně na třídních schůzkách.

Při škole funguje Sdružení rodičů a přátel školy, jehož členy jsou rodiče stávajících i bývalých žáků naší školy. Sdružení pravidelně organizuje pro naši školu maturitní ples, dále pomáhá financovat vybavení školy IT technikou, podílí se na financování besed, kurzů a exkurzí žáků.

Ve škole funguje školská rada, která je složena ze dvou zástupců pedagogických pracovníků, dva členové zastupují zřizovatele, jeden člen, rodič, zastupuje nezletilé žáky a jeden člen zastupuje zletilé žáky.

Škola je fakultní školou VŠE.

Vedení školy umožňuje účast žáků na organizaci charitativních akcí, např. Kytičkový den.

Škola podporuje profesionální i poloprofesionální sportovní aktivity žáků, umožňuje uvolňování z výuky při vrcholovém sportu nadaných žáků. Spolupracujeme s jednotlivými sportovními svazy a kluby.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Zaměření školy

Škola pracuje se žáky ve třech vzdělávacích programech: obchodní akademie, ekonomické lyceum a gymnázium s humanitním zaměřením.

Škola se profiluje především výukou předmětů ekonomického směru a výukou jazyků. Žáci studují anglický jazyk jako první cizí jazyk, druhý cizí jazyk volí mezi německým jazykem, francouzským jazykem, španělským jazykem a ruským jazykem. Všechny cizí jazyky studují žáci již od prvního ročníku.

Hlavním cílem je připravit žáky gymnázia pro studium na vysoké škole, u nás i zahraničí. Dbáme na vybudování širokého odborného a jazykového základu za použití moderních informačních technologií, skupinové a projektové výuky. Odborné znalosti jsou prohlubovány v druhé polovině studia ve volitelných předmětech. Klíčovým cílem je formovat žáky tak, aby byli schopni zvolit vlastní profesní dráhu a aby získali pozitivní vztah k celoživotnímu vzdělávání. Umožňujeme žákům najít cesty k uplatnění v osobním životě i celé demokratické společnosti.

3.2. Profil absolventa

Hlavní úlohou našeho gymnázia je formování všeobecně vzdělaného absolventa. Každému musí být poskytnuta podpora takového rozsahu, aby řádně dokončil vzdělávání na naší škole a byl vybaven znalostmi a předpoklady ke studiu na vysoké škole a následně se dokázal uplatnit na trhu práce.

Absolvent má kladný vztah k celoživotnímu vzdělávání. Tím, že ovládá dva cizí jazyky, má veškeré předpoklady ke studiu na českých i zahraničních vysokých školách. Absolvent dokáže pracovat s informačními technologiemi, aplikacemi, píše na klávesnici všemi deseti prsty, dokáže vyhledávat informace, třídit je a posoudit jejich správnost. Umí zpracovat a prezentovat informace na dané téma. Absolvent má široké historické a kulturní znalosti, které využívá k uvědomění si své národní i evropské identity, k respektování práv jiných lidí a jejich kulturních odlišností, je vnímavý, tolerantní. Absolvent je schopný sebereflexe, zvládá přijmout radu i kritiku. Dokáže kultivovaně vyjádřit a obhájit své myšlenky a vést diskusi.

3.3. Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení se řídí vyhláškou č. 353/2016 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání v platném znění a zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění.

Do konce ledna příslušného kalendářního roku zveřejní ředitelka školy kritéria přijetí na jednotlivé obory a nejvyšší možný počet přijímaných uchazečů. Uchazeči konají jednotné přijímací zkoušky z českého jazyka a matematiky.

Výsledky přijímacího řízení jsou zveřejňovány v anonymizované podobě na webových stránkách školy a v listinné podobě na veřejně přístupném místě.

3.4. Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkoušky se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, a vyhláškou č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, v platném znění.

Maturitní zkouška obsahuje část společnou a část profilovou.

Ve společné části žáci skládají 2 povinné zkoušky z českého jazyka a literatury a cizího jazyka nebo matematiky a maximálně 2 nepovinné zkoušky.

V profilové části skládá žák zkoušku z českého jazyka a literatury, z cizího jazyka, pokud konal ve společné části didaktický test, a 3 dalších povinných zkoušek (výběr stanovuje ředitelka školy). Žák může konat maximálně 2 nepovinné zkoušky (výběr stanovuje ředitelka školy). Žák si musí zvolit cizí jazyk. Jednu zkoušku z cizího jazyka může žák nahradit úspěšně vykonanou standardizovanou zkouškou z tohoto cizího jazyka minimálně na úrovni B2, výsledek musí být doložen jazykovým certifikátem. Aktuální údaje lze nalézt na stránkách školy: www.oabubenec.cz.

3.5. Výchové a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie slouží k rozvoji jednotlivých kompetencí, které jsou stanoveny rámcově vzdělávacím programem a školním vzdělávacím programem a slouží k osobnímu rozvoji jedince a jeho začlenění do společnosti.

3.5.1. Kompetence k učení

Žák:

- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředek pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

3.5.2. Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;

- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhájí podložené závěry;
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran;
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

3.5.3. Kompetence komunikativní

Žák:

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá digitální technologie a dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

3.5.4. Kompetence sociální a personální

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a ke zdraví druhých;
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.

3.5.5. Kompetence občanská

Žák:

- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;
- chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu;
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání;
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování;
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

3.5.6. Kompetence k podnikavosti

Žák:

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;
- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést;
- chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

3.5.7. Kompetence digitální

Žák:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie; dokáže poradit s technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

3.6. Zabezpečení výuky žáků se SVP a žáků mimořádně nadaných

Informace o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) získává škola již při přijímacím řízení ze zpráv pedagogicko-psychologické poradny či jiných zařízení, v jejichž péči byli žáci na základní škole. Škola dlouhodobě spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou pro Prahu 6.

Školní psycholožka provádí na začátku studia diagnostiku přetrvávajících obtíží a doporučuje individuální přístup ve výuce tak, aby se výrazně snížila neúspěšnost žáka ve studiu. Potřeby každého konkrétního žáka jsou řešeny ve spolupráci třídního učitele, vyučujícího daného předmětu, školní psycholožky, výchovné poradkyně, vedení školy a rodičů, aby žák mohl úspěšně absolvovat studium v plném rozsahu. Pedagogové věnují těmto žákům zvýšenou pozornost, volí vhodné metody a formy výuky, případně hodnocení. Žáci jsou informováni o možnostech uzpůsobení podmínek při konání maturitní zkoušky.

Žákům se sociálně slabšího prostředí škola umožňuje půjčování učebnic, studijních materiálů a jiných pomůcek, které má k dispozici. Speciální přístup někdy vyžadují i žáci z jiného kulturního prostředí, kteří mohou mít problémy s nedostatečnou znalostí češtiny.

Zvýšená pozornost je věnována nadaným a mimořádně nadaným studentům. K jejich rozvoji je třeba přistupovat individuálně. Výchovná poradkyně vede seznam nadaných i mimořádně nadaných žáků a pravidelně je aktualizuje. Podporujeme účast těchto žáků v soutěžích (odborných, grafických, jazykových, sportovních i ekonomických).

Žáci, kteří se věnují sportovní přípravě na vrcholové úrovni, mohou mít v průběhu vzdělávání úpravu organizace výuky. O možnostech úpravy organizace studia rozhoduje ředitelka školy na základě studijních a sportovních výsledků žáka.

Nadaným žákům zajišťujeme kontakt s vysokými školami. Učitelé cizích jazyků pomáhají připravovat žáky na mezinárodně uznávané jazykové zkoušky.

3.7. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou součástí vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů, zároveň jsou obsažena v samostatných projektech, jako jsou kurzy, besedy, projety apod. Detailní popis průřezových témat je v RVP G; zde uvádíme jen konkrétní přínosy a cíle, jichž by mělo vzdělání dosáhnout.

Průřezová témata vstupují do vzdělávání jako témata, která jsou v současnosti vnímána jako aktuální. Tato témata mají především ovlivňovat postoje, hodnotový systém a jednání žáků. Průřezová témata procházejí jako důležitý formativní prvek celým vzděláváním, proto vzdělávání na gymnáziu v tomto smyslu navazuje na průřezová témata v základním vzdělávání, kde se s nimi žáci setkávají poprvé.

Do vzdělávání jsou zařazena tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
3. Multikulturní výchova
4. Environmentální výchova
5. Mediální výchova

3.7.1. Přehled začlenění průřezových témat

Předmět	1.	2.	3.	4.	5.
Český jazyk a literatura	x	x	x	x	x
Anglický jazyk	x	x	x	x	x
Druhý cizí jazyk	x	x	x	x	x
Základy společenských věd	x	x	x	x	x
Ekonomie	x	x	x	x	x
Dějepis	x	x	x		x
Zeměpis	x	x	x	x	x
Matematika	x				
Fyzika	x			x	
Chemie	x			x	
Biologie	x	x	x	x	
Laboratorní práce	x			x	
Informační a komunikační technologie	x	x	x		x
Písemná a elektronická komunikace	x	x			
Hudební výchova/Výtvarná výchova	x	x	x		x
Tělesná výchova	x		x	x	
Anglický jazyk pro jazykové zkoušky	x	x	x	x	
Média a masová komunikace	x	x	x	x	x
Matematický seminář	x				
Matematická cvičení	x				
Literární a jazykový seminář	x	x	x		x
Základy podnikání	x	x	x	x	x
Dějiny kultury	x	x	x		
Seminář přírodních věd	x	x	x	x	
Dějiny 20. století	x	x	x		x
Tvůrčí psaní	x	x	x		x
Ekonomika	x	x	x	x	x
Politologie	x	x	x	x	x
Právo	x	x	x	x	x

3.7.2. Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní a sociální výchova pomáhá žákům vést zdravý a zodpovědný život jako jednotlivcům i členům společnosti, poskytuje žákům příležitosti přemýšlet o svých zkušenostech a o vlastním vývoji. Rozvíjí u žáků sebeúctu, sebedůvěru a schopnost přebírat zodpovědnost za své jednání v různých životních situacích, při sebevzdělávání a při práci. Učí rozumět hodnotě mezilidských vztahů a respektovat názory, potřeby a práva ostatních.

Znalosti a dovednosti získané v rámci Osobnostní a sociální výchovy mohou žákům pomoci též reagovat na morální, sociální a kulturní otázky, které před nimi vyvstávají na cestě životem.

Globalizace a další sociokulturní jevy přinášejí nemalému množství lidí řadu rizik (např. ohrožení psychické stability i fyzické existence nevhodným zacházením s produkty vědy a techniky; sociální problémy související s rychlostí a nepředvídatelností ekonomických pohybů; zvýhodňování podmínek

pro globální terorismus; rychlé rozrušování dříve dlouhodobě stabilních sociálních vazeb a kulturních celků; devastace životního prostředí).

Současně s objevováním se a působením těchto rizik hledají lidé cesty, jak jim zabránit nebo jak redukovat jejich destruktivní dopady na jedince i společnost. Jeden z podstatných směrů, jímž se tyto snahy ubírají, směřuje k pedagogicky ovlivňovanému osobnostnímu a sociálnímu rozvoji každého jedince ve společnosti. K takovému rozvoji, který by založil v lidech předpoklad schopností:

- vytvářet a udržovat si maximum osobní stability, vyrovnávat se s riziky, pečovat o své psychosomatické zdraví;
- pěstovat kvalitní mezilidské vztahy a v procesech sociální interakce ve všech jejích podobách (osobní, politické, interkulturní, profesní, společenské atd.) jednat co nejefektivněji ve prospěch svůj i druhých lidí.

Průřezové téma směřuje k:

- rozvoji osobnostních, individuálních předpokladů každého jedince pro život se sebou samým i s druhými lidmi v aktuálním společenském kontextu;
- rozvoji sociálních (interakčních, vztahových) dovedností pro život s druhými lidmi;
- rozvoji etických předpokladů pro život ve společenství lidí a v tomto světě vůbec.

V oblasti postojů a hodnot má průřezové téma žákovi pomoci:

- uvědomit si a respektovat přirozenost a hodnotu rozmanitosti projevů života, kultury a každého jednotlivého člověka;
- uvědomit si, že téměř každý sociální nebo komunikační akt má svůj mravní rozměr;
- uvědomit si hodnotu lidské spolupráce;
- uvědomit si, že v různých životních situacích často nebývá pouze jediné řešení.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností má průřezové téma žákovi pomoci:

- směřovat k porozumění sobě samému, vytvářet vyvážené sebepojetí;
- rozpoznávat a zvládat vlastní pocity;
- uvědomovat si své osobní kvality, dovednosti, úspěchy a potenciál a hodnotit je;
- uvědomovat si svou vlastní identitu;
- rozvíjet sebedůvěru a zodpovědnost a využívat své schopnosti;
- v souladu s tím nastavovat své osobní cíle a plánovat osobní rozvoj;
- uvědomovat si, jak ho vnímají ostatní, umět přijímat chválu i kritiku, úspěch i neúspěch pozitivním způsobem a umět se poučit ze zkušenosti;
- prezentovat se účelně v různých situacích;
- hledat cesty, jak čelit zátěžím vyplývajícím z charakteru života v dané době;
- rozpoznávat faktory ovlivňující duševní energii a kreativitu;
- nabýt specifické dovednosti (seberegulativní i komunikační) pro zvládání různých sociálních situací (komunikačně složité situace, soutěž, spolupráce, pomoc atd.);

- vytvořit si rejstřík různých variant chování a zodpovědně se rozhodovat o využití různých typů chování a jednání v různých situacích;
- porozumět sociální skupině, v níž žije;
- tvořit kvalitní mezilidské vztahy, brát ohled na druhé; být si vědom svých práv, závazků a zodpovědnosti v rámci skupiny i práv a závazků druhých;
- umět spolupracovat;
- věnovat pozornost morálnímu jednání a interpretaci etických fenoménů ve vlastním jednání;
- zkoumat realie a témata každodenního života člověka;
- znát základy teorie jevů, s nimiž se v Osobnostní a sociální výchově setkává, a zamýšlet se nad nimi.

3.7.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Rostoucí propojování aktivit ve všech oblastech lidského života, vnímání globálních hospodářských, sociálních, politických, kulturních a environmentálních příznivých prvků a jevů, ale i problémů, proniknutí do podstaty evropské integrace a porozumění sobě samému v tomto kontextu, to vše jsou hlavní přínosy daného tématu pro vzdělávání na gymnáziu. Silnou stránkou průřezového tématu je získané informace takto zařazovat do uceleného systému vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, se kterými vstupuje žák gymnázia do života.

Realizace Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech ve školní praxi přesahuje možnosti tradiční předmětové výuky. Vyžaduje efektivní týmovou spolupráci učitelů, aplikaci inovačních a netradičních vzdělávacích a výchovných postupů, technik, metod a forem, kooperaci mezi žáky, vytváření projektů, využívání a podporu mimotřídních forem a zájmových aktivit. Realizaci průřezového tématu podporují také např. kontakty s významnými osobnostmi veřejného života, se sociálními partnery, s humanitárními organizacemi, s kulturními a společenskými institucemi v regionu nebo spolupráce se zahraničními partnerskými školami, zvláště evropskými.

V oblasti postojů a hodnot má průřezové téma žákovi pomoci:

- přijímat zodpovědnost za sebe a za svět, ve kterém žije;
- aktivně se podílet na řešení místních problémů, přispívat k řešení problémů na regionální, národní i mezinárodní úrovni, a to i v situacích vyžadujících dlouhodobé společné úsilí;
- být vnímavý ke kulturním rozdílnostem, chápat je jako obohacení života, učit se porozumět odlišnostem;
- uvědomovat si potřebu a přínos mezilidské soudržnosti a spolupráce;
- ctít a rozvíjet duchovní a etické hodnoty, zejména racionalitu, toleranci, sociální spravedlnost a demokracii;
- respektovat odlišné názory a pohledy jiných lidí na svět;
- být solidární s lidmi žijícími v obtížných podmínkách;
- vnímat, respektovat a ochraňovat hodnoty světového a evropského kulturního dědictví;
- vnímat dopady a důsledky globalizačních a rozvojových procesů, rozlišovat mezi nimi příznivé i nepříznivé prvky a jevy, učit se hledat kompromisy;
- zaujímat konstruktivní postoje k naléhavým otázkám míru a lidských práv v konkrétních životních situacích;

- bránit se proti násilí, teroru a škodlivým vlivům, které jsou nepříznivým důsledkem globalizačních procesů;
- uvědomit si zodpovědnosti a práva evropského občana, pochopit podstatu evropského občanství.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností má průřezové téma žákovi pomoci:

- myslet systémově a hledat souvislosti mezi jevy a procesy;
- spolupracovat aktivně a efektivně s jinými lidmi, vcítit se při poznávání a posuzování jejich názorů do situace a prostředí, ze kterého vycházejí jejich přístupy;
- vytvořit si na základě osvojených informací vlastní názor, umět ho vyjádřit a obhajovat ho argumentací v diskusích o politických, ekonomických a sociálních problémech v kontextu s evropskými a globálními vývojovými tendencemi;
- umět přijmout názor ostatních a korigovat své původní pohledy na danou problematiku;
- využívat lokální, regionální a mezinárodní příležitosti k ověření občanských dovedností a demokratických mechanismů a struktur;
- srovnávat odlišnosti a shodnosti kultury a životního stylu v Evropě a ve světě, využívat k tomu vlastní zkušenosti, veřejné informace a uměleckou tvorbu;
- kriticky zhodnotit a využít zkušenost z jiného kulturního prostředí;
- chápat historickou kontinuitu v evropském a globálním kontextu ve vztahu k vývoji vlastního národa a státu;
- vnímat a hodnotit lokální a regionální jevy a problémy v širších evropských a globálních souvislostech;
- projevovat solidaritu s postoji evropských a jiných národů usilujících o harmonický rozvoj, mír a demokracii;
- uvažovat a nacházet řešení problémů a konfliktů s ohledem na historickou zkušenost Evropy a jiných částí světa;
- orientovat se v neznámém prostředí a mezinárodních situacích;
- osvojit si sociální a kulturní dovednosti usnadňující interkulturní a mezinárodní komunikaci;
- získávat praktické dovednosti pro osobní a pracovní život v otevřeném evropském prostoru.

3.7.4. Multikulturní výchova

Multikulturní výchova zaujímá významné místo v současné i budoucí společnosti založené na multikulturních vztazích. Zásadní význam má zejména pro mladé lidi, kteří se připravují na život v prostředí, v němž se setkávají a budou se ve stále větší míře setkávat s příslušníky jiných národností, etnik, ras, náboženství, s lidmi jiného životního stylu a jiných uznávaných hodnot. Jejím úkolem je především rozvíjet porozumění žáků sobě samým a hodnotám své kultury, podpořit jejich integraci v širším multikulturním prostředí při zachování vlastní kulturní identity. Škola má při působení na žáky v tomto směru funkci vzdělávací i výchovnou. Aby byla multikulturní výchova úspěšná a efektivní, musí prolínat celým výchovným a vzdělávacím prostředím školy, týkat se také mezilidských vztahů ve škole, mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi učiteli a rodinou. Důležité je i klima třídy na pozadí širšího školního a společenského prostředí a v neposlední řadě také osobnost učitele a jeho kompetentnost apod.

Multikulturní výchova se zaměřuje zejména na poznání a pochopení kulturních diferencí mezi lidmi nejrozličnějšího původu, mezilidské vztahy, interkulturní komunikaci a přizpůsobení životu v multikulturní společnosti.

V oblasti postojů a hodnot má průřezové téma žákovi pomoci:

- chápat, že všichni lidé jsou odlišné osobnosti s individuálními zvláštnostmi, bez ohledu na svůj původ a odlišné projevy sociokulturních vzorců;
- respektovat jedinečnost, důstojnost a neopakovatelnost života, chápat lidskou bytost jako nedílnou jednotu tělesné a duševní stránky osobnosti, ale i jako součást etnika;
- respektovat skutečnost, že každý člověk pochází z nějakého etnika, a ztotožňovat se s názorem, že všechny etnické skupiny jsou rovnocenné a že všichni lidé mají právo žít společně a spolupracovat;
- uvědomit si svou vlastní kulturní identitu;
- uvědomovat si důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích, chápat člověka jako společenskou bytost a znát hlavní typy sociálních útvarů;
- uvědomovat si význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti;
- utvářet si představu o pojmu lidská solidarita a zaujímat adekvátní etické postoje v kritických fázích života, rozlišovat pozitivní asertivitu od bezohledné a egoistické seberealizace;
- uplatňovat základní morální normy, aplikovat je ve vlastním životě a umět aktivně čelit projevům amorality, intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- uvědomovat si neslučitelnost rasové, náboženské či jiné intolerance s demokracií;
- vnímat multikulturalitu jako prostředek vzájemného obohacování různých etnik;
- chápat, respektovat a aktivně hájit myšlenku, že každý jedinec má odpovědnost za to, aby byla odstraněna diskriminace a předsudky vůči lidem různých etnických skupin, národností, barvy pleti, náboženství, sociálního původu, pohlaví a sexuální orientace;
- chápat význam studia cizích jazyků jako zdroje poznávání pro osobní život, celoživotní vzdělávání, pracovní aktivity, mezinárodní komunikaci a kooperaci;
- vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na přetváření společnosti, aby lépe sloužila také zájmům minoritních skupin.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností má průřezové téma žákovi pomoci:

- rozumět základním pojmům multikulturní terminologie (národ, kultura, etnicita, identita, asimilace, integrace, inkluze, kulturní pluralismus, globalizace, xenofobie, rasismus, intolerance a extremismus), znát nejvýznamnější národní symboly a zásady jejich používání;
- získat prostřednictvím vzdělávání v cizích jazycích a dalších předmětech vědomosti, praktické dovednosti a přehled o sociokulturním prostředí jiné jazykové oblasti;
- poznávat jazykové zvláštnosti různých etnik v dnešním multilingvním a multikulturním světě;
- dokázat objasnit obsah pojmů majorita a minorita, sociální smír aj., mít představu o postavení národnostních a dalších menšin;
- rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti, umět vysvětlovat příčiny xenofobie v minulosti i současnosti;
- rozumět podstatě nejzávažnějších sociálně patologických jevů i jejich důsledkům pro společnost;

- znát nejdůležitější mezinárodní organizace k podpoře multikulturality a orientovat se v jejich funkcích.

3.7.5. Environmentální výchova

Environmentální výchova představuje nezastupitelný významný předpoklad udržitelného rozvoje, jenž patří i mezi prvořadé zájmy Evropské unie. Základním předpokladem nastoupení cesty k udržitelnému rozvoji je zvýšení ekologického vědomí lidí a jejich odborná připravenost na kvalitativně nové přístupy v celé technickoekonomické a sociální oblasti. Z těchto důvodů se stává environmentální výchova průřezovým tématem vzdělávání na gymnáziu a jedním ze základních pilířů vzdělávání pro udržitelný rozvoj.

Environmentální problémy, jež se v reálném světě vyskytují, se jen málokdy dají vysvětlit pouze v kontextu poznatků jedné disciplíny. V pojetí environmentální výuky je nutný posun od tradiční oborové výuky k výuce oborově integrované. Dochází k propojování poznatků a zkušeností z různých oborů a tyto zkušenosti a poznatky jsou potom využívány pro konkrétní řešení environmentálních problémů. Proto není obsah průřezového tématu zpracován tradičně, ale v podobě problémových otázek, přičemž každá otázka v sobě zahrnuje řadu dílčích problémů. Důležitým aspektem je nejen vlastní obsah výuky, ale i používané prostředky a působení prostředí.

V oblasti postojů a hodnot má průřezové téma žákovi pomoci:

- uvědomovat si specifické postavení člověka v přírodním systému a jeho odpovědnost za další vývoj na planetě;
- projevovat pokoru, úctu k hodnotám, které neumí vytvořit člověk, oceňovat hodnotu přírody, vnímat a být schopen hodnotit různé postoje k postavení člověka v přírodě a k chování člověka vůči přírodě;
- pochopit, že člověk z hlediska své existence potřebuje využívat přírodní zdroje ve svůj prospěch, ale vždy tak, aby nedošlo k nevratnému poškození životního prostředí;
- uvědomit si, že k ochraně přírody může napomoci každý jedinec svým ekologicky zodpovědným přístupem k běžným denním činnostem;
- vnímat místo, ve kterém žije, a změny, které v něm probíhají, a cítit zodpovědnost za jeho další vývoj, a to nejen z hlediska životního prostředí.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností má průřezové téma žákovi pomoci:

- poznat složitou propojenost přírodních systémů a pochopit, že narušení jedné složky systému může vést ke zhroucení celého systému;
- znát z vlastní zkušenosti přírodní a kulturní hodnoty v okolí, uvažovat o nich v souvislostech a chápat příčiny a následky jejich poškozování;
- hledat příčiny neuspokojivého stavu životního prostředí v minulosti i současnosti a hledat možnosti dalšího vývoje;
- pochopit velkou provázanost faktorů ekologických s faktory ekonomickými a sociálními a být schopen vybrat optimální řešení v reálných situacích;
- nahlížet různé aspekty ekologických problémů, vytvářet si vlastní názor a postoj k nim;
- uvědomit si vliv znečištěného prostředí na lidské zdraví;

- dozvídat se, jaké možnosti mám jako občan při ochraně životního prostředí, a umět je využívat;
- získat praktické dovednosti a návyky pro běžné denní činnosti napomáhající ke zlepšení životního prostředí;
- propojit poznatky a dovednosti z jednotlivých vzdělávacích oblastí a využívat je při řešení environmentální problematiky.

3.7.6. Mediální výchova

Klíčovým jevem současnosti je obohacení života o proces „medializace“, tedy o skutečnost, že velká většina informací je zprostředkována masovými médii, jejichž produkce má svou vlastní logiku, své zákonitosti – a ty je třeba znát a rozeznávat. Poznávání světa i rozhodování v rozmanitých životních situacích od intimního života až po volební chování se děje – mimo jiné – pod jistým vlivem sdělení, která nabízejí tzv. masová média. Tato média jsou ale zároveň součástí globalizující se ekonomiky, jejímž podstatným rysem je masový důraz na spotřebu, prožitek a přítomnost – rysy příznačné pro tzv. masovou společnost. To je trend, který s sebou přináší řadu výhod a obohacení, ale i velké množství rizik (od možné ztráty orientace ve společnosti a v jejích normách a hodnotách až po izolaci a možnost sociálně patologického chování). Současná společnost proto vyžaduje, aby se její členové dokázali co nejsamostatněji orientovat v mediální nabídce (od produktů „tradičních“ masových médií po možnosti „nových“ síťových médií). Tento požadavek je natolik silný a významný, že se zvládnutí mediální nabídky stává kompetencí svého druhu.

Postavení masových médií a mediální komunikace v životě člověka je zcela zřetelně jedním z faktorů kvality jeho života, faktorem natolik významným, že s médii není možné nakládat pouze intuitivně, nýbrž především poučeně – je třeba dosáhnout „mediální gramotnosti“. Současný člověk musí být vybaven poznatky a dovednostmi, které mu umožní orientovat se v masově mediální produkci, využívat ji, ale nepodléhat jí. Mediální gramotnost představuje soubor poznatků a dovedností, které člověku umožňují nakládat s mediální produkcí, jež se mu nabízí, účelně a poučeně, dovoluje mu média využívat ke svému prospěchu a dává mu nástroje, aby dokázal ty oblasti mediální produkce, které se jím snaží skrytě manipulovat, odhalit.

Mediální výchova se zaměřuje na to, aby v žácích založila následující předpoklady:

- posílení vědomí vlastní jedinečnosti;
- udržování kritického odstupu od modelů životního stylu nabízejících se v masových médiích;
- včlenění masových médií do souboru využívaných zdrojů informací, vzdělávání a zábavy;
- kritické prověřování mediálních sdělení ostatními zdroji.

Mediální výchova zahrnuje dvě základní oblasti:

- vědomostní
 - společenskovední – nabízí základní poznatky o roli médií ve společnosti a jejich dějinách – jejím přínosem má být to, že si žáci uvědomí význam médií pro život společnosti, zjistí, jakou roli média sehrávají v každodenním životě (organizují rytmus dne, nabízejí vzory chování, odrážejí vztahy nadřazenosti a podřazenosti apod.) i v historicky vypjatých okamžicích (není náhodou, že se zlomové okamžiky

nejmodernějších českých dějin vztahují k „bojům o rozhlas“, vždyť rozhlas je rychle reagující, obecně dostupné médium);

- mediovědní – nabízí základní poznatky o médiích samotných a jejich chování, poskytuje postupy pro kritický přístup k mediální produkci – jejím přínosem má být to, že si žáci uvědomí „mediální logiku“ promítající se do mediálních produktů (pravidelnost a předvídatelnost zpravodajství, stereotypní vnímání menšin, orientaci na spotřební chování, podporu ekonomického úspěchu apod.);
- dovednostní
 - umožňuje vlastní mediální produkci – jejím přínosem je to, že žáci vlastní prací poznají, za jakých okolností mediální produkce vzniká, čím je podmiňována a omezována, jakou roli hraje orientace na vzbuzení zájmu, jakou roli hraje potřeba fungujícího týmu apod.

V oblasti postojů a hodnot má průřezové téma žákovi pomoci:

- rozvíjet kritický odstup od podnětů přicházejících z mediálních produktů (tedy rozvíjet schopnost přijímat a zpracovávat mediální produkty s vědomím toho, jak jsou konstruovány a s jakým komunikačním záměrem jsou nabízeny na trhu);
- posilovat reflexi sebe sama a nacházet místo ve společnosti;
- uvědomovat si význam nezprostředkovaných mezilidských vztahů (rodinných, partnerských) a jejich vnitřní emocionální i poznávací dynamiku (namnoze kontrastující se šablonovitou nabídkou jejich zobrazení v mediálních produktech);
- rozeznávat společenskou a estetickou hodnotu sdělení v různých sémiotických kódech, zvláště sdělení v mateřském jazyce (podpora rozvoje jazykové kultury) a obrazových sdělení;
- zvyšovat citlivost vůči kulturním rozdílům, chápat je jako obohacení života, učit se rozumět odlišnostem;
- vnímat životní styl jako výraz vlastní autenticity a odlišovat ho od spotřebních životních stylů nabízených masově mediální produkcí;
- získat představu o práci v týmu, o vztazích kooperace a nadřízenosti a podřízenosti při tvorbě společného díla, o vlastním tvůrčím potenciálu.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností má průřezové téma žákovi pomoci:

- osvojit si postupy racionálního a kontrolovaného nakládání se symbolickými obsahy;
- podpořit schopnost argumentace tím, že ho naučí vyhledávat „nedorečená“ místa v textu (zamlčené otázky, manipulaci slovem i obrazem apod.);
- získat základní představu o práci v jednotlivých „tradičních“ i „nových“ médiích;
- osvojit si dovednosti umožňující práci v týmu, popřípadě jeho řízení a koordinaci jeho jednotlivých členů: vzhledem k tomu, že snaha o uplatnění ve sféře veřejné (resp. mediální) komunikace je v postindustriální (resp. „informační“) společnosti stále častější;
- posílit představu o profesích, které se v této oblasti uplatňují, a zvýšit možnost poučeného rozhodování při volbě povolání či dalšího studia;
- osvojit si poznatky usnadňující orientaci v současném světě;

- podpořit svobodné rozhodování na základě kritického vyhodnocení nabídnutých informací nerovnocenné povahy, zejména rozhodování v rovině občanského rozměru života ve společnosti a jeho oddělení od rozměru spotřebitelského;
- naučit se vyhodnocovat kvalitu a význam informačních zdrojů;
- získat představu o roli médií v jednotlivých typech společnosti a různých historických kontextech;
- pochopit podstatu a projevy současných trendů ve vývoji světa, zejména integrační a globalizační procesy, a vnímat, jak se tyto trendy projevují v každodenním životě (včetně mediální nabídky) i v dlouhodobém směřování společnosti.

4. Učební plán

Učební plán – 79-41-K/41 Gymnázium

Vzdělávací oblasti	Hodin + disponibilních	Předmět	Počet hodin				
			1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Jazyk a jazyková kompetence	12 + 4	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	16
	12 + 4	První cizí jazyk	4	4	4	4	16
	12 + 2	Druhý cizí jazyk	3	3	4	4	14
Matematika a její aplikace	10 + 3	Matematika	3	4	3	3	13
Člověk a společnost	36 + 6	Základy spol. věd	2	2	0	2	6
		Dějepis	2	2	2	2	8
		Právo	0	0	2	2	4
Člověk a příroda		Fyzika	2	2	0	0	4
		Chemie	2	2	0	0	4
		Biologie	2	2	2	0	6
		Laboratorní práce	1	1	0	0	2
		Zeměpis	2	2	2	2	8
Člověk a svět práce	3	Písemná a el. komunikace	2	1	0	0	3
	3	Ekonomie	0	0	3	0	3
Umění a kultura	4	Estetická výchova	2	2	0	0	4
Člověk a zdraví	8	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Informatika	4	Informační a komunikační technologie	2	2	0	0	4
Volitelné předměty	8 + 2		0	0	4	6	10
Průřezová témata	Zpracována do konkrétních předmětů	Osobnostní a sociální výchova					
		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech					
		Multikulturní výchova					
		Environmentální výchova					
		Mediální výchova					
Disponibilní hodiny	27						
Hodin v ročníku			35	35	32	31	133

Barevná legenda:

	P (RVP G)
	↔
	V (RVP G)
	X (ŠVP)

Poznámky

1. Prvním cizím jazykem je anglický jazyk, který se povinně učí všichni žáci, druhý cizí jazyk si volí mezi německým, francouzským, španělským a ruským jazykem; třída je na výuku dělena.
2. Vyučovací předmět tělesná výchova je zařazen do všech ročníků, třída je dělena, vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a realizuje i předmět Výchova ke zdraví.

3. Volitelné předměty jsou zařazeny do třetího a čtvrtého ročníku, svým obsahem rozvíjejí a prohlubují učivo povinných předmětů učebního plánu.

Volitelné předměty

- 3. ročník
 - Anglický jazyk pro jazykové zkoušky (AJZ)
 - Literární a jazykový seminář (LJS)
 - Matematický seminář (MAS)
 - Média a masová komunikace (MMK)

- 4. ročník
 - Dějiny 20. století (DDS)
 - Dějiny kultury (DEK)
 - Ekonomika (EKO)
 - Matematická cvičení (MAC)
 - Politologie (POL)
 - Seminář přírodních věd (SPV)
 - Tvůrčí psaní (TPS)
 - Základy podnikání (ZPO)

5. Učební osnovy

5.1. Vzdělávací oblast *Jazyk a jazyková komunikace*

5.1.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Význam vzdělávací oblasti spočívá především v rozšiřování vědomého užívání jazyka jako základního nástroje pro rozvíjení abstraktního myšlení a v prohlubování vyjadřovacích a komunikačních schopností a dovedností vytvářejících podklad pro všestranné efektivní vzdělávání. Jazykové vyučování umožňuje žákům poznávat duchovní bohatství národa a jeho tradice. Žáci se postupně učí ovládnout nejen jazyk sám, ale především principy jeho užívání v různých komunikačních situacích (a to v mluvené i písemné podobě). Jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence žáci rozvíjejí pod vedením učitele prostřednictvím aktivního podílu na nejrozdílnějších komunikačních situacích.

Vzdělávací oblast jazyka a jazykové komunikace je naplňována vzdělávacími obory: **Český jazyk a literatura**, **Cizí jazyk** a **Další cizí jazyk**.

Ve výuce českého jazyka a literatury žáci získávají přiměřené poučení o jazyku – ve svém obsahu i rozsahu prohloubeném ve srovnání se základním vzděláváním – jako východisko ke komunikaci v různých, i náročnějších typech mluvených i psaných textů. To umožní vybudovat kompetence pro jejich recepci a produkci a pro čtení s porozuměním, jež povede k hlubokým čtenářským zážitkům. Učitel iniciuje hovory či úvahy o nich. Rozvoj těchto schopností a dovedností spolu s osvojením vymezených poznatků teoretických je důležitý nejen pro studium češtiny, ale i obecněji, neboť v jazykovém ztvárnění je uloženo mnoho poznatků a nové myšlenky se obvykle vyjadřují přirozeným jazykem.

Osvojení cizích jazyků navazuje na poznání českého jazyka a má i podobné cíle – postupné zvládnutí mluvených a psaných projevů a vytváření komplexní komunikační kompetence, jsou tu však i cíle specifické. Aktivní znalost cizích jazyků je v současné epoše nezbytná jak z hlediska globálního, neboť přispívá k účinnější mezinárodní komunikaci, tak pro osobní potřebu žáka, protože usnadňuje přístup k informacím a k intenzivnějším osobním kontaktům, čímž umožňuje vyšší mobilitu žáka a jeho rychlejší orientaci.

V současné době je ve výuce cizích jazyků kladen důraz na zvyšování komunikativní úrovně, aby žáci mohli v tomto jazyce účinně komunikovat o běžných tématech, aby mohli navazovat společenské a osobní vztahy a naučili se porozumět kultuře a zvykům jiných lidí a respektovat je.

Vyučování cizím jazykům vede žáky k prohlubování komunikačních schopností získaných na základní škole (znalosti lingvistické, sociolingvistické, pragmatické).

Vzdělávání v oboru Cizí jazyk navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B2 podle tohoto rámce. Vzdělávání v oboru Další cizí jazyk navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídající úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B1 podle tohoto rámce.

Pokud žák nemá (žákovi není nabídnuta) možnost navázat ve škole na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností získaných v předchozím vzdělávání odpovídající úrovni A1 nebo A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, vzdělává se v cizím jazyce podle nabídky školy. Vzdělávání v tomto jazyce je určeno pro absolutní začátečníky a směřuje k dosažení úrovně, kterou určuje škola podle svých možností a kterou vymezí ve svém ŠVP podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. V tomto případě ovšem musí být zachována podmínka, že si žák volí dva jazyky z libovolného vzdělávacího oboru tak, aby alespoň z jednoho jazyka získal jazykové znalosti a komunikační dovednosti odpovídající minimálně úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

5.1.2. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vnímání a užívání českého i cizího jazyka jako mnohotvárného prostředku ke zpracování a následnému předávání informací, vědomostí a prožitků získaných z interakce se světem a se sebou samým, k vyjádření vlastních potřeb a k prezentaci názorů i samostatného řešení problémů a jako prostředku pro další samostatné celoživotní vzdělávání;
- zvládnutí základních pravidel mezilidské komunikace v daném kulturním prostředí, i v digitálním, a jejich respektování;
- utváření všeobecného přehledu o společensko-historickém vývoji lidské společnosti, který napomáhá k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot různých jazykových komunit;
- porozumění sobě samému, pochopení své role v různých komunikačních situacích a prostředích a k vymezení vlastního místa mezi různými komunikačními partnery;
- rozvíjení kompetencí, znalostí, dovedností a postojů v prostředí digitálních technologií, v online komunikaci na sociálních sítích;
- tvořivé práci s věcným i uměleckým textem, jež vede k porozumění významové výstavbě textu, k jeho posouzení z hlediska stylového, což pozitivně působí na estetickou, emocionální i etickou stránku žákovy osobnosti;
- vytváření osobitého, objektivně kritického a celkově pozitivního vztahu k literatuře a k vytváření návyku individuální četby umělecké a neumělecké literatury, které se později projeví v celoživotní orientaci žáka;
- formování hodnotových orientací a k citlivému vnímání okolního světa i sebe sama.

5.1.3. Český jazyk a literatura

Název vyučovacího předmětu:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Zkratka vyučovacího předmětu:	CJL
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	16
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.1.3.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura podle RVP G. Vzdělávací obsah tohoto předmětu tvoří tři složky:

- jazyková výchova,
- komunikační a slohová výchova,
- literární výchova.

V jazykové výchově si žáci osvojují spisovnou podobu jazyka, učí se rozlišovat i jeho další formy a jsou si vědomi dynamického vývoje jazyka a jeho forem. Správné ovládání a používání jazyka vede žáky k přesnému a logickému myšlení a přispívá k jasnému a srozumitelnému vyjadřování.

V komunikační a slohové výchově se učí žáci správně vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), učí se analyzovat texty a kriticky je posuzovat po stránce obsahové i formální. Zároveň se také učí kultivovaně mluvit i psát, rozlišovat různé komunikační situace a adekvátní jazykové prostředky, prakticky zvládnou jednotlivé slohové útvary.

Těžiště literární výchovy spočívá v četbě a interpretaci textů, její nedílnou součástí je i historická a žánrová orientace. Žáci poznají umělecké prostředky, které autor uplatňuje ve svém díle, a tak se učí chápat i interpretovat jeho záměry. Získávají a rozvíjejí čtenářské návyky a učí se formulovat vlastní názory o přečteném díle i interpretovat text, diskutovat a přijímat i názory odlišné.

Obsah jednotlivých složek se vzájemně prolíná a doplňuje. Vědomosti a dovednosti získané v tomto předmětu jsou důležité pro další vzdělávání i běžný život.

5.1.3.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Český jazyk a literatura je povinným vyučovacím předmětem, je realizován týdenní dotací 4 hodin týdně ve všech ročnících. Jde o základní povinný maturitní předmět.

Předmět Český jazyk a literatura je rozdělen do dvou tematických oblastí: literární části a jazykově slohové části. Na předmět Český jazyk a literatura navazují volitelné předměty Literární a jazykový seminář, Tvůrčí psaní a částečně i Média a masová komunikace.

5.1.3.3. Pojetí výuky

- kooperativní učení
- výklad, řízený rozhovor
- individuální i skupinová práce, analýza textů, referáty
- práce s textem i s práce s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia)
- rozvoj individuálních jazykových schopností a dovedností – nácvik, diskuse aj.
- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet atd.)

5.1.3.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Žáci tvoří referáty, v nichž dovedou informovat o přečteném díle a interpretovat je. Učí se vyhledat si v různých informačních zdrojích doplňující informace. Zejména v hodinách jazyka a stylistiky vede učitel žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce a opravovat je; vede je také k tomu, aby dokázali najít chyby ve své vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni při interpretaci literárního díla nebo při stylistických cvičeních či hodnocení slohových prací formulovat a obhájit svůj názor. Vede žáky k tomu, aby se zapojovali do jazykových a literárních soutěží.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování (jak v hodinách literatury, tak stylistiky) diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel zadává v literárních i jazykových hodinách takové úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice; volí k tomu vhodné knižní tituly jak pro individuální četbu, tak pro referáty žáků, zařazuje doplňkové materiály jako např. filmové zpracování literární předlohy, navštíví se žáky divadelní představení, jede se žáky na exkurzi. Zadává takové slohové úkoly, které reagují na aktuální problémy či témata.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení

cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.1.3.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova

5.1.3.6. Mezipředmětové vztahy

- Základy společenských věd
- Dějepis
- Dějiny kultury
- Dějiny 20. století
- Estetická výchova
- Zeměpis
- Literární a jazykový seminář
- Cizí jazyky

5.1.3.7. Učební osnovy

Český jazyka a literatura – 1. ročník (literatura)		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• uvědomí si funkci umění v lidském životě a specifika literatury; • seznámí se s pojmy literární druh a literární žánr; • uvědomí si možnosti přístupu • k literárnímu dílu a jeho porozumění; • efektivně a samostatně využívá informačních zdrojů;	Úvod do studia literatury	
• pozná vybrané staré příběhy, symboly a literární archetypy; • vysvětlí specifičnost nejstarších literárních památek; • orientuje se ve významných literárních památkách nejstaršího světového písemnictví; • seznámí se s významnými osobnostmi antického dramatu, poezie a prózy; • chápe specifické prostředky dramatu a vysvětlí jeho strukturu;	Nejstarší památky světového písemnictví • starověká orientální literatura • Bible • antika	
• seznámí se se středověkými písemnými památkami evropských zemí a jejich národními hrdiny; • vystihne podstatné rysy středověkého písemnictví; • orientuje se v žánrovém spektru středověkého písemnictví;	Středověká evropská literatura • legendy • hrdinská epika • dvorská lyrika	
• dovede identifikovat staroslověnský, staročeský text, vysvětlí jejich funkci a vyloží jejich postavení v kontextu středověké literatury; • je schopen vnímat souvislosti mezi historickou událostí, literárním dílem a jeho autorem; • dovede mezi středověkými literárními památkami vybrat příklady jednotlivých žánrů;	Nejstarší česká literatura od staroslověnských počátků po husitství • legendy • kroniky • duchovní písně • satira a drama	
• dokáže vymezit pojem renesanční člověk, jeho vztah k umění a světu a dokázat ho na literárním díle; • chápe návaznost renesance na antickou kulturu; • posoudí rozdíl mezi středověkem a novověkem v umění a vymezí pojem humanismus; seznámí se s	Literatura renesance a humanismu v Evropě a v českých zemích	

významnými osobnostmi evropské renesance a českého humanismu;		
- dovede charakterizovat autorův přístup ke světu a Bohu v období baroka a chápe ho v kontrastu k době renesanční; - seznámí se s významnými literárními osobnostmi pobělohorských Čech; - vystihne smysl textu a doloží na něm rysy baroka;	Barokní literatura - mysticismus v literatuře - baroko v české literatuře	
- charakterizuje normativní poetiku klasicismu; - orientuje se v kompozici dramatu a seznámí se se zástupci klasicistního dramatu; - dokáže vysvětlit pojem „kult rozumu“ a pokusí se porozumět filozofickému textu;	Klasicismus a osvícenství	
zopakuje si, prohloubí a utřídí získané znalosti a dovednosti.	Závěrečné opakování	

Český jazyk a literatura – 1. ročník (jazyk a sloh)		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
Jazyk a komunikace		
• ověří si stav svých vstupních znalostí;	Úvodní opakování	
• uvědomuje si funkci a význam neslovních způsobů vyjadřování a adekvátně je používá ve vlastní komunikaci;	Paralingvální a neverbální vyjadřování	
• zdokonaluje se v pravopisu, zejména v psaní cizích slov a interpunkci;	Grafická stránka jazyka • písmo, jeho vznik a druhy • základní principy českého pravopisu a nejčastější odchylky od nich	
Sloh a komunikace		
• zopakuje si či doplní základní poznatky a pojmy ze stylistiky;	Úvodní opakování	
• naučí se vyhledávat informace z různých zdrojů;	Získávání a zpracovávání informací I • knihovny • internet • slovníky, encyklopedie, příručky	
• naučí se zpracovávat text, pořizovat z textu výpisky a výtahy, vypracovat osnovu textu a zpracovat shrnutí textu;	Získávání a zpracovávání informací II • výpisek • výtah • citace • osnova, shrnutí	
• zaměří svou pozornost na slohotvorné činitele, které ovlivňují výslednou podobu textu, a na slohové rozvrstvení jazykových prostředků a jejich vhodné použití; • na základě analýzy textů pochopí podstatu funkčních stylů a vzájemnou provázanost s odpovídajícími slohovými postupy a útvary;	Úvod do stylistiky • slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní • slohové rozvrstvení jazykových prostředků • funkční styly • slohové postupy • slohové útvary	

• pochopí funkci prostěsdělovacího stylu a použití jednotlivých útvarů v každodenní komunikaci; • zdokonaluje se v běžných situacích každodenní komunikace, používá adekvátní jazykové a stylistické prostředky, respektuje partnera; • zdokonaluje se v psaní základních útvarů stylu prostěsdělovacího, používá adekvátní jazykové a stylistické prostředky, prakticky zvládne různé druhy dopisů;	Prostěsdělovací styl • jeho funkce • informační slohový postup • útvary prostěsdělovacího stylu • mluvené útvary prostěsdělovacího stylu • psané útvary prostěsdělovacího stylu	
• pochopí charakteristické znaky referátu (informovat, hodnotit, přesvědčovat a získávat) a dovede je tvořivě uplatňovat ve vlastním projevu mluveném i psaném;	Referát jako funkční prostředek studia • referát	
• zopakuje si, prohloubí a utřídí získané znalosti a dovednosti.	Závěrečné opakování	

Český jazyk a literatura – 2. ročník (literatura)		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• charakterizuje významná díla preromantismu; • zdůvodní životní postoj romantika, charakterizuje romantické prostředí; • časově zařadí autory českého romantismu a tematicky vymezí jejich díla;	Preromantismus a romantismus ve světové a české literatuře	
• orientuje se v etapách obrodného procesu české kultury a dokáže vystihnout cíle jednotlivých období; • vymezí obor činnosti významných literárních osobností národního obrození;	Národní obrození a významné osobnosti české literatury 30. - 50. let 19. století	
• seznámí se s tématy a žánry literatury druhé poloviny 19. století a zdůvodní její úlohu pro vývoj české literatury; • vymezí jednotlivé básnické generace druhé poloviny 19. století a charakterizuje jejich zaměření;	Generace českých spisovatelů druhé poloviny 19. století • generace májovců, ručovců a lumírovců	
• charakterizuje realistickou metodu a její přerůstání v naturalismus; • dokáže identifikovat realistické literární dílo; • orientuje se v tématech a žánrech světového a českého realismu a naturalismu a pozná jejich významné tvůrce;	Realismus a naturalismus ve světové a české literatuře	
• vnímá originalitu literární, složitost společenského postavení spisovatelů i recepci jejich díla, duchovní spřízněnost s dneškem, včetně „nemocí“ tehdejší i dnešní doby, smysl lartpourlartismu i tzv. „čisté poezie“;	Moderní umělecké směry přelomu 19. a 20. století • prokletí básníci • česká moderna	
• zopakuje si, prohloubí a utřídí získané znalosti a dovednosti.	Závěrečné opakování	

Český jazyk a literatura – 2. ročník (jazyk a sloh)		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
Jazyk a komunikace		
• zopakuje si a rozšíří své znalosti o jednotkách slovní zásoby a významových vztazích mezi nimi; chápe vztah mezi výrazem a slovem; • ve vlastních projevech dovede volit stylisticky vhodná pojmenování; • pochopí, že slovní zásoba jazyka se neustále proměňuje; • pochopí hlavní principy obohacování jazyka a jednotlivé způsoby tvoření nových slov v češtině; • dovede nabyté znalosti aktivně uplatnit v praxi; • zopakuje si základní pojmy týkající se stavby slova; • pochopí zásady slovoslovného a morfemického rozboru slova;	Lexikologie • jednotky slovní zásoby • významové vztahy mezi slovy • slohové rozvrstvení • proměny slovní zásoby • způsoby tvoření slov • přejímání • slovoslovný a morfemický rozbor slova	
• zopakuje si učivo o slovních druzích, dovede je rozeznat; • zopakuje si znalosti tvarosloví a zaměří se na bezpečné zvládnutí tvarů odchýlných od vzorů; • zároveň si zopakuje i morfologický pravopis; • chápe jednotlivé mluvnické kategorie jmen a sloves a jejich funkci ve větě; • pochopí vztah mezi syntaktickými funkcemi pádů a jejich věcnými významy;	Tvarosloví • slovní druhy • funkční a formální tvarosloví jmen • funkční a formální tvarosloví sloves	
Sloh a komunikace		
• pozná a pochopí charakteristické znaky popisu a dovede je tvořivě uplatňovat při popisování věcí, lidí, činností ap. ve vlastním projevu mluveném i psaném;	Popis, slohový postup popisný, různé druhy popisu	
• pochopí a aktivně a tvořivě zvládne popis subjektivně zabarvený;	Líčení	
• zvládne typické znaky charakteristiky a dovede je účinně využít při charakteristice člověka nebo literární postavy; • vhodně užívá a kombinuje jednotlivé slohové postupy;	Charakteristika	

• pochopí podstatné znaky odborného stylu, dovede získat potřebné informace a učí se vypracovat výklad na běžná témata;	Odborný styl – výklad	
• zdokonaluje se v ústním projevu, umí přednést připravený text; zdokonaluje se v komunikačních dovednostech;	Procvičování mluveného projevu	
• zopakuje si a utřídí probrané slohové a jazykové učivo.	Závěrečné opakování	

Český jazyk a literatura – 3. ročník (literatura)		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
inspiruje se svobodným myšlením buřičů, jejich anarchistickými projevy, pozná základní díla této generace;	Generace buřičů	
pozná základní světová i česká díla vycházející ze zážitku první světové války, jejich autenticitu i dobovou tezatovitost;	1. světová válka ve světové a české literatuře	
- pochopí avantgardu jako odmítnutí i rozvinutí tradice, jako nadčasovou modernu i dobové gesto; - žák identifikuje její levicové směřování, projevy v různých druzích umění v různých zemích;	Avantgarda ve světové literatuře	
srovná proporce české meziválečné poezie, „přesah“ předchozích generací, novost i časovost jednotlivých směrů;	Česká meziválečná poezie	
- identifikuje nejen autory, ale i nové, dodnes moderní vyjadřovací prostředky; - charakterizuje základní díla a vývojové tendence;	Světová próza v první polovině 20. století	
- uvědomí si trojjedinnost „zemské“ kultury v Čechách; - pozná autory pražské, posléze světově proslulé;	Německá literatura v Čechách	
- seznámí se s hlavními proudy meziválečného dramatu; - chápe rozmanitost divadelních forem;	Meziválečné divadlo ve světě	
- orientuje se v žánrovém spektru české prózy; - chápe kontrast vidění světa i vyjadřovacích prostředků, kontrast politických i uměleckých postojů jednotlivých autorů;	Česká meziválečná próza	
rozliší tradiční i nové dramatické formy;	České meziválečné divadlo	

• seznámí se se základními díly meziválečného českého dramatu;		
• zopakuje si, prohloubí a utřídí získané znalosti a dovednosti.	Závěrečné opakování	

Český jazyk a literatura – 3. ročník (jazyk a sloh)		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
Jazyk a komunikace		
• pozná větné členy; • pochopí větnou stavbu a syntaktické vztahy; • využije těchto poznatků ke zvládnutí interpunkce věty jednoduché; • rozliší větu dvojčlennou, jednočlennou a větné ekvivalenty; • odliší věty podle záměru mluvčího a ve svém vlastním projevu je dovede vhodně používat;	Syntax věty jednoduché	
• dokáže rozlišit souvětí souřadné a podřadné, chápe vztah vět v souvětí souřadném a pozná druhy vedlejších vět; • využije těchto poznatků ke zvládnutí interpunkce v souvětí;	Syntax souvětí • souvětí podřadné • souvětí souřadné	
• pozná různé odchylky od větné stavby a uvědomí si, které jsou ozvláštněním projevu, a používá je vhodně ve vlastním projevu mluveném i psaném;	Odchylky od větné stavby	
• využívá znalostí o aktuálním členění výpovědi k vhodnému vyjádření myšlenky a logickému strukturování výpovědi;	Aktuální větné členění, pořádek slov v české větě	
• využívá poznatků valenční syntaxe při jazykových rozbořech;	Valenční syntax	
Sloh a komunikace		
• seznámí se s projevy publicistického stylu a základními slohovými útvary publicistiky; • při analýze textů uvede podstatné rysy publicistiky – jazykové a stylistické zásady i zvláštnosti, posoudí účinky textu, své tvrzení a analýzu textu podloží argumenty;	Styl publicistický	

• seznámí se s tradicí a významnými představiteli české fejetonistiky; • rozliší různé druhy fejetonů; • vypracuje na zvolené téma fejeton, při psaní využívá získané poznatky z výuky i zkušenosti vlastní či z četby;	Fejeton	
• aktivně i pasivně ovládá publicistické žánry;	Další vybrané útvary publicistického stylu	
• osvojí si principy úvahového slohového postupu, znaky úvahy i její jazykovou stránku; • dokáže vyhledat ukázky v umělecké literatuře, vypracuje studentskou práci na zvolené téma;	Úvaha	
• zopakuje si, prohloubí a utřídí získané znalosti a dovednosti.	Závěrečné opakování	

Český jazyk a literatura – 4. ročník (literatura)		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• ovládá přehled nejvýznamnějších uměleckých proudů s jejich význačnými charakteristickými rysy; • seznámí se s nejdůležitějšími uměleckými osobnostmi, jejich stěžejní díla dokáže přiřadit ke směru, vysvětlí jejich význam;	Druhá světová válka ve světové literatuře a její vliv na nové směry druhé poloviny 20. století	
• chápe rozdílnosti generačního protestu v evropské a americké literatuře; • získává přehled o nejvýznamnějších uměleckých proudech s jejich význačnými charakteristickými rysy; • seznámí se s nejdůležitějšími uměleckými osobnostmi, jejich stěžejními díly, přiřadí tato díla do odpovídajícího směru a vystihne jejich význam;	Světová literatura po roce 1945	
• na vybraných dílech české literatury se seznamuje s důsledky okupace na vývoj českého kulturního prostředí s akcentem na problematiku holocaustu;	Česká literatura v době okupace a reflexe tohoto období v české literatuře 50. a 60. let 20. století	
• ovládá periodizaci vývoje české literatury a dokáže vysvětlit její specifickou souvislost se společenským vývojem; • ovládá přehled významných uměleckých proudů a skupin s jejich význačnými charakteristickými rysy;	Vývoj české literatury po roce 1945 do současnosti v souvislosti s vývojem světovým i naší společností	
• uvědomuje si vliv historických událostí na stav naší tehdejší společnosti a kultury; • chápe vliv historických událostí na vývoj a rozdělení české kultury po roce 1948, interpretuje literaturu jednotlivých proudů; • poznává projevy nesvobody v umění a literatuře;	Česká literatura v letech 1945 – 1948 a 1948 – 1968/9	
• pozná nejdůležitější umělecké osobnosti, jejich stěžejní díla • dokáže přiřadit do příslušného směru a dokáže vysvětlit jejich význam; • seznámí se s dramatickými, filmovými a televizními zpracováními literárních děl;	Česká literatura v letech 1968/9 – 1989 a po roce 1989, vývojové tendence a směry moderní české prózy, poezie a divadla	

• zopakuje si, prohloubí a utřídí získané znalosti a dovednosti.	Závěrečné opakování	
--	----------------------------	--

Český jazyk a literatura – 4. ročník (jazyk a sloh)		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
Jazyk a komunikace		
chápe vývojové tendence současné spisovné češtiny v kontextu historického vývoje jazyka;	Vývoj jazyka	
- seznámí se s hlavními představiteli české jazykovědy; - používá současné základní jazykovědné příručky;	Vývoj české jazykovědy	
- ověří si znalosti českého pravopisu - ve složitějších případech dovede vhodně využívat příslušných příruček;	Pravopis – složitější jevy a opakování	
zopakuje si a utřídí probrané jazykové učivo;	Závěrečné opakování a systemizace jazykového učiva	
Sloh a komunikace		
- zopakuje si a rozšíří své znalosti o útvarech a funkci administrativního stylu; - napíše strukturovaný životopis;	Administrativní styl: životopis	
- pokusí se o vlastní uměleckou tvorbu; - orientuje se v nejdůležitějších žánrech; - dokáže prakticky použít prostředky umělecké výstavby textu ve své práci;	Umělecký styl	
- pochopí charakteristické znaky eseje; - pokusí se je tvořivě uplatňovat ve vlastním projevu;	Esej	
zopakuje si a utřídí probrané slohové učivo.	Závěrečné opakování a systemizace slohového učiva	

5.1.4. Cizí jazyk

Název vyučovacího předmětu:	CIZÍ JAZYK *)
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	16
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

*) = anglický, francouzský, německý, ruský, španělský jazyk

5.1.4.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikační kompetence i celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování.

Ve výuce cizích jazyků je třeba vedle zprostředkování kognitivní výkonnosti žáka (jazykové vědomosti gramatické, lexikální, pravopisné, fonetické aj.) klást důraz na motivaci žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka. Je proto nezbytně nutné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí s reálným prostředím existujícím mimo školu – využití multimediálních programů a internetu, navazování kontaktů se školami v zahraničí, organizování výměnných, výukových i poznávacích zájezdů, zapojování žáků do projektů a soutěží.

Aktivní znalost cizích jazyků je v současné době nezbytná jak z hlediska globálního, protože přispívá k bezprostřední, a tudíž účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, neboť usnadňuje přístup k aktuálním informacím a osobním kontaktům a tím umožňuje vyšší mobilitu a nezávislost žáka.

Výuka cizích jazyků si tedy klade dva hlavní cíle:

- komunikační, daný specifikou předmětu a vymezený výstupními požadavky a cíli, vede žáky k získání klíčových komunikačních jazykových kompetencí a připravuje je k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům;
- výchovně vzdělávací – přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů a jejich respektování.

Vzdělávání v prvním cizím jazyce navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních kompetencí A2 Společného evropského referenčního rámce získanou na ZŠ, vede žáky k prohlubování komunikačních kompetencí získaných na ZŠ (znalosti lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a směřuje k osvojení takové úrovně komunikačních jazykových kompetencí, která odpovídá stupnici B2 Společného evropského referenčního rámce.

Vzdělávání ve druhém cizím jazyce navazuje na poznání českého a prvního cizího jazyka ze ZŠ, vede žáky k prohlubování komunikačních kompetencí a směřuje k osvojení takové úrovně komunikačních jazykových kompetencí, která odpovídá stupnici B1 Společného evropského referenčního rámce.

5.1.4.2. Časové a organizační vymezení

Cizí jazyky jsou povinným vyučovacím předmětem; **prvním cizím jazykem je jazyk anglický** s týdenní dotací 4 hodin týdně ve všech ročnících, **druhý cizí jazyk si žák volí z nabídky** (francouzský, německý, ruský a španělský jazyk) a výuka je dotována 3 hodinami týdně v 1. a 2. ročníku a ve 3. a 4. ročníku 4 hodinami týdně. Jeden z vyučovaných cizích jazyků je žák povinen si zvolit k maturitní zkoušce.

5.1.4.3. Pojetí výuky

- kooperativní učení, výklad, řízený rozhovor
- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody – týmová práce a spolupráce, diskuze, to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách
- vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit
- vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu
- motivační činitele – zařazení her a soutěží (vždy s vyhodnocením), simulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit nadpředmětového charakteru mj. s cílem vypěstovat u žáků potřebu dorozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí

5.1.4.4. Tematické okruhy

- domov, rodina
- mezilidské vztahy
- osobní charakteristika
- kultura a umění
- sport, volný čas
- bydlení, obchody a služby
- stravování, péče o zdraví
- cestování, doprava, ubytování
- škola a studium, zaměstnání
- člověk a společnost
- příroda, životní prostředí, počasí
- věda a technika
- podnebí, počasí, roční období
- realie České republiky a porovnání se zeměmi příslušné jazykové oblasti

5.1.4.5. Realie zemí příslušné jazykové oblasti

- význam daného jazyka
- realie příslušných zemí (geografické údaje, historie, společensko-politická charakteristika, ekonomika a kultura)

- život v zemích dané jazykové oblasti (rodina, vzdělání, práce, volný čas)
- tradice a zvyky
- forma státu, demokratické tradice
- kultura a tradice
- literatura a umění
- autentické materiály (noviny a časopisy, knihy, audionahrávky, filmy v původním znění, ITC – aktuální internetové stránky)

5.1.4.6. Tematické okruhy prakticky-odborné

- práce a zaměstnání, příprava na povolání, budoucí profese, hledání zaměstnání (inzerce, žádost o místo, životopis), pracovní hodnocení, nezaměstnanost
- osobní a úřední dopis
- e-mail

5.1.4.7. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Učitel volí didaktické i autodidaktické metody s cílem podpořit získávání, procvičení a fixaci jazykových znalostí a dovedností, učí žáky vyhledat si v různých informačních zdrojích doplňující informace. Učitel vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce, aby dokázali najít chyby a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni při jakékoli komunikační situaci formulovat a obhájit svůj názor, aby vystupovali asertivně a konstruktivně jak při individuální, tak při skupinové práci, vždy s ohledem na co nejlepší výsledek práce. Vede žáky k tomu, aby se zapojovali do jazykových soutěží.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat, vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí.

Komunikačním cílem jazykového vzdělávání je, aby žáci uměli formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastnili se aktivně diskusí, formulovali a obhajovali své názory a postoje, ale i respektovali názory druhých, byli schopni písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, dodržovali jazykové a stylistické normy i terminologii a dosáhli jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom jazyce.

Dalším komplexním cílem je dosažení jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné a ústní formě) a pochopení výhod znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel zadává v hodinách i pro domácí práci takové úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich kladný vztah k prohlubování jazykových dovedností v celoživotním učení.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice, zároveň učí respektu k jiným kulturám i národům, zařazuje vhodné doplňkové materiály jako např. filmové zpracování literární předlohy v originálním znění či hudební díla s texty v daném jazyce, navštíví se žáky divadelní představení. Zadává takové slohové úkoly, které reagují na aktuální problémy či témata.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.1.4.8. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova

5.1.4.9. Mezipředmětové vztahy

- Veškeré vyučovací předměty

5.1.5. Anglický jazyk

Název vyučovacího předmětu:	ANGLICKÝ JAZYK
Zkratka vyučovacího předmětu:	ANJ
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	16
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.1.5.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět **Anglický jazyk** vychází z obsahu oblasti Jazyk a komunikace a oboru Cizí jazyk RVP G. Obsahem předmětu je výuka anglického jazyka, zaměřená na pasivní i aktivní jazykové dovednosti, prohloubení znalostí gramatiky a slovní zásoby ze základní školy a využití anglického jazyka ke komunikaci. Výuka navazuje na vstupní úroveň žáků (většinou A2) a snaží se o co nejlepší zhodnocení schopností žáků směrem k výstupní úrovni (minimem je B1, optimálně B2 a ve výjimečných případech se jedná o úroveň C1; označení vstupních a výstupních úrovní anglického jazyka vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Od 1. ročníku jsou žáci kromě výuky gramatiky a osvojování slovní zásoby anglického jazyka vedeni i k aktivnímu používání jazyka jako nástroje komunikace, mají možnost si své znalosti vyzkoušet i v rámci prezentací na různá témata. Rozvoj dovedností nutných pro prezentaci je nezbytný k úspěšnému složení profilové maturitní zkoušky z cizího jazyka.

Ve 3. ročníku si žáci mohou zvolit seminář Anglický jazyk pro jazykové zkoušky, který žákům umožní, pokud mají zájem, vyzkoušet své znalosti v některé z mezinárodních zkoušek (FCE, příp. CAE).

5.1.5.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Anglický jazyk je povinným vyučovacím předmětem, je realizován týdenní dotací 4 hodin týdně ve všech ročnících. Na naší škole je tento předmět tzv. prvním cizím jazykem, tj. povinným předmětem pro všechny žáky.

Na výuku jsou žáci děleni do skupin v rámci třídy podle své vstupní úrovně.

5.1.5.3. Pojetí výuky

- kooperativní učení, výklad, řízený rozhovor
- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody – týmová práce a spolupráce, diskuze, to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách
- vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit
- vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu

- motivační činitele – zařazení her a soutěží (vždy s vyhodnocením), simulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit nadpředmětového charakteru mj. s cílem vypěstovat u žáků potřebu dorozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí

5.1.5.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Učitel volí didaktické i autodidaktické metody s cílem podpořit získávání, procvičení a fixaci jazykových znalostí a dovedností, učí žáky vyhledat si v různých informačních zdrojích doplňující informace. Učitel vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce, aby dokázali najít chyby a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni při jakékoli komunikační situaci formulovat a obhájit svůj názor, aby vystupovali asertivně a konstruktivně jak při individuální, tak při skupinové práci, vždy s ohledem na co nejlepší výsledek práce. Vede žáky k tomu, aby se zapojovali do jazykových soutěží.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat, vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí.

Komunikačním cílem jazykového vzdělávání je, aby žáci uměli formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastnili se aktivně diskusí, formulovali a obhajovali své názory a postoje, ale i respektovali názory druhých, byli schopni písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, dodržovali jazykové a stylistické normy i terminologii a dosáhli jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom jazyce.

Dalším komplexním cílem je dosažení jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné a ústní formě) a pochopení výhod znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel zadává v hodinách i pro domácí práci takové úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich kladný vztah k prohlubování jazykových dovedností v celoživotním učení.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice, zároveň učí respektu k jiným kulturám i národům, zařazuje vhodné doplňkové materiály jako např. filmové zpracování literární předlohy v originálním znění či hudební díla s texty v daném jazyce, navštíví se žáky divadelní představení. Zadává takové slohové úkoly, které reagují na aktuální problémy či témata.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.1.5.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova

5.1.5.6. Mezipředmětové vztahy

- Veškeré vyučovací předměty

5.1.5.7. Učební osnovy

Anglický jazyk – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- rozumí hlavním myšlenkám čteného textu, který se týká vlivu vzhledu na sebevědomí, a v textu vyhledá konkrétní informace; - odvodí význam slov z kontextu; - porozumí rozhovoru s psychologem o důležitosti prvních dojmů; - popíše své známé nebo příbuzné; - popíše zvířata na obrázku; - detailně popíše osoby na obrázku; - pohovoří o oblečení, které nosí, kde oblečení nakupuje, co nosí nejraději a proč; - diskutuje o módě a stylech módy; - diskutuje s vrstevníkem o faktorech, které ovlivňují první dojem; - připraví si osnovu neformálního dopisu; - napíše neformální email studentu ze zahraničí; - hodnotí strategie k dosažení cílů; - reflektuje proces nastavení a hodnocení cílů;	Oblečení a móda <i>Gramatika</i> - přítomný čas prostý a průběhový - slovesa +ing / (to) infinitive - modální slovesa vyjadřující pravděpodobnost <i>Lexikologie</i> - složená přídavná jména - seem / look / look like/ look as if <i>Komunikační situace</i> - popis osoby, popis obrázků - vyvozování závěrů z obrázků - neformální email <i>Globální dovednosti</i> - nastavení cílů, motivace	
- pochopí myšlenkám čteného textu o financování cestování prostřednictvím crowdfundingu a vyhledá konkrétní informace; - odvodí význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby, kontextu a znalosti tvorby slov a internacionalismů; - v poslechovém textu rozpozná počet mluvčích, identifikuje jednotlivé mluvčí a k mluvčím přiřadí konkrétní údaje; - v rozhovoru mezi průvodcem a turisty vyhledá konkrétní fráze; - porozumí příběhům z cest a přiřadí k nim obrázky; - z nabídky vybere druh dovolené, která mu nejlépe vyhovuje, a vysvětlí svou volbu; - popíše cestu nebo dobrodružství, které podnikl; - popíše situace a místa na obrázcích; - připraví si osnovu příběhu, vytvoří pozadí příběhu a napíše příběh;	Cestování <i>Gramatika</i> - minulý čas prostý a průběhový - předminulý čas - used to, would <i>Lexikologie</i> - složená podstatná jména (cestování) - předložky se slovesem <i>Komunikační situace</i> - cestování, dopravní prostředky, dovolená - přesvědčování, vyjednávání, dosažení shody - vyprávění - USA – Route 66	

• vede rozhovor o dovolené a volnočasových aktivitách na dovolené; • diskutuje o výhodách a nevýhodách různých typů dovolených;		
• chápe hlavní myšlenku jednotlivých odstavců v textu; • vyhledá v textu o pocitech štěstí a smutku konkrétní informace; • porozumí specifickým informacím v rozhlasovém pořadu; • popíše a porovná obrázky ze školního prostředí • vyjádří svůj názor na týmové a individuální sporty; • sdělí své postoje a názory; • napíše osobní dopis příteli či příbuznému, kde sdělí, co je nového; • diskutuje o tom, jak se udržet fit, a o spojení zdravé mysli a zdravého těla; • vymění si názory o výhodách a nevýhodách sportu; • sděluje novinky, reaguje na zprávy; • klade otázky spolužákovi týkající se minulých a nedávných činností a událostí a na stejné otázky odpovídá; • rozumí principům tvorby snímků prezentace; • uvede, na co nesmí zapomenout při přípravě prezentace; • okomentuje snímky prezentací; • zapíše poznámky během prezentace; • vytvoří prezentaci na zadané téma;	Fyzické a duševní zdraví, sport, pocity <i>Gramatika</i> • předpřítomný čas prostý vs. minulý čas prostý • předpřítomný čas průběhový • příslovce • spojky since, because, so that, in order to <i>Lexikologie</i> • slovní spojení týkající se štěstí a smutku • podstatná jména se sufixy -ness, -ity <i>Komunikační situace</i> • pocity • sport • životní styl, zdravotní problémy • sdělování novinek, zpráv, reakce na ně • osobní dopis/email s vyjádřením vlastních postojů <i>Globální dovednosti</i> • prezentační dovednosti – snímky v prezentaci	
• rozumí textu o vlivu globálního oteplování na ostrovy v Pacifiku a vyhledá v něm konkrétní informace; • v článku o stávkách proti klimatickým změnám najde specifické informace; • ve slyšeném textu identifikuje hlavní myšlenky a pak také konkrétní údaje; • v rozhlasovém pořadu o protestujících studentech porozumí základním myšlenkám a pak odpoví na konkrétní otázky; • v rozhovoru identifikuje fráze, kterými lidé vyjadřují své názory;	Globální problémy, životní prostředí <i>Gramatika</i> • vyjádření budoucího děje pomocí will, going to, may/might, přítomného času průběhového a prostého • budoucí čas průběhový • předbudoucí čas <i>Lexikologie</i>	

• reprodukuje informace z článku; • sdělí, co je důležité pro jeho kulturní identitu; • popíše obrázek protestujících studentů a vyvodí z něj závěry; • uvede, zda podporuje charitativní projekty, organizace, zda a jak se zapojuje do charitativní činnosti; • sestaví souvislý písemný projev, úvahu na téma dobrovolnictví, text jasně a logicky strukturuje a používá bohatou slovní zásobu; • ve skupině diskutuje o tom, co by mohl udělat pro své spoluobčany či životní prostředí, a připraví kampaň na toto téma; • se spolužákem pohovoří o místních i globálních problémech, charitativních organizacích v ČR a jejich úloze; • diskutuje s vrstevníkem o tom, jakou dobrovolnickou činností stráví budoucí víkend;	• předpony semi-, under-, over-, re-, co-, inter- • slovesa ve spojení s předložkami • slovesa ve spojení se slovní zásobou týkající se charity <i>Komunikační situace</i> • životní prostředí, problémy ve světě • charita, dobrovolnictví • počasí, katastrofy • vyjádření vlastního názoru, reakce na návrhy • úvaha	
• rozumí hlavním myšlenkám článku, možnému zákazu jistého druhu hudby a najde ve článku konkrétní informace; • diskutuje o důvodech, které teenagery vedou ke členství v různých skupinách, a možných řešeních tohoto problému; • porozumí textu uvádějícímu data týkající se lhaní náctiletých a ve slyšeném textu na toto téma identifikuje jednotlivé mluvčí; • sdělí a se spolužáky porovná svůj názor na lhaní v určitých situacích; • gramaticky správně uvede, co by dělal v určité situaci; • v rozhovorech identifikuje konkrétní situace a konkrétní mluvčí a posléze fráze týkající se omluv; • uvede příklady situací, kdy je vhodná formální a kdy neformální omluva; • se spolužákem vede rozhovor, kde se v různých situacích omlouvá nebo omluvu přijímá; • popíše obrázky lidí v různých situacích; • v článku o dosažení plnoletosti v Anglii rozumí hlavním myšlenkám jednotlivých odstavců textu; • uvede, co smí a nesmí vzhledem ke svému věku;	Společnost a morálka <i>Gramatika</i> • prostředky textové návaznosti – zájmena • první kondicionál • druhý kondicionál • modální slovesa must, have to, don't have to, mustn't, can, can't, may, may not, be (not) allowed to, should, ought to <i>Lexikologie</i> • předpony podstatných jmen mis- a dis- • frázová slovesa s to a with <i>Komunikační situace</i> • zločiny, tresty, právo a pořádek • mládí • lhaní, morální dilema • formální a neformální omluva a přijetí omluvy • úvaha – o příčině a důsledku	

• sestaví souvislý písemný projev, úvahu na téma instalace kamer ve školních učebnách, text jasně a logicky strukturuje a používá adekvátní prostředky textové návaznosti; • chápe a zkoumá kulturní rozdíly; • diskutuje ve skupině o kulturní identitě a kulturních rozdílech v každodenním životě;	<i>Globální dovednosti</i> • porozumění kultur	
• má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů; • orientuje se v problémech každodenního života a porovnává je; • diskutuje se spolužáky na dané téma; • má základní znalosti o anglicky mluvících zemích; • na základě shlédnutého videa je schopen plnit zadané úkoly.	Konverzační témata • moje rodina • můj nejlepší přítel, popis osob • můj denní program • moje záliby • prázdniny a cestování • fyzické a duševní zdraví, nemoci • životní styl • sport a hry • globální problémy • počasí, katastrofy • společnost a morálka • kultura • základní poznatky o anglicky mluvících zemích	

Anglický jazyk – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• rozumí hlavním bodům a myšlenkám čteného textu o virtuální influencerce a v textu vyhledá konkrétní informace; • vyjádří souhlas nebo nesouhlas s výroky, které se týkají influencerů na sociálních sítích; • rozumí hlavním myšlenkám čteného textu o etické výrobě čokolády a v textu vyhledá konkrétní informace číselné i nečíselné povahy; • rozumí rozhlasovému pořadu o utrácení britských teenagerů a v ústním projevu zachytí konkrétní informace; • formuluje svůj názor na obchody na fotografiích a sdělí, jaké způsoby nakupování oblečení mu vyhovují; • porovná místa na fotografiích; • diskutuje s vrstevníky o vhodných způsobech, jak prodat určité výrobky teenagerům; • vede s vrstevníkem rozhovor, ve kterém se domluví, kde a jaký koupí kamarádovi dárek; • sestaví písemný projev, formální stížnost, text jasně a logicky strukturuje, používá adekvátní slovní zásobu a prostředky textové návaznosti;	Nakupování, marketing <i>Gramatika</i> • trpný rod • have/get something done <i>Lexikologie</i> • kolokace týkající se reklamy • frázová slovesa s do, give, have, make, put, take • false friends <i>Komunikační situace</i> • marketing, reklama • etická a konzumní společnost • finance a nakupování • vyjádření rozdílu • formální email – formální stížnost	
• porozumí textu a diskutuje s vrstevníkem o výhodách a nevýhodách synestezie a o spojení slov se smysly; • rozumí hlavním bodům zprávy o lesních požárech a v ústním projevu zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy; • porozumí informacím čteného textu o neslyšícím chlapci, který tancuje podle taktu a vyhledá konkrétní informace; • rozumí otázkám dotazníku, který se týká problémů s hlukem ve škole; • rozumí zprávě o výsledcích školní ankety, v textu vyhledá konkrétní fráze a vyjádření množství; • uvede své oblíbené jídlo, jak chutná a co mu jeho chuť připomíná; • sdělí, který smysl je pro něj v určitých situacích nejdůležitější; • sdělí, který smysl má nejsilnější a nejslabší;	Smyslové vnímání, jídlo a restaurace <i>Gramatika</i> • nepřímá řeč • nepřímá otázka <i>Lexikologie</i> • kolokace s příslovci a přídavnými jmény • podstatná jména končící na -tion, -sion <i>Komunikační situace</i> • smysly, vnímání a pozorování • jídlo a restaurace • vyjádření stížnosti a žádosti • zpráva o výsledcích průzkumu veřejného mínění • vyjádření číselných údajů	

• vede s vrstevníkem rozhovor, ve kterém vyjádří stížnost či žádost nebo na stížnost či žádost adekvátně reaguje; • diskutuje s vrstevníky o řešení konfliktních situací; • vede s vrstevníkem rozhovor, ve kterém řeší konfliktní situaci;	<i>Globální dovednosti</i> • řešení konfliktů	
• rozumí hlavním bodům a myšlenkám čteného textu popisu kariéry, a vyhledá konkrétní údaje; • rozumí hlavním bodům ústního projevu o projektu pro lidi bez domova, sdělí svůj názor; • rozumí hlavním bodům prezentace a v ústním projevu zachytí konkrétní informace a fráze; • rozumí obsahu inzerátu na pozici asistenta v knihovně; • rozumí hlavním bodům formální žádosti o zaměstnání a napíše vlastní žádost; • rozumí ukázkám přijímacích pohovorů a v rozhovorech rozliší jednotlivé mluvčí; • uvede potřebné vlastnosti k vysněnému povolání; • diskutuje o úspěchu a výzvách při volbě povolání; • vede s vrstevníkem přijímací pohovor; • gramaticky správně vyjádří hypotetickou situaci v minulosti; • rozumí ústnímu projevu, ve kterém mluvčí hovoří o tom, čeho litují, identifikuje jednotlivé mluvčí a zachytí konkrétní informace; • vede s vrstevníkem rozhovor, ve kterém gramaticky správně vyjádří lítost nad rozhodnutím v minulosti a adekvátně reaguje; • uvede příklad rozhodnutí, které změnilo svět; • spontánně a plynule formuluje svůj názor na pravidla; • detailně popíše situaci na historické fotografii;	Svět práce, rozhodnutí <i>Gramatika</i> • třetí kondicionál • přací věty I wish/If only • modální slovesa must have, can't have, could have, may/might have <i>Lexikologie</i> • idiomy týkající se práce/povolání • frázová slovesa <i>Komunikační situace</i> • povolání, volba povolání • vyjádření lítosti, přání • rozhodnutí • příprava prezentace • prezentace • formální žádost o zaměstnání • kultura – Rosa Parks, Martin Luther King	
• rozumí hlavním bodům čteného textu o závislosti na hraní her a v textu vyhledá konkrétní informace; • uvede, kolik času tráví každý den u obrazovky počítače, na mobilních sítích apod.; • rozumí hlavním bodům a myšlenkám úvahy pro a proti stálému připojení k internetu;	Digitální svět a média <i>Gramatika</i> • vztažné věty vedlejší • It + trpný rod / seems + přídavné jméno	

• uvede výhody a nevýhody stálého připojení k internetu; • diskutuje s vrstevníky o pozitivním a negativním vlivu internetu na mezilidské vztahy; • hovoří s vrstevníkem o tom, jak by se cítil, kdyby ztratil telefon; • diskutuje s vrstevníkem o důvodech, proč lidé zveřejňují selfies na sociálních sítích; • sestaví písemný projev, úvahu pro a proti týkající se využití moderních technologií, text jasně a logicky strukturuje a používá bohatou slovní zásobu; • napíše žádost o zaměstnání, ve které uvede relevantní informace;	<i>Lexikologie</i> • frázová slovesa týkající se vztahů • slova s vícero významy <i>Komunikační situace</i> • moderní technologie a média • popis přístroje/zařízení • žádost o vysvětlení, instrukce, • vyjádření vysvětlení či instrukce • úvaha pro a proti • národní svátky a významné dny <i>Globální dovednosti</i> • žádost o zaměstnání - follow-up • úspěch	
• rozumí hlavním bodům a myšlenkám čteného textu o talentovaných lidech a v textu vyhledá konkrétní informace; • rozumí obsahu a informacím čteného textu o pozitivním vlivu tance a tanečních videí na řešení společenských problémů; • porozumí debatě o zavedení dramatické výchovy ve škole a identifikuje fráze vyjadřující souhlas, nesouhlas, fráze, jak slušně přerušit partnera, nebo fráze, jak partnera povzbudit k vyjádření vlastního názoru; • popíše kresby a uvede, jaké vlastnosti mají lidé, kteří je nakreslili; • sdělí, které věci by si vzal na hudební festival; • sestaví souvislý text, recenzi festivalu nebo jiné akce, text jasně a logicky strukturuje a používá bohatou slovní zásobu; • sestaví souvislý písemný projev, úvahu pro a proti, text jasně a logicky strukturuje a používá adekvátní prostředky textové návaznosti; • diskutuje s vrstevníkem o tom, jak lidé mohou rozvíjet své nadání, o výhodách a nevýhodách talentovaných dětí apod.; • vede debatu s vrstevníky o výběru školních předmětů, ve které vyjádří souhlas, nesouhlas, slušně partnera přeruší nebo ho povzbudí k vyjádření názoru;	Kultura a umění <i>Gramatika</i> • přítomné a minulé příčestí • členy, zájmena, neurčitá zájmena <i>Lexikologie</i> • abstraktní podstatná jména • fráze s and • složená přídavná jména • synonyma <i>Komunikační situace</i> • talent • umění • filmy a televize • vedení debaty – vyjádření souhlasu, nesouhlasu, přerušení jiného mluvčího • festivaly • recenze akce • Praha	

• hovoří s vrstevníkem o festivalech, které navštěvuje, a o důvodech, proč lidé festivaly navštěvují;		
• má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů; • dokáže bez přípravy vstoupit do konverzace o tématech, která jsou mu známá nebo která se týkají každodenního života; • umí se zeptat na to, co ho zajímá; • porovná společenské zvyklosti a významné události v ČR a anglicky mluvících zemích; • na základě shlédnutého videa je schopen plnit zadané úkoly.	Konverzační témata • nakupování, marketing • jídlo, restaurace • svět práce • digitální svět a média • kultura a umění • národní svátky, významné dny • Praha	

Anglický jazyk – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• rozumí hlavním myšlenkám čteného textu, který se týká životní změny, a v textu vyhledá konkrétní informace; • rozumí hlavním bodům podcastu, ve kterém mluvčí hovoří o životě teenagerů a zachytí konkrétní informace; • porozumí obsahu infografiky týkající se sociálních médií a přiřadí jednotlivé texty k daným pravidlům; • uvede, jaké informace z vyslechnutého textu byly pro něj překvapivé a proč; • sestaví souvislý písemný projev, článek na téma vzorového chování; • sdělí svůj názor na to, proč někteří lidé pomáhají v život ohrožujících situacích a jiní ne; • diskutuje se spolužákem o tom, co ho v textu překvapilo a o důvodech změny názoru na danou věc; • diskutuje se spolužákem o problémech mladých lidí; • hovoří se spolužákem o tom, kdy ztratil sebekontrolu, kdy se obětovat kvůli něčemu nebo kdy se zachoval nesobecky; • ve spolupráci se spolužáky představí infografiku, jak efektivně používat sociální média k určitému úkolu;	Chování a názory ve společnosti <i>Gramatika</i> • přítomný čas prostý a průběhový • stavová slovesa • minulý čas prostý a průběhový • předpřítomný čas prostý a průběhový • předminulý čas prostý a průběhový <i>Lexikologie</i> • synonyma • slovní zásoba pro popis osobnosti a vzorového chování • složená slova se self- • vyjádření názoru • přídavná jména a jejich významy <i>Komunikační situace</i> • popis osobnosti, charakter • charitativní projekty • pomoc druhým • diskuse, výměna názorů • článek • Nelson Mandela • Česká republika <i>Globální dovednosti</i> • etiketa sociálních médií	
• rozumí hlavním bodům a myšlenkám čteného textu o vzdělávání v odlehlých oblastech a v textu vyhledá konkrétní informace; • rozumí čtenému rozhovoru a podle kontextu srovná pořadí jednotlivých výpovědí tak, aby celý rozhovor dával smysl; • rozumí vyslechnutému rozhovoru s člověkem, který má neobvyklé povolání a určí, jestli dané věty jsou pravdivé nebo ne;	Vzdělávání a budoucnost <i>Gramatika</i> • will + infinitiv • going to + infinitiv • may / might • budoucí čas průběhový • předbudoucí čas prostý a průběhový • přítomný čas pro vyjádření budoucnosti	

• hovoří o známých místech, přírodních nebo vytvořených člověkem, a sdělí, jaké pověsti nebo mýty jsou s místem spojeny; • sdělí, jaké má plány do budoucna a v co doufá; • napíše souvislý text, příspěvek na cestovatelský blog, o místě, které navštívil nebo o místě v okolí svého bydliště, které má rád; • diskutuje se spolužáky o přístupu k internetu a uvede argumenty pro i proti uvedeným tvrzením; • zapojí se do skupinové diskuse o tom, jak naložit s grantem určeným na zlepšení kvality každodenního života; • se spolužákem prodiskutuje kritéria, a nakonec vybere fotografii, která má být zařazena do soutěže; • popíše obrázky a spekuluje o tom, čemu tyto budovy dříve sloužily; • navrhne řešení problému zmiňovaného ve čteném textu;	• příslovce modifikující přídavná jména, která lze / nelze stupňovat <i>Lexikologie</i> • podstatná jména + of a for • slovní zásoba k tématu příroda • antonyma – regenerace měst • přípony přídavných jmen: -able a -ible • přídavná jména, která lze/nelze stupňovat <i>Komunikační situace</i> • život v náročných podmínkách • způsoby učení • místní komunita • skupinová diskuse • cestovatelský blog • bydlení • vzdělávání ČR – UK - USA	
• na základě přečteného textu rozhodne, zda uvedené výroky jsou pravdivé, nebo ne; • rozumí diskusi mezi třemi studenty a ověří, jestli jeho určení zemí podle daných obrázků bylo správné; • rozumí krátkým textům o vizualizaci dat, shromáždí informace k tomuto tématu a se získanými informacemi dále pracuje; • vysvětlí význam citátu o věcech, které jsou důležité pro někoho a pro jiného ne; • popíše podrobně předmět, který má ve svém pokoji a nikdy by ho nevyhodil a uvede, proč je tento předmět pro něj tak důležitý; • na základě vyslechnutého textu opraví chybné výroky tak, aby odpovídaly v textu uvedeným skutečnostem; • prodiskutuje se spolužákem, jaké věci se obvykle zapominají na dovolené a shodnou se na třech nejčastěji zapomínaných věcech; • napíše souvislý text, povídku o předmětu, který on sám, nebo někdo jiný, někde zapomněl;	Svět kolem nás <i>Gramatika</i> • členy: a/an, the, - • výrazy určující množství u (ne)počítatelných podst. jmen • slovesné vzorce: infinitiv /– ing • určení pořadí událostí příběhu <i>Lexikologie</i> • frázová slovesa s out • Britská a americká angličtina • přídavná jména popisující předměty • uvádění příkladů • složená přídavná jména <i>Komunikační situace</i> • věci a jejich hodnota • potřeby/nezbytnosti a zbytečnosti • nový život starým věcem	

• v rozhovoru se spolužákem vybere tři předměty, které vypovídají o místě, kde žije a místní společnosti; • diskutuje se spolužákem o muzeích, která by mohli navštívit; • ve skupině prodiskutuje pokyny pro vytvoření prezentace (5-10 minut), společně prezentaci připraví, a nakonec ji představí spolužákům;	• dialog: návrh, souhlas a nesouhlas s ním • povídka • Londýn, Washington D.C., New York <i>Globální dovednosti</i> • prezentační dovednosti - zpracování dat	
• rozumí hlavním bodům a myšlenkám čteného textu o poslední knize Stephena Hawkinga a vyhledá konkrétní informace v textu; • rozumí rozhovoru s herečkou a na základě informací z textu zodpoví dané otázky; • rozumí úryvku z knihy Frankenstein, odvodí význam neznámých slov a spojení z kontextu a odpoví na otázky týkající se použitých přídavných jmen a jiných výrazů; • sdělí svůj názor na dvojice opačných výroků a svou volbu zdůvodní; • hovoří o svých vzpomínkách na dětství, o svých dávných snech a tom, zda se splnily; • napíše souvislý text, email do novin, jako reakci na přečtený text o cvičení a použije v něm probírané výrazy pro vyjádření kontrastu a doplnění dalších informací; • s využitím vyznačených vět v textu doplní chybějící výrazy do gramatických pravidel týkajících se used to, would a minulého času prostého; • diskutuje se spolužákem o možnostech změny charakteru nenarozených dětí pomocí genetického inženýrství; • diskutuje se spolužákem o tom, co ho trápí, klade mu gramaticky správné otázky a snaží se mu dát najevo své pochopení; • diskutuje se spolužákem o nestvůrách a jejich významu jako varování pro společnost; • ve skupině prodiskutuje otázky týkající se televizních pořadů a toho, jak věrně zobrazují skutečný život; • souvisle pohovoří na téma, které se vztahuje k tématu lekce;	Tělo a duše <i>Gramatika</i> • used to a would • slovesné časy pro vyjádření obvyklého chování: minulý prostý, přítomný prostý a průběhový, budoucí s will • vyjadřování budoucnosti v minulosti: was/were going to, was/were to, was/were about to <i>Lexikologie</i> • výrazy, které mohou být jak slovesa, tak podstatná jména • přípony podstatných jmen: -ness, -ity, -ion • idiomy s částmi lidského těla • fráze s mind • vyjadřování empatie <i>Komunikační situace</i> • lidské tělo • genetika, poruchy osobnosti • tělesné postižení • formální email do novin	

• odvodí význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby, kontextu a znalosti tvorby slov a internacionalismů; • rozumí hlavním bodům a myšlenkám rozhlasového pořadu a určí, které předměty z obrázků a jaké další činnosti byly zmíněny; • srozumitelně, gramaticky správně a spontánně formuluje svůj názor na emotikony a poezii; • hovoří o veřejných knihovnách, jejich významu, jak často je využívá a jaké změny v jejich činnosti by navrhl; • podle obrázků, obalů knih, odhadne, o jaký žánr se jedná a uvede, zda by si chtěl tuto knihu přečíst nebo ne, a vysvětlí proč; • připraví gramaticky správné otázky, které následně použije v interview a shrne zjištěné poznatky; • ve skupině prodiskutuje aspekty různých jazyků, jak snadné nebo naopak obtížné je se je naučit a jakou radu dát tomu, kdo se chce naučit naši mateřštinu; • prodiskutuje se spolužákem nápady, které by použil do propagačního videa knihy, kterou oba dobře znají a na kterou chtějí upozornit veřejnost; • ve trojici diskutuje o knihách, které se mu líbí, zdvořile žádá o informace o knihách vybraných spolužáky a snaží se je přesvědčit o své volbě; • na závěr diskuse ve skupině vybere jednu knihu, která bude zařazena do knižního klubu; • ve skupině připraví zprávu o výsledcích svého průzkumu mezi lidmi, kteří skončili studia a začali pracovat;	Komunikace a literatura <i>Gramatika</i> • modální slovesa vyjadřující radu, povinnost a zákaz • minulá modální slovesa: lítost, nutnost, nedostatek nutnosti • modální slovesa: schopnost v přítomnosti, v minulosti a v budoucnosti <i>Lexikologie</i> • frázová slovesa s on • předpony sloves: en- a em- • akronymy, např. btw, idk, lol • fráze s point • fráze pro přesvědčování druhých • kniha a její struktura <i>Komunikační situace</i> • komunikace, emotikony, jazyky • moderní technologie • knihy, jejich obálky a literatura • rozhovor – dosažení shody, argumentace a přesvědčování • recenze knihy • F. Scott Fitzgerald: The Great Gatsby • britská a americká literatura <i>Globální dovednosti</i> • od studia k práci	
• zvládá slovní zásobu a frazeologické obraty daných konverzačních témat; • aplikuje je v mluveném i písemném projevu; • sleduje aktuální informace z kulturního, politického a společenského života; • na základě shlédnutého videa je schopen plnit zadané úkoly.	Konverzační témata • společnost a chování • Česká republika • systém vzdělávání v anglicky mluvících zemích a ČR • životní styl, cestování, bydlení • Londýn, Washington D.C., New York • lidské tělo a zdraví • komunikační prostředky • literatura	

Anglický jazyk – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• rozumí hlavním bodům a myšlenkám čteného textu o občanské žurnalistice a v textu vyhledá konkrétní informace; • rozumí promluvě novináře o reklamě, z níž jsou uvedené obrázky, a porovná informace z textu se svými dříve vyslovenými předpoklady; • rozumí čtenému textu o dokumentech a doplní do něj chybějící odstavce tak, aby zapadly významově a správně navázaly na předchozí a následující text; • spontánně a gramaticky správně reaguje na informace z textu a odpoví na otázky; • vyjádří svůj názor na důležitost ověřování zdrojů informací a vysvětlí, jak na to; • ve spolupráci se spolužákem napíše příběh nějaké místní události, dbá na to, aby byl důvěryhodný a mohl se šířit po internetu; • vysvětlí, proč je nutné znát kontext situace na obrázku a proč některé jeho předpoklady byly mylné; • vyjádří svůj souhlas nebo nesouhlas s uvedenými názory a své tvrzení zdůvodní; • napíše souvislý text, článek, ve kterém přednese svůj názor na jeden z daných výroků; • odpovídajícím způsobem použije prostředky textové návaznosti; • ve skupině se spolužáky diskutuje o studentské internetové stránce, o zprávách, které by se na ní měly objevit, a v závěru vybere jeden z diskutovaných příběhů a vysvětlí, proč zvolili právě ten;	Masmédia <i>Gramatika</i> • modální slovesa: spekulace o minulosti, přítomnosti a o budoucnosti, vyjadřování pravděpodobnosti a možnosti • důraz a inverze <i>Lexikologie</i> • ustálená spojení: žurnalistika • nadpisy • idiomy s in a out • fráze pro dělání skupinových rozhodnutí • podstatná jména – ustálená spojení • filmová tvorba <i>Komunikační situace</i> • občanská žurnalistika • falešné zprávy • psychologie mládeže – touha po slávě • dokument • skupinová diskuse – dosažení shody a kompromisu, společné rozhodnutí • článek vyjadřující názor • Spojené království Velké Británie a Severního Irska	

• rozumí hlavním bodům čteného textu o délce lidského života, vyhledá konkrétní informace a k jednotlivým sekcím zvolí správná shrnutí; • rozumí rozhlasovému pořadu o japonské starší populaci, konkrétní informace z textu použije v souvisejících cvičeních a následné diskusi; • rozumí přečteným příspěvkům a doplní chybějící věty do těchto textů tak, aby byly logicky i gramaticky správně; • uvede, zda si myslí, že lidé by chtěli žít déle než 100 let, a jaké jsou výhody a nevýhody dlouhověkosti; • spekuluje o věcech, které by měl člověk udělat před smrtí a jak by to bylo, kdyby byl nesmrtelný; zda by nesmrtelný měl být každý, a o podobných tématech; • hovoří o starším člověku, kterého osobně zná nebo o někom z veřejného života a vysvětlí, o koho se jedná, co o něm ví, proč si ho váží a co se od něj může naučit; • napíše souvislý text, esej vyjadřující názor, na daný citát a použije v něm vhodná přirovnání; • spekuluje o možné příležitosti přestěhovat se do jiného města nebo země a co by získal z této zkušenosti; • diskutuje se spolužákem o životních milnících, která životní etapa je nejdůležitější a zda je jeho život úžasný a okouzlující; • diskutuje se spolužáky o výroci na téma starších lidí, uvádí argumenty pro a proti, a svůj souhlas nebo nesouhlas vždy formuluje zdvořile;	Jednou za život <i>Gramatika</i> • podmínkové věty: 2. a 3. podmínka, smíšené kondicionály • neskutečné situace v přítomnosti a v minulosti <i>Lexikologie</i> • frázová slovesa s off • fráze s life • fráze s time • výrazy pro vyjádření věku • zdvořilý souhlas a nesouhlas <i>Komunikační situace</i> • délka života • výhody starší populace • kvalita života • debata: vyjádření souhlasu a nesouhlasu • esej – vyjádření názoru – opinion essay • Evropská unie <i>Globální dovednosti</i> • život mimo domov	
• odvodí význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby, kontextu a znalosti tvorby slov a internacionalismů; • rozumí rozdílům mezi synonymy a zdůvodní jejich použití v textu; • rozumí hlavním bodům podcastu, ve kterém mluvčí hovoří o souvislostech mezi technologiemi a oceány, a v textu zachytí konkrétní informace; • rozumí nahrávce, která se zabývá problémy s potravou v budoucnosti a doplní chybějící informace v poznámkách k textu;	Jsme to, co jíme <i>Gramatika</i> • trpný rod – složitější konstrukce a trpný rod se dvěma předměty • trpný rod se slovesy uvádějícími nepřímou řeč <i>Lexikologie</i> • synonyma – vyjádření intenzity • předložky	

• rozumí souvislému textu o jídle v budoucnosti a pracuje dále s informacemi v něm uvedenými; • z uvedené nabídky vybere tři neefektivnější způsoby jak chránit žraloky a svou volbu zdůvodní; • vysvětlí, proč soucítíme s některými zvířaty a jinými ne; • sdělí, jaká informace z podcastu ho překvapila a proč; • zamyslí se nad problémy, které se mohou týkat jídla/stravy v budoucnosti a sdělí možná řešení; • napíše souvislý text, esej pro a proti, na zadané téma a použije správné výrazy pro vyjádření příčiny a efektu; • diskutuje se spolužáky vegetariánství a vliv konzumace zvířat na životní prostředí; • v diskusi se spolužákem se vyjádří k daným produktům: jak a z čeho byly vyrobeny, kde je asi vyrobili a zda bychom se těmito produkty měli vyhnout; • diskutuje se spolužáky o daných výrobcích k tématu lekce a svých názorech na ně;	• výrazy k tématu přírodního prostředí • fráze s face • fráze pro objasnění stanoviska • ustálená spojení přídavného a podstatného jména k tématu jídlo <i>Komunikační situace</i> • živočišné produkty a etika • potraviny - maso a živočišné produkty palmový olej • stravování - typy potravin, zdravá strava, v minulosti, současnosti a v budoucnosti a v různých částech světa • popis obrázku, spekulace • porovnání obrázků • esej – argumentující pro a proti (for and against essay) • USA	
• rozumí čtenému textu o algoritmech, identifikuje hlavní myšlenku každého odstavce a příklady, pomocí kterých ji ilustruje; • rozumí rozhovoru tří účastníků o digitální stopě a uvedené výroky přiřadí k jednotlivým mluvčím; • formuluje svůj názor na online služby, které využívá; uvede, zda jsou jimi nabízená doporučení užitečná a na čem jsou založená; • sdělí, jaké problémy může lidem způsobit jejich digitální stopa; • připraví prezentaci, kde uvede důvody, aby podpořil své argumenty a příklady; • předvede svou prezentaci spolužákům; • jako přípravu na závěrečný psaný text provede jednoduchý průzkum na dané téma, zaznamená důležitá fakta a shromáždí odpovídající dokumenty;	Nejmodernější technologie <i>Gramatika</i> • trpný rod – složitější konstrukce a trpný rod se dvěma předměty • trpný rod se slovesy uvádějícími nepřímou řeč <i>Lexikologie</i> • složená podstatná jména: technologie a její využití • fráze s under, např. under pressure • příslovce se dvěma tvary • slovesa pro prokázání skutečnosti <i>Komunikační situace</i> • algoritmy • sociální média a jejich moc • technologie a internet	

• s využitím připravených materiálů napíše souvislý text, zprávu o předmětu moderní technologie; • diskutuje se spolužáky o předvídatelnosti a negativěch; • hovoří se spolužákem o výhodách a nevýhodách počítačových algoritmů, které jsou uvedeny v textu, a uvede, jestli zná nějaké další; • ve skupinové diskusi sdělí, se kterými názory z nahrávky souhlasí a proč a probere důležitost online soukromí a změny, které ve své digitální bezpečnosti a ochraně soukromí udělá a proč; • diskutuje se spolužáky o původních kulturách a jazycích, které zná a o tom, jak důležité je tyto kultury a jazyky chránit;	• závislost na technologiích • prezentace – uvádění příkladů na podporu argumentů • zpráva • Commonwealth – Kanada, Austrálie, Nový Zéland <i>Globální dovednosti</i> • učení se z chyb	
• rozumí hlavním bodům a myšlenkám literární ukázky, vyhledá konkrétní informace a dále s nimi pracuje; • hovoří o hypotetické situaci: zůstal se svými vrstevníky na opuštěném ostrově a uvažuje o společnosti, kterou by tam vytvořil; • rozumí vyslechnuté debatě o tom, zda by politici měli zastávat i jiné, občanské, povolání, nebo jestli by se ho měli vzdát dříve, než budou kandidovat a doplní fráze z této debaty do neúplných vět; • rozumí čtenému textu a „velkých“ prosloveh, vyhledá konkrétní informace a dále s nimi pracuje; • uvede, co ho ve vyslechnutém pořadu překvapilo, jaký je jeho názor na chování lidí v popisovaném skandálu a zmíní další případy korupce ve sportu; • napíše souvislý text, esej pro a proti na jedno z nabízených témat na téma politiky; • hovoří se spolužákem o pořadatelsví olympijských her: proč je města chtějí pořádat, jaké jsou jejich negativní dopady a co jsou důležité faktory při rozhodování, kde se budou olympijské hry konat; • diskutuje se spolužákem o volbách: od kolika let by měli lidé volit a zda v jeho zemi většina lidí toto právo využívá;	Společnost a politika <i>Gramatika</i> • vedlejší věty vztahné – určující a neurčující • vedlejší věty s přídělníkem • další příklady vedlejších vět vztahných: po zájmenech a determinantech, s předložkou, se složeným vztahným zájmenem <i>Lexikologie</i> • slovní zásoba k tématu společnost, občanství a politika • slovní zásoba pro popis volebního systému • synonyma: globální politika <i>Komunikační situace</i> • typy společností • integrita sportu • politika - předvolební kampaň, tipy pro prvovoliče, financování politických stran • svoboda projevu • debata: politická témata – reakce a odpověď na argument	

• v malé skupině připraví debatu na daný výrok o tom, zda volby mají být povinné nebo ne, napíše poznámky, zvolí předsedajícího a debatu provede;	• esej – argumentující pro a proti (for and against essay)	
• osvojí si detailnější informace o anglicky mluvících zemích a ČR, o jejich hlavních městech, kulturních památkách a zajímavých místech; • seznamuje se s geografickými, historickými a společensko-politickými informacemi; • sleduje aktuální informace z kulturního, politického a společenského života; • dovede porovnat základní rysy našeho způsobu života a života anglicky mluvících zemí; • na základě shlédnutého videa je schopen plnit zadané úkoly.	Konverzační témata <i>Realie</i> • Spojené království Velké Británie a Severního Irska • Evropská Unie • Spojené státy americké • Commonwealth: ○ Kanada ○ Austrálie ○ Nový Zéland	

5.1.6. Francouzský jazyk

Název vyučovacího předmětu:	FRANCOUZSKÝ JAZYK
Zkratka vyučovacího předmětu:	FRJ
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	16
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.1.6.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět **Francouzský jazyk** vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a komunikace a ze vzdělávacího obsahu Další cizí jazyk v RVP G. Výuka francouzského jazyka na gymnáziu tvoří součást všeobecného vzdělávání a je jedním ze vzájemně propojených článků systému všestranně rozvíjejícího osobnost žáka. Jeho výuka přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy i světa a poznávání odlišností ve způsobu života i v kulturních tradicích.

Pomáhá ke snižování jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility žáků jak v osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Primárním cílem výuky francouzského jazyka je položit základ komunikativním schopnostem studentů a v konečné fázi dovést studenty minimálně na úroveň B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Žáci zvládnou komunikaci v běžných životních situacích. Napíší jednoduchý souvislý text, dovedou popsat své zážitky a umějí stručně obhájit své názory. Žáci se též naučí pracovat se slovníkem a s jeho pomocí přeloží i složitější texty.

5.1.6.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Francouzský jazyk je povinným vyučovacím předmětem, resp. jednou z alternativ pro druhý cizí jazyk, a je realizován týdenní dotací 3 hodiny týdně v 1. a 2. ročníku a 4 hodiny týdně ve 3. a 4. ročníku. Druhý cizí jazyk z nabídky je povinným vyučovacím předmětem pro všechny žáky školy.

Na výuku jsou žáci děleni do skupin v rámci třídy.

5.1.6.3. Pojetí výuky

- kooperativní učení, výklad, řízený rozhovor
- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody – týmová práce a spolupráce, diskuze, to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách
- vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit
- vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu

- motivační činitele – zařazení her a soutěží (vždy s vyhodnocením), simulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit nadpředmětového charakteru mj. s cílem vypěstovat u žáků potřebu dorozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí

5.1.6.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Učitel volí didaktické i autodidaktické metody s cílem podpořit získávání, procvičení a fixaci jazykových znalostí a dovedností, učí žáky vyhledat si v různých informačních zdrojích doplňující informace. Učitel vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce, aby dokázali najít chyby a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni při jakékoli komunikační situaci formulovat a obhájit svůj názor, aby vystupovali asertivně a konstruktivně jak při individuální, tak při skupinové práci, vždy s ohledem na co nejlepší výsledek práce. Vede žáky k tomu, aby se zapojovali do jazykových soutěží.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat, vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí.

Komunikačním cílem jazykového vzdělávání je, aby žáci uměli formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastnili se aktivně diskusí, formulovali a obhajovali své názory a postoje, ale i respektovali názory druhých, byli schopni písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, dodržovali jazykové a stylistické normy i terminologii a dosáhli jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom jazyce.

Dalším komplexním cílem je dosažení jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné a ústní formě) a pochopení výhod znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel zadává v hodinách i pro domácí práci takové úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich kladný vztah k prohlubování jazykových dovedností v celoživotním učení.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice, zároveň učí respektu k jiným kulturám i národům, zařazuje vhodné doplňkové materiály jako např. filmové zpracování literární předlohy v originálním znění či hudební díla s texty v daném jazyce, navštíví se žáky divadelní představení. Zadává takové slohové úkoly, které reagují na aktuální problémy či témata.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.1.6.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova

5.1.6.6. Mezipředmětové vztahy

- Veškeré vyučovací předměty

5.1.6.7. Učební osnovy

Francouzský jazyk – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• porozumí krátkým dialogům při představování; • umí se představit; • umí vyhláskovat jméno, příjmení; • umí formálně a neformálně pozdravit; • umí rozlišit jazyk, kterým se mluví; • umí zaznamenat jména, národnost; • porozumí některým pokynům při výuce;	Úvod do fonetiky, francouzská abeceda, osobní údaje <i>Gramatika</i> • abeceda, výslovnost skupin hlásek, přízvuk • slovosled francouzské věty <i>Komunikační dovednosti</i> • formální a neformální pozdravy a oslovení, poděkování	
• rozumí krátkým situačním dialogům s pozdravy a představováním; • rozliší okolnosti dialogu-místo, čas, děj; • rozliší formální a neformální vztahy; • umí pozdravit a rozloučit se; • porozumí jednoduché internetové zprávě; • informuje o svém věku, studiích, národnosti	V mediatéce <i>Gramatika</i> • přivlastňovací zájmena • zápor, <i>avoir, être</i> • neurčitý člen <i>Komunikační dovednosti</i> • představování, dotaz na osobní údaje, národnost a jazyk • dotaz na telefonní číslo a e-mailovou adresu	
• umí se zeptat a odpovídat na informace týkající se osobních údajů; • porozumí jednoduché informaci; • rozliší zdvořilou žádost; • umí se zeptat na cenu; • orientuje se v jednoduchém dotazníku a umí ho vyplnit; • porozumí elektronické adrese a telefonnímu číslu a zaznamená je; • umí se na předchozí zeptat a odpovědět;	Média, frankofonie <i>Gramatika</i> • tázací zájmena <i>quel</i> apod. • tvoření otázky • přechylování adjektiv • množné číslo substantiv a adjektiv • slovesa na <i>-er</i>, slovesa <i>être, avoir</i> <i>Komunikační dovednosti</i> • zeptat se na cenu věci • podat informaci o telefonních číslech • mluvit o svých zálibách	

• umí mluvit o svém městě, o své čtvrti; • porozumí výpovědi o městě, o čtvrti; • vyjmenuje různá místa ve městě; • jednoduše lokalizuje nějaké místo; • umí požádat o vysvětlení na cestu; • umí vysvětlit, jak se dostat z A do B; • porozumí, proč má někdo něco rád či nerad; • umí hovořit o svých zálibách a argumentovat proč;	Město a čtvrť, kde bydlím, ubytování <i>Gramatika</i> • předložky u názvu zemí • stahování členů • sloveso <i>aller</i> <i>Komunikační dovednosti</i> • rozhovor o zemích a hlavních městech (situovat na mapě) • vyjádření obliby a nevole • La France, Paris	
• informuje se na ubytování-místo, otvírací dobu; • zprostředkuje telefonní rozhovor příteli; • požádá o rezervaci ubytování; • argumentuje výběr typu ubytování; • poděkuje za informace z hotelové recepce; • pochopí z turistického letáku informace o ubytování a dopravě do hotelu; • je schopen vyjmenovat a rozpoznat několik pařížských památek;	Cestování, Paříž <i>Gramatika</i> • číslovky do 1 000 • předložky a příslovce místa • stahování členů, <i>pourquoi - parce que</i> • nepravidelné sloveso <i>prendre, venir</i> • slovesa na <i>-re</i> • ukazovací zájmena <i>Komunikační dovednosti</i> • rozhovory na téma rezervace pokoje • možnosti ubytování • dotazy a odpovědi na způsob dopravy, popis ubytovacího zařízení • napsat žádost o rezervaci ubytování <i>Slovní zásoba</i>	
• porozumí, proč má někdo něco rád či nerad; • umí hovořit o svých zálibách a argumentovat proč; • umí mluvit o povolání;	Záliby, koníčky, zaměstnání <i>Gramatika</i> • nepravidelné sloveso <i>faire</i> • přechylování profesí • slovesa <i>aimer, adorer, détester</i> <i>Komunikační dovednosti</i> • mluvit o svých zálibách a o svém zaměstnání	

• umí charakterizovat osoby a popsat jejich povahu; • umí číst a psát inzeráty na seznámení; • umí vyjádřit, že něco či někoho má rád; • umí si s někým smluvit schůzku;	Hledání partnera, popis osob <i>Gramatika</i> • přechylování a tvoření plurálu adjektiv • přízvučná osobní zájmena <i>Komunikační dovednosti</i> • popis osob • vyjadřování citů • inzeráty na seznámení	
• umí mluvit o své rodině; • umí svou rodinu charakterizovat a popsat rodinné vztahy; • umí vyjádřit blahopřání; • dokáže oznámit důležité rodinné události; • umí popsat lidské tělo; • umí popsat své zdravotní problémy;	Rodina a lidské tělo, u lékaře <i>Gramatika</i> • přivlastňovací zájmena • nepravidelné sloveso <i>dire</i> <i>Komunikační dovednosti</i> • mluvit o své rodině • blahopřání • oznamování rodinných událostí • popis lidského těla • popsat své zdraví	
• umí vyjádřit čas, zeptat se, kolik je hodin a určit časový sled; • rozumí informačním nápisům v obchodech a veřejných institucích; • rozumí rozdílům mezi formálním a neformálním určením času; • umí se zeptat a odpovědět na otvírací a zavírací dobu v obchodech a jiných institucích; • rozumí, když se mluví o každodenním rytmu; • rozumí informacím o televizním programu; • umí vyprávět a popsat režim dne; • umí vyprávět o oblíbeném TV programu;	Rytmus života a města <i>Gramatika</i> • nepravidelné sloveso <i>devoir</i> • vazba <i>il faut</i> • neosobní zájmeno <i>on</i> • imperativ • slovesa <i>pouvoir, vouloir, devoir, boire</i> <i>Komunikační dovednosti</i> • vyjadřování času • vyjádřit povinnost • mluvit o svých zvycích • sjednání schůzky	

• umí popsat svůj denní program; • dokáže charakterizovat jednotlivé běžné činnosti; • dokáže vyjádřit, jak často jednotlivé činnosti vykonává; • dokáže vyprávět minulé události.	Každodenní rutina, minulé události <i>Gramatika</i> • vyjádření blízké budoucnosti • výrazy pro četnost • zvrtná slovesa • složený minulý čas <i>Komunikační dovednosti</i> • popisovat každodenní činnosti • mluvit o minulých událostech	
---	--	--

Francouzský jazyk – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• porozumí dotazníku ankety; • rozumí, pokud se mluví o svátcích v tuzemsku; • dotazuje se na místo, dobu a dění při nějakém svátku; • popisuje ústně i písemně průběh svátku; • mluví o svých blízkých plánech; • jednoduše určuje časovou posloupnost činností; • zvládá jednoduchou telefonickou konverzaci;	Svátky a oslavy <i>Gramatika</i> • předložka <i>chez</i> • slovesa na <i>-yer</i> a <i>-ir</i> • zájmeno <i>on</i> • zvrtná slovesa vyjadřující vzájemnost • vyjádření blízké minulosti <i>Komunikační dovednosti</i> • porozumět dotazníku • pojmenovat svátky a mluvit o jejich rituálech • udílet rady • telefonní rozhovory - zeptat se na osobu, nechat vzkaz, vyřídit vzkaz	
• rozumí krátkému textu o soukromém životě nějaké osobnosti; • evokuje minulé události z hlediska biografie; • vypráví souvisle o francouzských osobnostech; • popisuje vzhled a charakter osoby;	Francouzské časopisy, fyzický popis osob <i>Gramatika</i> • imperativ sloves <i>être</i> a <i>avoir</i> a zvrtných sloves • složený minulý čas zvrtných sloves • vazba <i>c'est / il est</i> <i>Komunikační dovednosti</i> • vyprávění minulých událostí • fyzický popis osob	
• rychle projde text a sdělí, čeho se týká; • rozumí krátkému rozhovoru o pocitech a citech; • mluví o ročních dobách; • vyjadřuje své city a pocity; • rozumí jednoduchým informacím o klimatu, počasí, teplotách; • vypráví o aktivitách v jednotlivých ročních dobách; • umí určit zeměpisná místa; • porozumí výňatku z turistické brožury; • porozumí jednoduchému popisu zeměpisného místa; • umí charakterizovat místo;	Kanada a francouzská zámořská území, počasí <i>Gramatika</i> • struktury pro mluvení o počasí, ročních dobách, pro vyjádření času a místa • postavení zájmen ve větě <i>Komunikační dovednosti</i> • popis počasí, smyslových vjemů • popis a charakteristika míst	

• porozumí textu o aktivitách v přírodě; • mluví o vlastních aktivitách v přírodě; • napíše krátký turistický text;		
• porozumí informacím z turistické brožury; • porozumí návrhům a radám; • porozumí vyjádření probíhajícího děje; • sestaví a napíše program návštěvy; • umí napsat jednoduchý soukromý dopis;	Brusel a psaní dopisů <i>Gramatika</i> • neosobní zájmeno <i>on</i> • rozkazovací způsob • zájmeno <i>y</i> • předložky při určování času • jednoduchý budoucí čas • průběhový čas <i>Komunikační schopnosti</i> • podat informace o Belgii, Bruselu a evropských institucích • porozumět informačnímu textu CK • napsat nabídku poznávacího zájezdu do nějaké frankofonní země • napsat dopis	
• rozumí názvům potravin a pojmenovává je; • rozumí francouzskému menu; • sestaví menu; • porozumí rozhovoru o franc. menu; • mluví o svých stravovacích zvycích; • porovnává chutě a stravovací návyky;	Gastronomie <i>Gramatika</i> • předložky <i>de, à</i> u názvů jídel • dělivý člen <i>Komunikační dovednosti</i> • mluví o své spotřebě potravin • rozhovory o nákupech • napíše o gala večeři ve francouzském duchu	
• rozumí textu z módního časopisu; • popisuje oblečení-barva, střih...; • rozumí pochvalě zjevu; • rozliší pozitivní pochvalu a ironii; • porozumí reklamnímu letáku; • porozumí radám a doporučením; • umí doporučit výběr oděvu; • udělí rady při nákupu oděvu;	Móda - oblečení <i>Gramatika</i> • osobní zájmena v přímém předmětu <i>le, la, les, l'</i> • vazby pro rady a doporučení	

	<i>Komunikační dovednosti</i> • názvy oblečení a doplňků, barvy, velikosti • pochvala a pohanění, pochybnost	
• umí se orientovat na stránkách internetových obchodů; • umí si vyhledat zboží na internetu; • dokáže vybrat pro někoho dárek; • umí charakterizovat a popsat jeho funkci; • umí nakoupené zboží zhodnotit;	Nakupování na internetu <i>Gramatika</i> • zájmena pro nepřímý předmět <i>lui, leur</i> • přídavná jména na <i>-able</i> • vztažná zájmena <i>qui, que</i> <i>Komunikační schopnosti</i> • vybrat pro někoho dárek • charakterizovat a popsat jeho funkci • zhodnotit jak negativně, tak pozitivně	
• rozumí reklamním panelům v obchodě; • rozumí dialogům v obchodě; • vyjmenuje obchody s různým zbožím; • požádá o výrobek a zeptá se na cenu; • zeptá se na způsob platby; • simuluje nákup v obchodě s potravinami; • umí používat termíny kvantity a kvality; • charakterizuje potravinářské výrobky;	Nakupování <i>Gramatika</i> • určení množství • zájmeno <i>en</i> <i>Komunikační dovednosti</i> • umět nakoupit běžné zboží • charakterizovat potravinářské výrobky • prezentovat výrobky • napsat nabídku nějakého zboží k prodeji <i>Slovní zásoba</i>	
• porozumí prezentaci restaurace v časopise; • porozumí popisu restaurace-místo, prostředí, obsluha, kuchyně; • doporučí, poradí s výběrem restaurace; • jednoduše obhájí svůj výběr; • porozumí objednavce, radě, doporučení; • objedná a doporučí jídlo; • charakterizuje nějaký chod;	V restauraci <i>Gramatika</i> • vazby <i>ne... que, ne... plus, non plus</i> • slovní spojení hovorové francouzštiny <i>Komunikační dovednosti</i> • scénky v restauraci	

	• na internetu vyhledá restauraci v Paříži a prezentuje ji svým spolužákům • zhodnotí pozitiva a negativa	
• porozumí vzpomínkám na místo, kde prožil dětství; • porozumí popisu tohoto místa; • připomene si nějakou příhodu z dětství; • porovnává toto místo dříve a dnes; • vyjadřuje svůj názor na životní podmínky.	Vzpomínky na dětství <i>Gramatika</i> • imperfektum a jeho užití • porovnávací konstrukce <i>Komunikační dovednosti</i> • vyjádření citů a pocitů • srovnání minulosti se současností • mluvit o svých vzpomínkách	

Francouzský jazyk – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• porozumí jednoduchému popisu pokoje • popisuje byt; • porozumí textu, v němž se mluví o opravách a úpravách bytu; • vysvětlí, proč došlo k úpravám bytu;	Bydlení <i>Gramatika</i> • časové výrazy <i>il y a, depuis, pendant</i> • srovnání časů – přítomný čas – imperfektum – složený minulý čas <i>Komunikační dovednosti</i> • poskytnout základní informace o bydlení, reformách v bytě • porovnávání bydlení ve městě a na venkově • vyjádřit své sny a přání o bydlení	
• umí podrobně popsat byt; • zvládá porovnat bydlení v různých zemích; • umí promluvit o alternativních způsobech bydlení; • umí zformulovat pravidla pro bydlení v podnájmu;	Popis bytu a bydlení v podnájmu <i>Gramatika</i> • vyjádření předmětu přímého a nepřímého zájmeny • vazby <i>de plus en plus</i> a <i>de moins en moins</i> <i>Komunikační dovednosti</i> • popis bytu, porovnat bydlení v různých zemích • alternativní způsoby bydlení • vyjádřit sdělení v minulém a budoucím čase • pravidla pro bydlení v podnájmu	
• umí mluvit o svých přátelích; • zvládne popisovat druhé osoby, charakterizovat jejich povahu, kladné a záporné vlastnosti; • dokáže popsat vztahy se sousedy; • umí popisovat změny ve svém životě;	Přátelské a sousedské vztahy <i>Gramatika</i> • vztažná zájmena • větné vazby <i>c'est quand</i> a <i>c'est + jméno + vztažná věta</i> • shoda příděstí minulého ve složeném minulém čase se slovesem <i>être</i> • nepřímá řeč • imperfektum • srovnávací vazby	

	<i>Komunikační dovednosti</i> • mluvit o svých přátelích • mluvit o sousedských vztazích • charaktery osob	
• umí vyprávět o setkání s jinými lidmi; • umí popsat, jak potkal svou přítelkyni / svého přítele; • dokáže mluvit o navazování přátelských a milostných vztahů;	Seznamování <i>Gramatika</i> • rozdíly v užívání složeného minulého času a imperfekta • nepravidelná přídělní minulé • příslovce času <i>Komunikační dovednosti</i> • vyprávět o setkání s jinými lidmi • mluvit o navazování přátelských / milostných vztahů	
• umí popsat své studium; • umí vyprávět o svých zážitcích ze studia v zahraničí; • dokáže mluvit o pracovních stážích;	Studium v zahraničí (Erasmus) a studentské stáže <i>Gramatika</i> • plusquamperfektum • tvoření příslovcí <i>Komunikační dovednosti</i> • mluvit o svých studiích a pracovních zkušenostech • napsat žádost o studium v zahraničí <i>Slovní zásoba</i>	
• zvládne napsat strukturovaný životopis; • umí napsat motivační dopis při hledání práce; • rozumí pracovním inzerátům; • dokáže popsat svou práci a pracovní zkušenosti; • zvládne pracovní pohovor;	Hledání práce a pracovní pohovory <i>Gramatika</i> • příslovce času • podmínková souvětí • subjunktiv pro vyjadřování nutnosti <i>Komunikační dovednosti</i> • napsat svůj životopis a motivační dopis • popsat svou práci a pracovní zkušenosti • pracovní pohovory	

	<i>Slovní zásoba</i>	
• umí charakterizovat zemi a její obyvatele; • dokáže popsat zvyky a charakter obyvatel nějaké země; • umí vyjádřit procenta a statistické údaje; • zvládne popsat změny ve svém životě; • dokáže vyjádřit svůj postoj k těmto změnám;	Francouzi očima cizinců <i>Gramatika</i> • vztažná a ukazovací zájmena • tvoření otázky pomocí složené inverze <i>Komunikační dovednosti</i> • popsat zemi a zvyky a charakter jejích obyvatel • vyjádřit procenta a statistické údaje • popsat změny ve svém životě	
• umí vystihnout kulturní odlišnosti obyvatel různých zemí; • dokáže charakterizovat své bydliště z různých aspektů; • umí charakterizovat výhody a nevýhody života ve městě a na venkově; • dovede mluvit o svém bydlišti a odůvodnit výběr místa bydlení;	Život ve Francii / v cizině a v Paříži / na venkově <i>Gramatika</i> • neurčitá zájmena a příslovce • superlativ • zdůrazňovací vazby – <i>ce qui, ce que, c'est</i> <i>Komunikační dovednosti</i> • mluvit o kulturních odlišnostech obyvatel různých zemí • mluvit o svém bydlišti • vyjádřit výhody a nevýhody života ve městě a na venkově	
• umí si vyhledávat informace ve francouzských nových médiích; • zvládá vkládat příspěvky na internetové blogy; • dokáže charakterizovat sociální síť; • umí charakterizovat participativní média;	Nová média a sociální síť <i>Gramatika</i> • tázací a přivlastňovací zájmena • vazba <i>si + imperfektum</i> <i>Komunikační dovednosti</i> • vyprávět události • vkládat příspěvky na internetové blogy <i>Slovní zásoba</i>	

• umí číst zprávy v novinách; • umí se vyjadřovat k televiznímu programu; • dokáže popsat televizní program a odůvodnit, proč si ho vybral; • umí převyprávět různé novinové zprávy; • dokáže popsat události, jichž byl svědkem.	Média – tisk, rozhlas, televize <i>Gramatika</i> • nominalizace • rod jmen • zdůrazňovací vazby <i>c'est... qui, c'est... que</i> • minulé časy-shrnutí • trpný rod • shoda příčestí s přímým předmětem ve složeném minulém čase <i>Komunikační dovednosti</i> • číst novinové zprávy • vyjadřovat se k televiznímu programu • převyprávět novinové zprávy • popsat trestné činy (krádeže), jichž jsme byli svědky	
---	--	--

Francouzský jazyk – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• umí hovořit o svých kulturních a sportovních zájmech; • umí mluvit o svém chování i způsobu trávení volného času; • zvládne popsat děj filmu a představit svého oblíbeného režiséra; • umí zhodnotit film a říct, proč se mu líbí / nelíbí;	Kinematografie a volný čas <i>Gramatika</i> • postavení příslovcí ve složených časech • postavení přídavného jména (shrnutí) • osobní zájmena po předložkách <i>à</i> a <i>de</i> <i>Komunikační dovednosti</i> • představit film či režiséra • vyjádřit hodnocení filmu • mluvit o svém volném čase	
• umí hovořit o různých způsobech dovolené; • umí si vybrat dovolenou z nabídkového katalogu; • zvládne si rezervovat ubytování, cestu, služby; • umí se zeptat na program dovolené / pobytu;	Cestovní ruch - turistika <i>Gramatika</i> • zájmena nepřímého předmětu • zájmena <i>en</i> a <i>y</i> • gerundium <i>Komunikační dovednosti</i> • vybrat si dovolenou • udělat rezervaci služeb • informovat se o plánu cesty • sestavit plán poznávacího zájezdu <i>Slovní zásoba</i>	
• umí mluvit o svých plánech do budoucnosti; • umí vyjádřit svá přání a touhy; • umí dělat návrhy; • dokáže mluvit o svých oblíbených činnostech a mimopracovních aktivitách; • umí vyjádřit účel svého počínání; • dokáže představit projekt;	Budoucnost a humanitární činnost <i>Gramatika</i> • přací vazby se subjunktivem • vyjádření návrhu • účelové vazby se subjunktivem <i>Komunikační dovednosti</i> • mluvit o budoucnosti • vyjádřit své touhy a přání • dělat návrhy • mluvit o svých oblíbených činnostech • vyjádřit účel	

	• představit projekt	
• dovede si představit a vyjádřit hypotetickou nereálnou situaci; • umí představit knihu a shrnout její obsah; • dokáže vyjádřit svůj názor a obhájit si jej; • dovede vyjádřit souhlas či nesouhlas;	Dobrodružné cesty <i>Gramatika</i> • jednoduchý podmiňovací způsob • vazby vyjadřující příčinu a důsledek <i>Komunikační dovednosti</i> • představit si hypotetickou situaci • představit knihu • vyjádřit svůj názor a odůvodnit jej • vyjádřit souhlas / nesouhlas	
• umí popsat svůj život; • umí charakterizovat změny ve svém životě jak osobním, tak profesním; • rozumí různým druhům životopisu (osobní, profesní); • dokáže převyprávět minulé události, které se staly jiným osobám;	Profesní kariéra a její proměny <i>Gramatika</i> • časové předložky <i>en, dans</i> a <i>pendant</i> • krácení časových vět pomocí vazeb <i>avant de</i> a <i>après</i> • vztažné zájmeno <i>où</i> • nepřímá řeč v minulosti <i>Komunikační dovednosti</i> • popsat změnu v životě • pochopit osobní i profesní životopis • převyprávět minulé události	
• dovede vyprávět o výjimečných událostech, které se mu staly; • umí mluvit o činech, které vykonal; • dovede si představit hypotetické události v minulosti, které se nestaly; • umí vyjádřit lítost;	Životní výzvy <i>Gramatika</i> • podmínková souvětí neskutečná • vyjádření blízké minulosti a budoucnosti v nepřímé řeči v minulosti • vyjádření lítosti <i>Komunikační dovednosti</i> • vyprávět výjimečné události či skutky • představit si hypotetické události v minulosti • vyjádřit lítost	

• charakterizuje život v moderním městě; • shrne poznatky o zemi, v níž žije; • porozumí originálnímu textu o památkách Paříže, reprodukuje ho; • vyjádří poznatky o historickém městě s použitím složitějších souvětí;	Praha historická a současná <i>Gramatika</i> • souslednost časů • subjunktiv přítomný – použití <i>Komunikační dovednosti</i> • podrobně popisuje historickou památku, kterou je třeba vidět • simuluje turistického průvodce • napsat nabídku na víkendový zážitkový pobyt v Praze <i>Slovní zásoba</i>	
• porozumí vzorovým obchodním dopisům (reklamace, nabídka, ...); • zná zásady tvorby strukturovaného životopisu; • je seznámen s formulacemi a náležitostmi formálního dopisu.	Strukturovaný životopis, obchodní korespondence <i>Gramatika</i> • subjunktiv minulý • krácení vět vedlejších <i>Komunikační dovednosti</i> • sestaví strukturovaný životopis • napíše reklamaci defektního výrobku <i>Slovní zásoba</i>	

5.1.7. Německý jazyk

Název vyučovacího předmětu:	NĚMECKÝ JAZYK
Zkratka vyučovacího předmětu:	NEJ
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	16
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.1.7.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět **Německý jazyk** vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a komunikace a ze vzdělávacího obsahu Další cizí jazyk v RVP G. Výuka německého jazyka na gymnáziu tvoří součást všeobecného vzdělávání a je jedním ze vzájemně propojených článků systému všestranně rozvíjejícího osobnost žáka. Jeho výuka přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa a poznávání odlišností ve způsobu života i v kulturních tradicích.

Další cizí jazyk pomáhá ke snižování jazykové bariéry a významně přispívá ke zvýšení mobility žáků jak v osobním životě, tak v dalším studiu i budoucím pracovním uplatnění. Primárním cílem výuky německého jazyka je položit základ komunikativním schopnostem žáků a v konečné fázi dovést žáky minimálně na úroveň B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

5.1.7.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Německý jazyk je povinným vyučovacím předmětem, resp. jednou z alternativ pro druhý cizí jazyk, a je realizován týdenní dotací 3 hodiny týdně v 1. a 2. ročníku a 4 hodiny týdně ve 3. a 4. ročníku. Druhý cizí jazyk z nabídky je povinným vyučovacím předmětem pro všechny žáky školy.

Na výuku jsou žáci děleni do skupin v rámci třídy.

5.1.7.3. Pojetí výuky

- kooperativní učení, výklad, řízený rozhovor
- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody – týmová práce a spolupráce, diskuze, to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách
- vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit
- vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu
- motivační činitele – zařazení her a soutěží (vždy s vyhodnocením), simulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit

nadpředmětového charakteru mj. s cílem vypěstovat u žáků potřebu dorozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí

5.1.7.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Učitel volí didaktické i autodidaktické metody s cílem podpořit získávání, procvičení a fixaci jazykových znalostí a dovedností, učí žáky vyhledat si v různých informačních zdrojích doplňující informace. Učitel vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce, aby dokázali najít chyby a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni při jakékoli komunikační situaci formulovat a obhájit svůj názor, aby vystupovali asertivně a konstruktivně jak při individuální, tak při skupinové práci, vždy s ohledem na co nejlepší výsledek práce. Vede žáky k tomu, aby se zapojovali do jazykových soutěží.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat, vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí.

Komunikačním cílem jazykového vzdělávání je, aby žáci uměli formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastnili se aktivně diskusí, formulovali a obhajovali své názory a postoje, ale i respektovali názory druhých, byli schopni písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, dodržovali jazykové a stylistické normy i terminologii a dosáhli jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom jazyce.

Dalším komplexním cílem je dosažení jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné a ústní formě) a pochopení výhod znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel zadává v hodinách i pro domácí práci takové úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich kladný vztah k prohlubování jazykových dovedností v celoživotním učení.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice, zároveň učí respektu k jiným kulturám i národům, zařazuje vhodné doplňkové materiály jako např. filmové zpracování literární předlohy v originálním znění či hudební díla s texty v daném jazyce, navštíví se žáky divadelní představení. Zadává takové slohové úkoly, které reagují na aktuální problémy či témata.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.1.7.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova

5.1.7.6. Mezipředmětové vztahy

- Veškeré vyučovací předměty

5.1.7.7. Učební osnovy

Německý jazyk – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
Řečové dovednosti • rozumí jednoduchým souvislým projevům (monologickým i dialogickým) ve standardním řečovém tempu; • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; • je schopen ústního a písemného projevu situačně a tematicky zaměřeného; • umí přeložit text a používat slovníky; • střídá receptivní a produktivní činnosti, vede dialogy; • umí se představit, podat základní informace o sobě, své rodině a způsobu života; • umí napsat jednoduchý osobní dopis;	Základní informace o německém jazyce • německy mluvící země <i>Gramatika</i> • výslovnost, pravopis <i>Slovní zásoba</i> • základní fráze – pozdravy, představování • vlastní jména a příjmení	
	První kontakty <i>Gramatika</i> • člen určitý a neurčitý • osobní zájmena • časování pravidelných sloves a slovesa být • slovosled ve větě oznamovací a tázací <i>Slovní zásoba</i> • základní číslovky 1 – 20 <i>Komunikační situace</i> • kladná a záporná odpověď	
Země příslušné jazykové oblasti • má faktické znalosti o realitách dané jazykové oblasti; • má základní informace o jídelních zvyklostech německy mluvících zemí; • orientuje se v oblasti kultury dané jazykové oblasti;	Lidé a jejich země <i>Gramatika</i> • tázací příslovce <i>woher</i> a zájmeno <i>was</i> • časování nepravidelných sloves • nepřímý pořádek ve větě oznamovací <i>Slovní zásoba</i> • číslovky 21 - 2000 • názvy jazyků	

	Rodina <i>Gramatika</i> - časování slovesa <i>haben</i> - člen určitý a neurčitý (1. a 4. pád) - přivlastňovací zájmena (1. a 4. pád) - zápor <i>nicht</i> a <i>kein</i> - tvar <i>möchte</i> <i>Slovní zásoba</i> - množné číslo podstatných jmen	
	Volný čas <i>Gramatika</i> - způsobová slovesa - vazba <i>wie geht es</i> - způsobová slovesa ve větě	
	Jídlo a pití <i>Gramatika</i> - další nepravidelná slovesa - způsobové sloveso <i>mögen</i> - rozkazovací způsob - všeobecný podmět <i>man</i> - zápor <i>nicht, kein, nichts</i> <i>Slovní zásoba</i> - složená slova	
Jazykové prostředky - rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka, vyslovuje co nejblíže přirozené výslovnosti; - má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů; - dodržuje základní pravopisné normy; - domluví se v běžných jednoduchých situacích.	Režim dne <i>Gramatika</i> - slovesa s předponou odlučitelnou a neodlučitelnou - určení času <i>Slovní zásoba</i> - předložky se 4. pádem - osobní zájmena ve 4. pádě - tázací zájmeno <i>wer</i>	

	Volný čas <i>Gramatika</i> • další nepravidelná slovesa • 3. pád <i>Slovní zásoba</i> • přivlastňovací zájmena ve 3. pádě • osobní zájmena ve 3. pádě	
	Nakupování, služby <i>Slovní zásoba</i> • předložky se 3. pádem • předložky <i>in</i> a <i>auf</i>	

Německý jazyk – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
Řečové dovednosti • rozumí souvislým projevům ve standardním řečovém tempu; • čte s porozuměním, orientuje se v textu, umí nalézt hlavní myšlenky; • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; • je schopen ústního a písemného vyjádření situačně zaměřeného; • formuluje vlastní myšlenky; • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; • dokáže přeložit text a používat slovníky; • vede dialogy; • dokáže získávat i podávat informace; • dokáže se zeptat na cestu a cestu vysvětlit; • zvládá vést jednoduchý přijímací pohovor při hledání pracovního místa;	Nakupování <i>Gramatika</i> • předložky <i>in</i> a <i>auf</i> se 4. pádem <i>Slovní zásoba</i> • řadové číslovky	
	Bydlení <i>Gramatika</i> • přítomný čas sloves <i>liegen, stehen</i> • další předložky se 3. a 4. p. • sloveso <i>wissen</i> <i>Slovní zásoba</i> • předložky pro popis cesty	
	Školství <i>Gramatika</i> • perfektum • préteritum pomocných sloves • příslovečná určení času <i>Slovní zásoba</i> • vyjádření data <i>Komunikační situace</i> • trénink 4 základních maturitních dovedností	
	Rodina a svět kolem nás • opakování gramatiky	

Jazykové prostředky • má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů; • v písemném projevu dodržuje základní pravopisné normy; • dokáže napsat životopis, inzerát, jednoduchou žádost o místo; • dodržuje základní pravopisné normy; • domluví se v běžných jednoduchých situacích;	Cestování a nehody při něm <i>Gramatika</i> • perfektum • perfektum sloves s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou • perfektum sloves na <i>–ieren</i>	
Země příslušné jazykové oblasti • má faktické znalosti o reáliích dané jazykové oblasti; • má informace o turisticky atraktivních oblastech; • orientuje se v mapách hlavních měst německé jazykové oblasti;	Cestování a turistika <i>Slovní zásoba</i> • zeměpisné názvy <i>Gramatika</i> • préteritum způsobových sloves • souvětí podřadné a podřadící spojky <i>dass, weil, wenn</i> • souvětí souřadné a souřadící spojky <i>und, aber, oder, denn, sondern</i>	
	Zdraví <i>Gramatika</i> • zvratná slovesa • časové předložky • časový čtvrtý pád	
	Móda a oblečení <i>Gramatika</i> • skloňování přídavných jmen po členu určitém a neurčitém • stupňování přídavných jmen • stupňování příslovčí <i>Slovní zásoba</i> • tázací zájmena <i>welcher / was für ein</i> <i>Komunikační situace</i> • trénink 4 základních dovedností k maturitě	

Německý jazyk – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
Řečové dovednosti • rozumí jednoduchým souvislým projevům (monologickým i dialogickým) ve standardním řečovém tempu; • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, umí nalézt hlavní myšlenky; • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; • je schopen ústního a písemného vyjádření situačně a tematicky zaměřeného; • formuluje vlastní myšlenky; • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; • dokáže přeložit text a používat slovníky; • střídá receptivní a produktivní činnosti; • vede dialogy; • dokáže podat informace o hlavním městě; • domluví se při nákupech; • dokáže popsat svůj byt;	Povolání <i>Gramatika</i> • sloveso <i>werden</i> • vedlejší věty účelové se spojkou <i>damit</i> • konstrukce <i>um...zu</i> • závislý infinitiv s „zu“ • zkracování vedlejších vět se spojkami <i>dass, damit</i> <i>Slovní zásoba</i>	
	Plány a sny <i>Gramatika</i> • konjunktiv II – opisný tvar <i>würde</i> + infinitiv • vedlejší věta podmínková • konjunktiv II sloves nepravidelných • konjunktiv II sloves <i>sein, haben, werden</i> • souvětí souřadné se spojkami <i>deshalb, darum, deswegen, dann, trotzdem</i>	
	Berlin a SRN <i>Gramatika</i> • konjunktiv II způsobových sloves • nepřímá otázka • vedlejší věty časové se spojkami <i>als, wenn</i>	
Jazykové prostředky • rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka; • vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti; • má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů;	První den ve škole <i>Gramatika</i> • préteritum pravidelných sloves a slovesa <i>wissen</i> • préteritum nepravidelných sloves • vedlejší věty časové se spojkami <i>bevor, seitdem, bis</i>	

• dodržuje základní pravopisné normy;	Vídeň <i>Gramatika</i> • vedlejší věty vztažné • trpný rod – préteritum • všeobecný podmět <i>man</i> • skloňování přídavných jmen po <i>kein</i> <i>a mein, dein, sein...</i>	
Země příslušné jazykové oblasti • má faktické znalosti o reáliích dané jazykové oblasti; • zná společenské zvyklosti, geografické a kulturní poznatky o zemích dané jazykové oblasti; • má informace o významných spisovatelích německé jazykové oblasti; • orientuje se v oblasti sportu jedné z německy mluvících zemí.	Rakousko • 4 maturitní dovednosti – poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, psaní, mluvení	
	Sport a tělesná výchova • opakování gramatiky	
	Cestování a turistika <i>Gramatika</i> • skloňování podstatných jmen – 2. pád • trpný rod – perfektum • zájmena neurčitá <i>Slovní zásoba</i>	
	Praha • památky • historie • moderní Praha	

Německý jazyk – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
Řečové dovednosti • rozumí přiměřeným souvislým projevům (monologickým i dialogickým) ve standardním řečovém tempu; • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, umí nalézt hlavní myšlenky; • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, je schopen ústního a písemného vyjádření situačně a tematicky zaměřeného; • formuluje vlastní myšlenky; • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; • střídá receptivní a produktivní činnosti, vede dialogy; • je schopen vést dialog u lékaře; • dokáže popsat systém českého školství; • zvládá napsat obchodní dopis a vést přijímací pohovor;	Masmédia kolem nás <i>Gramatika</i> • vazby sloves • zájmenná příslovce tázací <i>Slovní zásoba</i> • neurčitá zájmena	
	Vzdělávání a budoucnost <i>Gramatika</i> • souvětí se spojkou <i>obwohl / trotzdem</i> • předložky se 2. pádem • budoucí čas • vztažné věty <i>Slovní zásoba</i> • základní terminologie	
Jazykové prostředky • rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka, vyslovuje co nejbližší přirozené výslovnosti; • má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů; • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu;	Životní prostředí <i>Gramatika</i> • složená podstatná jména • složená přídavná jména • skloňování přídavných jmen se 2. pádem • slabé skloňování podstatných jmen • slovesa s infinitivem	
Země příslušné jazykové oblasti • má faktické znalosti o realitách dané jazykové oblasti (společenské, geografické a kulturní poznatky o zemích dané jazykové oblasti) • má znalosti o školských systémech Německa, Rakouska a Švýcarska • orientuje se v gastronomických zvyklostech německé jazykové oblasti • má znalosti v oblasti literatury německy mluvících zemí a literatury psané německy	Česká republika • přírodní podmínky, politický systém • hospodářství, školství • velká města <i>Gramatika</i> • stupňování přídavných jmen • vyjadřování českého jeden, jedna, jedno • vzájemné postavení příslovečných určení	

	• používání záporu <i>nicht</i> ve větách	
	Švýcarsko • přírodní podmínky • politický systém • hospodářství, školství • velká města <i>Gramatika</i> • předminulý čas • vedlejší věta <i>nachdem</i> <i>Slovní zásoba</i> • vespolná zájmena • směrová příslovce	
	Lichtenštejnsko a Lucembursko • přírodní podmínky • politický systém • hospodářství, školství • velká města	
	Německo • přírodní podmínky • politický systém • hospodářství, školství • velká města <i>Gramatika</i> • přičestí přítomné • přičestí minulé • skloňování přídavných jmen bez členu • vedlejší věta – <i>während</i> <i>Slovní zásoba</i> • zpodstatnělá přídavná jména	
	Práce s časopisy • četba textů • práce s textem a konverzace na dané téma	

5.1.8. Ruský jazyk

Název vyučovacího předmětu:	RUSKÝ JAZYK
Zkratka vyučovacího předmětu:	RUJ
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	16
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.1.8.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět **Ruský jazyk** vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a komunikace a ze vzdělávacího obsahu Další cizí jazyk v RVP G. Výuka ruského jazyka na gymnáziu tvoří součást všeobecného vzdělávání a je jedním ze vzájemně propojených článků systému všestranně rozvíjícího osobnost žáka. Jeho výuka přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci Evropy i světa a poznávání odlišností ve způsobu života i v kulturních tradicích.

Další cizí jazyk pomáhá ke snižování jazykové bariéry a významně přispívá ke zvýšení mobility žáků jak v osobním životě, tak v dalším studiu i budoucím pracovním uplatnění. Primárním cílem výuky ruského jazyka je položit základ komunikativním schopnostem žáků a v konečné fázi dovést žáky minimálně na úroveň B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

5.1.8.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Ruský jazyk je povinným vyučovacím předmětem, resp. jednou z alternativ pro druhý cizí jazyk, a je realizován týdenní dotací 3 hodiny týdně v 1. a 2. ročníku a 4 hodiny týdně ve 3. a 4. ročníku. Druhý cizí jazyk z nabídky je povinným vyučovacím předmětem pro všechny žáky školy.

Na výuku jsou žáci děleni do skupin v rámci třídy.

5.1.8.3. Pojetí výuky

- kooperativní učení, výklad, řízený rozhovor
- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody – týmová práce a spolupráce, diskuze, to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách
- vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit
- vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu
- motivační činitele – zařazení her a soutěží (vždy s vyhodnocením), simulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit nadpředmětového charakteru mj. s cílem vypěstovat u žáků potřebu porozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí

5.1.8.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Učitel volí didaktické i autodidaktické metody s cílem podpořit získávání, procvičení a fixaci jazykových znalostí a dovedností, učí žáky vyhledat si v různých informačních zdrojích doplňující informace. Učitel vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce, aby dokázali najít chyby a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni při jakékoli komunikační situaci formulovat a obhájit svůj názor, aby vystupovali asertivně a konstruktivně jak při individuální, tak při skupinové práci, vždy s ohledem na co nejlepší výsledek práce. Vede žáky k tomu, aby se zapojovali do jazykových soutěží.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat, vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí.

Komunikačním cílem jazykového vzdělávání je, aby žáci uměli formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastnili se aktivně diskusí, formulovali a obhajovali své názory a postoje, ale i respektovali názory druhých, byli schopni písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, dodržovali jazykové a stylistické normy i terminologii a dosáhli jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom jazyce.

Dalším komplexním cílem je dosažení jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné a ústní formě) a pochopení výhod znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel zadává v hodinách i pro domácí práci takové úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich kladný vztah k prohlubování jazykových dovedností v celoživotním učení.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice, zároveň učí respektu k jiným kulturám i národům, zařazuje vhodné doplňkové materiály jako např.

filmové zpracování literární předlohy v originálním znění či hudební díla s texty v daném jazyce, navštíví se žáky divadelní představení. Zadává takové slohové úkoly, které reagují na aktuální problémy či témata.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.1.8.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova

5.1.8.6. Mezipředmětové vztahy

- Veškeré vyučovací předměty

5.1.8.7. Učební osnovy

Ruský jazyk – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• ovládá první písmena azbuky v tištěné i psané podobě; • rozlišuje přízvučné a nepřízvučné slabiky; • formuluje jednoduché dotazy a odpovědi; • rozlišuje intonaci oznamovacích a tázacích vět; • představí se a zeptá se na jméno;	Základní informace o ruském jazyce • slovanské jazyky • grafická stránka jazyka, azbuka • přízvuk, nepřízvučné samohlásky • sponové sloveso být	
• ovládá vybraná písmena azbuky; • porozumí jednoduchým školním a pracovním pokynům; • vyslovuje co nejbližší přirozené výslovnosti; • podá základní informace o sobě; • čte s porozuměním jednoduchý text;	Osobní údaje • vztahy mezi zvukovou a grafickou stránkou jazyka • azbuka • tvrdé a měkké souhlásky • intonace tázacích a oznamovacích vět • poslech, čtení	
• použije správné oslovení; • pozdraví, přivítá se, rozloučí se; • reprodukuje jednoduchý telefonický rozhovor; • dokáže sjednat schůzku; • přepíše jednoduchý text psací azbukou;	První kontakty • oficiální a neoficiální oslovení • obraty při zahájení a ukončení hovoru, tykání, vykání • číslovky 1 – 10 • psací azbuka • sjednání schůzky	
• sdělí, odkud je, kdo kde bydlí; • porozumí srozumitelnému projevu vyučujícího i reprodukovanému projevu v přiměřeném řečovém tempu; • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu; • vyjádří poděkování a omluvu; • ovládá všechna písmena azbuky; • čte s porozuměním odpovídající text; • požádá o upřesnění a zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení;	Dům a domov • pořadí písmen azbuky • funkce jotovaných písmen • slovesa - I. časování • poslech, odhad neznámých výrazů • jednoduchý popis obrázku • pravidla výslovnosti	

• reprodukuje jednoduchý přečtený text; • přiřadí text k obrázkům; • přeloží text odpovídající osvojené slovní zásobě; • sdělí, které jazyky zná a které se učí;	Přátelé • názvy států • cizí jazyky • psaní záporu u sloves • číslovky 11 – 20 • pravopis jmen příslušníků národů	
• formuluje dotazy, jak se co řekne rusky; • vyplní dotazník na kurz ruského jazyka; • telefonicky i písemně pozve přátele na oslavu narozenin; • vyjádří radost a údiv; • orientuje se v čteném, psaném a slyšeném textu;	Návštěva, oslava narozenin • pohyblivý přízvuk • intonace zvolacích vět • číslovky 30 – 90, 100 - 1000 • slovesa - II. časování • osobní zájmena v 1. a 3. pádě • souhrnné opakování azbuky • budoucí čas • vyjádření pozvání, radosti, odmítnutí	
• podá základní informace o sobě, o své rodině a příbuzenských vztazích; • vede dialogy na téma rodina; • sdělí hlavní myšlenku přečteného nebo vyslechnutého textu; • dodržuje základní pravopisné normy; • popíše svoji rodinu;	Rodina • přivlastňovací zájmena • změna intonace otázek podle jejich smyslu • použití slovesného tvaru <i>jest'</i> • popis	
• vyjádří hodiny a další časové údaje, určí čas; • uvede, kolik je komu let; • použije správné tvary podstatných jmen po číslovkách;	Určování času • skloňování podstatných jmen po číslovkách • dny v týdnu • časové údaje	
• čte s porozuměním a odhaduje význam neznámých slov dle kontextu; • orientuje se v textu, používá slovník; • připraví interview; • vyjádří, čím by chtěl v životě být, jakou profesi by chtěl vykonávat, jaké povolání vykonávají jeho rodiče; • vyjádří, co ho zajímá/nezajímá; • prokáže základní znalosti o osobnostech uměleckého, politického a vědeckého života;	Zaměstnání, povolání • výslovnost <i>de, te, ne</i> v přejatých slovech • 7. pád vybraných podstatných jmen • názvy profesí mužů a žen • 4. pád osobních zájmen • časování slovesa <i>chotěť</i> • zvrtná slovesa • práce se slovníkem • video	

• formuluje dotazy a odpovědi o tom, co kdo rád dělá, jaké má koníčky; • pozve kamaráda do kina, do divadla, na koncert; • přijme pozvání s poděkováním a potěšením, odmítne pozvání s omluvou; • sestaví týdenní program; • prokáže základní znalosti o osobnostech ruské literatury.	Volný čas, zábava • výslovnost tvrdého l a měkkého l' • I. a II. časování sloves • slovesa se skupinou <i>-ova-/-</i> • <i>-eva-</i> • slovesa se změnou kmenových souhlásek • pozvání do kina, divadla, zakoupení vstupenky • video	
--	--	--

Ruský jazyk – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• rozumí přiměřenému souvislému projevu vyučujícího i reprodukovánému projevu; • čte s porozuměním věcně i jazykově odpovídající texty, orientuje se v textu; • formuluje text seznamovacího inzerátu; • diskutuje o tom, kdo se chce s kým seznámit, co koho zajímá;	Seznámení • intonace otázek a odpovědí • zvrtná slovesa • slovesné vazby • skloňování osobních zájmen • situační dialogy	
• přeloží text, používá slovníky a internet; • zjistí informace o jazykových kurzech; • запиše se do jazykového kurzu; • popíše školní budovu; • aktivně používá získanou slovní zásobu z oblasti školy; • uplatňuje základní způsoby tvoření slov;	Škola, vzdělávání • vykání • řadové číslovky, vyjádření data • studium cizích jazyků • minulý čas • názvy měsíců • orientace ve školní budově • popis budovy	
• prohlubuje a rozvíjí slovní zásobu na téma škola; • sestaví rozvrh hodin; • rozmlouvá o oblíbených předmětech, o známkách; • zvládá řečové situace týkající se vyučování; • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;	Vyučování • rozvrh hodin • vyučovací předměty • známky, hodnocení • předložkové vazby odlišné od češtiny • skloňování tázacích zájmen • skloňování podstatných jmen rodu mužského a ženského v jednotném čísle • e-mail	
• zeptá se na cestu nebo v odpovědi ji popíše; • vyjádří, jaký dopravní prostředek použije; • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; • písemně vyjádří přání navštívit nějakou zemi či město a svůj záměr zdůvodní;	Doprava, orientace ve městě • pohyblivý přízvuk • časování pohybových sloves • infinitivní věty • dopravní prostředky • orientace ve městě • jednoduchý dopis	
• sestaví a vede dialog na téma nákupy; • používá slovní obraty při nakupování v různých obchodech; • zeptá se, kolik co stojí; • vyjádří názor, co komu sluší; • přiřadí k obrázkům odpovídající část textu; • převypráví přečtený text;	Nakupování • 1. a 2. a 4. pád množného čísla podstatných jmen • vkladné -o-, -e- u podstatných jmen • obchodní centrum, druhy obchodů, peníze, platby	

	• odborná terminologie • barvy, barevné odstíny	
• seznamuje se s různými druhy slovníků; • odpovídá na dotazy, týkající se orientace ve dvojazyčném slovníku; • uplatňuje znalost pořadí písmen azbuky při vyhledávání slov; • procvičuje předložkové vazby;	Slovníky a jejich použití • práce se slovníky, orientace v různých druzích slovníků a jejich využití, překlad • slova opačného významu • předložkové vazby	
• popíše polohu Ruska; • orientuje se v mapě, vyhledává důležitá místa; • prokáže základní znalosti z geografie Ruska; • odhaduje podle kontextu význam neznámých slov ve vyslechnutém textu;	Rusko – základní zeměpisné, ekonomické a společenské informace • orientace v mapě • číslovky • zeměpisné názvy • zvrtná slovesa	
• přeloží text s použitím slovníku; • popíše zajímavá místa podle obrázků; • zeptá se na cestu nebo v odpovědi ji popíše; • napíše pozdrav ze zájezdu; • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;	Moskva • historické památky a zajímavá místa Moskvy • umění a literatura • moskevské metro • popis obrázku • pozdrav ze zájezdu • předložkové vazby • nesklonná podstatná jména • video, poslech	
• odhaduje podle kontextu význam neznámých slov v přečteném textu; • popíše zajímavé památky a místa podle fotografií a informací v textu; • vypráví o zážitcích ze zájezdu;	Petrohrad • historické památky a zajímavá místa Petrohradu • vyprávění o zájezdu • intonace otázek • skloňování podstatných jmen středního rodu v jednotném čísle	
• provádí jednoduché telefonní rozhovory mezi přáteli; • v navozených situacích žádá o informace nebo odpovídá na dotazy.	Telefonování • tázací a vztažná zájmena • tázací a vztažná příslovce • určení místa • určení času	

Ruský jazyk – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• podá základní informace o České republice a o hlavním městě; • orientuje se v plánu Prahy; • navrhne program pobytu pro ruské studenty; • poradí cizinci, která místa by měl navštívit; • napíše kamarádovi krátký dopis; • o významných památkách Prahy a pozve jej na návštěvu;	Česká republika, Praha • kulturní a historické památky Prahy • skloňování podstatných jmen v množném čísle • intonace souvětí • osobní dopis, obecné zásady psaní dopisů	
• táže se a reaguje na tazatele při setkání přátel po časovém odstupu; • získá a poskytne informace, jak se komu daří, co je u něj nového, kde byl, co dělal; • domluví se v běžných situacích; • vyjádří, kdo má koho rád;	Každodenní život • zvrtná slovesa • vyjádření záporu • věty typu <i>mně prid'otsa, mně prišlos</i> • vyjádření data • situační dialogy	
• popíše, jak kdo vypadá; • vyjádří, kdo je komu podobný; • podá informace o konkurzu; • napíše popis přítele;	Vzhled člověka • vyjádření podobnosti • skloňování tvrdých přídavných jmen a řadových číslovek • popis přítele	
• popíše, co má kdo na sobě, co si kdo oblékne, jak se kdo obléká; • na základě vyslechnutého a přečteného textu vysvětlí, jak připravit módní týdenní přehlídku, jaké modely kdo předvede;	Oblečení, móda • časování sloves <i>nadět, sňat, odětsa</i> • použití zájmen <i>kakoj, kotoryj</i> • předložka <i>dlja</i> • vyjádření vzájemnosti, potřeby • módní přehlídka	
• stručně charakterizuje oslavy a svátky v Rusku a ve své vlasti; • seznámí svého spolužáka s některými rozdíly při oslavách v těchto dvou zemích; • seznamuje s folklorními ruskými prvky;	Svátky, zvyky, tradice • názvy svátků, společenské zvyklosti • rodinné oslavy • ruský národní kroj • lidové tance	
• popíše povahové vlastnosti; • vyjádří, komu je (není) možno důvěřovat, s kým se dá o všem hovořit, zdůvodní vlastní stanoviska; • sdělí, komu je třeba pomáhat; • vyjádří, co kdo má (musí, nesmí) dělat;	Povahové vlastnosti, mezilidské vztahy • zpodstatnělá přídavná jména • slovesné vazby • spojky <i>potomu čto, poetomu</i>	

	• vyjádření možnosti, nutnosti, nemožnosti	
• podá informaci, jaké je (bylo, bude) počasí; • charakterizuje počasí v různých ročních obdobích, uvede oblíbené roční období; • vede dialog o předpovědi počasí;	Počasí • roční období • předpověď počasí • datum, letopočet, hodiny • přídavná jména měkká • poslech, reprodukce, dialog	
• formuluje svá přání, jak stráví prázdniny; • podá informace o turisticky zajímavých oblastech; • vypráví jednoduchý příběh; • popíše neštěstí, které se na horách přihodilo; • vyměňuje si informace běžné při neformálních hovorech;	Turistika, příroda • turisticky zajímavé oblasti • druhy a možnosti turistiky • sloveso <i>gotoviťsa, zabludiťsa</i> • slovesné vazby odlišné od češtiny • poslech • vyprávění • rozhovory • rezervace zájezdu • odborná terminologie • reprodukce textu	
• objedná se u lékaře; • písemně popíše návštěvu u lékaře; • vysvětlí důvody své nepřítomnosti; • pojmenovává nejběžnější choroby; • zapojí se do debaty o vlivu alkoholu a kouření; • v dialogu u lékaře, v lékárně zformuluje; • vlastní myšlenky, aktivně použije získanou slovní zásobu včetně frazeologie;	Zdraví • lidské tělo a jeho části • nemoci a úrazy • vyjádření pocitů (strach, smutek, radost, překvapení, zklamání, naděje) • rozhovory v ordinaci, v lékárně • zdravý režim, péče o tělo • popis činnosti	
• gramaticky správně vyjádří, jak dlouho se zabývá nějakou sportovní činností; • simuluje rozhovor novináře a sportovce, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy; • podle obrázkových materiálů popíše sportovní situaci; • vyhledá v tisku informace o sportovních událostech a sdělí je kamarádům; • vyjádří písemně svůj názor na text.	Sport a tělesná výchova • druhy sportů • tělovýchovná a sportovní zařízení • sportovní soutěže • olympijské hry • jmenné tvary přídavných jmen	

Ruský jazyk – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• prokáže faktické znalosti z geografie a kultury Ruska; • sdělí vyslechnuté informace; • sestavuje dialogy na téma cestování, dopravní prostředky; • vypráví a napíše zážitek z cestování, formuluje svůj názor, vyjádří pocity z prázdninového pobytu; • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; • při vyjadřování použije opisné prostředky;	Cestování, dovolená • poznatky z geografie – Sibiř • podnebí • nerostné bohatství • určování hodin • vyjádření přibližnosti • 3. stupeň přídavných jmen • zpracování textu – výpisky, osnova • vyprávění • formulace osobního dopisu s popisem činnosti • odpověď na dopis	
• sdělí obsah a hlavní myšlenku přečteného textu; • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu; • sdělí, co je třeba dělat pro ochranu životního prostředí, jakých ekologických aktivit je možné se zúčastnit;	Životní prostředí, ekologie • ekologické problémy a aktivity • slovesné vazby <i>učastvovat v čom, prinímat' učastie v čom</i> • časování slovesa <i>davat'</i>	
• formou telefonického rozhovoru získává informace o možnostech ubytování a poskytovaných službách v hotelu; • provede telefonicky rezervaci pokoje; • sestavuje dialogy při uvítání a odjezdu hostů; • dotazuje se na doklady a kontrolu zavazadel; • informuje, jaké služby poskytují hotely a cestovní kanceláře; • zaznamenává a vyřizuje vzkazy volajících; • vyplní jednoduchý neznámý formulář;	Ubytování, služby • rezervace pokoje • objednávka ubytování • informace o příletu a odletu • kontrola zavazadel a pasů • uvítání, rozloučení • číselné výrazy, časové údaje • časování sloves <i>otkryť, zakryť</i> • podmínovací způsob, podmínkové věty • letiště a nádraží v Moskvě	
• používá získanou slovní zásobu a vhodné slovní obraty při nákupu potravin; • sestaví nákupní lístek s údaji o množství potravin; • popisuje postup přípravy jídla; • charakterizuje typická jídla ruské národní kuchyně;	Jídlo a nápoje • nákup potravin • názvy jídel a nápojů • popis receptu • ruská národní jídla • slovesné vazby odlišné od češtiny	

• poradí, kde je možno poobědvat; • informuje, jaké služby poskytuje restaurace; • objedná si jednoduchá jídla a nápoje; • vede krátké rozhovory mezi číšníkem a hostem; • požádá o zaplacení; • komunikuje v jídelně, v bufetu, při stolování;	Stravování, v restauraci • příprava pohoštění, sestavení menu • objednávka jídla • omluva, politování • rozkazovací způsob • zdravá výživa • rozhovor	
• vyjádří, co je pro koho důležité (důležitější, nejdůležitější); • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; • zapojí se do hovoru na známé téma bez přípravy; • orientuje se v přečtené ukázce literárního textu, používá slovník;	Životní styl • práce, studium, odpočinek • oblíbená literatura, četba, hudba • nezapomenutelná setkání • slovesné vazby <i>radovat se čemu, vzpomínat o kom, o čem</i> • neurčitá zájmena a příslovce • 2. stupeň přídavných jmen a příslovčí • práce s literárním textem	
• používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru a frazeologii z obchodní korespondence; • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace týkající se studovaného oboru; • osvojí si psaní na ruské klávesnici; • vypracuje na počítači adresu ruské firmy; • zvládne nejčastěji používané zkratky; • respektuje důležité zdvořilostní normy; • pozměňuje formulace, aby se vyhnul častému opakování;	Korespondence • zkratky, dělení slov • internet, e-mail • fráze • spojky, vedlejší věty • stupňování přídavných jmen a příslovčí	
• gramaticky správně formuluje svoje plány a záměry do budoucna; • hovoří o možnostech uplatnění; • zeptá se na osobní údaje; • simuluje přijímací pohovor při hledání pracovního místa; • přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy; • napíše strukturovaný životopis; • napíše žádost o zaměstnání, v níž prezentuje své schopnosti a dovednosti.	Žádost o zaměstnání, práce a odměna • žádost • životopis • informace v personálním oddělení • prezentace • správná terminologie • infinitivní vazby • vedlejší věty	

5.1.9. Španělský jazyk

Název vyučovacího předmětu:	ŠPANĚLSKÝ JAZYK
Zkratka vyučovacího předmětu:	SPJ
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	16
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.1.9.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět **Španělský jazyk** vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a komunikace a ze vzdělávacího obsahu Další cizí jazyk v RVP G. Výuka španělského jazyka na gymnáziu tvoří součást všeobecného vzdělávání a je jedním ze vzájemně propojených článků systému všestranně rozvíjejícího osobnost žáka. Jeho výuka přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy i světa a poznávání odlišností ve způsobu života i v kulturních tradicích.

Další cizí jazyk pomáhá ke snižování jazykové bariéry a významně přispívá ke zvýšení mobility žáků jak v osobním životě, tak v dalším studiu i budoucím pracovním uplatnění. Primárním cílem výuky španělského jazyka je položit základ komunikativním schopnostem žáků a v konečné fázi dovést žáky minimálně na úroveň B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

5.1.9.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Španělský jazyk je povinným vyučovacím předmětem, resp. jednou z alternativ pro druhý cizí jazyk, a je realizován týdenní dotací 3 hodiny týdně v 1. a 2. ročníku a 4 hodiny týdně ve 3. a 4. ročníku. Druhý cizí jazyk z nabídky je povinným vyučovacím předmětem pro všechny žáky školy.

Na výuku jsou žáci děleni do skupin v rámci třídy.

5.1.9.3. Pojetí výuky

- kooperativní učení, výklad, řízený rozhovor
- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody – týmová práce a spolupráce, diskuze, to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách
- vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit
- vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu
- motivační činitele – zařazení her a soutěží (vždy s vyhodnocením), simulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit

nadpředmětového charakteru mj. s cílem vypěstovat u žáků potřebu dorozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí

5.1.9.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Učitel volí didaktické i autodidaktické metody s cílem podpořit získávání, procvičení a fixaci jazykových znalostí a dovedností, učí žáky vyhledat si v různých informačních zdrojích doplňující informace. Učitel vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce, aby dokázali najít chyby a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni při jakékoli komunikační situaci formulovat a obhájit svůj názor, aby vystupovali asertivně a konstruktivně jak při individuální, tak při skupinové práci, vždy s ohledem na co nejlepší výsledek práce. Vede žáky k tomu, aby se zapojovali do jazykových soutěží.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat, vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí.

Komunikačním cílem jazykového vzdělávání je, aby žáci uměli formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastnili se aktivně diskusí, formulovali a obhajovali své názory a postoje, ale i respektovali názory druhých, byli schopni písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, dodržovali jazykové a stylistické normy i terminologii a dosáhli jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom jazyce.

Dalším komplexním cílem je dosažení jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné a ústní formě) a pochopení výhod znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel zadává v hodinách i pro domácí práci takové úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich kladný vztah k prohlubování jazykových dovedností v celoživotním učení.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice, zároveň učí respektu k jiným kulturám i národům, zařazuje vhodné doplňkové materiály jako např. filmové zpracování literární předlohy v originálním znění či hudební díla s texty v daném jazyce, navštíví se žáky divadelní představení. Zadává takové slohové úkoly, které reagují na aktuální problémy či témata.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.1.9.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova

5.1.9.6. Mezipředmětové vztahy

- Veškeré vyučovací předměty

5.1.9.7. Učební osnovy

Španělský jazyk – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• ovládá španělskou abecedu, výslovnost jednotlivých hlásek; • rozlišuje intonaci vět, přízvuky a další pravopisná znaménka; • tvoří zápornou a tázací větu; • zeptá se na jméno, představí se; • získává povědomí o rozdílech mezi španělskou a latinskoamerickou španělštinou; • učí se různé druhy pozdravů;	Španělská abeceda, fonetická cvičení • základní typy vět, zápor, otázka • členy určité a neurčité • španělština ve světě • pozdravy a představování <i>Video</i>	
• vede krátké osobní rozhovory; • požádá o kontaktní údaje; • dokáže sdělit své kontaktní údaje; • formuluje jednoduché dotazy a odpovědi; • umí počítat do 10;	Osobní údaje <i>Gramatika</i> • osobní zájmena • časování slovesa být, jmenovat se, mít • rod a číslo podstatných jmen <i>Slovní zásoba</i> • číslovky 0-10 • mnohočetná jména ve španělštině <i>Situční dialogy</i>	
• formuluje stručné popisné věty; • orientuje se, kde se ve světě mluví španělsky a k jakým jazykům španělština patří; • umí počítat do 100;	Poznáváme hispanoamerický svět <i>Gramatika</i> • zvrtná zájmena • funkce předložky <i>de</i> <i>Slovní zásoba</i> • typické symboly Španělska, Mexika a Argentiny • číslovky 10-100 <i>Video</i>	

• rozvíjí slovní zásobu; • podává informace o blízkých osobách, jejich věku, charakteru, rodinném stavu, povolání a zálibách; • dokáže popsat kompletně příbuzenské vztahy;	Rodina <i>Gramatika</i> • rod a číslo přídavných jmen • pravidelné časování v přít. čase • přivlastňovací zájmena • použití <i>muy/nada</i> • použití <i>mucho/un poco/bastante</i> • použití <i>lo mismo/la misma</i> <i>Poslech</i> <i>Popis</i> <i>Situační dialogy</i>	
• učí se porozumět souvislému písemnému projevu na dané téma; • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; • seznamuje se se základními kulturně-společenskými fakty o Španělsku; • reprodukuje ústně zjednodušené informace;	Španělsko <i>Gramatika</i> • použití přítomného času • využití předložek pro ohýbání podstatných a přídavných jmen • využití spojek <i>porque, a, nebo, ale</i> • výraz <i>také</i>	
• dokáže vyjádřit existenci a umístění objektů a služeb; • umí vyjádřit preference pro roční období, místo, způsob dopravy a společnost, ve které tráví prázdniny;	Na prázdninách <i>Gramatika</i> • osobní zájmena ve 3. p. • použití sloves <i>gustar / encantar / interesar</i> • použití sloves <i>estar / hay</i> • neprav. sloveso <i>querer</i> • jednoduché VV příčinné • tázací zájmena <i>a dónde, cuándo, con quién, cómo</i> • výrazy <i>aní, také, také ne</i> <i>Poslech</i>	

• učí se porozumět informačním textům nabídek cestovních kanceláří včetně různorodých turistických aktivit; • dokáže vyjádřit preference ubytovacích zařízení a služeb; • dokáže vytvořit jednoduchou pozvánku na společný zájezd s kamarády;	Baskicko, Ohňová země <i>Situační dialogy</i> • plán na cesty • stanovení termínů • informovat o dopravě a ubytování	
• dokáže se zeptat na cenu a způsob platby; • umí zvážit hodnotu výrobku; • aktivně používá slovní zásobu týkající se zboží a služeb; • dokáže porozumět hlavním myšlenkám komplexního textu o různých prodejních místech (nákupní centra, trhy, drobný prodej); • dokáže ústně reprodukovat svoje preference při nakupování s podrobnou slovní zásobou;	Nakupování <i>Gramatika</i> • vazba <i>tener que</i> • tázací zájmeno <i>cuánto</i> • číslovky 100 - milion • shoda číslovek <i>Video</i> Poslech	
• využívá slovní zásobu týkající se odívání včetně barev; • dokáže navrhnout nejvhodnější model pro různé společenské události; • žáci připravují seznam úkolů pro přípravu narozeninové oslavy; • jsou schopni vyjádřit blahopřání neformálním způsobem;	Odívání <i>Gramatika</i> • nepravidelné sloveso <i>poder, hacer</i> • předmět přímý a nepřímý <i>Situační hra</i> • příprava narozeninové oslavy	
• je schopen hovořit o svých dobrých a špatných návycích; • rozumí souvislé promluvě v běžném toku řeči na dané téma; • z textu dokáže vyzdvihnout klíčové myšlenky a doplnit je příklady; • umí sestavit krátký text na téma zdravý životní styl; • seznamuje se s běžným denním režimem ve Španělsku;	Životní styl <i>Gramatika</i> • shrnutí nepravidelných sloves v přítomném čase • vazba <i>hay que</i> • vazby vyjadřující doporučení (<i>es bueno / importante / aconsejable + inf.</i>) • významová rozdílnost zvrtných sloves (<i>poner /se, levantar / se, llamar / se</i>)	

	<i>Poslech</i>	
• zná části těla a dokáže říct, které sporty jsou vhodné pro určité partie; • z rychlého toku řeči dokáže analyzovat sportovní návyky; • sám formuluje své návyky týkající se sportovních aktivit a jejich frekvence.	Sport <i>Gramatika</i> • určování frekvence (<i>siempre, a veces, atp.</i>) • dny v týdnu • záporná zájmena ve větě • použití <i>muy / mucho</i> • shoda <i>mucho / poco / bastante / demasiado</i> <i>Video</i> <i>Poslech</i>	

Španělský jazyk – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- dokáže sestavit nákupní seznam; - rozumí plynulému rozhovoru v obchodě; - rozumí novinovému rozhovoru; - dokáže souvisle hovořit o vhodném způsobu stravování; - umí popsat své stravovací návyky, alergie, atp.; - umí formulovat neformální úvodní a závěrečné fráze v písemné komunikaci;	Stravování <i>Gramatika</i> - neosobní se - míry a váhy <i>me gusta mucho / nada / muchísimo</i> Neformální dopis <i>Poslech</i>	
- dokáže si objednat v restauraci; - umí odlišovat stupně formálnosti; - umí si vyžádat detailní informace o pokrmu; - disponuje pestrá slovní zásobou na dané téma;	V restauraci <i>Gramatika</i> mnohovýznamové sloveso <i>llevar</i> <i>Situační dialogy</i> <i>Poslech</i>	
- seznamuje se s typickými španělskými produkty; - učí se odlišovat stravovací návyky v Mexiku, Španělsku a ČR; - dokáže reprodukovat informace o typických pokrmech; - umí sestavit jednoduchý recept, strukturuje srozumitelně text;	Hispanšská gastronomie <i>Gramatika</i> - využití PTN (<i>primero, después, al final</i>) - vyjadřování pokynů <i>Video</i>	
- dokáže vyjádřit, čemu se momentálně věnuje; - naučí se tvořit minulý čas a využívat ho k vyjadřování osobních zkušeností a zážitků; - orientuje se a umí používat slovní zásobu týkající se profesí; - dokáže určit vhodné charakterové vlastnosti a zkušenosti vhodné k vykonávání konkrétních povolání; - dokáže zhodnotit výhody a nevýhody různých profesí;	Svět práce <i>Gramatika</i> - opisná vazba <i>estar</i> + gerundium - příčestí minulé prav. a neprav. - minulý složený čas <i>Slovní zásoba</i> - pracovní terminologie <i>Poslech</i>	

• rozumí pracovnímu inzerátu a dokáže na něj písemně reagovat; • dokáže sestavit strukturované CV; • ze souvislé promluvy dokáže vyzdvihnout základní informace a reprodukovat je ústně;	CV <i>Vyjadřovací techniky</i> • strukturování textu • využití PTN • násobné číslovky <i>Video</i>	
• umí se zeptat na časy odjezdů a příjezdů různých dopravních prostředků; • ovládá obraty pro telefonní komunikaci; • dokáže písemně i ústně rezervovat hotelový pokoj nebo zajistit jiné služby;	Cestování <i>Gramatika</i> • předložky času • vazba <i>ir a, estar a punto de, acabar de+inf</i> <i>Komunikační schopnosti</i> • obraty pro rezervaci a telefonickou komunikaci • formální dopis	
• umí stručně charakterizovat oslavy a svátky ve Španělsku a Latinské Americe; • rozumí souhrnnému informačnímu textu;	Hispanšské svátky <i>Gramatika</i> • určování času a data • určování hodin • budoucí čas <i>Video</i>	
• vypráví o historii Svatojakubské pouti; • popisuje specifika cesty;	Camino de Santiago <i>Gramatika</i> • určování vzdáleností • předložky místa <i>Poslech</i>	
• seznamuje se s rozdíly klimatu v daném jazykovém prostředí; • ústně vyjadřuje předpoklad vývoje počasí a jeho současný a minulý stav;	Počasí <i>Gramatika</i> • správné užití sloves <i>hacer / haber / estar / ser</i> • světové strany • pravidelné stupňování přídavných jmen a příslovčí	

• porovnává město, ve kterém žije, s hispánskými metropolemi; • analyzuje informace z komplexních textů, které ústně reprodukuje; • doplňuje informace do textů s pomocí audia;	Hispánská města <i>Gramatika</i> • nepravidelné stupňování • srovnávání Poslech	
• porovnává život na venkově a ve městě; • dokáže oponovat a prosazovat vhodnými prostředky svůj názor; • detailně popisuje fungování města (vzdělávání, doprava, služby, ekologie, atp.); • je schopen sestavit komplexní souvislý text na dané téma;	Lidé a město <i>Gramatika</i> • VV přívlastkové • fráze pro vyjádření souhlasu a nesouhlasu • rozšíření zásoby PTN • infinitivní VV s předložkou para <i>Řízená diskuze</i>	

Španělský jazyk – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- seznamuje se s důležitými historickými milníky Španělska z období starověku, středověku, novověku i posledního století; - dokáže porozumět odbornému textu; - zjednodušeně ústně reprodukuje informace;	Španělsko v datech <i>Gramatika</i> - zkracování VV infinitivem - trpný rod <i>Video</i>	
- umí sestavit stručnou biografii slavné osobnosti; - rozumí stručné ústně přednesené biografii; - dokáže porozumět a zaznamenat důležitá fakta; - umí ústně reprodukovat výsledky vlastní rešerše; - seznamuje se s osudy významných postav hispánského světa;	Biografie slavných <i>Gramatika</i> - pravidelné časování minulého času jednoduchého - rozdílnost použití minulého jednoduchého a složeného <i>Prezentace</i>	
- prakticky využívá gramatické znalosti; - ve skupině zpracovává důležité milníky české historie; - přetváří strukturované CV na biografii;	Naše minulost <i>Gramatika</i> - nepravidelné časování minulého času jednoduchého - časové indikátory pro min. j. č. - časové předložky <i>hace 2 anos, a los 15 anos</i>, etc. <i>Video</i>	
- umí popsat prostředí, kde bydlí; - dokáže posoudit klady a zápory různých druhů bydlení; - umí se vyjádřit k vybavení, umístění, ceně a dalším aspektům bydlení; - umí vyjádřit směr a správně napsat adresu; - detailně popisuje předměty;	Bydlení <i>Gramatika</i> - rozkazovací způsob - předložky místa <i>Video</i>	
- popisuje různé aspekty života v minulosti a jejich proměnu v dnešních dnech; - popisuje denní rutinu a životní podmínky v minulosti; - umí vytvořit zápis svých zážitků do diáře;	Minulost a současnost <i>Gramatika</i> - imperfektum - pohybová slovesa <i>Poslech</i>	

• rozumí vypravování s faktickým obsahem i úryvku z beletrie; • je schopen písemně vytvořit vlastní vypravování za pestrého použití gramatických a lexikálních prostředků;	Gabriel García Márquez, latinskoamerická literatura <i>Gramatika</i> • rozdílnost užití imperfekta, indefinida a perfekta	
• je schopen porozumět dobře novinovým článkům o slavných; • umí si vyžádat detailní informace o různých lidech; • umí vyjádřit shody a odlišnosti; • dokáže porozumět interview; • dokáže vytvořit podrobný dotazník pro spolužáky;	Lidský charakter <i>Gramatika</i> • podmiňovací způsob • nepřímé tázací věty • rozšiřování slovní zásoby za pomoci přípon ženského rodu <i>Video</i>	
• pohotově vyjadřuje preference týkající se volného času; • vyhledává informace z veřejně dostupných zdrojů o volnočasové nabídce; • seznamuje se se španělským stylem trávení volného času;	Volný čas <i>Komunikační prostředky</i> • <i>Es que / Me apetece</i> <i>Situační dialogy</i>	
• využívá komplexní gramatické struktury pro popis děje v minulosti; • soustředí se na detaily hlavních elementů vyprávění, jako jsou postavy, zápletky, úhel pohledu, umístění děje;	Negativní společenské jevy <i>Gramatika</i> • předminulý čas • přímá řeč • rysy vypravování <i>Poslech</i>	
• umí se zeptat a odpovědět na otázky týkající se zdravotního stavu; • popíše symptomy nemoci; • umí dát doporučení; • ve skupině dokáže vytvořit jednoduchou kampaň proti špatným návykům; • rozumí důležitým informacím souvislého toku řeči včetně odborných termínů;	Lidské zdraví Gramatika • tvoření příslovcí • nepravidelný rozkazovací způsob • významy slovesa <i>deber</i> • spojka <i>si</i> Video	

• umí vyjádřit názor; • detailně a gramaticky komplexně popisuje věci a situace; • zvažuje výhody a nevýhody plastových výrobků; • seznamuje se s ekonomikou hispánského světa;	Průmysl a spotřební zboží <i>Gramatika</i> • subjektiv přítomného času • zvrtné se v užití se zájmeny • vztažné věty s předložkovými vazbami • subjektiv ve větách vztažných <i>Slovní zásoba</i> <i>Poslech</i>	
• umí zhodnotit rozličné projekty, podniky a nápady; • dokáže vyjednat podmínky obchodu; • seznamuje se s kreativním průmyslem hispánského světa;	Nápady a inovace Gramatika • subjektiv minulý <i>Video</i>	
• umí vyslovit hypotézy; • bez potíží třídí protichůdné názory; • analyzuje informace se slovní zásobou týkající se životního prostředí a ekologie;	Životní prostředí <i>Gramatika</i> • opisné vazby <i>dejar de + inf, seguir + gerundium</i> • subjektiv ve větách účelových <i>Video</i>	
• dokáže se pohotově vyjádřit k tématům jako ozbrojené konflikty, migrace, technologický pokrok; • logicky strukturuje otázky a odpovědi; • využívá adekvátní jazykové prostředky.	Globální společenské změny <i>Gramatika</i> • subjektiv po slovesech pocitu <i>Situační hra</i> • návrh a realizace TV nebo rozhlasového pořadu • rekapitulace PTN <i>Opakování</i>	

Španělský jazyk – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- vysvětlí, jaké výhody a nevýhody poskytuje internet; - seznámí se se základními pojmy ve španělském počítači; - vypracuje samostatně elektronické adresy; - seznámí se s normami pravidel pro úpravu španělsky psané obchodní a osobní korespondence;	Osobní a obchodní dopisy <i>Gramatika</i> - opakování subjunktivu ve větách hlavních a vedlejších <i>Slovní zásoba</i> <i>Komunikační schopnosti</i> - internet, výhody a nevýhody a jeho použití	
- rozšiřuje frazeologii týkající se obchodní korespondence; - vypracuje samostatně na počítači hlavičkový papír španělské firmy a adresy; - zvládne nejčastěji používané zkratky; - stylizuje a napíše na počítači formální dopis; - respektuje důležité zdvořilostní normy; - dovede pozměňovat formulace, aby se vyhnul častému opakování;	Základy obchodní a odborné španělštiny <i>Gramatika</i> - spojovací způsob ve větách časových a vztahných - subjunktiv po záporných výrazech <i>Pravopis</i> - zkratky, dělení slov <i>Komunikační dovednosti</i> - reklamace, objednání služby <i>Slovní zásoba</i>	
- formou telefonického rozhovoru získává informace o možnostech ubytování a poskytovaných služeb hotelu; - provede rezervaci pokoje telefonicky (model); - napíše objednávku na ubytování; - napíše reklamaci poskytnuté služby;	Cestování, ubytování <i>Gramatika</i> - spojky vyžadující subjunktiv - subjunktiv po neurčitých zájmenech a příslovcích <i>Pravopis</i> - dělení slov <i>Komunikační dovednosti</i> - nabídka a poptávka - objednání ubytování <i>Slovní zásoba</i>	

• v daném textu vystihne hlavní myšlenku čteného; • vyhledá informace o historii dvou základních plodin, vinné révy a olivovníku; • při vyprávění používá v maximální možné míře souvětí podřadná; • krátí vedlejší věty infinitivem;	Z historie Španělska <i>Gramatika</i> • infinitiv přítomný, minulý • infinitiv ve větách vedlejších • zdůrazňování • <i>caber</i> <i>Poslech</i>	
• ze slyšeného vyprávění rozpozná časové roviny; • simuluje rozhovory novinářů se sportovci; • popíše neštěstí, které se v horách přihodilo;	Sport <i>Gramatika</i> • gerundium • krácení vedlejších vět • podmiňovací způsob minulý • podmínková souvětí <i>Komunikační situace</i> • sporty a volný čas	
• formuluje svá přání, jak stráví prázdniny; • používá přípustkových a podmínkových souvětí s důrazem na přípustku možnou a podmínku neskutečnou přítomnou; • napíše nabídku cestovní kanceláře;	Turistika <i>Gramatika</i> • přípustková souvětí • <i>ojalá, yacer</i> <i>Komunikační situace</i> • cestování <i>Slovní zásoba</i>	
• samostatně připraví překlad výňatku z románu Blasco Ibáñeze „Sangre y arena“; • společně s ostatními vyhledává nejvhodnější výrazy a spojení pro český překlad; • vysvětluje použití slovesných kategorií a srovnává jejich použití s možnostmi vyjádření v mateřském jazyce; • přesně s použitím přípustky a podmínky s důrazem na přípustku možnou a podmínku neskutečnou přítomnou; • přesně vysvětluje podstatu myšlenek; • vyhledává spojovací výrazy a snaží se je nahradit dalšími;	Sangre y arena <i>Gramatika</i> • přípustková souvětí • zdrobňování a zveličování • <i>voseo</i> • adjektiva slovesná • předložky - shrnutí <i>Rozbor literárního textu</i> <i>Poslech</i>	

• žák shrne předložené informace; • na dotazy vyjádří v odpovědích naznačené domněnky týkající se sportovních aktivit a událostí, ale také běžného denního života; • vytvoří volný písemný slohový útvar s požadovanou délkou na dané téma, tak, aby byl vhodně organizován a logicky uspořádán, soustředí se na rozsah obtížnějších gramatických jevů, rozsah slovní zásoby a použití dostatečného množství spojovacích výrazů.	Olympiáda <i>Gramatika</i> • budoucí čas složený • vyjádření pravděpodobnosti • rod a člen vlastních jmen, střední rod • citoslovce a zvolání • pomnožná podstatná jména • perifráze <i>Komunikační schopnosti</i> • sport a politické dění <i>Shrnutí a opakování</i>	
--	--	--

5.2. Vzdělávací oblast *Matematika a její aplikace*

5.2.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Výuka matematiky na gymnáziu rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří kvantitativní gramotnost žáků a schopnost geometrického vhledu. Ovládnutí požadovaného matematického aparátu, elementy matematického myšlení, vytváření hypotéz a deduktivní úvahy jsou prostředkem pro nové, hlubší poznání a předpokladem dalšího studia. Osvojené matematické pojmy, vztahy a procesy pěstují myšlenkovou ukázněnost, napomáhají žákům k prožitku celistvosti.

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci s cílem najít spíše objektivní pravdu než uhájit vlastní názor. Těžiště výuky spočívá v osvojení schopnosti formulace problému a strategie jeho řešení, v aktivním ovládnutí matematických nástrojů a dovedností, v pěstování schopnosti aplikace. Matematika přispívá k tomu, aby žáci byli schopni hodnotit správnost postupu při odvozování tvrzení a odhalovat klamné závěry.

Během studia žáci objevují, že matematika nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti (např. v ekonomii, technice, ale i ve společenských vědách), že je ovlivňována vnějšími podněty (například z oblasti přírodních věd) a že moderní technologie jsou užitečným pomocníkem matematiky.

Žáci poznávají, že matematika je součástí naší kultury a je výsledkem složitého multikulturního historického vývoje spojeného s mnoha významnými osobnostmi lidských dějin.

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je realizována v předmětech **Matematika**, **Matematický seminář** a **Matematická cvičení** s přesahy do jiných, zejména přírodovědných, předmětů.

5.2.2. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním na základě poznávání jejich charakteristických vlastností;
- určování, zařazování a využívání pojmů, k analýze a zobecňování jejich vlastností;
- vytváření zásoby matematických pojmů, vztahů, algoritmů a metod řešení úloh a k využívání osvojeného matematického aparátu;
- analyzování problému a vytváření plánu řešení, k volbě správného postupu při řešení úloh a problémů, k vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám;
- práci s matematickými modely, k vědomí, že k výsledku lze dospět různými způsoby;
- rozvoji logického myšlení a úsudku, vytváření hypotéz na základě zkušenosti nebo pokusu, k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů;
- pochopení vzájemných vztahů a vazeb mezi okruhy učiva a k aplikaci matematických poznatků v dalších vzdělávacích oblastech;

- přesnému vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, k porozumění matematickým termínům, symbolice a matematickému textu;
- zdůvodňování matematických postupů, k obhajobě vlastního postupu;
- rozvíjení dovednosti pracovat s různými reprezentacemi;
- užívání kalkulátoru a dalších digitálních technologií k modelování matematických situací, efektivnímu řešení úloh a prezentaci výsledků;
- rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním (k činnostem, kterými se učí poznávat a nalézat situace, v nichž se může orientovat prostřednictvím matematického popisu), k vyhodnocování matematických modelů, k poznávání mezí jejich použití, k vědomí, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro více situací a jedna situace může být vyjádřena různými modely;
- rozvíjení geometrického vidění a prostorové představivosti;
- pochopení matematiky jako součásti kulturního dědictví a nezaměnitelného způsobu uchopování světa.

5.2.3. Matematika

Název vyučovacího předmětu:	MATEMATIKA
Zkratka vyučovacího předmětu:	MAT
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	13
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.2.3.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Obecným cílem matematického gymnaziálního vzdělávání je vytváření a prohlubování intelektových vlastností studenta, který používá matematiku v praxi, vytváří si úsudek, řeší samostatně problémy. Studium matematiky umožňuje žákovi orientovat se v technických, ekonomických i přírodních jevech, nacházet mezi nimi souvislosti a řešit úlohy z praxe. Matematika rozvíjí logické schopnosti žáků, vytváření úsudku, schopnost abstrakce, dále má i funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělávání.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání,
- využívat matematické poznatky a metody řešení v praktickém životě a v dalším vzdělávání,
- matematizovat jednoduché reálné situace, pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě,
- zkoumat a řešit problémy včetně diskuze řešení,
- diskutovat metody řešení matematické úlohy,
- účelně využít digitální technologie a zdroje informací při řešení matematických úloh,
- kriticky vyhodnotit informace získané z různých zdrojů – grafů, diagramů, tabulek a internetu,
- správně se matematicky vyjadřovat,
- číst s porozuměním matematický text, užívat správnou matematickou terminologii a symboliku,
- matematizovat reálné situace, pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledek vzhledem k realitě,
- provádět odhad a kontrolu správnosti výsledků,
- používat matematické tabulky a další odbornou literaturu, internet, PC, kalkulačtor, rýsovací potřeby,
- vést k práci s matematickými modely, k vědomí, že k výsledku je možno dospět různými způsoby.
- získat pozitivní postoj k matematickému vzdělávání,
- získat motivaci k celoživotnímu vzdělávání,
- získat a upevnit důvěru ve vlastní schopnosti, systematičnost a preciznost v práci.

5.2.3.2. Časové a organizační vymezení

Předmět **Matematika** je jako povinný předmět řazen do čtyř ročníků s tří- a čtyřhodinovou týdenní dotací. Ve třetím a čtvrtém ročníku je doplněn volitelnými předměty (Matematický seminář a

Matematická cvičení), které jsou jednoleté, v rozsahu 2 hodin týdně. Předmět Matematika obsahuje veškeré učivo stanovené v RVP G tak, aby postačoval k absolvování společné i profilové části maturitní zkoušky. Ve volitelných předmětech je učivo opakováno i rozšiřováno, pozornost se věnuje zejména hledání souvislostí mezi jednotlivými tématy, řeší se složitější úlohy.

5.2.3.3. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**
Učitel vede žáka k pozitivnímu vztahu k učení a vzdělávání, ke čtenářské gramotnosti. Učitel vede žáka k různým strategiím učení, k tomu, aby s porozuměním dokázal sledovat projev a pořizovat si poznámky. Učitel vede žáka k různé prezentaci výsledků řešení (písemné, grafické i počítačové). Učitel vede žáka ke kritickému přístupu k informacím a kriticky také hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce.
- **Kompetence k řešení problémů**
Učitel vede žáka k hledání různých postupů řešení a výběru optimálního postupu, k matematizaci reálné situace. Učitel vede žáka k rozpoznání problémů, vytváření hypotéz, navrhování postupů a hledání kontrolních mechanismů. Učitel vede žáka ke kritické interpretaci získaných poznatků. Učitel vede žáka k využívání dostupných technologií.
- **Kompetence komunikativní**
Učitel vede žáka ke správné terminologii, ke správnému používání odborného jazyka a symbolickému i grafickému vyjádření. Učitel vede žáka ke správnému a srozumitelnému vyjadřování a ke schopnosti prezentace své práce.
- **Kompetence sociální a personální**
Učitel vede žáka k aktivní spolupráci s učitelem i s žáky v pracovní skupině. Učitel vede žáka při práci ve skupinách být tolerantní vůči ostatním ve skupině.
- **Kompetence občanská**
Učitel vede žáka k respektování názorů ostatních žáků i učitelů, k zodpovědnému plnění zadaných úkolů a povinností.
- **Kompetence k podnikavosti**
Učitel vede žáka k rozvoji osobních předpokladů, aby se mohl rozhodovat o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření. Učitel žáka připravuje na řešení praktických matematických situací, které jsou v dnešním životě běžné (finanční matematika, statistika, daně, pojištění, úroky). Učitel vede žáka k zapojení do olympiád a soutěží, které umožňují rozvíjet svůj osobní a odborný potenciál.
- **Kompetence digitální**
Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu, vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech. Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro

distribuci učebních materiálů učitel užívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.2.3.4. Pojetí výuky

Ve výuce matematiky je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáků je vhodné kombinovat tradiční a moderní vyučovací metody:

- výklad,
- skupinové vyučování (řešení náročnějších úloh v týmu),
- samostatná práce (individuální procvičování získaných dovedností), shrnutí a opakování učiva po každém tematickém celku,
- aktualizace učiva (např. finanční matematika – zjišťování aktuálních podmínek pro zákazníky finančních ústavů, statistika – zpracování aktuálních dat, atp.),
- práce s PC (grafické znázornění průběhu funkce, geometrické útvary, řešení soustav rovnic),
- žákovské soutěže (třídní, školní i meziškolní),
- diskuze (zhodnocení metod řešení, přístupů, výsledků, atd.),
- simulace (praktické slovní úlohy s možností využití v praktickém životě),
- podpora aktivit mezipředmětového charakteru.

5.2.3.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející s RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova

5.2.3.6. Mezipředmětové vztahy

- Fyzika
- Chemie
- Biologie
- Zeměpis
- Matematický seminář
- Matematická cvičení
- Ekonomie
- Ekonomika
- Informační a komunikační technologie

5.2.3.7. Učební osnovy

Matematika – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• uvádí vztahy mezi číselnými obory; • provádí aritmetické operace v množině $\mathbb{R}$; • používá různé zápisy reálného čísla; • interpretuje zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro vyjádření velkých a malých čísel a demonstroe jeho použití v jiných oborech; • znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose; • porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly; • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel; • řeší praktické úlohy za použití trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělání; • účelně využívá kalkulátor; • hodnotí správnost výpočtu porovnáním s odhadem; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Elementární teorie čísel, číselné obory • číselné obory a aritmetické operace v nich • různé zápisy reálného čísla • zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ • reálná čísla a jejich vlastnosti • dělitelnost • prvočísla a čísla složená • poměr, úměra, trojčlenka • užití procentového počtu • slovní úlohy • práce s kalkulátorem, odhady výsledků, zaokrouhlování	
• používá množinovou terminologii a symboliku; • provádí množinové operace; • používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam; • operuje s intervaly; • provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; • aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty;	Množiny • základní množinové pojmy • vztahy mezi množinami a operace s nimi (průnik, sjednocení, rozdíl, doplněk) • Vennovy diagramy • intervaly jako číselné množiny • operace s intervaly • absolutní hodnota reálného čísla	
• provádí operace s mocninami a odmocninami; • usměrní zlomek; • uvede vztah mezi mocninou s racionálním exponentem a odmocninou, kombinuje pravidla pro počítání s mocninami a odmocninami při řešení úloh; • částečně odmocňuje; • provádí operace s výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny; • určí definiční obor výrazu; • řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Mocniny a odmocniny • mocniny s přirozeným a celočíselným exponentem • n-tá odmocnina • mocniny s racionálním exponentem • operace s mocninami a odmocninami • výrazy s mocninami a odmocninami	

• modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání; • vypočítá číselnou hodnotu výrazu, upravuje číselné výrazy; • používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu; • provádí operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení, dělení, rozklad na součiny) a s výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny; • odvodí a zná základní vzorce (umocnění dvojčlenu), rozhodne o jejich použití při úpravách výrazů; • rozkládá mnohočleny na součiny; • provádí operace s lomenými výrazy (sčítání, odčítání, násobení, dělení, rozšiřování, krácení), upravuje výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu; • určí definiční obor výrazu; • sestaví výraz na základě zadání; • interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Číselné a algebraické výrazy • konstanta, proměnná, výraz • číselné výrazy • algebraické výrazy • mnohočleny a počítání s nimi • rozklad mnohočlenů na součiny (vytýkání, užití vzorců) • lomené výrazy a operace s nimi • definiční obor algebraického výrazu • slovní úlohy	
• rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní; • aplikuje práci s mnohočleny pro řešení rovnic a nerovnic; • určí definiční obor rovnice a nerovnice; • řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy s využitím ekvivalentních úprav; • vyjádří neznámou ze vzorce; • ovládá grafické řešení lineárních rovnic a nerovnic; • řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli; • řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru; • rozhodne o výběru vhodné metody při řešení soustav lineárních rovnic; • provede rozbor počtu řešení rovnice, nerovnice, soustavy rovnic; • aplikuje znalosti o absolutní hodnotě výrazu při řešení lineárních rovnic i nerovnic • formuluje pojem parametr, rovnice s parametrem • aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; • užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; • odhaduje výsledky numerických výpočtů, efektivně je provádí;	Lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy • úpravy a řešení lineárních rovnic • soustavy lineárních rovnic o dvou a třech neznámých • řešení lineárních nerovnic • soustavy lineárních nerovnic s jednou neznámou • řešení lineárních rovnic a nerovnic s absolutní hodnotou • řešení lineárních rovnic a nerovnic v součinném a podílovém tvaru • řešení lineárních rovnic a nerovnic s neznámou ve jmenovateli • grafické řešení soustav lineárních rovnic • vyjádření neznámé ze vzorce • slovní úlohy • lineární rovnice s parametrem	

• analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních rovnic a jejich soustav;		
• vysvětlí pojem „výrok“ a neguje ho; • rozlišuje jednoduchý a složený výrok; • užívá správně logické spojky a kvantifikátory; • čte a zapisuje tvrzení v symbolické jazyce matematiky; • používá výrokové operace; • přiřadí výroku pravdivostní hodnotu; • formuluje a interpretuje věty s využitím logických spojek a kvantifikátorů; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; • rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty; • rozliší správný a nesprávný úsudek; • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení.	Základní poznatky z logiky • výrok, negace výroku • operace s výroky • složené výroky a jejich pravdivostní hodnota • kvantifikované výroky	

Matematika – 2. ročník		
Výstupy ŠVP/Žák:	Učivo	Poznámky
• objasní pojem funkce; • popíše funkční závislosti a demonstruje jejich využití v praxi; • určí definiční obor a obor hodnot; • určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; • sestrojí graf funkce v kartézské soustavě souřadnic; • rozliší konstantní a lineární funkci; • sestrojí graf nepřímé úměrnosti a lineární lomené funkce; • aplikuje znalosti o absolutní hodnotě u funkcí s absolutní hodnotou; • pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; • určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty; • přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; • řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Základní poznatky z teorie funkcí, lineární funkce • pojem funkce, definiční obor, obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkce • funkce rostoucí a klesající • konstantní funkce • lineární funkce, přímá úměrnost • lineární funkce s absolutními hodnotami • nepřímá úměrnost • lineární lomená funkce • slovní úlohy	
• specifikuje kvadratickou funkci, určí její definiční obor a obor hodnot; • sestrojí graf kvadratické funkce, určí vrcholy paraboly, průsečíky grafu funkce s číselnými osami; • rozliší úplnou a neúplnou kvadratickou rovnici, rozhodne o metodě řešení; • zná vzorec pro řešení úplné kvadratické rovnice, rozhodne o počtu řešení na základě hodnoty diskriminantu; • řeší kvadratické rovnice s neznámou ve jmenovateli; • uvede vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice a použije je při řešení úloh; • převede kvadratický trojčlen na součin lineárních činitelů; • použije vzorce pro druhou mocninu dvojčlenu při řešení iracionálních rovnic; • rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy rovnic; • obhájí řešení iracionální rovnice na základě provedené zkoušky; • využívá získané poznatky při matematizaci reálných situací; • aplikuje poznatky o kvadratických rovnicích, rozkladu kvadratického trojčlenu a kvadratických funkcích při řešení kvadratických nerovnic; • řeší kvadratické nerovnice včetně grafického znázornění;	Kvadratické funkce, rovnice a nerovnice • kvadratická funkce a její graf • řešení neúplné a úplné kvadratické rovnice • rozklad kvadratického trojčlenu • vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice • rovnice s neznámou pod odmocninou • soustava lineární a kvadratické rovnice • kvadratická nerovnice a její početní i grafické řešení • řešení kvadratické rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou • kvadratická rovnice s parametrem • slovní úlohy	

• formuluje pojem parametr, rovnice s parametrem; • rozliší lineární a kvadratickou rovnici s parametrem; • použije vhodné metody řešení rovnic a diskutuje počet řešení vzhledem k parametru; • vyjádří řešení a ověří jeho správnost; • analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení kvadratických rovnic a jejich soustav; • využívá znalosti řešení soustav lineárních nerovnic při výpočtu jednoduchých ekonomických úloh; • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;		
• rozumí pojmu funkce jako předpisu i jako zobrazení definičního oboru na obor hodnot funkce; • načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti; • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí; • ovládá pojmy: funkce rostoucí, klesající, monotónní, sudé, liché, omezené, prosté, určí extrémy funkce; • vyjádří předpis inverzní funkce, její definiční obor i obor hodnot, sestrojí graf inverzní funkce; • objasní vztahy mezi veličinami a dokáže zapsat funkční závislosti úloh z praxe; • aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; • sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Další elementární funkce • shrnutí poznatků o funkcích • grafy funkcí • funkce prostá, omezená, monotónní, sudá, lichá • maximum a minimum funkce • mocninné funkce • inverzní funkce	
• použije znalostí o inverzní funkci k definování logaritmické funkce pomocí funkce exponenciální; • vypočítá logaritmus čísel; • využívá logaritmu o různých základech; • charakterizuje dekadický a přirozený logaritmus; • používá vzorce pro počítání s logaritmy; • řeší exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice; • prokáže platnost řešení na základě porovnání s definičním oborem proměnné; • aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi;	Exponenciální a logaritmické funkce, rovnice a nerovnice • exponenciální a logaritmické funkce, jejich vlastnosti a grafy • logaritmus a jeho užití • věty o logaritmech • řešení exponenciálních a logaritmických rovnic a nerovnic	

• modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí; • řeší aplikační úlohy a využitím poznatků o funkcích; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;		
• navrhne využití goniometrických funkcí při řešení pravoúhlého trojúhelníku; • užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu; • určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody; • určí základní velikost úhlu; • definuje goniometrické funkce obecného úhlu; • graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel; • určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; • aplikuje vztahy mezi hodnotami goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi; • s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku; • používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic a nerovnic; • používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvech; • analyzuje zadání úloh, provede rozbor a rozhodne o řešení obecného trojúhelníku s využitím sinové a kosinové věty; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	Goniometrie a trigonometrie • úhel a jeho velikost • oblouková a stupňová míra • definice goniometrických funkcí v pravoúhlém trojúhelníku • řešení pravoúhlého trojúhelníku, hodnoty goniometrických funkcí • orientovaný úhel a jeho velikost • goniometrické funkce obecného úhlu, jejich vlastnosti a grafy • vztahy mezi goniometrickými funkcemi • goniometrické rovnice a nerovnice • úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce • využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku • sinová a kosinová věta • řešení obecného trojúhelníka, aplikační úlohy	

Matematika – 3. ročník		
Výstupy ŠVP/Žák:	Učivo	Poznámky
• řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů; • využívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách; • využívá náčrt při řešení rovinného problému; • řeší pravouhlý trojúhelník s využitím Pythagorovy věty a vět Euklidových; • graficky rozdělí úsečku v daném poměru; • graficky změní velikost úsečky v daném poměru; • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu; • rozlišuje základní druhy rovinných obrazců; • aplikuje získané dovednosti při řešení úloh z praxe; • využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; • užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka; • užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu; • řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; • rozlišuje druhy rovinných obrazců; • řeší planimetrické problémy motivované praxí; • popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Planimetrie • základní planimetrické pojmy • Euklidovy věty a věta Pythagorova • množiny bodů dané vlastnosti • shodná a podobná zobrazení rovin, jejich vlastnosti a uplatnění • konstrukční úlohy • polohové vztahy rovinných útvarů • metrické vlastnosti rovinných útvarů • trojúhelník a čtyřúhelník (strana, vnitřní a vnější úhly, výšky, ortocentrum, těžnice, těžiště, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná) • rovinné útvary: kružnice, kruh a jejich části, mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky, složené útvary, konvexní a nekonvexní útvary	
• určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a rovin, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodů, přímek a rovin; • charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části; • zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles; • využívá náčrt při řešení prostorového problému; • určuje povrch a objem těles včetně složených těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie;	Stereometrie • základní stereometrické pojmy • volné rovnoběžné promítání • polohové vztahy a metrické vlastnosti prostorových útvarů • povrch a objem těles (hranol, válec, jehlan, kužel, komolý jehlan, komolý kužel, koule a její části) • tělesa a jejich sítě • složená tělesa • výpočet povrchu, objemu těles, složených těles	

• využívá síť tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa; • aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; • řeší stereometrické problémy motivované praxí; • užívá a převádí jednotky objemu; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;		
• vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce • určí posloupnost výčtem prvků, vzorcem pro n-tý člen, rekurentně, graficky; • rozhodne o vlastnostech posloupností (konečné, nekonečné, monotónní, omezené); • pozná aritmetickou a geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti; • řeší aplikační úlohy a využitím poznatků o posloupnostech; • užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání; • používá pojmy finanční matematiky a provádí výpočty finančních záležitostí: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché a složené úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů; • interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Posloupnosti a finanční matematika • pojem posloupnosti, její určení, graf a vlastnosti • aritmetická posloupnost • geometrická posloupnost • slovní úlohy • užití posloupností při řešení úloh z praxe a v úlohách ekonomického charakteru (jednoduché a složené úrokování) • finanční matematika	
• řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla); • řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy), vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet; • užívá vztahy pro počet variací a permutací bez opakování a s opakováním, kombinací bez opakování; • upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly, využívá vlastností kombinačních čísel; • sestaví Pascalův trojúhelník; • řeší umocňování dvojčlenu s použitím binomické věty; • využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti; • užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů; • užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, opačný jev, nemožný jev,	Kombinatorika a pravděpodobnost • variace a permutace bez opakování a s opakováním, faktoriál • kombinace bez opakování • počítání s faktoriály a kombinačními čísly • vlastnosti kombinačních čísel, Pascalův trojúhelník • Binomická věta • náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, náhodný jev, opačný jev, nemožný jev, jistý jev • množina výsledků náhodného pokusu • nezávislost jevů • pravděpodobnost náhodného jevu a opačného jevu • slovní a aplikační úlohy	

jistý jev, elementární jev, jev příznivý k danému jevu, množina výsledků náhodného pokusu; • určí pravděpodobnost náhodného jevu; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;		
• užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost, relativní četnost, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku; • určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku; • sestaví tabulku četností; • graficky znázorní rozdělení četností; • určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil); • určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka); • čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech; • diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení; • volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá digitální výpočetní nástroje); • reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	Statistika • statistický soubor, jednotka, znak • absolutní četnost a relativní četnost • charakteristiky polohy a variability • statistická data v grafech a tabulkách • aplikační úlohy • práce s daty	

Matematika – 4. ročník		
Výstupy ŠVP/Žák:	Učivo	Poznámky
• objasní proces rozšiřování číselných oborů jako důsledek požadavků praktického života a odborné praxe; • definuje imaginární jednotku, opačné a komplexně sdružené komplexní číslo; • rozlišuje algebraický a goniometrický tvar komplexního čísla a vzájemně je převádí; • přiřadí komplexnímu číslu bod v Gaussově rovině a naopak; • používá početní operace s komplexními čísly (rovnost, absolutní hodnota, součet, součin, podíl, umocňování); • využívá Moivreovu i binomickou větu při umocňování komplexního čísla; • rozhodne o řešitelnosti kvadratické rovnice v číselných množinách; • řeší kvadratické rovnice v oboru komplexních čísel; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Komplexní čísla • zavedení komplexního čísla • algebraický tvar komplexního čísla • absolutní hodnota komplexního čísla, základní početní operace • goniometrický tvar komplexního čísla, součin a podíl komplexních čísel v goniometrickém tvaru • Moivreova věta • řešení kvadratických rovnic (i s parametry) v množině $\mathbb{C}$	
• přiřadí obraz bodu v pravouhlé soustavě souřadnic; • použije vzorce pro výpočet vzdálenosti dvou bodů a středu úsečky; • popíše vztah mezi orientovanou úsečkou a vektorem; • rozliší rovnoběžné vektory (souhlasné a nesouhlasné); • charakterizuje vektor (nulový, jednotkový, základní, opačný, rovnost vektorů); • užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru; • provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů); • užije grafickou interpretaci operací s vektory; • určí velikost úhlu dvou vektorů; • užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů; • určí koeficienty lineární kombinace; • posoudí závislost a nezávislost dvou a více vektorů; • vysvětlí pojmy: směrový a normálový vektor přímky, směrnice přímky, směrový úhel přímky; • určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnicový tvar rovnice přímky v rovině; • analyzuje zadání úlohy a využívá různá vyjádření přímky pro řešení; • určí polohové a metrické vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách;	Analytická geometrie lineárních útvarů v rovině i prostoru • souřadnice bodu • vzdálenost bodů, střed úsečky • geometrická interpretace vektoru, souřadnice vektoru, operace s vektory, úhel dvou vektorů • n-členné vektory a operace s nimi • lineární kombinace vektorů • lineární závislost a nezávislost vektorů • přímka a její analytické vyjádření v rovině • polohové a metrické vztahy bodů a přímek v rovině	

• řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;		
• charakterizuje jednotlivé kuželosečky a používá jejich rovnice; • využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření; • z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce; • vypočítá důležité charakteristiky kuželosečky a graficky ji znázorní; • řeší analyticky úlohy o vzájemné poloze přímky a kuželosečky; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	Analytická geometrie kvadratických útvarů v rovině • kuželosečky (kružnice, elipsa, hyperbola, parabola s osami rovnoběžnými se souřadnými osami) • vzájemná poloha přímky a kuželosečky • množiny bodů dané vlastnosti	

5.3. Vzdělávací oblast *Člověk a příroda*

5.3.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Základní prioritou každé oblasti přírodovědného poznávání je odkrývat metodami vědeckého výzkumu zákonitosti, jimiž se řídí přírodní procesy. Odkrývání přírodních zákonitostí je jednak hodnotné samo o sobě, neboť naplňuje přirozenou lidskou zvědavost poznat a porozumět tomu, co se odehrává pod povrchem smyslově pozorovatelných, často zdánlivě nesouvisejících jevů, jednak člověku umožňuje ovládnout různé přírodní objekty a procesy tak, aby je mohl využívat pro další výzkum i pro rozmanité praktické účely.

Má-li být přírodovědné vzdělávání na gymnáziu kvalitní a pro žáky prakticky využitelné, je zapotřebí, aby je orientovalo v první řadě na hledání zákonitých souvislostí mezi poznanými aspekty přírodních objektů či procesů, a nikoli jen na jejich pouhé zjištění, popis nebo klasifikaci. Hledání, poznávání a využívání přírodních zákonitostí se má tudíž ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda na gymnáziu projevovat v mnohem větší míře, než tomu bylo ve stejnojmenné oblasti na základní škole. Takový přístup též v žácích podněcuje touhu po hlubším poznávání řádu okolního světa a nabízí jim možnost intenzivního prožitku z vlastních schopností tento řád hledat a poznávat.

Obsah a metodologie přírodovědného poznávání velmi zřetelně odráží systémový charakter přírody a víceúrovňovost její organizace. Přírodní objekty jsou totiž vesměs systémy nebo tyto systémy vytvářejí. Zkoumání přírody tak nezbytně vyžaduje komplexní, tj. multidisciplinární a interdisciplinární přístup, a tím i úzkou spolupráci jednotlivých přírodovědných oborů a odstraňování jakýchkoli zbytečných bariér mezi nimi.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda má proto také umožnit žákům poznávat, že bariéry mezi jednotlivými úrovněmi organizace přírody reálně neexistují, jsou často jen v našem myšlení a v našich izolovaných přístupech. Svým obsahovým, strukturním i metodickým pojetím má oblast vytvářet prostředí koordinované spolupráce všech gymnaziálních přírodovědných vzdělávacích oborů.

Přírodovědné disciplíny jsou si velmi blízké i v metodách a prostředcích, které uplatňují ve své výzkumné činnosti. Používají totiž vždy souběžně empirické prostředky (tj. soustavné a objektivní pozorování, měření a experimenty) a teoretické prostředky (pojmy, hypotézy, modely a teorie). Každá z těchto složek je přitom v procesu výzkumu nezastupitelná, vzájemně se ovlivňují a podporují.

Žáci mají mít co nejvíce příležitostí postupně si osvojovat vybrané empirické i teoretické metody přírodovědného výzkumu, aktivně je spolu s přírodovědnými poznatky ve výuce využívat, uvědomovat si důležitost obou pro přírodovědné poznání, předně pak pro jeho objektivitu a pravdivost i pro řešení problémů, se kterými se člověk při zkoumání přírody setkává.

Přírodovědný výzkum má i své hodnotové a morální aspekty. Za nejvyšší hodnoty se v něm považují objektivita a pravdivost poznávání. Těch lze ovšem dosahovat jen v prostředí svobodné komunikace mezi lidmi a veřejné a nezávislé kontroly způsobu získávání dat či ověřování hypotéz.

Gymnaziální přírodovědné vzdělávání musí proto též vytvářet prostředí pro svobodnou diskusi o problémech i pro ověřování objektivitu a pravdivosti získaných nebo předložených přírodovědných informací. Lze toho dosahovat tím, že si žáci osvojují např. pravidla veřejné rozpravy o způsobech

získávání dat či ověřování hypotéz, rozvíjejí si schopnost předložit svůj názor, poznatek či metodu k veřejnému kritickému zhodnocení, učí se nevnímat oponenta pouze jako názorového protivníka, ale i jako partnera při společném hledání pravdy.

K základním morálním normám přírodovědného poznávání patří především požadavek nezkrášlovat data získávaná ve výzkumu a nevyužívat jeho výsledky pro vytváření technologií a dalších praktických aplikací, které by mohly poškozovat zdraví člověka či nevratně narušit přírodní a sociální prostředí.

Žákům je tak zapotřebí na konkrétních případech ukazovat negativní důsledky zkrášlování výzkumných dat či využívání výsledků přírodovědného výzkumu pro účely potenciálně ohrožující člověka a další složky přírody.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda tím, že žákovi ukáže i využívání poznatků a metod přírodních věd pro inspiraci a rozvoj dalších oblastí lidské aktivity, počínaje nejrůznějšími technologiemi a konče filozofií, představuje mu současně přírodní vědy jako neoddělitelnou a nezastupitelnou součást lidské kultury a zvyšuje tak zájem žáků o ně. Tento zájem je možné podporovat i prostřednictvím exkurzí v různých vědeckých, technologických či kulturních institucích a bezesporu i co nejintenzivnějším využíváním moderních technologií v procesu žákova přírodovědného vzdělávání. Ke zvýšení zájmu žáků o přírodovědné vzdělávání mohou přispívat také objektivní hodnocení různých informací z oblasti pseudovědy a antivědy, neboť ta ve značné míře často využívají právě poznatky a metody přírodních věd.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda je členěna na vzdělávací obory **Fyzika, Chemie, Biologie, Geografie a Geologie**. Vzdělávací obsah přírodovědného i společenskovedního charakteru oboru Geografie byl v zájmu zachování jeho celistvosti zařazen do této vzdělávací oblasti, obor Geologie je zpracován do osnov předmětu Zeměpis.

5.3.2. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- formulaci přírodovědného problému, hledání odpovědi na něj a případnému zpřesňování či opravě řešení tohoto problému;
- provádění soustavných a objektivních pozorování, měření a experimentů (především laboratorního rázu) podle vlastního či týmového plánu nebo projektu, ke zpracování a interpretaci získaných dat a hledání souvislostí mezi nimi;
- tvorbě modelu přírodního objektu či procesu umožňujícího pro daný poznávací účel vhodně reprezentovat jeho podstatné rysy či zákonitosti;
- používání adekvátních matematických a grafických prostředků k vyjadřování přírodovědných vztahů a zákonů;
- využívání prostředků digitálních technologií v průběhu přírodovědné poznávací činnosti způsobem, který podporuje aktivní činnost žáků a přispívá k porozumění přírodovědným jevům a problémům v souvislostech;
- spolupráci na plánech či projektech přírodovědného poznávání a k poskytování dat či hypotéz získaných během výzkumu přírodních faktů ostatním lidem;

- předvídání průběhu studovaných přírodních procesů na základě znalosti obecných přírodovědných zákonů a specifických podmínek;
- předvídání možných dopadů praktických aktivit lidí na přírodní prostředí;
- ochraně životního prostředí, svého zdraví i zdraví ostatních lidí;
- využívání různých přírodních objektů a procesů pro plnohodnotné naplňování vlastního života při současném respektování jejich ochrany.

5.3.3. Fyzika

Název vyučovacího předmětu:	FYZIKA
Zkratka vyučovacího předmětu:	FYZ
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	4
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.3.3.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět **Fyzika** vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda v RVP G. Ve vyučovacím předmětu se žáci učí pozorovat přírodní a technické jevy a děje ve svém okolí, popsat svá pozorování a abstrahovat důležité podmínky pro jejich existenci. Seznamují se s fyzikálními zákony, jejich platností, ale zároveň s jejich omezeními.

Fyzika vede žáky k formulaci hypotéz a vytváření modelů. Zároveň zdůrazňuje nutnost ověřování teorií praktickou činností, která je její nedílnou součástí. Při řešení úloh využívají žáci teoretických znalostí fyzikálních zákonů doplněných o matematické dovednosti. Jejich pomocí zároveň odvozují jednoduché fyzikální vztahy. Tím fyzika přispívá k vytváření kompetencí nutných pro úspěšné začlenění žáka do praktického života nebo pro jeho další studium technického či přírodovědného zaměření.

Vzdělávání směřuje k:

- rozvoji základních myšlenkových operací žáků (analýza, syntéza, indukce, dedukce, generalizace, abstrakce, konkretizace, srovnávání, uspořádání, třídění aj.), jejich paměti a schopnosti koncentrace;
- na základě osvojení podstatných faktů, pojmů a generalizací vytvoření takové struktury poznání žáků v jednotlivých oblastech středoškolského odborného vzdělávání, na jejímž základě lépe porozumí světu, ve kterém žijí, a pochopí nezbytnost udržitelného rozvoje;
- k prohloubení a rozšíření vědomostí žáků o světě, který je obklopuje;
- porozumění potřebným vědeckým, technickým a technologickým metodám, nástrojům a pracovním postupům z různých oborů lidské činnosti a poznání (které tvoří obsah středoškolského vzdělávání) a k rozvíjení dovedností jejich aplikace;
- osvojení poznatků, pracovních postupů a nástrojů potřebných pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce;
- rozvoji dovednosti žáků učit se a být připraven celoživotně se vzdělávat;
- formování aktivního a tvořivého postoje žáků k problémům a k hledání jejich různých řešení;
- zodpovědnému, tj. cílevědomému, soustředěnému, vytrvalému a pečlivému přístupu žáků k týmové i samostatné práci;
- vytváření odpovědného přístupu žáků k plnění svých povinností a k respektování stanovených pravidel.

5.3.3.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Fyzika je povinným vyučovacím předmětem v 1. a 2. ročníku, výuka je dotována dvěma hodinami týdně. Na předmět dále navazuje volitelný Seminář přírodních věd ve 4. ročníku.

5.3.3.3. Pojetí výuky

V hodinách se používají tradiční metody (výkladová hodina) v kombinaci s ostatními výukovými metodami – skupinová práce, řešení problémů v týmu, samostatná práce, využití počítače, internetu, dataprojektoru, samostatné vyhledávání informací. Učivo je vždy opakováno po jednotlivých tematických celcích.

Jsou zohledněny individuální vzdělávací potřeby žáka. Důraz je kladen na samostatnou práci žáka i práci skupinovou, dále na sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování (diskuse, týmová spolupráce a kooperace). Tyto dovednosti jsou procvičovány v rámci projektové výuky. Žáci si připravují referáty, prezentace, seminární práce. Do výuky jsou zahrnuty i aktuální tematické výstavy a exkurze. Učitel dbá na aktualizaci učiva.

5.3.3.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Učitel vede žáka k pozitivnímu vztahu k učení a vzdělávání, ke čtenářské gramotnosti. Učitel vede žáka k různým strategiím učení, k tomu, aby s porozuměním dokázal sledovat projev a pořizovat si poznámky. Učitel vede žáka k různé prezentaci výsledků řešení (písemné, grafické i počítačové). Učitel vede žáka ke kritickému přístupu k informacím a kriticky také hodnotí pokrok při dosahování cílů učení a práce. Učitel vede žáka k efektivnímu studiu a orientování se v odborné literatuře, k třídění získaných informací a jejich vzájemnému propojení v souvislostech.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáka k hledání různých postupů řešení a výběru optimálního postupu. Učitel vede žáka k rozpoznání a analýze problémů, vytváření hypotéz, navrhování postupů a hledání kontrolních mechanismů. Učitel vede žáka ke kritické interpretaci získaných poznatků. Učitel vede žáka k využívání dostupných technologií a praktickému ověření řešení problému.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáka ke správné terminologii, ke správnému používání odborného jazyka, symboliky a ke správnému formulování odborného dotazu. Učitel vede žáka ke správnému a srozumitelnému vyjadřování a ke schopnosti prezentace své práce. Vede žáka k vyslechnutí jiného názoru a obhájení jeho tvrzení.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel vede žáka k aktivní spolupráci s učitelem i s žáky v pracovní skupině. Učitel vede žáka při práci ve skupinách být tolerantní vůči ostatním ve skupině a k vytváření pravidel práce ve skupině. Učitel vede žáka k ohleduplnosti a úctě při jednání s jinými lidmi čímž přispívá k upevnění dobrých mezilidských vztahů.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáka k respektování názorů ostatních žáků i učitelů, k zodpovědnému plnění zadaných úkolů a povinností. Učitel vede žáka k poskytování účinné pomoci podle svých možností, k pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy. Učitel vede žáka k zodpovědnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka. Vede žáka k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, k respektování požadavku na kvalitní životní prostředí a rozhodování se v zájmu udržitelného rozvoje společnosti.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel vede žáka k rozvoji osobních předpokladů, aby se mohl rozhodovat o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření. Učitel vede žáka k zapojení do olympiád a soutěží, které umožňují rozvíjet svůj osobní a odborný potenciál a zvládal konkurenci svých vrstevníků. Učitel vede žáka k dodržování vymezených pravidel, k adaptaci na nové nebo změněné pracovní podmínky, k využívání dovedností a vědomostí v zájmu vlastního rozvoje v souvislosti s budoucím profesním zaměřením.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu, vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech. Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel užívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.3.3.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející s RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova

5.3.3.6. Mezipředmětové vztahy

- Matematika
- Chemie
- Biologie
- Informační a komunikační technologie
- Seminář přírodních věd

5.3.3.7. Učební osnovy

Fyzika – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření; • rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh;	Fyzikální veličiny a jejich měření • soustava fyzikálních veličin a jednotek – Mezinárodní soustava jednotek (SI) • absolutní a relativní odchylka měření	
• užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených / zpomalených; • určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil; • využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles; • využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh; • objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění;	Pohyb těles a jejich vzájemné působení • kinematika pohybu - vztažná soustava; poloha a změna polohy tělesa, jeho rychlost a zrychlení • dynamika pohybu - hmotnost a síla; první, druhý a třetí pohybový zákon, inerciální soustava; hybnost tělesa; tlaková síla, tlak; třecí síla; síla pružnosti; gravitační a tíhová síla; gravitační pole; moment síly; práce, výkon; souvislost změny mechanické energie s prací; zákony zachování hmotnosti, hybnosti a energie • mechanické kmitání a vlnění - kmitání mechanického oscilátoru, jeho perioda a frekvence; postupné vlnění, stojaté vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění; zvuk, jeho hlasitost a intenzita	

Fyzika – 2. ročník		
Výstupy ŠVP/Žák:	Učivo	Poznámky
• objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou; • aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh; • využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu; • analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles; • porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů;	Stavba a vlastnosti látek • kinetická teorie látek - charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství • termodynamika - termodynamická teplota; vnitřní energie a její změna, teplo; první a druhý termodynamický zákon; měrná tepelná kapacita; různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech • vlastnosti látek - normálové napětí, Hookův zákon; povrchové napětí kapalin, kapilární jevy; součinitel teplotní roztažnosti pevných látek a kapalin; skupenské a měrné skupenské teplo	
• porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant; • využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů; • aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech; • využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení; • porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích; • využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy;	Elektromagnetické jevy, světlo • elektrický náboj a elektrické pole - elektrický náboj a jeho zachování; intenzita elektrického pole, elektrické napětí; kondenzátor • elektrický proud v látkách - proud jako veličina; Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod • elektrický odpor; elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu; polovodičová dioda • magnetické pole - pole magnetů a vodičů s proudem, magnetická indukce; indukované napětí • střídavý proud	

	- harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence; výkon střídavého proudu; generátor střídavého proudu; elektromotor; transformátor • elektromagnetické záření - elektromagnetická vlna; spektrum elektromagnetického záření • vlnové vlastnosti světla - šíření a rychlost světla v různých prostředích; stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách a některé důsledky této zákonitosti; zákony odrazu a lomu světla, index lomu; optické spektrum; interference světla • optické zobrazování - zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle; zobrazení lomem na tenkých čočkách; zorný úhel; oko jako optický systém; lupa	
• využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů; • posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance; • využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek; • navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření;	Mikrosvět • kvanta a vlny - foton a jeho energie; korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic • atomy - kvantování energie elektronů v atomu; spontánní a stimulovaná emise, laser; jaderná energie; syntéza a štěpení jader atomů; řetězová reakce, jaderný reaktor	

5.3.4. Chemie

Název vyučovacího předmětu:	CHEMIE
Zkratka vyučovacího předmětu:	CHE
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	4
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.3.4.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět **Chemie** je včleněn do vzdělávací oblasti Člověk a příroda a jeho obsah vychází z RVP G, do předmětu je integrovaná část vzdělávacího oboru Člověk a svět práce (práce s laboratorní technikou).

Vyučování Chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody. Žáci jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví.

Žáci si osvojují dovednosti s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů a učí se nacházet vysvětlení chemických jevů, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím. Poznávají zásady bezpečné práce s chemikáliemi v odborné učebně – chemické laboratoři. Seznamují se s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti v průmyslu, zemědělství, energetice, zdravotnictví, potravinářství a ve výživě člověka.

Absolvent:

- orientuje se ve struktuře chemických látek;
- uvede složení, vlastnosti, příklady chemických reakcí a použití vybraných chemických látek;
- orientuje se v základních principech názvosloví chemických látek (sestavení vzorců jednoduchých anorganických i organických sloučenin z názvu sloučeniny a naopak vytvořit název z chemického vzorce);
- orientuje se v periodické soustavě prvků;
- vysvětlí vlastnosti, přípravu, vybrané chemické reakce a užití nejdůležitějších látek;
- zpracovává a vyhodnocuje získané údaje;
- orientuje se v základních souvislostech ve vztahu k učivu chemické povahy a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje;
- posuzuje chemické látky i z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy;
- poskytne první pomoc při zasažení chemikáliemi.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci byli schopni:

- utvářet si vlastní názor na širokou škálu problémů v běžném životě;
- kultivované obhajoby vlastních názorů;
- odhadu vlastních schopností a sebehodnocení;
- prezentace výsledků své práce;
- prezentace názoru na určitou problematiku v různých rolích;

- hodnocení práce své i jiných.

5.3.4.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Chemie je povinným vyučovacím předmětem v 1. a 2. ročníku, výuka je dotována dvěma hodinami týdně. Součástí předmětu jsou i pravidelná praktická laboratorní cvičení v odborných laboratořích a učebnách; na laboratorní práce jsou třídy děleny na skupiny a pravidelně se střídají s laboratorními cvičeními z biologie. Na předmět dále navazuje volitelný Seminář přírodních věd ve 4. ročníku.

5.3.4.3. Pojetí výuky

V hodinách se používají tradiční metody (výkladová hodina) v kombinaci s ostatními výukovými metodami – skupinová práce, řešení problémů v týmu, samostatná práce, využití počítače, internetu, dataprojektoru, samostatné vyhledávání informací. Učivo je vždy opakováno po jednotlivých tematických celcích. Jsou zohledněny individuální vzdělávací potřeby žáka. Důraz je kladen na samostatnou práci žáka i práci skupinovou, dále na sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování (diskuse, týmová spolupráce a kooperace). Tyto dovednosti jsou procvičovány v rámci projektové výuky. Žáci si připravují referáty, prezentace, seminární práce. Do výuky jsou zahrnuty i aktuální tematické výstavy a exkurze. Učitel dbá na aktualizaci učiva.

5.3.4.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Učitel vede žáka k pozitivnímu vztahu k učení a vzdělávání, ke čtenářské gramotnosti. Učitel vede žáka k různým strategiím učení, k tomu, aby s porozuměním dokázal sledovat projev a pořizovat si poznámky. Učitel vede žáka k různé prezentaci výsledků řešení (písemné, grafické i počítačové). Učitel vede žáka ke kritickému přístupu k informacím a kriticky také hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce. Učitel vede žáka k efektivnímu studiu a orientování se v odborné literatuře, k třídění získaných informací a jejich vzájemnému propojení v souvislostech.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáka k hledání různých postupů řešení a výběru optimálního postupu. Učitel vede žáka k rozpoznání a analýze problémů, vytváření hypotéz, navrhování postupů a hledání kontrolních mechanismů. Učitel vede žáka ke kritické interpretaci získaných poznatků. Učitel vede žáka k využívání dostupných technologií a praktickému ověření řešení problému.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáka ke správné terminologii, ke správnému používání odborného jazyka, symboliky a ke správnému formulování odborného dotazu. Učitel vede žáka ke správnému a srozumitelnému vyjadřování a ke schopnosti prezentace své práce. Vede žáka k vyslechnutí jiného názoru a obhájení jeho tvrzení.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel vede žáka k aktivní spolupráci s učitelem i s žáky v pracovní skupině. Učitel vede žáka při práci ve skupinách být tolerantní vůči ostatním ve skupině a k vytváření pravidel práce ve

skupině. Učitel vede žáka k ohleduplnosti a úctě při jednání s jinými lidmi čímž přispívá k upevnění dobrých mezilidských vztahů.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáka k respektování názorů ostatních žáků i učitelů, k zodpovědnému plnění zadaných úkolů a povinností. Učitel vede žáka k poskytování účinné pomoci podle svých možností, k pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy. Učitel vede žáka k zodpovědnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka. Vede žáka k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, k respektování požadavku na kvalitní životní prostředí a rozhodování se v zájmu udržitelného rozvoje společnosti.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel vede žáka k rozvoji osobních předpokladů, aby se mohl rozhodovat o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření. Učitel vede žáka k zapojení do olympiád a soutěží, které umožňují rozvíjet svůj osobní a odborný potenciál a zvládal konkurenci svých vrstevníků. Učitel vede žáka k dodržování vymezených pravidel, k adaptaci na nové nebo změněné pracovní podmínky, k využívání dovedností a vědomostí v zájmu vlastního rozvoje v souvislosti s budoucím profesním zaměřením.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu, vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech. Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel užívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.3.4.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející s RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova

5.3.4.6. Mezipředmětové vztahy

- Fyzika
- Biologie
- Informační a komunikační technologie
- Matematika
- Zeměpis

5.3.4.7. Učební osnovy

Chemie – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů; • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů; • předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků; • využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích;	Obecná chemie • soustavy látek a jejich složení • veličiny a výpočty v chemii • stavba atomu • periodická soustava prvků • chemická vazba a vlastnosti látek • tepelné změny při chemických reakcích • rychlost chemických reakcí a chemická rovnováha	
• využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin; • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí; • předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin; • využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii;	Anorganická chemie • vodík a jeho sloučeniny • s-prvky a jejich sloučeniny • p-prvky a jejich sloučeniny • d- a f-prvky a jejich sloučeniny	
• prakticky ověří teoretické poznatky; • zná a dodržuje pravidla laboratorní práce; • vytvoří laboratorní protokol a/nebo odbornou práci.	Laboratorní cvičení / projektové dny • praktické ověřování teoretických poznatků • rozvoj praktických dovedností	

Chemie – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin; • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů; • charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí; • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech; • využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii;	Organická chemie • uhlovodíky a jejich klasifikace • deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace • heterocyklické sloučeniny • syntetické makromolekulární látky • léčiva, pesticidy, barviva a detergenty	
• objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech; • charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam;	Biochemie • lipidy • sacharidy • proteiny • nukleové kyseliny • enzymy, vitamíny a hormony	
• prakticky ověří teoretické poznatky; • zná a dodržuje pravidla laboratorní práce; • vytvoří laboratorní protokol a/nebo odbornou práci.	Laboratorní cvičení / projektové dny • praktické ověřování teoretických poznatků • rozvoj praktických dovedností	

5.3.5. Biologie

Název vyučovacího předmětu:	BIOLOGIE
Zkratka vyučovacího předmětu:	BIO
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	6
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.3.5.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Cílem předmětu **Biologie** je pochopení přírodních jevů, vztahů a jejich zákonitostí v přírodě i v každodenním životě. Znalosti a informace získané v průběhu studia předmětu umožňují pochopit základní biologické principy a jejich dopad na běžný život.

Předmět má ráz hlavně informativní a vytváří u žáků pozitivní přístup k přírodě i šetrný přístup k životnímu prostředí i k sobě samým.

Absolvent:

- chápe biologické pojmy, jejich souvislosti, objasňuje přírodní vztahy,
- chápe rozmanitost života na Zemi, vztahy mezi jednotlivými složkami živé i neživé přírody,
- vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými organismy,
- charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví,
- popíše způsob nakládání s odpady,
- popíše látky, které negativně ovlivňují zdraví člověka,
- vysvětlí podstatu trvale udržitelného rozvoje,
- vysvětlí odpovědnost každého člověka za ochranu životního prostředí,
- popíše stavbu buňky jako základní stavební a funkční jednotky organismů,
- popíše stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav člověka,
- chápe základní principy genetiky ve vztahu k běžným situacím v životě,
- vysvětlí genetické základy některých onemocnění,
- klade důraz na dodržování správné životosprávy a správného životního stylu,
- vysvětlí základní principy ochrany zdraví,
- vysvětlí nebezpečnost návykových látek pro organismus.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci:

- uměli využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice;

- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje;
- měli motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- realizovali pozitivní postoj k přírodě;
- získali motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

5.3.5.2. Časové a organizační vymezení

Biologie se vyučuje v 1. až 3. ročníku jako povinný předmět. Výuka je ve 4. ročníku doplněna seminářem Seminář přírodních věd, který doplňuje předmět biologie pro ty, kteří se rozhodli složit z biologie profilovou maturitní zkoušku. V prvním a druhém ročníku žáci jsou děleni na laboratorní práce. Výuka může být doplněna ročníkovými pracemi, odbornými exkurzemi, odbornými dny. Předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda a zahrnuje i učivo oblasti Výchova ke zdraví a je předmětem, kde se v hlavní míře objevuje průřezové téma Environmentální výchova.

5.3.5.3. Pojetí výuky

V hodinách se používají tradiční metody (výkladová hodina) v kombinaci s ostatními výukovými metodami – skupinová práce, řešení problémů v týmu, samostatná práce, využití počítače, internetu, dataprojektoru, samostatné vyhledávání informací. Učivo je vždy opakováno po jednotlivých tematických celcích. Jsou zohledněny individuální vzdělávací potřeby žáka. Důraz je kladen na samostatnou práci žáka i práci skupinovou, dále na sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování (diskuse, týmová spolupráce a kooperace). Tyto dovednosti jsou procvičovány v rámci projektové výuky. Žáci si připravují referáty, prezentace, seminární práce. Do výuky jsou zahrnuty i aktuální tematické výstavy a exkurze. Učitel dbá na aktualizaci učiva.

5.3.5.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**
Učitel vede žáka k pozitivnímu vztahu k učení a vzdělávání, ke čtenářské gramotnosti. Učitel vede žáka k různým strategiím učení, k tomu, aby s porozuměním dokázal sledovat projev a pořizovat si poznámky. Učitel vede žáka k různé prezentaci výsledků řešení (písemné, grafické i počítačové). Učitel vede žáka ke kritickému přístupu k informacím a kriticky také hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce. Učitel vede žáka k efektivnímu studiu a orientování se v odborné literatuře, k třídění získaných informací a jejich vzájemnému propojení v souvislostech.
- **Kompetence k řešení problémů**
Učitel vede žáka k hledání různých postupů řešení a výběru optimálního postupu. Učitel vede žáka k rozpoznání a analýze problémů, vytváření hypotéz, navrhování postupů a hledání kontrolních mechanismů. Učitel vede žáka ke kritické interpretaci získaných poznatků. Učitel vede žáka k využívání dostupných technologií a praktickému ověření řešení problému.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáka ke správné terminologii, ke správnému používání odborného jazyka, symboliky a ke správnému formulování odborného dotazu. Učitel vede žáka ke správnému a srozumitelnému vyjadřování a ke schopnosti prezentace své práce. Vede žáka k vyslechnutí jiného názoru a obhájení jeho tvrzení.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel vede žáka k aktivní spolupráci s učitelem i s žáky v pracovní skupině. Učitel vede žáka při práci ve skupinách být tolerantní vůči ostatním ve skupině a k vytváření pravidel práce ve skupině. Učitel vede žáka k ohleduplnosti a úctě při jednání s jinými lidmi čímž přispívá k upevnění dobrých mezilidských vztahů.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáka k respektování názorů ostatních žáků i učitelů, k zodpovědnému plnění zadaných úkolů a povinností. Učitel vede žáka k poskytování účinné pomoci podle svých možností, k pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy. Učitel vede žáka k zodpovědnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka. Vede žáka k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, k respektování požadavku na kvalitní životní prostředí a rozhodování se v zájmu udržitelného rozvoje společnosti.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel vede žáka k rozvoji osobních předpokladů, aby se mohl rozhodovat o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření. Učitel vede žáka k zapojení do olympiád a soutěží, které umožňují rozvíjet svůj osobní a odborný potenciál a zvládal konkurenci svých vrstevníků. Učitel vede žáka k dodržování vymezených pravidel, k adaptaci na nové nebo změněné pracovní podmínky, k využívání dovedností a vědomostí v zájmu vlastního rozvoje v souvislosti s budoucím profesním zaměřením.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu, vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech. Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel užívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.3.5.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející s RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova

5.3.5.6. Mezipředmětové vztahy

- Chemie
- Fyzika
- Ekonomie
- Občanská nauka
- Informační a komunikační technologie
- Matematika
- Zeměpis
- Tělesná výchova

5.3.5.7. Učební osnovy

Biologie – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- používá správně základní ekologické pojmy a charakterizuje vztahy mezi organismy a prostředím; - objasňuje základní ekologické vztahy; - rozliší a charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, hydrosféra, pedosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy); - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu; - vysvětlí potravní vztahy v přírodě a uvede příklad potravního řetězce; - popíše stavbu a funkci ekosystému, charakterizuje jednotlivé typy ekosystému; - charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem; - popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického;	Ekologie - základní ekologické pojmy - organismus a prostředí - ekologické faktory prostředí (abiotické a biotické faktory) - populace, společenstvo, ekosystém - potravní řetězce - biomy - biosféra a její členění - podmínky života - typy krajiny - koloběh látek v přírodě a tok energie	
- má přehled o historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody; - uvede a charakterizuje příklady globálních problémů životního prostředí a možnosti jejich řešení; - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti a posoudí vliv jejich využívání na životní prostředí; - orientuje se ve způsobech nakládání s odpady a možnostech snížení jejich produkce; - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a dokáže získat informace o aktuální situaci z různých zdrojů; - uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu; - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí; - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví; - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu životního prostředí, přírody a krajiny; - uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí; - vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí;	Člověk a životní prostředí - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím - globální problémy - přírodní zdroje energie a surovin - dopady činnosti člověka na životní prostředí - řešení problémů životního prostředí - odpady ochrana přírody a krajiny - nástroje společnosti na ochranu přírody a životního prostředí - odpovědnost jedince za ochranu životního prostředí - zásady udržitelného rozvoje	

• odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností; • orientuje se v systému biologických věd; • popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života; • objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotických a eukaryotických buněk; • charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly; • vysvětlí proces mitózy, meiózy; • vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy; • uvede základní skupiny organismů a porovná je; • porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi; • odvodí hierarchii recentních organismů se znalostí o jejich evoluci; • charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy; • zhodnotí způsoby ochrany proti virovým a bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby; • zhodnotí pozitivní a negativní význam virů; • charakterizuje bakterie a protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska; • uvede stavbu a rozmnožování protist, původci onemocnění a metody léčby onemocnění;	Obecná biologie • obecná biologie • vlastnosti živých soustav • makromolekuly v buňce • přehled vývoje biologie • vznik a vývoj živých soustav, evoluce • biologické obory • prokaryotní organismy • eukaryotní organismy • typy buněk • viry • bakterie • protista	
• popíše stavbu těl hub a lišejníků; • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků; • posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků; • popíše onemocnění způsobená houbami a metody léčby.	Biologie hub • stavba, rozmnožování a funkce hub • stavba, rozmnožování a funkce lišejníků • ekologický význam hub a lišejníků	
• prakticky ověří teoretické poznatky; • ovládá práci v laboratoři; • zná a dodržuje pravidla laboratorní práce; • vytvoří laboratorní protokol.	Laboratorní cvičení • praktické ověřování teoretických poznatků • rozvoj praktických dovedností	

Biologie – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• popíše stavbu a funkci rostlinných těl; • popíše stavbu a funkci rostlinných orgánů; • objasní princip životních cyklů rostlin; • popíše rozmnožování rostlin; • porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin; • charakterizuje vybrané taxony říše – řasy, mechorosty, kapradňorosty, semenné rostliny; • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky; • zhodnotí využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti; • posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla; • zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany;	Biologie rostlin • anatomie a morfologie rostlin • rostlinná pletiva dělivá a trvalá • stavba, funkce a hospodářský význam vegetativních a generativních orgánů rostlin • fyziologie rostlin (vodní režim, minerální režim, pohyby rostlin, rozmnožování rostlin) • systém rostlin • evoluce rostlin • ohrožené druhy • rostliny a prostředí	
• charakterizuje stavbu a funkci živočišných tkání; • popíše princip diferenciacie buněk a vznik zárodečných listů; • charakterizuje stavbu, funkci, rozmnožování a vývoj živočichů; • charakterizuje funkci, stavbu a vývoj orgánových soustav živočichů; • popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav; • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů; • charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce - houbovci, žahavci, ploštěnci, měkkýši, kroužkovci, hlísti, členovci, ostnokožci, strunatci; • pozná a pojmenuje významné živočišné druhy • posoudí význam živočichů v přírodě i pro různá odvětví lidské činnosti; • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci; • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany; • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti;	Biologie živočichů • anatomie a morfologie živočichů • fyziologie živočichů • systém živočichů • rozmnožování a vývoj živočichů • orgánové soustavy • živočichové a prostředí • živočišné tkáně • ohrožené druhy	
• charakterizuje základní typy chování živočichů.	Etologie • složky chování zvířat • reflex • učení • agrese	

• prakticky ověří teoretické poznatky; • ovládá práci v laboratoři; • zná a dodržuje pravidla laboratorní práce; • vytvoří laboratorní protokol.	Laboratorní cvičení • praktické ověřování teoretických poznatků • rozvoj praktických dovedností	
---	--	--

Biologie – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• popíše fáze vývoje života na Zemi, vysvětlí teorie vzniku života; • vysvětlí evoluční vývojovou teorii; • charakterizuje vývoj člověka na Zemi; • podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka;	Vznik a vývoj života na Zemi, původ a vývoj člověka	
• popíše základní anatomickou stavbu lidského těla a funkci orgánů v lidském těle; • vysvětlí zásady a význam správné výživy a zdravého životního stylu; • popíše vzájemné vztahy mezi orgánovými soustavami; • vysvětlí způsoby řízení organismu člověka; • uvědomuje si závažnost porušení důležitých funkcí organismu a řeší stavy vyžadující první pomoc; • uvede příklady a původce bakteriálních, virových a jiných onemocnění, zná způsoby ochrany před nimi; • využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle; • charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující ho v pozitivním i negativním směru;	Biologie člověka • stavba a funkce orgánových soustav • období lidského života • zdraví a nemoc	
• orientuje se v základních genetických pojmech; • vysvětlí molekulární základy dědičnosti; • popíše a na příkladech vysvětlí Mendelovy zákony dědičnosti; • popíše genetickou podstatu určení pohlaví; • vysvětlí dědičnost kvalitativních a kvantitativních znaků; • objasní význam genetiky; • vysvětlí genetické zákonitosti v populacích; • využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů; • analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě.	Genetika • základní pojmy • Mendelovská genetika • genetické určení pohlaví • dědičnost kvalitativních a kvantitativních znaků • proměnlivost • genetika člověka • genetika populací	

5.3.6. Laboratorní práce

Název vyučovacího předmětu:	LABORATORNÍ PRÁCE
Zkratka vyučovacího předmětu:	LAB
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	4 (obsahově součást předmětů Biologie a Chemie)
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.3.6.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět **Laboratorní práce** není samostatným předmětem, jde o jakýsi „subpředmět“, jenž je součástí povinných vyučovacích předmětů Biologie a Chemie. Jeho rozvrhové vydělení je motivováno jeho specifiky a nároky na prostředí a organizaci; předmět nemá samostatnou klasifikaci a učivo vychází z výše uvedených předmětů.

Vzdělávání směřuje k:

- propojení teorie a praxe;
- praktickému ověření teorií a hypotéz;
- seznámení s laboratorním prostředím, jeho řády a specifiky;
- osvojení poznatků, pracovních postupů a laboratorní práce;
- zodpovědnému, tj. cílevědomému, soustředěnému, vytrvalému a pečlivému přístupu žáků k týmové i samostatné práci;
- vytváření odpovědného přístupu žáků k plnění povinností a k respektování pravidel.

5.3.6.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Laboratorní práce je povinným vyučovacím předmětem v rámci předmětů Biologie a Chemie. Náplní předmětu jsou pravidelná praktická laboratorní cvičení v odborných laboratořích a učebnách; na laboratorní práce jsou třídy děleny na skupiny a pravidelně se střídají v gardu Biologie - Chemie.

Laboratorní cvičení z biologie probíhají pravidelně v hodinách dle rozvrhu. **Laboratorní cvičení z chemie** jsou realizovány formou odborných projektových dnů (praxe, projekty, exkurze apod.), a to souhrnně v každém pololetí 1. a 2. ročníku.

Na předmět dále navazuje volitelný Seminář přírodních věd ve 4. ročníku.

5.3.6.3. Pojetí výuky

- kooperativní učení, samostatná i skupinová práce
- praktické úkoly, prezentace výsledků
- práce s textem a s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia)
- samostatné vyhledávání a třídění informací
- důraz na bezpečnost laboratorního prostředí

5.3.6.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Učitel vede žáka k pozitivnímu vztahu k učení a vzdělávání, k různým strategiím učení a aby s porozuměním dokázal sledovat výklad, pořizovat si poznámky a plnit praktické úkoly. Učitel vede žáka k různé prezentaci výsledků řešení (písemné, grafické i počítačové). Učitel vede žáka ke kritickému přístupu k informacím a kriticky také hodnotí pokrok při dosahování cílů učení a práce. Učitel vede žáka k efektivnímu studiu a orientování se v odborné literatuře, k třídění získaných informací a jejich vzájemnému propojení v souvislostech.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáka k hledání různých postupů řešení a výběru optimálního postupu, v tomto předmětu se zvláštním důrazem na bezpečnost vlastní i dalších osob. Učitel vede žáka k rozpoznání a analýze problémů, vytváření hypotéz, navrhování postupů a hledání kontrolních mechanismů, ke kritické interpretaci získaných poznatků, k využívání dostupných technologií a praktickému ověření řešení problému.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáka ke správné terminologii, ke správnému používání odborného jazyka, symboliky a ke správnému formulování odborného dotazu. Učitel vede žáka ke správnému a srozumitelnému vyjadřování a ke schopnosti prezentace své práce.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel vede žáka k aktivní spolupráci s učitelem i s žáky v pracovní skupině. Učitel vede žáka při práci ve skupinách být tolerantní vůči ostatním ve skupině a k dodržování pravidel práce ve skupině, k ohleduplnosti a úctě při jednání s jinými lidmi, čímž přispívá k upevnění dobrých mezilidských vztahů.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáka k respektování ostatních žáků i učitelů a jejich bezpečí, k zodpovědnému plnění zadaných úkolů a povinností. Učitel vede žáka k poskytování účinné pomoci podle svých možností, k pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy, k zodpovědnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka. Vede žáka k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, k respektování požadavku na kvalitní životní prostředí a rozhodování se v zájmu udržitelného rozvoje společnosti.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel vede žáka k rozvoji osobních předpokladů, aby se mohl rozhodovat o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření. Učitel vede žáka k zapojení do olympiád a soutěží, které umožňují rozvíjet svůj osobní a odborný potenciál a zvládal konkurenci svých vrstevníků. Učitel vede žáka k dodržování vymezených pravidel, k adaptaci na nové nebo změněné pracovní podmínky, k využívání dovedností a vědomostí v zájmu vlastního rozvoje v souvislosti s budoucím profesním zaměřením.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu, vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech. Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel užívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.3.6.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející s RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Člověk a svět práce
- Environmentální výchova

5.3.6.6. Mezipředmětové vztahy

- Chemie
- Biologie
- Matematika
- Informační a komunikační technologie
- Seminář přírodních věd

5.3.7. Zeměpis

Název vyučovacího předmětu:	ZEMĚPIS
Zkratka vyučovacího předmětu:	ZEM
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	8
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.3.7.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět **Zeměpis** je součástí vzdělávacích oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost z RVP G. Zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Zeměpis (Geografie) a část obsahu oboru Geologie. Obsahem studia předmětu je obecná geografie, politický zeměpis a regionální geografie ČR a světa i globální problémy. Předmět má celou řadu mezipředmětových vztahů k ostatním oborům vyučovaným na škole (matematika, fyzika, biologie, geologie, dějepis, základy společenských věd, tělesná výchova).

Od ostatních předmětů se zeměpis liší tím, že poskytuje prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním i socioekonomickým jevům a jejich zákonitostem na planetární i regionální úrovni. Svou podstatou pomáhá žákům vytvořit si komplexní obraz světa. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou umožňuje žákům chápat, jak přírodní podmínky ovlivňují život lidí, poznávat závislost člověka na přírodních zdrojích a odhalovat souvislosti mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí. Učí je zkoumat změny probíhající v krajině, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své znalosti a dovednosti ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Zeměpis podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Praktické dovednosti jako čtení map, orientace v terénu, vyhledávání, zpracování, třídění a hodnocení informací z různých zdrojů, práce s grafy a diagramy nebo práce se statistickými daty přesahují svým významem vzdělávací obor Zeměpis. Žáci získají znalosti a dovednosti, které jim umožní dobře se orientovat v aktuálních přírodních a společenských problémech.

Velká pestrost a šíře záběru motivují žáky k celoživotnímu zájmu o dění ve světě.

5.3.7.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Zeměpis je povinným vyučovacím předmětem, je realizován týdenní dotací 2 hodin týdně ve všech ročnících. Ve škole je k dispozici odborná učebna vybavená počítačem s napojením na internet, dataprojektorem, ozvučením učebny a audiovizuálním přehrávačem. Ve školní knihovně jsou k dispozici odborné publikace, je možné využívat sbírku map a atlasů.

5.3.7.3. Pojetí výuky

- kooperativní učení
- výklad, řízený rozhovor
- individuální i skupinová práce, analýza dokumentů, referáty
- práce s textem a mapou

- práce s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia)
- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet atd.)

5.3.7.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich bližší vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Učitel používá výklad v hromadném frontálním vyučování. Ten doprovází metodami názorně demonstračními s využitím audiovizuálních prostředků. Zadává referáty nebo rozsáhlejší geografické práce. K jejich zpracování žák využívá různých informačních zdrojů. Získaná data pak žák zpracovává, třídí a kriticky hodnotí. Při jejich prezentaci používá audiovizuálních prostředků.

- **Kompetence k řešení problémů**

Charakter předmětu umožňuje učiteli zadávat komplexní problémové úkoly, a to i takové, ve kterých je třeba nalézat originální způsoby řešení. Za tímto účelem jsou zařazovány do výuky projekty realizované formou skupinové práce.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném, dále k používání správné terminologie a věcnému a stručnému projevu i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel zadává úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole, regionu i státu.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky tak, aby odhalovali souvislosti mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí jak v místních, tak i v globálních ekosystémech. Učí je uvědoměle využívat znalosti a dovednosti ve prospěch životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Žáci poznávají potřebu nést odpovědnost za důsledky lidské činnosti. Učitel volí témata tak, aby vzbudil pocit osobní angažovanosti.

Učitel používá geografické poznatky a dovednosti k tomu, aby žáci porozuměli politickému a ekonomickému dění ve světě i v obci a mohli se zapojit do místní, regionální i celostátní politiky a občanského sektoru. Poznáváním odlišných kultur vede žáky k toleranci.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení

cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.3.7.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova

5.3.7.6. Mezipředmětové vztahy

- Dějepis
- Fyzika
- Biologie
- Základy společenských věd
- Právo
- Ekonomie
- Ekonomika
- Média a masová komunikace
- Dějiny 20. století
- Politologie

5.3.7.7. Učební osnovy

Zeměpis – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- vymezí objekt studia geografie; - rozliší jednotlivé geografické disciplíny; - zhodnotí význam geografie pro společnost;	Úvod do geografie	
- rozliší hlavní kategorie vesmírných těles; - porovná podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy; - porozumí souvislosti mezi otáčením Země kolem zemské osy a měřením času; - pochopí důsledky oběhu Země kolem Slunce a sklonu zemské osy vůči rovině oběhu; - porozumí důvodům vzniku přílivu a odlivu;	Země jako vesmírné těleso - vesmír, galaxie, planetární systémy, Sluneční soustava - planeta Země - tvar a rozměry, zatmění Slunce a Měsíce - pohyby Země a jejich důsledky pro život lidí a organismů: střídání ročních období, střídání dne a noci, místní a světový čas, časová pásma, datová mez, kalendář, slapové jevy	
- používá vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii; - čte geografické mapy s použitím znalostí metod zobrazování polohopisu, výškopisu a popisu; - používá atlasy a jejich doplňkový aparát (legenda, měřítko, rejstřík atd.); - určí polohu místa na Zemi pomocí zeměpisných souřadnic; - používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů; - kriticky hodnotí hodnověrnost zdroje dat; - vyčte z grafu požadované hodnoty, trendy a odhadne další vývoj; - čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje; - konstruuje základní charakteristiky středu – průměr, modus a medián; - vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území;	Geografická kartografie a topografie, zdroje dat - glóbus, mapa, plán, geometrická podstata a měřítko map, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy - obsah map, generalizace, druhy map podle obsahu, znázornění polohopisu a výškopisu na mapách - tematické mapy, mentální a slepé mapy, kartogramy - statistická data, ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii - současné mapování, geografické informační a navigační systémy – geografický informační systém (GIS) - dálkový průzkum Země (DPZ) - praktické využití GIS, DPZ a satelitních navigačních přístrojů GPS (globální polohový systém)	
- orientuje se s pomocí map v krajině; - používá topografické mapy a buzolu při orientaci v terénu; - seznámí se s pravidly chování v krizových situacích (přežití v přírodě);	Geografická kartografie a topografie, zdroje dat orientace, bezpečnost pohybu a pobytu v terénu	

• na základě vlastního pozorování krajiny, odhadů vzdáleností a výšek vytváří plány a schémata; • hodnotí přírodní a společenské prvky krajiny; • vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území;	• určování světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, postupy při pozorování, odhad vzdáleností a výšek • vlastní pozorování a zobrazování krajiny, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce • plány, mentální mapy, sestavování grafů a tabulek	
• rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi;	Fyzickogeografická sféra • systém fyzickogeografické sféry na planetární úrovni, zonalita, azonální jevy	
• popíše jednotlivé sféry vnitřního složení Země; • na základě znalostí mechanismu deskové tektoniky lokalizuje a vysvětlí jevy na rozhraní litosférických desek; • uvědomí si omezenost metod předpovídání přírodních katastrof a seznámí se se způsoby chování při těchto katastrofách; • na příkladech porovná mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv • na utváření zemského povrchu • a na život lidí; • podle členitosti krajiny odhadne její geologické stáří; • terminologicky správně popisuje tvary oceánského dna a pevniny;	Litosféra • stavba Země • geomorfologie - vnitřní a vnější činitele působící na zemský povrch, pohyby litosférických desek a jejich důsledky, zemětřesení, sopečná činnost, vznik pohoří, ostrovů • eroze, transport, sedimentace, geomorfologická činnost vody, ledovce, větru, změn teplot a živých organismů • chování v krizových situacích (zemětřesení, tsunami, sopečné výbuchy, laviny, sesuvy) • určení geologického stáří krajiny • vertikální členitost, absolutní a relativní výška, horizontální členitost	
• popíše aktuální stav a vývoj negativních dopadů lidské činnosti na stav ovzduší; • používá meteorologickou terminologii; • odhaduje vývoj a umí vysvětlit jevy každodenního počasí; • objasní mechanismus vzniku větrů; • seznámí se s pravidly chování v krizových situacích vyvolaných atmosférickými jevy; • vysvětlí vliv jednotlivých činitelů na podnebí; • objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů; • rozlišuje úroveň makroklima, mikroklima; • umí číst klimatodiagram;	Atmosféra • složení a vrstvy atmosféry • znečištění ovzduší, skleníkový efekt, ozónová díra, přízemní ozón, kyselé deště, teplotní inverze • počasí – meteorologická měření, synoptické mapy • cyklona, anticyklona, teplá, studená a okluzní fronta • celkový oběh vzduchu v atmosféře – stálé vzduchové masy a fronty, pasáty, monzuny • chování v krizových situacích • (tajfuny, záplavy, tornáda)	

	• podnebí, činitelé ovlivňující podnebí (vzdálenost od rovníku, vzdálenost od oceánu, nadmořská výška, mořské proudy, reliéf), podnebné pásy, oceánské a kontinentální podnebí, vysokohorské podnebí • sněžná čára, srážkový stín	
• používá hydrologickou terminologii; • objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry; • určí největší znečišťovatele vod; • na mapách lokalizuje oblasti s vysokou salinitou a hlavní oceánské proudy; • objasní mechanismus vzniku ledovců; • na základě typu podnebí odvodí a v grafu znázorní odtokové režimy řek; • rozliší přírodní a umělé vodní nádrže; • rozlišuje mezi podzemní prostou, pitnou a minerální vodou; • vysvětlí mechanismus vzniku artéských pramenů; • hodnotí vodstvo jako základ života a zdroje rozvoje společnosti;	Hydrosféra • rozložení a oběh vody na Zemi, význam a znečištění vody na Zemi • oceány a moře – vlastnosti mořské vody, vlny, mořské proudy, příliv a odliv • voda na pevnině - ledovce, toky, nádrže (jezera, přehrady, rybníky) • podpovrchová voda – půdní, • podzemní, pitná, minerální, artéské prameny • chování v krizových situacích	
• vysvětlí základní pojmy; • určí možnosti pro zemědělské využití jednotlivých typů půd; • stanoví rizika ohrožení půd; • hodnotí půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti;	Pedosféra • vznik půd – půdotvorné procesy a činitelé, půdní druhy a typy • azonální a zonální půdy, rozšíření půd na Zemi • význam půd, vývoj ve využívání půdy	
• rozliší hlavní biomy světa; • používá, rozlišuje a definuje termíny biom a biocenóza; • uvědomuje si vzájemnou závislost klimatu a biotické složky; • charakterizuje jednotlivé biomy;	Biosféra • vzájemné vazby a souvislosti složek fyzickogeografické sféry, zonální rozšíření organismů na Zemi, geografická šířková pásma a výškové stupně organismů, vlivy lidské společnosti • biom (charakteristika, ekologické problémy), tropické deštné lesy (zmenšování rozlohy), savany, pouště (desertifikace), mediteránní vegetace (odlesnění), lesy mírného pásu, stepi, tundry, polární oblasti, život v oceánu	

Zeměpis – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- používá, rozlišuje a definuje termíny ekosystém, přírodní a kulturní krajina; - zjistí aktuální stav jednotlivých složek životního prostředí; - posoudí vliv člověka na krajinu; - rozlišuje plošné a bodové zdroje znečištění krajiny a přiřazuje k nim vhodné mechanismy čištění; - nachází vhodné prostředky snižování rizik zátěže na životní prostředí; - při rozhodování v situacích konfliktu mezi socioekonomickými zájmy a zájmy ochrany přírody aplikuje myšlenku trvale udržitelného rozvoje;	Environmentální zeměpis - vývoj krajiny, typy krajiny, přírodní a kulturní krajina - stav jednotlivých složek životního prostředí, vlivy lidské společnosti na krajinu a životní prostředí - environmentalistika - krajinná (geografická) ekologie, krajinný potenciál - výchovné, hospodářské a právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí - teorie trvale udržitelného rozvoje	
- graficky znázorní vývoj počtu obyvatel, doplní historickými a ekonomickými souvislostmi, kvalifikovaně vysloví prognózu vývoje počtu obyvatel; - porovná demografické charakteristiky různých skupin obyvatelstva na Zemi; - z demografických ukazatelů určuje fázi demografické revoluce u různých skupin obyvatelstva Země; - lokalizuje na mapách vhodné oblasti pro vyšší koncentraci obyvatelstva; - analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa; - objasní geografické rozložení rasových, etnických, jazykových a náboženských skupin historickými geopolitickými událostmi; - uveď, jak náboženství ovlivňuje politické, demografické a populační chování svých vyznavačů; - identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení; - rozliší přírodní faktory příznivé a nepříznivé pro osídlení;	Socioekonomická sféra Obyvatelstvo a sídla - demografie, početní růst, přirozený přírůstek, porodnost, úmrtnost, demografická revoluce a její fáze, podmíněnost - populačního vývoje sociálními a ekonomickými faktory, populační politika - rozmístění a územní pohyb obyvatelstva, migrace - věková, rasová, národnostní, náboženská struktura obyvatelstva, zaměstnanost - sídlo, sídelní struktura a její vývoj, urbanizace, suburbanizace - venkovská a městská sídla, jejich funkce, obec, město, velkoměsto, aglomerace, konurbace, megalopole, vnitřní struktura sídla	

• nalezne příčiny rozdílného vývoje sídelní sítě i vnitřní struktury sídel v různých částech světa;		
• rozlišuje faktory ovlivňující vývoj světového hospodářství; • uvede proměny v odvětvové struktuře; • vysvětlí rozdíly ve struktuře hospodářství v různých částech světa; • určí lokalizační faktory pro jednotlivá průmyslová odvětví; • lokalizuje nejdůležitější surovinové oblasti světa; • zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů; • posuzuje možnosti rozvoje cestovního ruchu v jednotlivých oblastech světa, lokalizuje oblasti s největší intenzitou cestovního ruchu; • posoudí vliv zemědělství, průmyslu, těžby, dopravy a cestovního ruchu na životní prostředí; • zhodnotí stupeň hospodářského rozvoje v různých částech světa; • identifikuje základní kvalitativní a kvantitativní rozdíly mezi jádrem a periférií; • s pomocí map a dalších datových zdrojů určí nejdůležitější jádrové a periferní oblasti současnosti;	Hospodářství • světové hospodářství a jeho vývoj, aktuální trendy, lokalizační faktory, sektorová a odvětvová struktura • zemědělství, vodní a lesní hospodářství a jejich závislost na přírodních podmínkách • průmysl, surovinové a energetické zdroje, obnovitelné zdroje, ekonomické klady i zápory využívání obnovitelných zdrojů • doprava a spoje • služby, cestovní ruch • mezinárodní obchod • hodnocení potenciálu území • jádrové a periferní oblasti světa	
• definuje a umí použít pojmy: suverénní stát, závislé území, státní hranice, unitární a složený stát, národní a mnohonárodnostní stát; • rozlišuje státní zřízení a systémy; • pomocí znalostí historických událostí a procesů objasní podobu současné politické mapy světa; • rozlišuje integrace hospodářské, vojenské a politické; • seznámí se s cíli a principy formování vybraných mezinárodních organizací;	Politický zeměpis • stát, státní hranice, závislé území, státní zřízení a systémy, národní a mnohonárodnostní státy • změny na politické mapě světa, mezinárodní vztahy, mezinárodní organizace – vojenské, politické • kolonialismus, neokolonialismus, hlavní světová ohniska napětí, aktuální vojenské konflikty	

• uvědomí si vliv kolonialismu a neokolonialismu na současnou politickou a ekonomickou situaci; • na základě informací z médií lokalizuje aktuální vojenské konflikty ve světě a analyzuje jejich příčiny;		
• na základě konkrétních příkladů demonstruje rostoucí vliv člověka na přírodu se všemi souvisejícími • průvodními jevy; • zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí na lokální, regionální a globální úrovni; • identifikuje základní znaky globalizace, na základě konkrétních příkladů ukazuje její důsledky; • diskutuje o vybraných globálních problémech;	Globální problémy • sociálněgeografické systémy, globalizace • vývoj interakce příroda - společnost – prostorová koexistence, limity přírodního prostředí • globální problémy lidstva - přírodní, společenské, politické, hospodářské • geografické aspekty bohatství a chudoby • hospodářská klasifikace států, udržitelný rozvoj (život)	
• zhodnotí polohu České republiky; • zopakuje si vývoj českého státu;	Česká republika • geografická poloha a rozloha, vývoj českého státu, změny hranic	
• zhodnotí přírodní poměry a zdroje České republiky;	ČR - fyzickogeografická sféra na regionální úrovni • geologický vývoj, horopisné celky, podnebí, vodstvo, půdy, nerostné bohatství, biota	
• zjistí aktuální stav jednotlivých složek životního prostředí; • posoudí vliv zemědělství, dopravy, průmyslu a těžby na životní prostředí; • seznámí se se systémem ochrany životního prostředí v ČR.	ČR - environmentální zeměpis na regionální úrovni • ochrana a tvorba krajiny, právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí • klasifikace chráněných území v ČR	

Zeměpis – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• sestaví na základě dostupných dat základní demografické charakteristiky obyvatel ČR; • analyzuje demografická data se zřetelem k časovému vývoji; • sleduje demografické chování obyvatelstva; • nachází příčiny mezi vybranými sociokulturními jevy; • prognózuje demografickou situaci v ČR v horizontu svého života i příštích generací; • objasní geografické rozložení národnostních menšin historickými a geopolitickými událostmi; • ze statistických údajů odvodí dopady mezinárodní migrace; • uvědomí si vliv historického vývoje na sídelní systém;	ČR - socioekonomická sféra na regionální úrovni Obyvatelstvo a sídla • počet, rozmístění, demografický vývoj, územní pohyb obyvatelstva (migrace), struktura obyvatelstva (věková, náboženská, národnostní, zaměstnanost) • sídla	
• uvědomí si souvislosti mezi politickou orientací a hospodářstvím;	Hospodářství • vývoj, tendence, transformační procesy • struktura hospodářství, rozvojová jádra a periferie	
• posoudí výhody a nevýhody členství v mezinárodních organizacích; • posoudí postavení České republiky v rámci Evropské unie;	ČR - politický zeměpis • hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě • zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu • členství ČR v mezinárodních organizacích	
• lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika; • vysvětlí příčiny rozdílného postavení jednotlivých regionů; • provede podrobnější geografickou charakteristiku vybraného regionu;	ČR - územní členění, modelové regiony • územněsprávní členění České republiky, specifika regionů • srovnávací údaje, modelové problémy • podrobnější geografická charakteristika vybraného regionu	
• vymezí místní region; • zhodnotí přírodní, společenské, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a jiným regionům;	Místní region – Praha • komplexní geografie místního regionu, hodnocení přírodních, hospodářských, společenských a kulturních poměrů, vazby k vyšším územním celkům,	

• zjistí aktuální stav životního prostředí; • hodnotí jednotlivé typy antropogenních zásahů do krajiny; • navrhne řešení lokálních problémů; • vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území;	lokální problémy, možnosti rozvoje, strategické a územní plánování, • vlastní pozorování a zobrazování krajiny, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce, sestavování grafů a tabulek, mentální mapy	
• lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná; • provede podrobnější geografickou charakteristiku kontinentu a vybraných modelových regionů.	Makroregiony a regiony • vymezení jádra, periferie Asie, Afrika • horizontální a vertikální členitost, • geologický vývoj, hranice litosférických desek a jejich projevy, nerostné bohatství, podnebí, vodstvo, půdy, biota • demografický vývoj • věková, rasová, národnostní a náboženská struktura • zaměstnanost • rozmístění a územní pohyb obyvatelstva • urbanizace • průmysl, zemědělství, doprava, cestovní ruch • postavení v rámci mezinárodní dělby práce • vlivy lidské společnosti na krajinu a životní prostředí • lokální ekologické problémy • kulturní a politické prostředí	

Zeměpis – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- na základě znalostí z obecné geografie charakterizuje polohu, horizontální a vertikální členitost, podnebí, vodstvo, půdy a biotu; - zhodnotí vybavenost regionu přírodními zdroji;	Evropa - fyzickogeografická sféra na regionální úrovni - horizontální a vertikální členitost, - geologický vývoj, hranice litosférických desek a jejich projevy, vnitřní a vnější činitele působící na zemský povrch, nerostné bohatství, podnebí, vodstvo, půdy, biota	
- zhodnotí geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva; - objasní geografické rozložení rasových, etnických, jazykových a náboženských skupin historickými geopolitickými událostmi; - rozlíší přírodní faktory příznivé a nepříznivé pro osídlení; - zjistí aktuální tendence ve vývoji osídlení;	Evropa - socioekonomická sféra na regionální úrovni, obyvatelstvo a sídla - demografický vývoj - věková, rasová, národnostní a náboženská struktura - zaměstnanost - rozmístění a územní pohyb obyvatelstva - sídla, sídelní struktura a její vývoj, urbanizace	
- zhodnotí jednotlivá odvětví hospodářství; - vymezí místo Evropy v rámci světového hospodářství; - pomocí mapových a dalších zdrojů identifikuje nejdůležitější ekonomické oblasti Evropy, vysvětlí příčiny jejich postavení;	Hospodářství - průmysl, zemědělství, doprava, cestovní ruch - postavení v rámci mezinárodní dělby práce	
- posoudí míru znečištění jednotlivých složek přírodního prostředí; - na konkrétním příkladu zhodnotí ekologickou stabilitu krajiny a její geopotenciál, přičemž syntetizuje poznatky fyzické a sociální geografie;	Evropa - environmentální zeměpis na regionální úrovni - vlivy lidské společnosti na krajinu a životní prostředí • stav jednotlivých složek životního prostředí - krajinný potenciál, lokální ekologické problémy	
- pomocí znalostí historických událostí a procesů objasní podobu současné politické mapy; - rozlíší integrace hospodářské, vojenské a politické;	Evropa - politický zeměpis - kulturní a politické prostředí - státní zřízení a systémy - změny na politické mapě Evropy - mezinárodní vztahy, mezinárodní organizace – vojenské, politické, formování evropské integrace	

• na základě informací z médií lokalizuje aktuální vojenské konflikty a analyzuje jejich příčiny;	• aktuální vojenské konflikty	
• zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje regionu; • zhodnotí socioekonomické poměry regionu; • uvědomí si souvislosti mezi politickou orientací a hospodářstvím; • na základě informací z médií lokalizuje aktuální vojenské konflikty a analyzuje jejich příčiny;	Modelové regiony • podrobnější geografická charakteristika vybraných regionů	
• lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná; • provede podrobnější geografickou charakteristiku kontinentů a vybraných modelových regionů.	Amerika, Austrálie a Oceánie, polární oblasti, světový oceán • horizontální a vertikální členitost, geologický vývoj, hranice litosférických desek a jejich projevy, nerostné bohatství, podnebí, vodstvo, půdy, biota • demografický vývoj • věková, rasová, národnostní a náboženská struktura • zaměstnanost • rozmístění a územní pohyb obyvatelstva • urbanizace • průmysl, zemědělství, doprava, cestovní ruch • postavení v rámci mezinárodní dělby práce • vlivy lidské společnosti na krajinu a životní prostředí • lokální ekologické problémy • kulturní a politické prostředí	

5.4. Vzdělávací oblast *Člověk a společnost*

5.4.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost využívá společenskovední poznatky získané v základním vzdělávání, rozvíjí je a učí žáky zpracovávat je v širším myšlenkovém systému. Její součástí jsou i zcela nové obsahové prvky, jejichž pochopení je podmíněné rozvinutější myšlenkovou činností a praktickou zkušeností žáka gymnázia. Žáci se učí kriticky reflektovat společenskou skutečnost, posuzovat různé přístupy k řešení problémů každodenní praxe a aplikovat poznatky do současnosti. Rozvíjeny jsou důležité myšlenkové operace, praktické dovednosti a vědomí vlastní identity žáka. Oblast přispívá k utváření historického vědomí, k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace a k občanskému vzdělávání mládeže. Posiluje respekt k základním principům demokracie a připravuje žáky na odpovědný občanský život v demokratické společnosti v souladu s principy udržitelného rozvoje. Podporuje vědomí neopakovatelnosti a jedinečnosti života, významu lidské důstojnosti a úcty k výtvarům lidského ducha minulých generací i současnosti.

Záměry vzdělávací oblasti jsou realizovány především prostřednictvím vzdělávacích oborů **Občanský a společenskovední základ, Dějepis a Geografie**. Vzdělávací obsah oboru Geografie je z důvodu zachování celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí. Výše uvedené vzdělávací obory jsou realizovány prostřednictvím vyučovacích předmětů Základy společenských věd, Dějepis a Právo, na něž navazují volitelné semináře Média a masová komunikace, Dějiny 20. století a Politologie.

5.4.2. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření realistického pohledu na skutečnost a k orientaci ve společenských jevech a procesech tvořících rámec každodenního života;
- chápání současnosti v kontextu minulosti a budoucnosti, k vnímání společenské skutečnosti v minulosti jako souhrnu příkladů modelových společenských situací a vzorů lidského chování a jednání v nejrůznějších situacích;
- chápání vývoje společnosti jako proměny sociálních projevů života v čase, k posuzování společenských jevů v synchronních i chronologických souvislostech provázaných příčinnými, následnými, důsledkovými a jinými vazbami; k posuzování vlivu digitalizace na život jedince a proměnu společnosti;
- rozvíjení prostorové představivosti o historických a soudobých jevech, k vnímání významu zeměpisných podmínek pro variabilitu a mnohotvárnost společenských jevů a procesů;
- vnímání sounáležitosti s evropskou kulturou; pochopení civilizačního přínosu různých kultur v závislosti na širších společenských podmínkách; uplatňování tolerantních postojů vůči minoritním skupinám ve společnosti, odhalování rasistických, xenofobních a extremistických názorů a postojů v mezilidském styku;
- zvládání základů společenskovední analýzy a historické kritiky při současném využívání digitálních technologií, k rozlišování mezi reálnými a fiktivními ději, k chápání proměnlivosti interpretace jevů a idejí v závislosti na vývoji jedince a společnosti;

- rozvíjení pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou i současnou zkušenost lidstva; chápání nesprávnosti mechanického přenosu současných etických představ do reality minulosti i do predikce budoucnosti;
- vědomé reflexi vlastního jednání i jednání druhých lidí; respektování různých systémů hodnot a motivací druhých lidí; odhalování předsudků v posuzování různých lidí, událostí či sociálních jevů a procesů; rozpoznávání negativních stereotypů v nahlížení na roli muže a ženy ve společnosti;
- upevňování pocitu odpovědnosti za sebe jako jednotlivce i jako člena určitého fyzického a digitálního společenství, k rozvíjení zralých forem soužití s druhými lidmi a ochoty podílet se na veřejném životě své obce, regionu, státu a zapojování se prostřednictvím digitálních technologií; uplatňování partnerských přístupů při spolupráci;
- využívání právního povědomí v praktickém životě, dodržování právních ustanovení i norem pro digitální prostředí, které se na něj vztahují;
- osvojování demokratických principů v osobní a elektronické mezilidské komunikaci, k rozvíjení schopnosti diskutovat o veřejných záležitostech, rozpoznávat manipulativní a dezinformační strategie, zaujímat vlastní stanoviska a kritické postoje ke společenským a společenskovedním záležitostem, věcně (nepředpojatě) argumentovat, využívat historické argumentace na podporu pozitivních občanských postojů;
- rozvíjení a kultivaci vědomí osobní, lokální, národní, evropské i globální identity a zodpovědného přístupu k budování a spravování digitálních identit.

5.4.3. Základy společenských věd

Název vyučovacího předmětu:	ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	6
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.4.3.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět **Základy společenských věd** je vystavěn na základě oboru Občanský a společenskovědní základ RVP G, který vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Do tohoto předmětu je také částečně integrována vzdělávací oblast Člověk a svět práce RVP G. Učební program je rozdělen do obsahových bloků, které umožňují seznámení se základními otázkami politologie, práva, sociologie, psychologie, etiky, filosofie a náboženství. Do předmětu Základy společenských věd je integrována část učiva ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, z oboru Výchova ke zdraví.

Výuka představuje vnitřně rozmanitý, ale jednotný celek a klade důraz zejména na:

- porozumění vývoji a formování lidského jedince, schopnost poznávat a rozvíjet vlastní psychiku i psychiku druhých lidí;
- osvojení teoretických základů filosofických a společenskovědních;
- schopnost orientovat se ve společenském a politickém prostoru ČR, Evropy i světa z hlediska základních znalostí a dovedností sociálněpolitických, právních, sociologických či z hlediska dějin a současnosti myšlení a náboženských koncepcí a schopnost v tomto prostoru aktivně jednat a žít.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce, která je součástí tohoto předmětu, žákům poskytuje základní znalosti z oblasti ekonomie a pracovního práva. Zejména však podporuje rozvoj širokého spektra schopností a dovedností, jejichž osvojení tvoří předpoklad úspěšného působení absolventů našeho gymnázia na trhu práce a v hospodářském životě vůbec. Zvláštní pozornost například věnujeme získávání pracovního uplatnění.

V průběhu studia se s rostoucím věkem a zkušenostmi žáků důkladněji soustředujeme na uvedení do vědecké praxe jednotlivých společenskovědních disciplín a filosofie. Jsou rozvíjeny schopnosti interpretace, navázání vlastním ústním i písemným projevem na texty z dějin i současnosti právní nauky, etiky, náboženství, politologie, sociologie, psychologie a filosofie. Žáci jsou vedeni k aktivnímu a kritickému používání společenskovědních metod.

5.4.3.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Základy společenských věd je povinným vyučovacím předmětem, je realizován týdenní dotací 2 hodin týdně v 1., 2. a 4. ročníku. Učivo se prolíná zejména s předměty Právo (3. a 4. ročník) a Ekonomika (3. ročník), ve 4. ročníku pak i s volitelným seminářem Ekonomie.

5.4.3.3. Pojetí výuky

- kooperativní učení
- výklad, řízený rozhovor

- individuální i skupinová práce, analýza, referáty, seminární práce
- práce s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia)
- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet atd.)
- motivace a fixace spočívající v opakování ústní i písemnou formou
- brainstorming, diskuze a polemika, interpretace závěrů a výsledků
- exkurze a výběrové společenské akce

5.4.3.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Učitel cíleně rozvíjí u žáků schopnosti zpracování, kritické reflexe a samostatného tvůrčího přístupu k textům odborné společenskovední a posléze také filosofické literatury. Při rozvoji těchto schopností je kladen důraz na pozvolnost, a to s ohledem na rostoucí věk a zvyšující se znalosti, dovednosti a sociální zkušenosti jednotlivých žáků, ve vyšších ročnících je poskytován větší prostor k samostatné reflexi náročnějších odborných textů. Rozvíjena je rovněž kultura práce s prameny nacházejícími se na internetu a schopnost reflektovaného využití nejrozličnějších mediálních sdělení při vzdělávání obecně.

Žáci tvoří referáty na různá témata, učí se vyhledat v různých informačních zdrojích doplňující informace. Učitel vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce a k tomu, aby dokázali najít chyby ve své vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

- **Kompetence k řešení problémů**

Ve všech ročnících jsou žáci vedeni ke schopnosti samostatné reflexe a předkládání návrhů řešení problémů společenského, politického a kulturního dění. Jsou prohlubovány znalosti a dovednosti týkající se řešení případných vlastních psychologických problémů žáků v současném či budoucím životě; k této otázce náleží jak porozumění fungování lidské psychiky obecně, tak konkrétněji například uvedení do oblasti psychohygieny a seznámení se s možnostmi případné odborné pomoci při péči o duševní zdraví.

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni formulovat a obhájit svůj názor, zvolit správné či adekvátní řešení zadaného problému a své řešení argumentačně obhájit. Důležitým prvkem je i schopnost posouzení relevance informačních zdrojů; žáci by měli být vedeni k tomu, aby využívali spolehlivé zdroje informací a byli odolní vůči manipulaci všeho druhu.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování diskuse, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat. Učitel buduje a posiluje u žáků schopnost rozlišení korektní a nekorektní argumentace a svým osobním důrazem na spravedlnost, otevřenost a přátelskost v komunikaci s žáky usiluje o upevnění a růst jejich vlastních pozitivních komunikačních vzorců.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel zadává úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole, regionu i státu. V celé výuce je kladen důraz na schopnost žáků porozumět sociálnímu prostředí, v němž žijí, a své vlastní osobnosti. Podporujeme v tomto smyslu také pozitivní sebehodnocení jednotlivých žáků a uvědomování si vlastních kvalit. Formou nácviku rozmanitých podob práce ve skupinách i samostatné práce s texty učitel podporuje účinnou spolupráci a spravedlivé soutěžení mezi jednotlivci i společenskými skupinami.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice; volí k tomu vhodné doplňující materiály, zařazuje např. filmové dokumenty, navštíví se žáky historickou expozici, jede se žáky na exkurzi. Zadává k diskusi témata, které podporují vědomí kontinuity dějin.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech. Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.4.3.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova

5.4.3.6. Mezipředmětové vztahy

- Český jazyk a literatura
- Dějepis
- Estetická výchova
- Právo
- Ekonomie

5.4.3.7. Učební osnovy

Základy společenských věd – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka; - porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví; - vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat; - porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení; - využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace; - na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi;	Člověk jako jedinec - podstata lidské psychiky – vědomí; psychické jevy, procesy, stavy a vlastnosti - osobnost člověka – charakteristika osobnosti, její typologie; vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života; význam celoživotního učení a sebevýchovy - psychologie v každodenním životě – rozhodování o životních otázkách; zásady duševní hygieny, náročné životní situace, systém psychologického poradenství	
- charakterizuje a na příkladech z české historie dokladuje vývoj české státnosti a jeho důležité mezníky; - objasní postavení ČR v Evropě i v soudobém světě; - popíše a charakterizuje význam mezinárodních společenství; - uvědomuje si význam světového míru i rizika spojená s jeho narušením; - zná a dokáže popsat nejdůležitější charakteristiky světových náboženství i církví; - diskutuje zasvěceně o náboženské i jiné snášenlivosti a toleranci;	Člověk ve společnosti - společenská podstata člověka – význam začlenění jedince do sociálních vazeb, proces socializace; mezilidská komunikace, problémy v mezilidských vztazích - sociální struktura společnosti – sociální útvary, společenské instituce; sociální nerovnost, sociální mobilita; jedinec ve skupině (vztahy, role, normy chování) - sociální fenomény a procesy – rodina, práce, masmédia, životní prostředí; sociální deviace, sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus)	

• objasní na příkladech nejvýznamnější globální problémy lidstva v současnosti.		
---	--	--

Základy společenských věd – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády); - vymezení, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje; - objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR; - vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě; - objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií; - rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů; - uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu; - vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů na životě obce či širších společenství; - obhájí svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování; - uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady; - uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky;	Občan ve státě - stát – znaky a funkce, formy státu, právní stát; Ústava ČR – přehled základních ustanovení - demokracie – principy a podoby; občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti, její instituce; politické subjekty, politický život ve státě; volby, volební systémy; úřady - lidská práva – zakotvení lidských práv v dokumentech; porušování a ochrana lidských práv, funkce ombudsmana - ideologie – znaky a funkce, přehled vybraných ideologií	

• objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy; • uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují; • rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady; • vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů • na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek; • rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení; • rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postizitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti; • rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet; • ve svém jednání respektuje platné právní normy.	Občan a právo • právo a spravedlnost – smysl a účel práva, morálka a právo • právo v každodenním životě – právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům; právní řád ČR – jeho uspořádání; systém právních odvětví, druhy právních norem; smlouvy, jejich význam a obsah, všeobecné podmínky smluv • orgány právní ochrany – funkce a úkoly, právnické profese; účel a průběh občanského soudního řízení; orgány činné v trestním řízení, jejich úkoly; systém právního poradenství, činnost a úkoly občanských poraden	
---	--	--

Základy společenských věd – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy; • rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti; • posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva; • uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a zhodnotí význam zapojení ČR; • uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí; • posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky;	Mezinárodní vztahy, globální svět • evropská integrace – podstata a význam; Evropská unie – význam; proces integrace; orgány EU; jednotná evropská měna • mezinárodní spolupráce – důvody, význam a výhody; významné mezinárodní organizace a společenství – RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň činnosti • proces globalizace – příčiny, projevy, důsledky; globální problémy	
• objasní podstatu filozofického tazání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka; • rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení; • eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci; • zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití;	Úvod do filozofie a religionistiky • podstata filozofie – základní filozofické otázky, vztah filozofie k mýtu, náboženství, vědě a umění • filozofie v dějinách – klíčové etapy a směry filozofického myšlení • víra v lidském životě – podoby víry, znaky náboženské víry; náboženské systémy, církve; sekty	

• posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem; • rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení.		
---	--	--

5.4.4. Dějepis

Název vyučovacího předmětu:	DĚJEPIS
Zkratka vyučovacího předmětu:	DJ
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	8
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.4.4.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět **Dějepis** vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a vzdělávacího oboru Dějepis podle RVP G. Jeho obsahem je souhrn vybraných kapitol ze světových a českých dějin ve vzájemném kontextu a jejich reflexe, což má kromě budování či posílení klíčových kompetencí i tyto cíle:

- příprava žáků na aktivní a odpovědný občanský život v demokratické společnosti,
- pozitivní ovlivnění hodnotové orientace žáků v zájmu respektu lidského života jako nejvyšší hodnoty,
- odpovědné jednání nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem,
- vytváření a podpora vlastní identity a respekt k identitě jiných lidí,
- rozpoznat předsudky a předsudečné jednání a vyvarovat se ho v jednání i chování,
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů, nenechat se manipulovat,
- kultivovat historické vědomí,
- vytvářet a podporovat kritické myšlení ve vztahu k minulosti i současnosti,
- formulovat věcně, pojmově i formálně správně svůj názor při respektu názoru odlišného, respektovat lidská a občanská práva,
- vytvářet a posilovat dovednosti v oblasti diskuse,
- dbát na ochranu výsledků práce, životního prostředí i udržitelný rozvoj,
- posilovat hrdost na tradice a hodnoty svého národa,
- vědomí provázanosti českých a světových dějin.

5.4.4.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Dějepis je povinným vyučovacím předmětem, je realizován týdenní dotací 2 hodin týdně ve všech ročnících. Učivo předmětu dějepis je dále rozvíjeno volitelným seminářem Dějiny 20. století ve 4. ročníku.

5.4.4.3. Pojetí výuky

- kooperativní učení
- výklad, řízený rozhovor
- individuální i skupinová práce, analýza dokumentů, referáty
- práce s textem a mapou
- práce s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia)

- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet atd.)

5.4.4.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Žáci tvoří referáty na různá témata, učí se vyhledat v různých informačních zdrojích doplňující informace. Učitel vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce a k tomu, aby dokázali najít chyby ve své vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni formulovat a obhájit svůj názor, zvolit správné či adekvátní řešení zadaného problému a své řešení argumentačně obhájit. Důležitým prvkem je i schopnost posouzení relevance informačních zdrojů; žáci by měli být vedeni k tomu, aby využívali spolehlivé zdroje informací a byli odolní vůči manipulaci všeho druhu.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel zadává úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole, regionu i státu.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice; volí k tomu vhodné doplňující materiály, zařazuje např. filmové dokumenty, navštíví se žáky historickou expozici, jede se žáky na exkurzi. Zadává k diskusi témata, které podporují vědomí kontinuity dějin.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.4.4.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Multikulturní výchova

5.4.4.6. Mezipředmětové vztahy

- Základy společenských věd
- Český jazyk a literatura
- Dějiny kultury
- Dějiny 20. století
- Estetická výchova
- Zeměpis
- Právo
- Ekonomie

5.4.4.7. Učební osnovy

Dějepis – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého; • rozlišuje různé druhy zdrojů historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace; • dokáže zdůvodnit význam a klasifikaci historické vědy a předmět historického zkoumání; • porozumí významu pomocných věd historických pro analýzu a interpretaci pramenů; • porozumí odbornému textu a správně jej interpretuje; • zvládne mluvený projev, schopnost věcné argumentace, věcné kritiky a obhájení vlastního názoru;	Úvod do gymnaziálního dějepisu • historie jako vědní obor • klasifikace historické vědy, prameny a odborná literatura, odborné historické časopisy • vědecké instituce, muzea • pomocné vědy historické	
• porozumí problematice nejstaršího dějinného období; • objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku, charakterizuje pojem archeologická kultura; • vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti; • zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku; • dokáže vysvětlit společenskou strukturu pravěké společnosti a její proměnu během vývoje; • objasní dílčí etapy pravěkého období s ohledem na změny v používání materiálů a technologií; • lokalizuje a zařadí hlavní archeologická naleziště na našem území;	Období pravěku • archeologické prameny a metody • vznik a vývoj člověka, proces antropogeneze • vliv přírodního prostředí • periodizace pravěkého období • charakteristika a význam dílčích období pravěké epochy: • starší a střední doba kamenná (paleolit a mezolit) • mladší doba kamenná (neolit) • pozdní doba kamenná (eneolit) • doba bronzová • doba železná • doba římská • období stěhování národů	

• pochopí problematiku starověkého období dějin a porozumí dějinným souvislostem v kontextu historického vývoje; • porozumí předpokladům vzniku nejstarších státních útvarů; • dokáže odlišit jednotlivé kulturní typy starověkých civilizací v Evropě i mimo starý kontinent; • pochopí význam antického období pro formování evropské kultury; • zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace; • popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin; • objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy;	Období starověku • typologie starověkých států • Přední východ • Mezopotámie – Sumer, Akkad, Asýrie, Babylonie, • Palestina • Egypt • Indie • Čína Starověké Řecko • počátky řeckých dějin • archaické období • klasické období • období makedonské nadvlády • vznik helénistických říší • kultura antického Řecka Starověký Řím • Etruskové a počátky Říma • období republiky • krize republiky • principát • počátky křesťanství • dominát a zánik impéria • kultura antického Říma	
---	--	--

• pochopí problematiku dějin raného středověku, porozumí dějinným souvislostem v kontextu historického vývoje; • definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích; • objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; • vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti; • porozumí specifikům islámského kulturního okruhu.	Období raného středověku • pád římského impéria a dědictví antiky • křesťanství a úloha církve • formování evropského Západu a Východu • počátky dějin Slovanů • křesťanská Evropa v konfrontaci s Araby a Vikingy • vznik státních útvarů východních a jižních Slovanů • počátky Francie, Anglie a Svaté říše římské • vznik polského a uherského státu • počátky českého státu • kultura Evropy raného středověku	
--	---	--

Dějepis – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• pochopí problematiku dějin vrcholného středověku, porozumí dějinným souvislostem v kontextu historického vývoje; • vysvětlí socioekonomické poměry a sociální strukturu středověkého státu a společnosti, charakterizuje základní rysy vývoje na našem území; • dokáže zařadit českou středověkou společnost a její sociokulturní zázemí do evropského kontextu; • vymezí specifika islámské oblasti; • vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu;	Období vrcholného středověku • socioekonomické proměny v období vrcholného středověku • boj o investituru, středověká církev a papežství, křížové výpravy • vývoj států západní Evropy • evropský východ a tatarské nebezpečí • český stát v období vrcholného středověku, století posledních Přemyslovců • kultura, umění a vzdělanost vrcholného středověku	
• pochopí problematiku dějin pozdního středověku, porozumí dějinným souvislostem v kontextu historického vývoje; • jmenuje a charakterizuje nejvýznamnější postavy našich i evropských středověkých dějin; • dokáže rozpoznat hlavní znaky románského a gotického umění; • ozřejmí hlavní příznaky počínajícího rozkladu náboženské jednoty starého kontinentu; • zhodnotí fenomén husitství a dokáže jej zařadit do evropského dějinného kontextu, dále dokáže formulovat vlastní názor na proměny jeho hodnocení v následujících obdobích našich dějin včetně procesu tzv. politizace dějin; • dokáže přiblížit rysy mentality středověkého člověka;	Období pozdního středověku • narůstání krizových projevů • Francie a Anglie za stoleté války • Lucemburkové na českém trůně, doba Karla IV. • duchovní krize 14. a počátku 15. století • husitská revoluce a její důsledky • český stát za vlády Jiřího z Poděbrad a Jagellonců • střední a východní Evropa na sklonku středověku • Rusko na sklonku středověku • kultura a umění v období pozdního středověku	
• pochopí problematiku dějin počátků novověku, porozumí dějinným souvislostem v kontextu historického vývoje; • popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj; objasní a	Počátky novověku • renesance a humanismus, renesanční Itálie • velké zámořské objevy a jejich důsledky, počátky kolonialismu	

dokáže odlišit jednotlivé konfesijní typy křesťanství; • porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocenskopolitickým změnám; • je schopen porovnat rysy mentality středověkého a renesančního člověka; • uvede předpoklady, hlavní směry a důsledky velkých zámořských objevů; • posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry; • vysvětlí znaky renesančního umění v domácím i evropském kontextu a jmenuje nejvýznamnější představitele renesanční vědy a kultury; • porozumí problematice českého stavovského povstání v kontextu politickém i konfesijním; • objasní předpoklady, průběh a důsledky třicetileté války v českém i celoevropském kontextu; • na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení; • odliší stavovský a absolutistický stát v oblasti správní, politické i hospodářské; • porozumí nejdůležitějším vnitropolitickým a mezinárodním krizím Evropy 16. a 17. století; • posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů; • objasní znaky barokní kultury a mentality u nás i v Evropě.	• pád Cařihradu a problém osmanské expanze • mocenský vzestup Habsburků • reformace a protireformace • vývoj zemí západní Evropy v 16. století, náboženské konflikty • boj nizozemských provincií proti španělské nadvládě • renesanční umění v evropském kontextu • střední a východní Evropa v raném novověku • české země v období předbělohorském, stavovské povstání • třicetiletá válka a její důsledky • kultura, umění a vzdělanost • Evropy 16. století • anglická revoluce a občanská válka • socioekonomické proměny • Evropy 2. poloviny 17. a počátku • 18. století • absolutismus a parlamentarismus • vývoj českých zemí v období pobělohorském • vývoj zemí západní Evropy od sklonku třicetileté války do poloviny 18. století, Francie Ludvíka XIV. • evropský sever a východ od sklonku třicetileté války do poloviny 18. století, mocenský nástup Ruska, severní válka • habsburská monarchie a problém tureckého nebezpečí • barokní umění v Evropě a českých zemích	
--	--	--

Dějepis – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• pochopí problematiku dějin 18. – 19. století, porozumí dějinným souvislostem v kontextu historického vývoje; • porozumí podstatě osvícenských myšlenek a jejich vlivu na politickou, hospodářskou i kulturní proměnu evropských zemí; • určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století; • porozumí příčinám, průběhu a • důsledkům významných konfliktů 18. století; • pojmenuje a zhodnotí předpoklady a proces vzniku USA, dále uvede specifika amerického vývoje;	Období utváření novodobé společnosti • nástup osvícenství a duchovní revoluce 18. století – „věk rozumu“ ve vědě a soudobém myšlení • osvícenský absolutismus v evropském kontextu • mocenský vzestup Braniborska-Pruska • české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. • české národní obrození, proces formování moderních evropských národů • boj amerických osad za nezávislost, vznik USA	
• porozumí předpokladům, průběhu a důsledkům Velké francouzské revoluce s hlavním zřetelem na kauzalitu proměn evropské společnosti v souvislosti s revolučním cyklem 19. století; • porozumí procesu modernizace, industrializace a jejím politickým a socioekonomickým důsledkům; rozpozná ekologická rizika a určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace; • vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období; • pochopí fenomén socialismu jako reakci na proměny sociální struktury v důsledku průmyslové revoluce; • rozpozná hlavní předpoklady procesu utváření moderních evropských národů a vysvětlí emancipační hnutí národů i vrstev; • vymezí místo utváření českého novodobého národa; • porozumí problému nacionalismu; • na příkladu revoluce 1848/49 ozřejmí nacionální, hospodářské a sociální	Období utváření novodobé společnosti - pokračování • krize předrevoluční Francie, • Velká francouzská revoluce • napoleonské války a jejich důsledky • vývoj evropských zemí v období 1815-1848 • revoluční rok 1848/49, jeho předpoklady a důsledky • mimoevropský svět 19. století, vývoj v USA, občanská válka • vývoj evropských zemí a mezinárodní vztahy v 2. pol. 19. století • proces sjednocení Itálie a Německa • projevy zaostalosti Ruska v 19. století • postavení českých zemí v habsburské monarchii 2. poloviny 19. století	

proměny české a evropské společnosti, pojmenuje její politické a kulturní požadavky s regionálními odlišnostmi; • dokáže odlišit a charakterizovat dílčí politické směry 19. století; • vysvětlí politické, sociální a kulturní proměny evropské společnosti přelomu 19. a 20. století.	• mezinárodní vztahy na přelomu 19. a 20. století, Evropa a svět • kultura, umění, věda a myšlenkový svět 18. a 19. století	
---	--	--

Dějepis – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• pochopí problematiku dějin 20. století, porozumí dějinným souvislostem v kontextu historického vývoje; • porozumí předpokladům, průběhu a důsledkům Velké války a jejího zásadního vlivu na proměnu evropské mentality; • charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky, vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil; • uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku; • zhodnotí a posoudí význam masové kultury; • popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti; • je schopen vzájemného porovnání totalitních ideologií 20. století, vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie, objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit; • porozumí procesu vzniku ČSR a charakterizuje jeho politický, hospodářský a sociální vývoj v meziválečném období v kontextu zhoršující se mezinárodní situace 30. let; • na konkrétních příkladech z oblasti politického, hospodářského a kulturního života dokáže zhodnotit důsledky fašistické a nacistické diktatury; • porozumí předpokladům, průběhu a důsledkům druhé světové války a na základě poznatků o holocaustu je schopen ozřejmit její genocidní charakter;	Nejnovější dějiny I – období 1914-1945 • Velká válka 1914–1918 • ruské revoluce 1917, občanská válka, Leninova vláda • versailleský mírový systém a nová podoba Evropy • vznik Československa a jeho vývoj v meziválečném období • období poválečné obnovy ve 20. letech • nástup totalitarismu - komunismus, fašismus, nacismus • vývoj meziválečného Německa • SSSR a nástup stalinismu • cesta k nové válce, sudetská krize • druhá československá republika 1938-1939 • druhá světová válka 1939-1945, holocaust, odboj, kolaborace • kultura 1. poloviny 20. století, zrod moderního umění, nástup masové kultury	

• charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty; • vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku, zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi; • porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích; • popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí, zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování; • objasní hlavní problémy specifického vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí, objasní význam islámské, židovské kultury a dalších neevropských kultur v moderním světě; • jmenuje klíčové okamžiky ve vnitřním vývoji USA a SSSR v kontextu studené války; • dokáže vysvětlit nástup komunistického režimu v Československu a jeho vývoj v padesátých letech, během Pražského jara a normalizace až k jeho pádu; • dokáže zařadit problematiku prvního, druhého i třetího československého odboje do kontextu dobové domácí i mezinárodní situace; • na konkrétních příkladech z oblasti politického, • hospodářského a kulturního života dokáže zhodnotit důsledky komunistického totalitarismu u nás i v okolních zemích; • objasní hlavní problémy rozvojových zemí vzhledem k procesu dekolonizace a studené válce • objasní význam islámské kultury v soudobém světě; • vymezí základní problémy soudobého světa a zhodnotí možnosti jejich dalšího vývoje.	Nejnovější dějiny II - soudobé dějiny • uspořádání světa po roce 1945 a politické předpoklady studené války, fenomén jaderných zbraní • vznik a úloha OSN • formování sovětského mocenského bloku v Evropě • proces dekolonizace a jeho složitosti v kontextu studené války • Československo v období tzv. třetí republiky 1945-1948 • československá cesta k socialismu 1948-1960, represe komunistického režimu • Pražské jaro 1968 a období tzv. normalizace • studená válka-ohniska dílčích konfliktů (korejská válka, první a druhá berlínská krize, karibská krize, válka v Indočíně a ve Vietnamu) • tzv. „politika détente“ a snahy o mírové soužití, jednání o odzbrojení • konsolidace Západu a problém evropské integrace • východní blok-vývoj v SSSR a v jednotlivých satelitních zemích • arabsko-izraelský konflikt a jeho vývoj • konec studené války - sjednocení • Německo jako symbol zániku bipolárně rozděleného světa • kultura, umění a věda 2. poloviny 20. století • nástin globálních problémů soudobého světa	
--	---	--

5.4.5. Právo

Název vyučovacího předmětu:	PRÁVO
Zkratka vyučovacího předmětu:	PRA
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	4
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.4.5.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět **Právo** vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost podle RVP G. Jde o předmět, který rozvíjí a doplňuje znalosti získané ve společenskovedních a ekonomických předmětech, poskytuje přehled o systému práva a právním řádu ČR, utváří právní vědomí a vede žáky k dodržování právních norem. Žáci získávají orientaci v základních pramenech práva ústavního, občanského, obchodního, živnostenského, pracovního, trestního, rodinného a správního.

Cílem výuky je, aby absolventi zejména:

- chápali nutnost vzdělávání, sebevzdělávání a celoživotního učení pro rozvoj své úspěšné kariéry,
- pracovali se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně je vyhledávali, správně je interpretovali a užívali,
- uměli prakticky aplikovat poznatky z práva při řešení problémů,
- sledovali průběžně aktuální dění, především legislativní proces,
- dodržovali příslušné právní předpisy včetně předpisů týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a uměli uplatňovat oprávněné nároky v pracovně - právní oblasti.

5.4.5.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Právo je povinným vyučovacím předmětem, je realizován týdenní dotací 2 hodin týdně ve 3. a 4. ročníku. Učivo předmětu je dále rozvíjeno volitelnými semináři Politologie, Management a základy podnikání a Ekonomie ve 4. ročníku, částečně se prolíná s předmětem Základy společenských věd a Ekonomika.

5.4.5.3. Pojetí výuky

- kooperativní učení
- výklad, řízený rozhovor
- individuální i skupinová práce, analýza dokumentů, referáty
- cvičná tvorba právních dokumentů a jejich zpracování
- práce s textem a s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia)
- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet atd.)

5.4.5.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**
Žáci tvoří referáty na různá témata, učí se vyhledat v různých informačních zdrojích doplňující informace. Učitel vede žáky k tomu, aby získali právní povědomí a byli schopni vzájemně posuzovat své práce a k tomu, aby dokázali najít chyby ve své vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.
- **Kompetence k řešení problémů**
Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni formulovat a obhájit svůj názor, zvolit správné či adekvátní řešení zadaného problému a své řešení argumentačně obhájit. Důležitým prvkem je i schopnost posouzení relevance informačních zdrojů; žáci by měli být vedeni k tomu, aby využívali spolehlivé zdroje informací a byli odolní vůči manipulaci všeho druhu.
- **Kompetence komunikativní**
Učitel vede žáky k vyjadřování se v souladu s účelem jednání a situace v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat, formulovat myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, dodržovat jazykové a stylistické normy a používat odbornou terminologii.
- **Kompetence sociální a personální**
Učitel zadává úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole, regionu i státu, povzbuzuje a tvoří právní povědomí žáků.
- **Kompetence občanská**
Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice; volí k tomu vhodné doplňující materiály, zařazuje např. filmové dokumenty, navštíví se žáky historickou expozici, jede se žáky na exkurzi. Zadává k diskusi témata, které podporují vědomí kontinuity dějin.
- **Kompetence k podnikavosti**
Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.
- **Kompetence digitální**
Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.4.5.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova

5.4.5.6. Mezipředmětové vztahy

- Základy společenských věd
- Ekonomie
- Dějiny 20. století
- Základy podnikání
- Ekonomika

5.4.5.7. Učební osnovy

Právo – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• pochopí vznik práva, zvykové právo a právní stát; • orientuje se v právním řádu podle právní síly; • vysvětlí souvislosti mezi právními a morálními normami; • orientuje se v pojmech platnost, účinnost a působnost právního předpisu; • vysvětlí pojmy právní vztahy, fyzické a právnické osoby, právní skutečnosti a systém práva;	Základní právní pojmy • právo, právní normy, právní řád • právní vztahy • právní skutečnosti • systém práva	
• chápe Ústavu ČR jako nejvyšší právní předpis, zná obsah ústavy ČR; • rozumí dělení moci na moc zákonodárnou, výkonnou a soudní; • popíše soustavu soudů ČR, činnost advokátů, notářů a ombudsmana; • popíše postup přijímání zákonů; • orientuje se v jednotlivých skupinách lidských práv a svobod;	Ústavní právo • Ústava ČR • Listina základních práv a svobod • ombudsman, advokáti a notáři	
• vysvětlí zásady OP a členění občanského zákoníku; • orientuje se v pravidlech ochrany osobnosti; • porozumí významu manželství a SJ manželů; • chápe příbuzenské vztahy, rodičovskou zodpovědnost, vyživovací povinnost i náhradní rodinnou péči; • orientuje se v dědickém právu; • rozumí pojmům držba, vlastnictví a spoluvlastnictví; • vysvětlí věcné břemeno, zástavní a zadržovací právo; • pochopí závazky dle OZ a orientuje se v jednotlivých smlouvách; • rozliší odpovědnost za škodu a nemajetkovou újmu;	Občanské právo • zásady a prameny občanského práva • rodinné právo • absolutní majetková práva (věcná práva, dědické právo) • relativní majetková práva (závazky z právních jednání, závazky z protiprávních jednání)	
• pochopí pojem a průběh občanského soudního řízení a možnost opravných prostředků; • vysvětlí exekuci, úpadek a insolvenční řízení.	Občanské soudní řízení • průběh řízení • opravné prostředky • exekuční a insolvenční řízení	

Právo – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• charakterizuje účastníky pracovněprávních vztahů; • orientuje se ve změnách pracovního poměru a skončení pracovního poměru; • odliší pracovní poměr na základě pracovní smlouvy, dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti; • zná pravidla pro stanovení pracovní doby, čerpání dovolené a při překážkách v práci; • popíše zásady BOZP a odpovědnost za škodu; • orientuje se v Zákoníku práce;	Pracovní právo • pracovní poměr • pracovní smlouva • pracovní podmínky • překážky v práci • pracovněprávní odpovědnost a náhrada škody	
• vysvětlí pojem živnost, rozdělení živností, zná podmínky pro provozování živností a význam živnostenského rejstříku; • popíše činnost živnostenských úřadů; • rozliší a charakterizuje obchodní korporace (dle zákona o obchodních korporacích), jejich založení, vznik, zrušení a zánik; • orientuje se v obchodním rejstříku;	Živnostenské a korporační právo • živnosti a jejich provozování • živnostenský rejstřík • obchodní korporace • obchodní rejstřík	
• pochopí systém veřejné správy, obcí a krajů (charakteristiku, působnost, hospodaření, orgány a správní řízení); • rozliší jednotlivé druhy přestupků;	Správní právo • veřejná správa • obce a kraje • správní řízení a přestupky	
• vysvětlí znaky trestného činu, rozdělí trestné činy, vysvětlí trestní odpovědnost a pachatele trestného činu; • rozliší tresty za trestné činy; • charakterizuje trestní právo procesní, orgány činné v trestním řízení a průběh trestního řízení;	Trestní právo • trestní právo hmotné • trestní právo procesní	
• pochopí právní řád EU.	Právo EU	

5.5. Vzdělávací oblast *Člověk a svět práce*

5.5.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti světa práce má žáka uvést do plnohodnotného profesního i ekonomického občanského života. I když nemůže nahradit vlastní profesní zkušenosti, snaží se žáka teoreticky i prakticky připravit na situace, s nimiž se v profesním životě zcela běžně setká. Ve svém budoucím profesním životě se žák neobejde bez základních znalostí tržní ekonomiky, světa financí, hospodářských struktur státu i Evropské unie a vlivu globalizace světového trhu ani bez znalostí světové ekonomiky. Potřebuje znát nejen své pracovní povinnosti, ale i svá práva. Učí se hodnotit své pracovní schopnosti a vybírat a budovat svou profesní kariéru s ohledem na konkurenci a požadavky evropského trhu práce.

Stále se vyvíjející legislativa a vztahy na ekonomickém trhu i na trhu práce od žáka vyžadují, aby dokázal teoretické znalosti vždy aplikovat na aktuální situaci v ekonomice, aby nepodléhal povrchnímu úsudku, ale byl schopen aktuální situaci správně analyzovat a reagovat na ni. Proto klade tato vzdělávací oblast velký důraz na praktickou aplikaci získaných dovedností, jež žák získá řešením modelových situací a prací s autentickými materiály, se kterými se běžně setká v médiích. To předpokládá dovednost používat digitální technologie, bez nichž se v současném světě práce neobejde. Protože je v této oblasti kontakt s realitou velmi významný, mohou být součástí vzdělávání ve světě práce i besedy s přizvanými odborníky.

5.5.2. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení mikroekonomických i makroekonomických vztahů a k jejich praktickému využívání;
- zodpovědnému využití možností sociálního státu;
- zodpovědnému zacházení s finančními prostředky s ohledem na vlastní možnosti a potřeby;
- schopnosti analyzovat působení médií v ekonomickém světě a využít aktuální mediální informace při analýze české i světové ekonomiky;
- pochopení a kritické analýze přínosů a rizik globalizace světové ekonomiky;
- uplatnění profesních předpokladů zodpovědným výběrem povolání;
- rozpoznávání aktuálních požadavků mezinárodního trhu práce a ke schopnosti na ně pružně reagovat;
- efektivnímu předcházení negativnímu dopadu nezaměstnanosti a k využití digitálních technologií a nabídek státních i nestátních institucí k hledání zaměstnání, rekvalifikaci, vytváření profesní kariéry a celoživotnímu vzdělávání;
- vytváření předpokladů pro kvalitní profesní a zaměstnanecké vztahy;
- dovednosti vhodně se prezentovat na veřejnosti, prezentovat výsledky své práce a svou práci adekvátně hodnotit;
- volbě pracovního režimu zohledňujícího lidské zdraví, mezilidské vztahy a ochranu životního prostředí.

5.5.3. Písemná a elektronická komunikace

Název vyučovacího předmětu:	PÍSEMNÁ A ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE
Zkratka vyučovacího předmětu:	PEK
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	3
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.5.3.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Cílem předmětu **Písemná a elektronická komunikace** je zkvalitnění a zefektivnění práce na počítači. Základním předpokladem pro zvýšení produktivity a kvality práce na počítači je psaní desetiprstovou hmatovou metodou. Tento předpoklad tvoří základy tzv. klávesnicové gramotnosti. Absolventi jsou vedeni k tomu, aby byli schopni:

- rozvíjet samostatné logické uvažování a pěstovat kultivovaný písemný i ústní projev z hlediska vhodné odborné stylizace, ale také logické, věcné a gramatické správnosti,
- využívat a stylizovat písemnosti ve vyhovující formální úpravě v souladu s normou pro úpravu písemností,
- samostatně informace vyhledávat, zpracovávat je, využít je, popř. zhodnotit a prezentovat.

Těžiskem práce v 1. ročníku je tematický celek Seznámení s počítačem, programem Word a výukovým programem ATF, dále následuje nácvik jednotlivých písmen a znamének na klávesnici. Žák se seznámí s klávesnicí počítače a naučí se ji ovládat desetiprstovou hmatovou metodou. Dále se žák naučí upravovat text podle korekturních znamének a zpracovat tabulky podle zásad pro jejich úpravy. Na konci tohoto ročníku je zařazen tematický celek Pravidla stylizace dopisů a dokumentů podle České státní normy ČSN 016910.

Ve druhém ročníku je hlavním učivem tvorba a zpracování různých druhů písemností úřední i osobní korespondence (plná moc, dlužní úpis, potvrzenka, prokura, žádost, stížnost, oznámení, žádost o místo, životopis, pracovní smlouva, ukončení pracovního poměru, dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnosti, procvičování adres, úpravy dopisu, poptávka, nabídka, objednávka, faktura, příkaz k úhradě, urgence, reklamace, upomínka, pozvánka, prezenční listina, zápis z porady, směrnice, cestovní příkaz, blahopřejné, děkovné, omluvné a doporučující osobní dopisy aj.). Do hodin jsou průběžně zařazována rychlopisná a přesnostní cvičení, procvičování korektury textu, ATF atd.

5.5.3.2. Časové a organizační vymezení

Předmět je vyučován v rozsahu 2 hodin týdně v 1. a 1 hodiny týdně ve 2. ročníku. Žáci jsou rozděleni do skupin tak, aby každý pracoval samostatně na svém počítači.

Výuka probíhá ve specializované učebně vybavené počítačovými terminály, učitelským počítačem s dataprojektorem a AV přehrávačem; celá učebna je propojena do sítě a spojena i se školní sítí s přístupem na internet.

5.5.3.3. Pojetí výuky

- kooperativní učení, samostatná i skupinová práce
- praktické úkoly, samostatná práce na počítači, prezentace výsledků
- práce s textem a s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia)
- samostatné vyhledávání informací

5.5.3.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**
Učitel zadává vhodné úlohy a problémy, pomocí kterých vede žáky k samostatné práci i skupinové spolupráci, k nutnosti vyhledávat informace, třídit je a posuzovat. Motivuje žáky ukázkami využití učiva v praxi. Dále hodnotí výsledky práce své i žáků, porovnává s dosavadními znalostmi a zkušenostmi.
- **Kompetence k řešení problémů**
Učitel předkládá žákům problémy z běžného života a vede je k hledání vlastních postupů při řešení těchto problémů s využíváním výpočetní a informační techniky.
- **Kompetence komunikativní**
Učitel zadává nejen samostatné úkoly, ale i ty náročnější, pro jejichž zpracování je třeba pracovat ve skupinách, vede k dovednosti podřídit se zájmu většiny, vhodně rozdělit práci ve skupině, chápat potřebu efektivní spolupráce. V rámci komunikace vyžaduje a sám dodržuje pravidla jazykově i formálně správného vyjadřování. Vede žáky k využívání výpočetní techniky při prezentaci jejich prací a ke komunikaci i prostřednictvím sítě.
- **Kompetence sociální a personální**
Učitel předvádí žákům způsoby práce s informacemi, jejich zdroji a upozorňuje na obecně platné zásady práce s daty. Při týmové práci vede žáky ke zhodnocení jejich schopností a uplatnění se v týmu, vyžaduje dodržování provozního řádu v učebnách výpočetní techniky. Při skupinové práci učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah k výpočetní technice jakožto nástroji efektivního řešení problémů a studia.
- **Kompetence občanská**
Učitel vede žáky k šetrnému a ohleduplnému zacházení s výpočetní technikou a učí je zodpovědnosti za svěřený majetek. Učí žáky při práci dodržovat právní i etické normy. Zadává k diskusi témata, která podporují utváření hierarchie hodnot, vhodně upozorňuje na etiku práce s informacemi a klade důraz na bezpečnost digitálního prostředí.
- **Kompetence k podnikavosti**
Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení

cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.5.3.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova

5.5.3.6. Mezipředmětové vztahy

- Veškeré vyučovací předměty, které využívají IT jako nástroj studia a prezentace

5.5.3.7. Učební osnovy

Písemná a elektronická komunikace – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- pracuje s výukovým programem, vyhledá a spustí program Word; - přihlásí se do sítě;	Seznámení s počítačem program Word, ATF	
ovládá písmena na střední a horní písmenné řadě, ovládá psaní čárky;	Nácvik písmen na střední a horní písmenné řadě, čárka	
ovládá písmena na dolní písmenné řadě, ovládá psaní velkým písmen, tečky, pomlčky;	Nácvik písmen na dolní písmenné řadě, velká písmena, tečka, pomlčka	
ovládá písmena na číselné řadě, píše cizojazyčné texty, zvyšuje přesnost, rychlost;	Nácvik písmen na číselné řadě, cizojazyčný text	
ovládá psaní dalších diakritických a interpunkčních znamének;	Nácvik psaní dalších diakritických a interpunkčních znamének	
- ovládá psaní číslic, značek, umí se pohybovat v textu, orientuje se v panelech nástrojů, ovládá základní formátování textu; - zvyšuje přesnost, rychlost, píše podle diktátu;	Nácvik psaní číslic a značek pohyb v textu, panely nástrojů, zvýraznění textu	
zpracuje tabulky podle zásad jejich úpravy podle normy;	Náležitosti a druhy tabulek	
vypracuje samostatně adresy na dopisu a na obálce;	Psaní adres, velikost papírů a obálek	
vypracuje dopis podle ČSN;	Pravidla stylizace dopisů a dokumentů podle ČSN - slovní zásoba, - části dopisu - pokyny pro stylizaci	
	Ve vybraných hodinách jsou zařazena rychlostní a přesnostní cvičení, průpravná prstová cvičení, kontrolní zkoušky z přesnosti a rychlosti, ATF atd.	

Písemná a elektronická komunikace – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• zpracuje tabulky ze zadání podle zásad jejich úpravy podle normy v programu Word a Excel;	Zpracování tabulek podle zásad jejich úpravy ze zadání • vypracování tabulek v programu Word a Excel	
• zpracuje text s vyznačenými korekturami, využívá standardní klávesové zkratky;	Nácvik korektury textu • zpracování textu s vyznačenými korekturami	
• sestaví a napíše na počítači plnou moc, dlužní úpis a potvrzenku formou individuální stylizace, případně vyplněním formuláře;	Právní písemnosti • plná moc, dlužní úpis, potvrzenka, prokura	
• sestaví jednoduchou žádost občana organizaci, sestaví stížnost a oznámení;	Podání občana • žádost, stížnost, oznámení	
• sestaví a napíše životopis, k tomu připraví žádost o místo, sepíše pracovní smlouvu, žádost o ukončení pracovního poměru, sestaví dohodu o provedení práce či o pracovní činnosti; • využívá znalosti z předmětu CJL ze 2. ročníku – tém. celek – administrativní styl;	Personální písemnosti • žádost o místo • životopis • pracovní smlouva • ukončení pracovního poměru • dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnosti - ukázky	
• zpracuje na počítači poptávku, nabídku, objednávku, potvrzení objednávky; • vyhotoví fakturu, vyplní či sestaví příkaz k úhradě; • vypracuje na počítači reklamaci, upomínku a odpovědi na zmiňovanou korespondenci;	Písemnosti v hospodářském styku • poptávka, nabídka • objednávka, potvrzení objednávky, • faktura, příkaz k úhradě, • urgence, reklamace, upomínka • odpovědi na tuto korespondenci	
• zpracuje na počítači písemnosti vznikající při pracovních poradách, pracovních cestách, písemnosti vedoucích pracovníků – pozvánku, směrnici, zápis z porady;	Písemnosti při organizování a řízení podniku • pozvánka	

	• prezenční listina • zápis z porady • směrnice, oběžník • cestovní příkaz	
• stylizuje a napíše na počítači osobní dopisy zaměstnancům;	Písemnosti osobního charakteru • blahopřání poděkování, pozvání • omluva neúčasti, doporučení	
• vypracuje tabulku dle požadavků ČSN v programu Word i Excel	Úprava tabulek podle ČSN • vypracování tabulek se složeným záhlavím ze zadání v programu Word a Excel • tvorba tabulek, její editace, formátování	

5.5.4. Ekonomie

Název vyučovacího předmětu:	EKONOMIE
Zkratka vyučovacího předmětu:	EKN
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	3
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.5.4.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Povinný vyučovací předmět **Ekonomie** vychází ze vzdělávacích oblastí Člověk a svět práce a částečně i z oblasti Člověk a společnost podle RVP G, nabízí přehledný souhrn a systemizaci ekonomických znalostí a dovedností získaných v předchozím studiu v různých předmětech; tyto informace dále rozvíjí, prohlubuje a uvádí do širšího kontextu.

Náplní učiva jsou základní ekonomické pojmy a podstata tržního ekonomického systému se všemi souvislostmi. Další část tvoří téma národního hospodářství a úloha státu v tržním hospodářství.

5.5.4.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Ekonomie je realizován týdenní dotací 3 hodin týdně ve 3. ročníku. Dále prohlubuje a systematizuje dříve získané poznatky a dovednosti z ekonomické oblasti i praktického života.

5.5.4.3. Pojetí výuky

- kooperativní učení
- výklad, řízený rozhovor, práce s učebním textem
- individuální i skupinová práce, analýza dokumentů, referáty
- práce s mediálními výstupy na aktuální témata a jejich rozbor
- práce s textem a s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia)
- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou
- ekonomické hry ukazující a potvrzující ekonomické zákonitosti, prožitkové vzdělávání
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet atd.)

5.5.4.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Žáci tvoří referáty na různá témata, učí se vyhledat v různých informačních zdrojích doplňující informace. Učitel vede žáky k tomu, aby získali a prohlubovali své ekonomické povědomí, uváděli informace do kontextu, byli schopni vzájemně posuzovat své práce, dokázali najít a opravit chyby ve vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni formulovat a obhájit svůj názor, zvolit správné či adekvátní řešení zadaného problému a své řešení argumentačně obhájit. Důležitým prvkem je i schopnost posouzení relevance informačních zdrojů; žáci by měli být vedeni k tomu, aby využívali spolehlivé zdroje informací a byli odolní vůči manipulaci všeho druhu.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky k vyjadřování se v souladu s účelem jednání a situace v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat, formulovat myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, dodržovat jazykové a stylistické normy a používat odbornou terminologii.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel zadává úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole, regionu i státu, povzbuzuje a tvoří ekonomické, občanské a právní povědomí žáků.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali nejen naše kulturní dědictví a tradice, ale i evropskou a celosvětovou ekonomickou provázanost; volí k tomu vhodné doplňující materiály, zařazuje např. filmové dokumenty, navštíví se žáky přednášku či besedu, jede se žáky na exkurzi. Zadává k diskusi témata, které reflektují aktuální ekonomické dění a vyžadují jednak odbornou orientaci, jednak osobní zainteresovanost.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech. Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.5.4.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova

5.5.4.6. Mezipředmětové vztahy

- Ekonomika
- Základy společenských věd
- Právo
- Zeměpis
- Dějepis
- Základy podnikání
- Politologie

5.5.4.7. Učební osnovy

Ekonomie – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- rozdělí potřeby, pochopí Maslowovu pyramidu, rozumí koloběhu hospodářských procesů; - vysvětlí produkční možnosti a umí zakreslit hranice produkčních možností; - rozezná výrobní a konečnou spotřebu;	Základní ekonomické pojmy - potřeby a jejich uspokojování - vzácnost, obětovaná příležitost, racionalita lidského chování - ekonomický koloběh, hospodářské procesy, výrobní faktory - zisk - hospodářské procesy – výroba, rozdělování, směna, spotřeba - ekonomické systémy	
- vysvětlí podmínky důležité pro fungování trhu; - vyjmenuje subjekty působící v tržním hospodářství a jejich základní role; - vysvětlí chování a rozhodování spotřebitele na trhu; - rozumí a uvádí příklady spotřebitelské substituce; - vysvětlí chování a rozhodování prodávajícího na trhu; - vysvětlí pojem tržní rovnováha, umí ji zakreslit a znázorní graficky i její změny; - vysvětlí význam konkurence pro tržní prostředí; - rozliší jednotlivá konkurenční prostředí podle základních znaků, uvede příklady; - posoudí oprávněnost státních zásahů do problematiky	Tržní ekonomický systém - podmínky pro fungování, subjekty - poptávka, nabídka, faktory - tržní rovnováha - konkurence - selhání trhu- veřejné statky, externality	
- definuje domácí produkt a metody používané k jeho zjištění; - uvede jednotlivé složky domácího produktu; - rozliší nominální a reálný domácí produkt, uvede důvody vedoucí k rozlišení; - vysvětlí pojem inflace, zná její příčiny a důsledky pro hospodářství, druhy inflace; - zná postup výpočtu míry inflace, vysvětlí pojem spotřební koš a jeho obsah; - charakterizuje pojem a význam platební bilance;	Národní hospodářství - hrubý a čistý domácí produkt - nominální a reálný domácí produkt - hospodářský cyklus - inlace - nezaměstnanost - platební bilance	

• vymezí základní úkoly (role) státu v tržním hospodářství a obhájí je.	Úloha státu v tržním hospodářství	
---	--	--

5.6. Vzdělávací oblast *Umění a kultura*

5.6.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Umění a kultura je zastoupena Hudebním oborem, Výtvarným oborem a společným vzdělávacím obsahem integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace.

Hudební obor vede žáka k porozumění hudebnímu umění. Vzdělávací obsah Hudebního oboru proto tvoří tři vzájemně provázané a podmíněné okruhy činností – produkce, recepce a reflexe, které žákovi umožňují hudebně se projevovat jak při individuálních, tak i skupinových aktivitách, poznávat zákonitosti hudební tvorby, seznamovat se s různými funkcemi hudby, hodnotami a normami v umění, porozumět sdělením přenášeným hudebním jazykem, vytvářet hodnotící soudy o znějící hudbě apod., tedy pronikat do podstaty hudby.

V produkci nalézají uplatnění vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti mající charakter nejen reprodukční, ale také výrazně kreativní. V nich žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a upevňují získané vědomosti a reprodukční a produkční dovednosti. Součástí těchto činností je hlasový výcvik spojený s intonací, práce s rytmem, hra a tvorba instrumentálních doprovodů, pohybových etud.

Při recepci si žáci prostřednictvím poslechových činností uvědomují a ověřují působení znějící hudby. Hudba zde vystupuje v „instruktivní podobě“ a umožňuje vyvozovat nové hudebněteoretické poznatky a dávat je do souvislostí s již získanými poznatky (např. poznávání typických hudebně výrazových prostředků a jejich užití ve skladbě).

Reflexe jako třetí, vysoce „syntetizující“ hudební činnost (v triádě produkce – recepce – reflexe), znamená nejvyšší stupeň poznávací činnosti, umožňující „komplexní interpretaci hudebního díla i hudebních objektů“. Tato „komplexní interpretace“ obnáší zařazování znějící hudby do uměleckého období, určování stylu, žánru, formy díla, vytváření hodnotících soudů a zabývání se zvláštnostmi přístupu k interpretaci hudebního díla, významem a poselstvím díla vzhledem k určité umělecké a historické epoše, problematikou „konzumace“ hudby vzhledem k jejímu funkčnímu zařazení, problematikou „uměleckého provozu“ apod.

Výtvarný obor navazuje svým obsahem a cíli na Výtvarnou výchovu v základním vzdělávání a vede žáka k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků na úrovni smyslových dispozic a na úrovni subjektivně osobnostní a sociální.

Výtvarný obor pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy (s obrazem, sochou, designem, vzhledem krajiny, architekturou, stylem oblečení, filmem, novými médii apod.), které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. V oblasti osobnostní jsou specifickým nástrojem prožívání a poznávání, v sociální oblasti jsou nástrojem komunikace a vzájemné spolupráce. Vizuálně obrazné znakové systémy zahrnují jak znakové systémy výtvarného umění různých etap a stylů, tak ostatní produkty vizuální kultury.

Pojetí vizuálně obrazných znaků je z principu pojetím tvořivým, vyplývajícím z porovnání dosavadních a aktuálních zkušeností, předpokládajícím experimentální fázi vzniku těchto znaků a jejich ověřování poznáváním a komunikací. Z těchto pozic Výtvarný obor přistupuje k uměleckému procesu v celistvosti umělecké tvorby, recepce a interpretace.

Vzdělávací obsah Výtvarného oboru je vnitřně členěn do dvou základních okruhů, pojímaných v kontextech historických a sociokulturních, v jejich vývoji a proměnách.

První okruh představují Obrazové znakové systémy, umožňující vytváření aktivních, individuálně založených postojů k obsahům obrazové komunikace. Při tvorbě žák využívá vizuálně obrazná vyjádření vlastní, umělecká i uplatňovaná v běžné komunikaci (včetně užití všech dostupných technologických prostředků, včetně digitálních technologií). Obrazové znakové systémy umožňují reflektování osobního místa žáka ve světě vizuální kultury jako vnímatele, interpreta a jako tvůrce komunikačního obsahu s uvědoměním si oblasti jeho účinku.

Druhý okruh představují Znakové systémy výtvarného umění, umožňující žákovi osobní účast a aktivní vstupování do výtvarného uměleckého procesu, reflektování vlastních prožitků, postojů a zkušeností získaných prostřednictvím experimentálního přístupu k uměleckým vizuálně obrazným prostředkům. Na tomto základě si žák vytváří přehled o vizuálně obrazných vyjádřeních jednotlivých směrů výtvarného umění, zejména od konce 19. století do současnosti.

Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím tvůrčích činností, v jejichž očekávaných výstupech se propojují hlediska tvorby, recepce a interpretace tak, aby se dále rozvíjela smyslová citlivost, uplatňovala se žákova subjektivita a ověřovaly se komunikační účinky vizuálně obrazného vyjádření.

Při těchto tvůrčích činnostech se pracuje jak se znaky s ustáleným významem, tak se znaky, jejichž význam se vytváří a proměňuje. Výtvarný obor spolupracuje s obory, které rozvíjejí obraznost dalšími specifickými prostředky (hudba, literatura, dramatické obory aj.).

Vzdělávání v této oblasti kromě hlubšího poznání výtvarného, hudebního a dalších druhů umění vede žáka k reflektování uměleckého procesu v jeho celistvosti a uměleckých oborů v jejich vzájemných vazbách a přesazích. Takto pojímané vzdělávání je rozvíjeno tématem Umělecká tvorba a komunikace, které má integrativní charakter. Vzdělávací obsah tématu umožňuje žákovi pochopit základní principy umělecké tvorby a procesu komunikace v umění a prohlubuje jeho schopnost reflexe umění a kultury jako celku.

5.6.2. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání a porozumění umění prostřednictvím soustředění a vědomé reflexe a vlastní tvorby, sledování a hodnocení umění na pozadí historických, společenských a technologických změn;
- chápání umění jako specifického a nezastupitelného způsobu komunikace probíhající mezi všemi účastníky uměleckého procesu, ke schopnosti odlišovat podstatné znaky jednotlivých druhů umění na základě porovnávání a uvědomování si jejich shodností a odlišností;
- užívání jazyka umění jako prostředku k vyjádření nejrůznějších jevů, vztahů, prožitků, emocí a představ a ke schopnosti svůj způsob vyjádření hodnotit, porovnávat a nabízet ostatním členům society;
- aktivnímu podílení se na vytváření vstřícné a podnětné atmosféry (na základě porozumění, tolerance, ale i kritičnosti) pro poznávání a porozumění kulturním hodnotám, projevům a

potřebám různorodých sociálních skupin, etnik a národů a na vytváření pozitivního vztahu ke kulturnímu bohatství současnosti i minulosti;

- uvědomování si vlivu výchovy a vzdělání na rozvoj tvořivé osobnosti v roli tvůrce, interpreta a recipienta a na kvalitu její účasti v uměleckém procesu.

5.6.3. Hudební výchova

Název vyučovacího předmětu:	HUDEBNÍ VÝCHOVA
Zkratka vyučovacího předmětu:	HVY
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	4
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.6.3.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Hudebního oboru, který je součástí oblasti Umění a kultura RVP G.

Hudební výchova patří mezi základní výchovně vzdělávací předměty, je prostředkem výchovy a vzdělávání člověka. Jako prostředek poznání má mezi ostatními předměty zvláštní postavení v propojení emocionálního a racionálního přístupu ke světu.

Cílem vzdělávání v této oblasti je rozvoj hudebních schopností žáků, jejich dovedností a utváření správných návyků při praktických činnostech; dále seznámit žáky s hudební teorií a vývojem hudby v historickém a společenském kontextu.

5.6.3.2. Časové a organizační vymezení

Pro 1. a 2. ročník si žáci volí mezi předměty Hudební výchova a Výtvarná výchova; tyto předměty jsou v učebním plánu označeny souhrnným názvem Estetická výchova, přičemž žák si volí jednu z alternativ. Vybraný předmět je pak povinný v rozsahu dvou hodin týdně. Ve 4. ročníku si žáci mohou zvolit předmět Dějiny kultury, který na Hudební výchovu do značné míry navazuje a dále prohlubuje její učivo. Výuka Hudební výchovy probíhá ve specializované učebně.

5.6.3.3. Pojetí výuky

- kooperativní učení
- praktické vokální a hudební činnosti, nácvik a improvizace
- samostatná i skupinová práce, reflexe, referáty
- samostatná práce s textem a s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia)
- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet atd.)

5.6.3.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**
Prostřednictvím estetického zážitku a jeho účinku vede učitel žáky k vnímavosti k uměleckému obrazu světa, k porozumění uměleckému dílu, k hledání souvislostí – zvláště

mezi jednotlivými druhy umění. Ve vlastní tvořivé činnosti je žák veden k uplatňování různých druhů výrazových prostředků a rozvíjení aktivních dovedností.

Žáci tvoří referáty na různá témata, učí se vyhledat si v různých informačních zdrojích doplňující informace. Učitel vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce a k tomu, aby dokázali najít chyby ve své vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni formulovat a obhájit svůj názor, zvolit správné či adekvátní řešení zadaného problému a své řešení argumentačně obhájit. Důležitým prvkem je i schopnost posouzení relevance informačních zdrojů; žáci by měli být vedeni k tomu, aby využívali spolehlivé zdroje informací a byli odolní vůči manipulaci všeho druhu.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat. Žáci jsou vedeni k chápání umění jako specifického prostředku komunikace.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel zadává úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole, regionu i státu. Uplatňuje individuální přístup k jednotlivým žákům a jejich vkusu či vlastnímu uměleckému projevu.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice; volí k tomu vhodné doplňující materiály, zařazuje např. zvukové ukázky, navštíví se žáky koncert, jede se žáky na exkurzi. Zadává k diskusi témata, které podporují utváření hierarchie hodnot.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.6.3.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Multikulturní výchova

5.6.3.6. Mezipředmětové vztahy

- Základy společenských věd
- Český jazyk a literatura
- Dějepis
- Dějiny kultury
- Výtvarná výchova

5.6.3.7. Učební osnovy

Hudební výchova – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• chápe umělecký znakový systém; • rozpoznává hudební výrazové prostředky užitě ve skladbě;	Umění jako komunikace; znakové systémy jednotlivých druhů umění • Umělecký proces a jeho vývoj • Úloha umění a umělce ve společnosti • Tvůrce hudby a interpret • Recepce a interpretace • uměleckého díla • Základní výrazové prostředky: rytmus, melodie; hudební formy; hudba vokální a instrumentální	
• orientuje se ve vývoji hudebních slohů a žánrů; • chápe vývoj a proměny umění v souvislostech s historickým vývojem společnosti; • dokáže interpretovat skladby různých stylů a žánrů;	Periodizace hudebního vývoje – klasická hudba, hudební slohy, jejich charakteristika, hlavní znaky a představitelé • Pravěk, starověk • Středověk • Renesance • Baroko • Klasicismus Periodizace hudebního vývoje – populární hudba, hudební žánry populární hudby první poloviny 20. století (folklorní útvary afroamerické hudby, jazz, swing, country, muzikál, šanson, trampská píseň, české a moravské lidové písně) • Nauka o hudebních nástrojích	
• uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě; • využívá svého individuálního pěveckého potenciálu a dostupných melodických nástrojů při individuálních i skupinových hudebních aktivitách.	Hlasová výchova • hlasová hygiena • rozvoj individuálních schopností a dovedností ve zpěvu a v mluveném slovu • hra a tvorba instrumentálních doprovodů s využitím dostupných hudebních nástrojů	

Hudební výchova – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- orientuje se ve vývoji hudebního umění na základě charakteristických znaků děl; • uvědomuje si rozdílný přístup lidí k hudbě a hudební tvorbě; - vnímá hudbu i jako prostředek nesoucí netoleranci, rasismus a xenofobii; - hodnotí hudbu na základě svých vědomostí a individuálních schopností, vytváří vlastní soudy, které dokáže v diskuzi obhájit;	Periodizace hudebního vývoje - vážná hudba - Romantismus - Impresionismus - Hudba 20. století - Nové styly – expresionismus, neostyly a další nové styly; nové nebo nově aktualizované kompoziční metody – - mikrointervalová hudba, tembrová hudba, elektroakustická hudba a další metody) - Význačné osobnosti vážné hudby 20. století Periodizace hudebního vývoje – populární hudba - Hudební žánry, vývoj a přehled (rock, folk, underground, big beat, metal, disko, punk, nová vlna,...) - Role hudby v současném světě: hudební průmysl; využití hudby - Umělecká a estetická hodnota uměleckého díla; kýč	
- uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě; - využívá svého individuálního pěveckého potenciálu a dostupných melodických nástrojů při individuálních i skupinových hudebních aktivitách;	Akustika, tvorba tónu, rytmický výcvik - Improvizace - Partitura a orientace v notovém zápise - Zpěv – písně lidové a umělé	
- provede záznam vlastní hry hudebního nástroje do PC a v dostupném software jej upraví; - zachycuje rytmus, popřípadě i melodii písně pomocí grafického (notového) záznamu.	Hra a tvorba instrumentálních doprovodů využití dostupných hudebních nástrojů a hudebních software	

5.6.4. Výtvarná výchova

Název vyučovacího předmětu:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
Zkratka vyučovacího předmětu:	VVY
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	4
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.6.4.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávacího obsahu Výtvarného oboru, který je součástí oblasti Umění a kultura RVP G.

Výtvarná výchova patří mezi základní výchovně vzdělávací předměty, je prostředkem výchovy a vzdělávání člověka. Jako prostředek poznání má mezi ostatními předměty zvláštní postavení propojením emocionálního a racionálního přístupu ke světu.

Cílem vzdělávání v této oblasti je rozvíjet u žáků výtvarné vnímání, myšlení a vyjadřování v rovině teoretické i ve vlastním tvůrčím procesu v rámci různorodých výtvarných aktivit; seznámit s vývojem umění a kultury v historickém a společenském kontextu.

Nedílnou součástí výuky je návštěva stálých expozic galerií a muzeí i příležitostných výstav.

5.6.4.2. Časové a organizační vymezení

Pro 1. a 2. ročník si žáci volí mezi předměty Hudební výchova a Výtvarná výchova; tyto předměty jsou v učebním plánu označeny souhrnným názvem Estetická výchova, přičemž žák si volí jednu z alternativ. Vybraný předmět je pak povinný v rozsahu dvou hodin týdně. Ve 4. ročníku si žáci mohou zvolit předmět Dějiny kultury, který na Výtvarnou výchovu do značné míry navazuje a dále prohlubuje její učivo. Výuka výtvarné výchovy probíhá ve specializované učebně.

5.6.4.3. Pojetí výuky

- kooperativní učení
- praktické vokální a hudební činnosti, nácvik a improvizace
- samostatná i skupinová práce, reflexe, referáty
- samostatná práce s textem a s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia)
- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet atd.)

5.6.4.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Prostřednictvím estetického zážitku a jeho účinku vede učitel žáky k vnímavosti k uměleckému obrazu světa, k porozumění uměleckému dílu, k hledání souvislostí – zvláště mezi jednotlivými druhy umění. Ve vlastní tvořivé činnosti je žák veden k uplatňování různých druhů výrazových prostředků a rozvíjení aktivních dovedností.

Žáci tvoří referáty na různá témata, učí se vyhledat si v různých informačních zdrojích doplňující informace. Učitel vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce a k tomu, aby dokázali najít chyby ve své vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni formulovat a obhájit svůj názor, zvolit správné či adekvátní řešení zadaného problému a své řešení argumentačně obhájit. Důležitým prvkem je i schopnost posouzení relevance informačních zdrojů; žáci by měli být vedeni k tomu, aby využívali spolehlivé zdroje informací a byli odolní vůči manipulaci všeho druhu.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat. Žáci jsou vedeni k chápání umění jako specifického prostředku komunikace.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel zadává úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole, regionu i státu. Uplatňuje individuální přístup k jednotlivým žákům a jejich vkusu či vlastnímu uměleckému projevu.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice; volí k tomu vhodné doplňující materiály, zařazuje např. obrazové ukázky, navštíví se žáky výstavu, jede se žáky na exkurzi. Zadává k diskusi témata, které podporují utváření hierarchie hodnot.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.6.4.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Multikulturní výchova

5.6.4.6. Mezipředmětové vztahy

- Základy společenských věd
- Český jazyk a literatura
- Dějiny kultury
- Hudební výchova
- Dějiny kultury

5.6.4.7. Učební osnovy

Výtvarná výchova – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• chápe vývoj a proměny umění v souvislostech s historickým vývojem lidské společnosti; • rozlišuje umělecké slohy a směry, uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské okolnosti vzniku uměleckých děl;	Dějiny umění • pravěké umění • umění starověkých civilizací • umění mimoevropských civilizací • antické umění • období křesťanské antiky • románské umění • gotické umění • renesanční umění • barokní umění	
• interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází ze svých znalostí historických souvislostí, z osobních zkušeností a prožitků; • porovnává různé znakové systémy, vybírá a kombinuje prostředky pro vlastní osobité výtvarné vyjádření;	Výrazové prostředky • základní výrazové prostředky výtvarného umění • barva a její funkce • kontrast (barevný kontrast, světlo a stín, celek a detail) • plocha, tvar • pohyb a rytmus • kompozice • práce s uměleckým dílem	
• nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů, porovnává výběr a způsob užití prostředků; • při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a přínos pro tvorbu, přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.	Techniky • volná tvorba: plošné a prostorové vyjadřování • kresba, malba, grafika a grafické techniky (tradiční i netradiční) • kombinované techniky, experimenty s materiály	

Výtvarná výchova – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- rozlišuje jednotlivá slohová období; - chápe vývoj a proměny umění v souvislostech s historickým vývojem lidské společnosti; - uveďte, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě;	Dějiny umění - umění 19. století (klasicismus, romantismus, realismus) - impresionismus, postimpresionismus a jejich vliv na moderní umění - umění přelomu 19. a 20. století – symbolismus, secese - umění do 1. světové války (fauvismus, expresionismus, futurismus, kubismus, abstrakce) - umění mezi válkami (dadaismus, surrealismus) - umění po 2. světové válce (op art, pop art, proudy abstrakce) - umění 2. poloviny 20. století (socialistický realismus, konceptuální umění, happening, instalace, land art, body art)	
- orientuje se v oblasti současné výtvarné kultury; - chápe působení umění a jeho vliv na jedince a společnost; - dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu; - dokáže na příkladech vysvětlit působení umělecko-vizuálně obrazných vyjádření v rovině smyslové, subjektivní a sociální a jeho vliv na utváření postojů a hodnot; - objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření;	Teorie - podoby současného umění, design, reklama - úloha komunikace v uměleckém procesu (funkce umění, postavení umělce, proměny současného umění v souvislosti se sociálními a technologickými změnami)	
- ovládá celou řadu výtvarných technik; - vybírá vhodné vyjadřovací prostředky pro samostatnou individuální i skupinovou práci; - samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění.	Techniky - kresba, malby, grafika, prostorové vytváření - práce s různými materiály - kombinované techniky - hledání výrazových prostředků pro vyjádření pocitů, stavů, nálad a prožitků	

5.6.5. Charakteristika vzdělávací oblasti

Zařazení oblasti Člověk a zdraví do vzdělávání umožňuje prohloubit vztah žáků ke zdraví, posílit rozumové a citové vazby k dané problematice a rozvinout praktické dovednosti, které určují zdravý životní styl a kvalitu budoucího života v dospělosti. Zařazení této vzdělávací oblasti vychází i z předpokladu, že dobře připravení a motivovaní absolventi gymnázií mohou později výrazně ovlivňovat životní a pracovní postoje ke zdraví v celé společnosti.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví se vzdělávacími obory **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova** navazuje ve svých výstupech i obsahu na stejnojmennou vzdělávací oblast pro základní vzdělávání. Jestliže se základní vzdělávání zaměřovalo především na utváření vztahu ke zdraví a na poznávání preventivní ochrany vlastního zdraví a bezpečí, vzdělávání na gymnáziu směřuje důsledněji k získání schopnosti aktivně podporovat a chránit zdraví v rámci širší komunity. Znamená to, že absolvent gymnázia by měl být připraven sledovat, hodnotit a v daných možnostech řešit situace související se zdravím a bezpečností i v rámci své budoucí rodiny, pracoviště, obce atd.

Významnou roli při tom hraje větší schopnost žáků získávat informace, analyzovat jejich obsah, ověřovat (uplatňovat) poznané v praktických činnostech, diskutovat o vzniklých problémech, o jejich prožívání, o vlivu konkrétních postupů řešení na zdraví atd. Realizace této vzdělávací oblasti tak (v porovnání se základním vzděláváním) daleko více staví na samostatnosti žáků, na jejich aktivním přístupu k dané problematice, na osobních zkušenostech a názorech, ale i na uvědomělejší utváření vztahů k jiným osobám i okolnímu prostředí, na větší zodpovědnosti za bezpečnost a zdraví, na organizačních schopnostech atd.

Výchova ke zdraví má ve vzdělávání především praktický a aplikační charakter. V návaznosti na přírodovědné a společenskovední vzdělávání a s využitím specifických informací o zdraví směřuje především k hlubšímu poznávání rizikového a nerizikového chování (v partnerských vztazích, rodičovských rolích, ve styku s návykovými látkami a jinými škodlivinami, při ohrožení bezpečí atd.) a k osvojování praktických postupů vhodných pro všestrannou aktivní podporu osobního, ale i komunitního a globálního zdraví (v běžném životě i při mimořádných událostech).

Tělesná výchova usiluje o trvalý vztah k pohybovým činnostem a o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti. Vychází především z motivující atmosféry, zájmu žáků a z jejich individuálních předpokladů (možností). Využívá k tomu specifické emoční prožitky, sociální situace a bioenergetické zátěže v individuálně utvářené nabídce pohybových činností (od zdravotně rekreačních až po výkonnostní). Z hlediska celoživotní perspektivy směřuje tělesná výchova k hlubší orientaci žáků v otázkách vlivu pohybových aktivit na zdraví. Vede je k osvojení a pravidelnému využívání konkrétních pohybových činností (kondičních a vyrovnávacích programů) v souladu s jejich pohybovými zájmy a zdravotními potřebami. Významná zůstává otázka bezpečnosti a úrazové prevence při pohybových činnostech. Velká pozornost je i nadále věnována rozvoji pohybového nadání i korekcím pohybových znevýhodnění (oslabení).

Je třeba i nadále dbát na to, aby pohled na problematiku zdraví nebyl úzce oborový a podpora zdraví prolínala celým vzděláváním i režimem školy.

5.6.6. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání tělesných, duševních a sociálních potřeb i důsledků jejich naplňování či neuspokojování;
- poznávání životních hodnot a formování odpovídajících postojů souvisejících se zdravím a mezilidskými vztahy;
- přebírání odpovědnosti za zdraví, bezpečnost a kvalitu životního prostředí;
- upevňování vazeb: zdraví – tělesná, duševní a sociální pohoda (zdatnost) – péče o zdraví a bezpečnost – odpovědnost – vzájemná pomoc – prožitek – vzhled – vitalita – výkonnost – úspěšnost – sociální stabilita – zdraví;
- uplatňování zdravého způsobu života a aktivní podpory zdraví: zařazování osvědčených činností a postupů z oblasti hygieny, stravování, pohybu, osobního bezpečí, partnerských vztahů i s využitím informací ze spolehlivých digitálních zdrojů;
- schopnosti diskutovat o problematice týkající se zdraví, hledat a realizovat řešení v rozsahu společných možností;
- zprostředkování vhledu do života dospělých a rodiny a k uplatňování zákonnosti, tolerance, respektu a pomoci jako předpokladu bezkonfliktního partnerského vztahu a rodinného života;
- aktivní ochraně zdraví před návykovými látkami a jinými škodlivinami a před riziky, která vyplývají z komunikace na digitálních sítích;
- osvojení způsobů účelného chování a poskytnutí (zajištění) nezbytné pomoci v situacích ohrožení zdraví a bezpečí, včetně mimořádných událostí;
- vnímání pohybové činnosti jako zdroje zdravotních účinků, ale i uměleckých, emočních, společenských a jiných prožitků;
- poznávání historie i současnosti společenského a sportovního života a k hodnocení konkrétních jevů souvisejících se zdravím.

5.6.7. Tělesná výchova

Název vyučovacího předmětu:	TĚLESNÁ VÝCHOVA
Zkratka vyučovacího předmětu:	TEV (TEH / TED)
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	8
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.6.7.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět **Tělesná výchova** vychází ze vzdělávacího obsahu Tělesná výchova z RVP G. Má za cíl žákům poskytnout široké spektrum teoretických, a především praktických, dovedností, ale i znalosti teoretické, zejména z oblasti zdravého životního stylu a výchovy ke zdraví, dále ze zdravotní a pravidel vybraných sportovních disciplín. Vytváří přetrvávající zájem se i nadále pohybovým aktivitám věnovat. Hlavní důraz je kladen na aktuální prožitek při sportu, na pochopení jeho základní filosofie a biologicko-medicínského konceptu vývoje zdravého a funkčního těla.

Výuka se soustředí na vytvoření a rozvoj motorických dovedností v tradičních i méně tradičních sportech a na souvislosti mezi sportovními odvětvími. Kromě standardních forem dlouhodobého výchovného působení nabízí naše škola ještě jednorázové sportovní akce, tj. různé soutěže, turnaje a v neposlední řadě také sportovně zaměřené kurzy a projektové dny.

Tělesná výchova vyžaduje individuální přístup, neboť zde více než v jiných předmětech záleží na individuálních možnostech každého žáka. Nelze se orientovat pouze na výkon, to by bylo proti smyslu předmětu. I slabší výsledky podložené velkou snahou je třeba vnímat (a prezentovat) jako motivaci, nikoli jako neúspěch. Důraz je kladen i na etické a sociální aspekty sportu, fair play, sociální sounáležitost a týmového ducha. Do předmětu Tělesná výchova je integrováno učivo ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, z oboru Výchova ke zdraví.

Žáci s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem mohou na základě lékařského vyjádření žádat o uvolnění z části předmětu, případně o úplné osvobození.

Součástí výuky jsou i pravidelné akce:

- lyžařský kurz (tuzemské i zahraniční hory – pobyt v přírodě, běžecké lyžování, sjezdové lyžování, jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu na horách, ochrana přírody);
- sportovně-turistický kurz (kola, turistika, topografie, bezpečnost pohybu v přírodě, základy orientačního běhu, ochrana přírody; netradiční sportovní odvětví);
- projektové dny TEV (+ zdravotní)
- Pohár pražských škol (POPRASK), soutěže ve fotbalu, florbalu, volejbalu, beach volejbalu, basketbalu, softbalu a ping pongu;
- jednorázové soutěže a turnaje v různých sportovních disciplínách.

5.6.7.2. Časové a organizační vymezení

Povinný předmět Tělesná výchova je dotován dvěma hodinami týdně ve všech čtyřech ročnících. Hodiny tělesné výchovy probíhají v tělocvičně, hodiny také probíhají na venkovních hřištích, kde je možnost vyučovat tradičním i netradičním kolektivním hrám a lehké atletice.

5.6.7.3. Pojetí výuky

- propagace sportu a pohybových aktivit obecně
- výklad, bezpečnost, pravidla
- praktický nácvik a trénink, teoretické informace, zdravotvěda
- využití médií (zvuk, obraz, infografika)
- prezentace výsledků individuální i týmové práce

5.6.7.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Učitel vede žáky k výběru takového sportovního odvětví, jež nejvíce vyhovuje jejich dispozicím a umožní maximálně efektivní rozvoj jejich motorických dovedností, dále ke korekcím vlastních sportovních výkonů, motivuje je a klade důraz na učení metodou „pokus – omyl“.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel záměrně simuluje herní situace kolektivních her takovým způsobem, aby žáci byli nuceni kreativně tyto situace řešit. Nechává žáky volit optimální řešení ze širokého spektra herních situací. Jsou konfrontováni s modelovým řešením a je jim dán prostor pro analýzu postupů, z nichž finálně vybírají ten efektivnější.

Učitel vede žáky k odhalení možných rizik, která daný sport či cvik představují, a učí tato rizika odstraňovat. Žáci jsou vedeni ke správné a kvalifikované dopomoci, která nebezpečí zranění u náročnějších cviků minimalizuje. Učitel vyžaduje na žácích, aby při přípravě náradí či cvičebních pomůcek vždy před cvičením kontrolovali jejich funkčnost a nezávadnost.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky ke kultivovanému projevu, nespisovné a vulgární výroky při hrách nepřehlíží a ve spolupráci s žáky se snaží navodit správnou sportovní atmosféru. Vytváří dostatek prostoru pro diskusi o nových trendech daného sportovního odvětví, žáci obhajují vlastní názory, a to nejen teoreticky, ale i prakticky. Pomocí náskrzů taktických variant herních situací učí žáky porozumět jiným komunikačním prostředkům (infografika, biomechanika). Nonverbální komunikace je jednou z hlavních forem dorozumívání ve sportovním prostředí, učitel tedy seznamuje žáky se základními posunkami umožňujícími rychle a plošně sjednotit taktiku a strategii řešení konkrétních herních situací.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel se snaží být osobním příkladem a vede žáky ke kvalitním výkonům, snaží se o zpětnou vazbu a sebereflexi žáka. Vede žáky k vytvoření pozitivního vztahu ke sportu a pohybu obecně, proto oceňuje nejen faktické výsledky, ale především osobní vklad a snahu. Učí žáky spolupráci v týmu, toleranci a odpovědnosti za vlastní rozhodnutí.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky ke zdravému životnímu stylu. Poukazuje na úzkou provázanost zdraví a pohybu, otevřeně vysvětluje nutnost správné životosprávy, pitného režimu a stravovacích návyků. Podporuje státní, národní a kulturní sounáležitost, zdravé fanouškovství a morálně-etické aspekty sportu amatérského i profesionálního.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat. Specifikem tělesné výchovy je i využívání různých monitorovacích zařízení, např. sportovních náramků, chytrých hodinek, aplikací apod., která při vhodném užívání mohou mít motivační efekt.

5.6.7.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova
- Environmentální výchova

5.6.7.6. Mezipředmětové vztahy

- Základy společenských věd
- Cizí jazyky
- Estetická výchova
- Biologie
- Chemie
- Fyzika

5.6.7.7. Učební osnovy

Tělesná výchova – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• rozumí významu přípravy organismu (zahřátí a protažení) před pohybovou činností i významu péče o tělo (strečink, relaxace, zásady hygieny) po skončení pohybové činnosti; • rozliší a vysvětlí pojmy zátěž, únava, odpočinek, jednostranná zátěž, příčiny svalové nerovnováhy;	Teoretické poznatky • zásady přípravy organismu před pohybovou činností a její ukončení • zátěž a odpočinek bezpečnost při sportování	
• dokáže zaujmout postavení v daném tvaru; • používá základní povely a správně na ně reaguje;	Pořadová cvičení • nástupové tvary • pochodové tvary • otáčení na místě, otáčení za pochodu • povelová technika	
• volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj), přizpůsobuje je klimatickým podmínkám; • zvládá správnou techniku běhu a startů, rozlišuje vhodnost použití jednotlivých druhů startů podle délky trati; • prokáže jistou úroveň rychlostních a vytrvalostních schopností při testování; • spojí rozběh s odrazem; • dokáže technicky správně provést skok do dálky; • rozlišuje hody a vrhy;	Atletika • nízké a vysoké starty • běhy – rychlý, vytrvalý • skok do dálky • skok do výšky • hod granátem • vrh koulí	
• rozliší správné a vadné držení těla; • dokáže správně ovlivnit držení vlastního těla; • rozumí významu protahovacích a posilovacích cvičení pro správné držení těla a prevenci před nemocemi pohybového aparátu; • provede technicky správně kotoul vpřed a vzad, aplikuje tyto dovednosti na obměny kotoulů vpřed a vzad – kotoul letmo, kotoul schylmo;	Gymnastika • všeobecně pohybově rozvíjející a kondiční cvičení • kotouly a jeho obměny, stoj na rukou, přemet stranou /dívky/ • přeskok přes zvýšené nářadí (roznožka, skrčka) • kruhy • hrazda – výmyk • bradla o nestejně výši žerdi /dívky/ • kladina /dívky/	

• dokáže bezpečně provést stoj na rukou – u stěny, ve volném prostoru s pomocí; • zvládá základy přemetu stranou (dívky); • bez obav zvládá přeskok přes zvýšené nářadí – bez odrazového můstku i s ním; • dává pomoc jiným žákům při přeskoku;	• šplh (tyč)	
• správně používá pádovou techniku – pád vzad, vpravo, vlevo; • posuzuje vhodnost použití pádových technik; • zná způsob sebeobrány v různých krizových situacích – škrčení zepředu, škrčení zezadu, útočný úchop za část těla, napadnutí nožem, pokus o znásilnění; • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat;	Úpoly, lidové tance • pády • základní sebeobrana • country tance • zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí • základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)	
• volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám, dovede je udržovat a ošetřovat; • odbíjená – technicky správně odbije míč obouruč vrchem, obouruč spodem, podat míč spodem a vrchem; • kopaná – technicky správně ovládá míč nohou – vedení míče, používá různé způsoby přihrávek a kopů, zpracuje míč; • košíková – technicky správně ovládá míč – driblíng, používá různé způsoby přihrávek, ovládá střelbu na koš z různých míst a vzdáleností, z místa i z pohybu, ovládá základy dvojtaktu; • pro všechny hry – dokáže použít získané dovednosti v herních situacích; • rozumí základním pravidlům hry; • netradiční hry – používá základní náčiní specifické pro danou hru, zná základní pravidla hry; • ovládá základy bruslení na kolečkových i klasických bruslích – jízda, bezpečné zastavení; • předvede alespoň jeden plavecký způsob;	Sportovní hry • odbíjená – herní činnosti jednotlivce, hra • košíková – herní činnosti jednotlivce, hra • základy netradičních sportovních her – softball, ringo, frisbee, bumbác • florbal – herní činnosti jednotlivce, hra • kopaná, herní činnosti jednotlivce, hra /chlapci/ • bruslení, běh na lyžích - za vhodných klimatických podmínek • bruslení na kolečkových bruslích • plavání (dle možností) – základní plavecké dovednosti	

• dokáže se orientovat v horském prostředí, je si vědom nástrah vyplývajících z charakteru horského prostředí (časté změny počasí, značení horského terénu, ochrana před teplotními vlivy apod.), respektuje příkazy horské služby, dokáže se s ní v případě nouze spojit; • rozliší stupeň závažnosti poranění při pobytu v horském prostředí, dokáže poskytnout první pomoc; • sjezdové lyžování - bezpečně manipuluje s výzbrojí (přenášení, nazouvání); • dokáže se pohybovat s lyžemi na nohou (provede obrat, ovládá chůzi, skluz a výstup do svahu); • zvládne sjezd šikmo svahem a zastavení na bezpečném místě; • dokáže bezpečně nastoupit a vystoupit z různých druhů lanovek; • provede dlouhý a střední oblouk; s přihlédnutím k technické vyspělosti lyžaře (oblouk v pluhu, s paralelním vedením lyží); • zvládne jízdu v různě členitém terénu a sněhu (hluboký sníh, těžký sníh, namrzlý povrch, terénní nerovnosti); • uvědomuje si správně provedené činnosti; • nepřeceňuje vlastní síly a schopnosti; • snowboard – bezpečně manipuluje s výzbrojí, zvládá základní techniku stoje, skluzu, zastavení, obratu a zatáčení na snowboardu, nastoupí, vyjede a vystoupí z lanovky; • výcvik na běžeckých lyžích; • dokáže připravit výzbroj na výcvik; • zvládne základní techniku běhu na lyžích (chůze, obraty, skluz, výstup do svahu, sjezd šikmo svahem, překonávání terénních nerovností, běh dvoudobý střídavý, soupažný, bruslení);	Lyžařský výchovně výcvikový zájezd • seznámení s horským prostředím, chování při pobytu v horském prostředí, výzbroj, výstroj, základy techniky sjezdového lyžování • výcvik na sjezdových lyžích • výcvik na snowboardu (pro zájemce) • výcvik na běžeckých lyžích • bezpečnost na horách, první pomoc	
• prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testů; • porovnává své výsledky s tabulkovými hodnotami a s výsledky jiných žáků.	Testování tělesné zdatnosti	

Tělesná výchova – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• rozumí a používá základní terminologické výrazy běžně používané při pohybových činnostech; • rozlišuje výrazy rychlost, síla, vytrvalost, pohyblivost, dovede použít vhodné pohybové činnosti pro rozvoj jednotlivých pohybových předpokladů; • chápe význam pojmů aktivní zdraví a zdravý životní styl a dokáže stanovit, které pohybové činnosti jsou zdraví prospěšné a které jsou zdraví škodlivé; • rozumí významu hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v různém prostředí a různých podmínkách; • dokáže poskytnout první pomoc při úrazech vzniklých pohybovými činnostmi;	Teoretické poznatky • terminologie pohybových činností • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	
• zvládá správnou techniku běhu (dýchání, práce nohou a paží) • uplatňuje zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony (rychlé a vytrvalostní běhy, skok do dálky, skok do výšky) • ovládá způsob předávání a přebírání štafetového kolíku, aplikuje znalosti pravidel štafetového běhu v praxi • zvládá správnou techniku vrhu koulí • dodržuje zásady bezpečnosti při veškeré své činnosti (zejména vrh koulí)	Atletika • zdokonalování techniky běhu • běhy – rychlé a vytrvalostní • štafetový běh • skok do dálky • skok do výšky • vrh koulí	

• využívá pohybové činnosti pro přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; • zvládá základní akrobatické prvky naučené v prvním ročníku ve zdokonalené formě; • dokáže spojit akrobatické řady s využitím doplňujících cviků (obraty, skoky a poskoky – dívky); • zvládá správnou techniku výmyku, přešvihy únožmo a seskoku odskokem, chápe význam dopomoci při cvičení na hrazdě a dokáže ji sám poskytnout; • uplatňuje osvojené způsoby přeskoku přes zvýšené nářadí, bezpečně překonává překážku roznožným i skřčným způsobem; • upravuje podmínky pro přeskok (výška nářadí, vzdálenost odrazového můstku od nářadí) ve shodě s úrovní svých schopností a dovedností; • zvládá správnou techniku šplhu na tyči a na laně, prokáže úroveň svých silových schopností při šplhu;	Gymnastika • všestranně pohybově rozvíjející cvičení, zejména protahovací, posilovací a kondiční • akrobatické prvky, akrobatické řady • hrazda – výmyk, přešvihy únožmo, toč jízdo vpřed • přeskok přes zvýšené nářadí – roznožka, skřčka, odbočka • kruhy - sestava • bradla o nestejně výši žerdi – sestava (dívky) • šplh – tyč, lano	
• odbíjená – technicky správně odbíjí míč obouruč spodem i vrchem, podává míč spodem i vrchem, bezprostředně reaguje na míč, dokáže se rychle přemístit a vykrýt prostor, rozumí obrannému a útočnému systému hry; • kopaná – technicky správně ovládá míč nohou, dokáže se rychle přemístit, uvolnit se a nalézt vhodný prostor pro hru, ovládá různé techniky střelby na bránu, rozumí obrannému (osobní a zónová obrana) a útočnému (postupný útok, rychlý protiútok) systému hry, ovládá systém „přihraj a běž“; • košíková – technicky správně ovládá míč, dokáže použít dvojtakt při hře, rychle se přemísťuje uvolněním bez míče i s míčem a nalézá vhodný prostor pro hru, rozumí obrannému (osobní a zónová obrana) a útočnému (postupný útok, rychlý protiútok) systému hry, ovládá systém „hod' a běž“;	Sportovní hry • odbíjená – zdokonalování herních činností jednotlivce, nácvik herních systémů, hra • košíková – zdokonalování herních činností jednotlivce • florbal – nácvik herních činností jednotlivce, hra • netradiční sportovní hry – softball, ringo, frisbee, bumbác • kopaná- herní činnosti jednotlivce, hra (chlapci) • bruslení, běh na lyžích – za vhodných klimatických podmínek • bruslení na kolečkových bruslích • plavání (dle možností)	

• pro všechny hry – dokáže použít získané dovednosti a znalosti herních systémů v herních situacích; • rozpozná základní chyby a provinění proti pravidlům dané hry; • netradiční hry – dokáže použít získané dovednosti takovým způsobem, že hra je plynulá bez vážných rozporů s pravidly; • zvládá alespoň jeden plavecký způsob, jednoduché skoky do vody;		
• zvládá alespoň jeden plavecký styl, základy záchrany tonoucího, výlov předmětu z hloubky, jednoduché skoky do vody; • prokáže odvahu a schopnost zdolávat výšky; • zapojí se do cvičení s hudebním doprovodem; • seznámí se se základy golfu, zapojí se do hry; • zvládá zásady první pomoci, zásady sebeobrany; • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným;	Projektové dny • plavání • lezení • kondiční programy s hudebním doprovodem (zumba) • golf • první pomoc – s využitím pracovníků Českého červeného kříže • úrazy a náhlé zdravotní příhody • poranění při hromadném zasažení obyvatel • stavy bezprostředně ohrožující život	
• prokáže úroveň své tělesné zdatnosti v testech; • porovnává své výsledky se svými výkony z prvního ročníku.	Testování tělesné zdatnosti • průběžné motorické testy a hodnocení výkonnosti	

Tělesná výchova – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- chápe význam výrazu fair play, dokáže ho uplatňovat jak při samotné pohybové činnosti, tak při sportovním diváctví; - rozumí rozdílům mezi sportem žen a mužů a vysvětlí pojem doping, zná možné následky používání podpůrných látek; - rozliší míru škodlivosti vlivu alkoholu, tabáku a drog na pohybovou výkonnost a tělesnou zdatnost;	Teoretické poznatky - fair play jednání, sportovní diváctví - rozdíly mezi TV a sportem žen a mužů - rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým sportem - negativní jevy ve sportu - zásady sportovního tréninku	
- vylepšuje své výkony z předcházejících ročníků zlepšováním techniky jednotlivých disciplín; - dodržuje atletická pravidla při kontrolních měřeních;	Atletika - běhy – rychlé a vytrvalostní - štafetový běh - skok do dálky - skok do výšky - vrh koulí - vytrvalostní běh v terénu	
- uplatňuje zásady přípravy organismu před pohybovou činností, využívá vhodné posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti; - neopomíjí zásady péče o tělo (strečink, relaxace, zásady hygieny) po skončení pohybové činnosti; - zvládá základní akrobatické cviky naučené v předchozích ročnících ve zdokonalené formě; - dokáže spojit akrobatické cviky v akrobatické řady; - zvládá správnou techniku cviků na hrazdě, kruzích, bradlech (dívky), kladině (dívky) a přeskoku přes zvýšené nářadí, osvojené v předchozích ročnících; - využívá své dovednosti v náročnějších podmínkách (výška hrazdy, výška nářadí, vzdálenost odrazového můstku); - zvládá správnou techniku šplhu na tyči i na laně, prokáže úroveň svých silových	Gymnastika - protahovací, posilovací a relaxační cvičení – jóga - kondiční cvičení s činkami, plnými míči, gumami, švihadly, overbally, aerobik, stepaerobik (dívky) - akrobatické prvky, akrobatické řady, trampolínky - hrazda – sestava - bradla o nestejně výši žerdi (dívky) - přeskok přes zvýšené nářadí s oddáleným můstkem - kruhy - kladina (dívky) - šplh	

schopností při šplhu na laně bez přírazu (chlapci); zná a poskytuje pomoc;		
- využívá získaných dovedností a vědomostí při hře, snaží se odstraňovat své nedostatky, komunikuje při sportovních hrách; - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci; - ovládá pravidla her, dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmů; - zvládá alespoň jeden plavecký způsob, startovní skok, plavání pod vodou;	Sportovní hry - odbíjená – zdokonalování herních činností jednotlivce hra, rozhodování - košíková – zdokonalování herních činností jednotlivce, hra, streetball - netradiční sportovní hry – softbal, ringo, bumbác - florbal - kopaná /chlapci/ - bruslení, běh na lyžích - za vhodných klimatických podmínek - bruslení na kolečkových bruslích - plavání (dle možností)	
- orientuje se v daném prostředí; - chová se v přírodě ekologicky; - respektuje příkazy ochránců přírody; - dokáže poskytnout první pomoc při zdravotních postiženích; - dokáže se orientovat pomocí mapy a buzoly v neznámém prostředí; - zná pravidla silničního provozu a dbá vlastní bezpečnosti a bezpečnosti ostatních účastníků silničního provozu; - zná zásady bezpečnosti při střelbě ze vzduchovky a manipulace se zbraní; - je schopen absolvovat závod v orientačním běhu;	Sportovně – turistický kurz - seznámení se s prostředím kurzu, chování při pohybu v přírodě, zásady ekologického chování, výzbroj, výstroj - pěší turistika - cykloturistika - vodní turistika - první pomoc - hry v terénu - sportovní hry - stolní tenis - základy branné výchovy – střelba ze vzduchovky, orientace v mapě - a v krajině, práce s buzolou - orientační běh	

	• orientační závod hlídek	
• prokáže úroveň své tělesné zdatnosti v testech; • porovnává své výsledky s výsledky předchozích ročníků.	Testování tělesné zdatnosti • průběžné motorické testy a hodnocení výkonnosti	

Tělesná výchova – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu, dovede o nich diskutovat, analyzovat je a hodnotit; - rozumí významu pohybových činností (zejména kondičních, kompenzačních a relaxačních) pro zdraví; - sestaví kondiční program osobního rozvoje - uplatňuje osvojené způsoby relaxace;	Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví - prostředky ke všeobecnému rozvoji, k regeneraci, kompenzaci a relaxaci	
vylepšuje své výkony z předcházejících ročníků zlepšováním techniky jednotlivých disciplín;	Atletika - běhy - skoky - hody, vrhy - kondiční běh v přírodě	
- využívá vhodné protahovací a posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti a pro kompenzaci nevhodných pohybových návyků a nevhodné pracovní zátěže; - vylepšuje své výkony při gymnastických cvičeních;	Gymnastika - protahovací, posilovací, relaxační (jóga), kondiční, koordinační a kompenzační cvičení (švihadla, činky, plné míče, gumy, stepy, overbally) - akrobatické prvky - hrazda - přeskok přes zvýšené nářadí - kruhy - bradla o nestejně výši žerdi /dívky/ - šplh (lano)	

• dokáže se v souladu s pravidly zapojit do jakékoli sportovní hry; • vyhledává kolektivní sporty s vědomím jejich pozitivního působení na psychiku člověka; • zvládá alespoň jeden plavecký způsob, ukáže první pomoc při záchráně tonoucího;	Sportovní hry • odbíjená – hra • košíková – hra, rozhodování, streetball • netradiční sportovní hry – softball, ringo, frisbee • florbal • kopaná /chlapci/ • bruslení, běh na lyžích – za vhodných klimatických podmínek • bruslení na kolečkových bruslích • plavání (dle možností)	
• prokáže úroveň své tělesné zdatnosti v testech; • porovnává své výsledky s výsledky předchozích ročníků.	Testování tělesné zdatnosti	

5.7. Vzdělávací oblast *Informatika*

5.7.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informatika na gymnáziu navazuje na stejnojmennou vzdělávací oblast v základním vzdělávání. Dále rozvíjí informatické myšlení žáků a prohlubuje jejich porozumění principům digitálních technologií.

Studium informatiky zpřístupňuje žákům pojmy, nástroje a metody informatiky jako oboru, který se věnuje efektivnímu, tedy zejména automatizovanému zpracování informací. Tím, že žáci dokážou prostřednictvím informatických nástrojů zautomatizovat rutinní a opakující se činnosti, získají čas pro jiné činnosti či úkoly. Postupy a postoje získané v informatice přenášejí i do jiných oblastí. Pozorně hledají a vybírají cíle, kterých mají nebo chtějí dosahovat. Dokážou systematicky volit a uplatňovat postupy optimální vzhledem k těmto cílům. Žáci se učí řešení konkrétního problému zobecnit i pro řešení obdobných problémů. Pochopení principů fungování všudypřítomných digitálních technologií žákům pomáhá lépe porozumět světu kolem nich, rozpoznávat problémy, nalézat řešení problémů, předcházet problémům, inovovat a aktivně se zapojovat do života společnosti a jeho změn.

Informatika žáky učí rozpoznávat situace, kdy je k řešení problému výhodné uplatnit algoritmičtý přístup. Shromažďují přiměřené množství relevantních informací a vytvářejí a zkoušejí různé modely, přitom uvážlivě volí mezi přesností a zjednodušováním. Žáci se učí analyzovat a vzájemně porovnávat různá řešení a jejich části. Posuzují mimo jiné efektivitu a náročnost řešení a omezení plynoucí ze zvoleného či zadaného nástroje. Vývoj svých řešení plánují v jednotlivých krocích, řešení průběžně testují a postupně vylepšují. Učí se posuzovat problémy podle významu pro cílovou skupinu a také přímé i nepřímé dopady neřešení či naopak konkrétního řešení nejen na cílovou skupinu, ale také na další členy společnosti a životní prostředí.

Při navrhování informačních systémů ke konkrétnímu účelu se žáci učí rozumět strukturaci velkého množství dat, vazbám mezi nimi a procesům, které při práci s daty realizuje jednak počítač, jednak člověk v jakékoli roli. Řeší způsob jejich zabezpečení. Pomocí digitálních technologií získávají a zpracovávají data. Díky nim také dokážou přicházet s novými informacemi a zároveň snadno nepodléhají dezinformacím. Již od počátku formálního vzdělávání je v informatice kladen důraz na aktivní přístup žáků k řešení praktických problémů. Postupně roste jejich obtížnost, rozsah a složitost. Žáci se setkávají s čím dál větším množstvím úloh s nejasným zadáním, více možnostmi postupů řešení a otevřeným koncem. Zároveň roste ochota žáků experimentovat a pozitivně pracovat s chybou. Alespoň některé z jejich navržených a realizovaných řešení je funkční a řeší relevantní problém. Učitelé do aktivit důsledně přinášejí kontext reálného světa a dávají dostatečný prostor pro iniciativu žáků při objevování vlastních postupů, ale také zajímavých problémů.

5.7.2. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a dějů a odhadování dopadů změny způsobené v systému;

- nacházení různých řešení, ověřování řešení na modelech či simulacích, porovnávání nalezených řešení z různých, i protichůdných hledisek a k výběru optimálního;
- týmovému vývoji řešení;
- analýze chyb a nedostatků zvoleného postupu, k průběžnému ověřování jeho smyslu a účinnosti a k jeho vylepšování;
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace a tím k opodstatněným očekáváním od infromatických řešení;
- tvorbě úsudku či změně názoru na základě vlastní analýzy i velkého množství dat;
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumějí i stroje; k přizpůsobení postupů a formulací zvolenému nástroji;
- dokumentaci a standardizování postupů tak, aby je bylo možné snáze zhodnotit a také přizpůsobit změněným podmínkám nebo použití ve větším měřítku;
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech; k analýze důsledků svých kroků v každé fázi řešení problému;
- sebejistotě a vytrvalosti při řešení složitých a těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem;
- adaptaci na nové nástroje ve chvíli, kdy je potřebuje, k experimentování, iniciativě a hledání prostoru pro inovace.

5.7.3. Informační a komunikační technologie

Název vyučovacího předmětu:	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	4
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem

5.7.3.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět **Informační a komunikační technologie** připravuje žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s informačními a komunikačními prostředky a efektivně je využívali v dalších vyučovacích předmětech, v dalším studiu i v soukromém a občanském životě. Žáci si vytvoří základní představu o výpočetní technice, naučí se ovládat a využívat standardní vybavení počítače.

Vyučovací předmět rozvíjí dovednosti základního vzdělávání informační gramotnosti, tj. dosažení znalostí a dovedností nezbytných k využití výpočetní techniky pro komunikaci a práci s informacemi v digitální podobě. Významnou úlohu má také rozvíjení logického myšlení, představivosti a pochopení souvislostí.

Cílem předmětu je naučit žáky vyhledávat, třídit, ověřovat a využívat informace z internetové sítě a užívat internetu ke komunikaci při respektování zásad etiky a legislativy. K dalším dovednostem žáků v oblasti výpočetní techniky patří schopnost prezentovat výsledky své práce i na internetových stránkách.

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k cílenému utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učí žáky chápat a aplikovat algoritmický přístup k řešení problémů, vede je k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, dále k využívání výpočetní techniky pro zvýšení efektivity své činnosti a k dokonalejší organizaci práce.

V neposlední řadě klade vzdělávací oblast informatiky a výpočetní techniky též důraz na uvědomění si a respektování negativních vlivů moderních informačních a komunikačních technologií na společnost a zdraví člověka.

5.7.3.2. Časové a organizační vymezení

Předmět je vyučován v rozsahu 2 hodin týdně v 1. a 2. ročníku. Žáci jsou rozděleni do skupin tak, aby každý pracoval samostatně na svém počítači.

Výuka probíhá ve specializované učebně vybavené počítačovými terminály, učitelským počítačem s dataprojektorem a AV přehrávačem; učebna je propojena do sítě a spojena i se školní sítí s přístupem na internet.

5.7.3.3. Pojetí výuky

- kooperativní učení, samostatná i skupinová práce, teorie a praxe
- praktické úkoly, samostatná práce na počítači, prezentace výsledků
- práce s textem a s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia)

5.7.3.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Učitel zadává vhodné úlohy a problémy, pomocí kterých vede žáky k samostatné práci i skupinové spolupráci, k nutnosti vyhledávat informace, třídit je a posuzovat. Motivuje žáky ukázkami využití učiva v praxi. Dále hodnotí výsledky práce své i žáků, porovnává s dosavadními znalostmi a zkušenostmi.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel předkládá žákům problémy z běžného života a vede je k hledání vlastních postupů při řešení těchto problémů s využíváním výpočetní a informační techniky. Učí žáky řešit problémy spojené s obsluhou PC a dalších platforem.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel zadává nejen samostatné úkoly, ale i ty náročnější, pro jejichž zpracování je třeba pracovat ve skupinách, vede k dovednosti podřídit se zájmu většiny, vhodně rozdělit práci ve skupině, chápat potřebu efektivní spolupráce. V rámci komunikace vyžaduje a sám dodržuje pravidla jazykově i formálně správného vyjadřování. Vede žáky k využívání výpočetní techniky při prezentaci jejich prací a ke komunikaci i prostřednictvím sítě.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel předvádí žákům způsoby práce s informacemi, jejich zdroji a upozorňuje na obecně platné zásady práce s daty. Při týmové práci vede žáky ke zhodnocení jejich schopností a uplatnění se v týmu, vyžaduje dodržování provozního řádu v učebnách výpočetní techniky. Při skupinové práci učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah k výpočetní technice jakožto nástroji efektivního řešení problémů a studia.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky k šetrnému a ohleduplnému zacházení s výpočetní technikou a učí je zodpovědnosti za svěřený majetek. Učí žáky při práci dodržovat právní i etické normy. Zadává k diskusi témata, která podporují utváření hierarchie hodnot, vhodně upozorňuje na etiku práce s informacemi a klade důraz na bezpečnost digitálního prostředí.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.7.3.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Multikulturní výchova

5.7.3.6. Mezipředmětové vztahy

- Veškeré vyučovací předměty, které využívají IT jako nástroj studia a prezentace

5.7.3.7. Učební osnovy

Informační a komunikační technologie – 1. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- zná základní pojmy z oboru informačních technologií; - umí vyhledávat, hodnotit, třídit a zpracovávat informace; - respektuje při práci s informacemi platné etické a právní normy; - chápe pojem algoritmus, programovací jazyk, program; - orientuje se v základních pojmech počítačových sítí (síťové disky, přihlašovací protokol, přístupová práva...); - chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejich možností a pracuje s jejími prostředky; - umí vysvětlit základní princip činnosti počítače; - uvědomuje si důsledky neodborných zásahů do počítače; - umí pojmenovat základní elementy počítačové sestavy a zvládá jejich propojení; - samostatně používá počítač a jeho periferní zařízení v základních činnostech; - nové trendy v hardwaru, perifériích a jejich využití v praxi (3D tisk aj.);	Základy informačních technologií, osobní počítač - charakteristika výpočetní techniky (algoritmus, data, princip práce počítače, vývoj počítačů, druhy počítačů) - počítačové sítě, práce v síti - hardware – základní součásti počítače, periferie - software – obecný přehled o programovém vybavení pro osobní počítač	
- ovládá práci v operačním systému; - dokáže konfigurovat prostředí operačního systému; - umí využívat nápovědu; - rozlišuje různé typy dat (souborů); - ovládá základní operace se složkami a soubory; - dokáže posoudit vhodnost použití rastrové a vektorové grafiky; - dokáže vytvořit jednoduchý obrázek; - charakterizuje základní pojmy a principy multimédií, jejich použití; - umí ovládat multimediální program; - zvládá činnosti spojené s použitím souborového manažera;	Operační systém a jeho nadstavby - komunikace s počítačem, pojmy data, soubor, složka, hvězdičková konvence - nastavení, základy práce - základní vybavení OS - grafika a multimedia – základní multimediální součásti OS - nadstavba OS - význam, využití, funkce, ovládání programu, označování souborů a adresářů, práce se soubory a adresáři (kopírování, přesun, ...), práce s disky, archivace	

• umí pracovat s elektronickou poštou; • používá internet jako základní otevřený informační zdroj; • volí vhodné zdroje k vyhledávání informací; • orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje a vyhodnocuje je; • uvědomuje si nutnost posouzení věrohodnosti informací získaných z internetu; • při práci se řídí bezpečnostními a etickými pravidly pro používání internetu; • je schopen prezentovat získané informace vhodným způsobem;	Elektronická pošta, Internet • základy práce s elektronickou poštou, s webovými prohlížeči • vyhledávání na internetu • informační zdroje na www • práce s informacemi	
• zná oblasti použití prezentačních programů; • orientuje se v prostředí prezentačního programu; • řídí se principy pro vytvoření úspěšné prezentace; • umí samostatně připravit podklady pro prezentaci; • zvládá tvorbu prezentace; • umí nastavit základní vlastnosti jednotlivých snímků (rozvržení, formátování textu, grafika...); • dovede doplnit jednotlivé snímky animačními; • umí doplnit prezentaci o multimediální prostředky;	Prezentační programy, Microsoft PowerPoint • význam, využití • způsoby příprav prezentací a dalších materiálů pro přednášky na projektoru • pravidla pro tvorbu přehledných a efektivních prezentací • práce s existujícími grafickými šablonami a tvorba vlastních šablon • tvorba snímků, jejich kopírování, přesouvání a mazání, předloha snímku • zvuky, animace a přechody snímků, časování • vkládání a tvorba grafických objektů, grafů, tabulek a organizačních diagramů • tvorba vlastní prezentace	

• umí nastavit prostředí textového editoru (parametry dokumentu); • zná a používá základní typografická a estetická pravidla při tvorbě dokumentu; • edituje a formátuje text, používá a vytváří styly, formátuje písmo, odstavce a stránky; • vytváří tabulky, seznamy; • umí do textu vložit obrázky, klipart a další objekty a tyto edituje; • vytváří obsahy, šablony, rejstříky; • ovládá práci s panelem nástrojů kreslení; • zvládá detailní nastavení parametrů vkládaných objektů a obrázků.	Textové editory, Microsoft Word • význam, využití, druhy • ovládání programu, tvorba dokumentu • editace, formátování textu a odstavců, tabulátory, vkládání objektů • tisk • komentáře, poznámky pod čarou, záložky, hypertextové odkazy • kontrola pravopisu, vyhledávání a nahrazování textu, automatické opravy, dělení slov • seznamy, styly odstavců • šablony dokumentů • tabulky • záhlaví a zápatí dokumentu • obsah, rejstřík, osnova • textová pole, tvorba a editace grafických objektů	
--	--	--

Informační a komunikační technologie – 2. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• umí vytvořit strukturu hlavního dokumentu; • vytvoří vazbu mezi textovým souborem a zdrojem dat; • dokáže využít vlastností hromadné korespondence; • orientuje se v problematice využívání funkcí; • umí vytvořit a upravovat jednoduché grafy; • orientuje se v problematice maker;	Microsoft Word – pokročilé funkce • Microsoft Word – hromadná korespondence • Microsoft Word - vzorce a funkce, grafy • Microsoft Word - makra	
• orientuje se v problematice využívání funkcí a vlastních vzorců; • umí vytvořit a editovat složené funkce (vnořování funkcí); • ovládá adresaci buněk; • dokáže vytvořit a editovat grafy; • umí seřadit a vytřídit údaje v tabulce dle kritérií;	Tabulkové procesory, Microsoft Excel • význam, využití, druhy • ovládání programu, práce se sešitem • tvorba tabulky, její editace, formátování a podmíněné formátování • vzorce a funkce, relativní a absolutní adresy • závislosti, ověření dat, komentáře • grafy • záhlaví a zápatí, tisk • databázové funkce	
• umí pracovat s elektronickou poštou; • dovede ovládat adresář; • ovládá práci s kalendářem, s deníkem; • umí organizovat plánovat úkoly; • dovede používat poznámky;	Microsoft Outlook • elektronická pošta, kalendář, databáze kontaktů • plánování úkolů, vedení deníku, vytváření poznámek • sdílení informací v pracovní skupině pomocí elektronické pošty, skupinové plánování • spolupráce s dalšími programy Office, procházení a vyhledávání souborů Office přímo v programu Outlook	

• umí definovat rizika spojená se zneužitím dat, s porušováním autorských práv; • je schopen učinit opatření k minimalizaci těchto rizik; • zvládá aktualizaci ochranných prostředků počítače; • umí zálohovat a obnovovat data;	Ochrana dat • počítačové viry – druhy, projevy virů, způsoby šíření • antivirové a antispamové programy – druhy, princip práce antivirových programů, aktualizace databáze virů • principy preventivní i aktivní ochrany dat	
• ovládá běžně používané základní pojmy v oblasti počítačových sítí; • orientuje se v principech, možnostech a praktickém využití počítačových sítí; • umělá inteligence (AI) na různých platformách a její využití v praxi, trendy a rizika;	Počítačové sítě • charakteristika počítačových sítí, jejich výhody a nevýhody, historie • typy sítí, síťový hardware a software • způsoby připojení počítačů k síti • topologie sítí, aktivní a pasivní prvky sítě • typy uživatelů sítě, přihlašování do sítě	
• zná základní rozdíly mezi používanými prostředky pro tvorbu www stránek; • umí vytvořit jednoduché WWW stránky.	Internet a tvorba webových stránek • zopakování a prohloubení znalostí o práci na internetu a intranetu, elektronický podpis, internet banking • umístění webových stránek na internetu a intranetu • porovnání tvorby stránek pomocí MS FrontPage s tvorbou stránek v HTML • vytváření webových stránek – formátování textu a stránky, vkládání obrázků, seznamů, hypertextových odkazů (včetně e-mailových adres), tvorba tabulek, definování rámců • tvorba vlastních webových stránek	

5.8. Volitelné předměty

5.8.1. Anglický jazyk pro jazykové zkoušky

Název vyučovacího předmětu:	ANGLICKÝ JAZYK PRO JAZYKOVÉ ZKOUŠKY
Zkratka vyučovacího předmětu:	AJZ
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	2 (3. ročník)
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem
Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace

5.8.1.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět **Anglický jazyk pro jazykové zkoušky** vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a oboru Cizí jazyk RVP G. Tento seminář je zaměřen na procvičování jazykových dovedností ve čtyřech částech mezinárodní jazykové zkoušky Cambridge English: First (psaní, porozumění psanému i slyšenému textu, gramatice a slovní zásobě v kontextu). Žáci se seznámí se strategiemi, jejichž znalost je nezbytná pro úspěšné složení zkoušky.

Cílem vzdělávání je příprava zájemců na zkoušku FCE, případně na další podobně zaměřené mezinárodní zkoušky (CAE, CPE) dle zájmu žáků a jejich jazykové úrovně.

5.8.1.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Anglický jazyk pro jazykové zkoušky je volitelným vyučovacím předmětem, je realizován týdenní dotací 2 hodin týdně ve 3. ročníku.

5.8.1.3. Pojetí výuky

- kooperativní učení
- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody – týmová práce a spolupráce, diskuze, to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách
- vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu
- konverzace, poslech, gramatika, písemný i mluvený projev s cílem přípravy na konkrétní jazykovou zkoušku

5.8.1.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Učitel volí didaktické i autodidaktické metody s cílem podpořit získávání, procvičení a fixaci jazykových znalostí a dovedností, učí žáky vyhledat si v různých informačních zdrojích doplňující informace. Učitel vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce, aby dokázali najít chyby a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni při jakékoli komunikační situaci formulovat a obhájit svůj názor, aby vystupovali asertivně a konstruktivně jak při individuální, tak při skupinové práci, vždy s ohledem na co nejlepší výsledek práce. Vede žáky k tomu, aby se zapojovali do jazykových soutěží.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat, vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel zadává v hodinách i pro domácí práci takové úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich kladný vztah k prohlubování jazykových dovedností v celoživotním učení.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice, zároveň učí respektu k jiným kulturám i národům, zařazuje vhodné doplňkové materiály jako např. filmové zpracování literární předlohy v originálním znění či hudební díla s texty v daném jazyce, navštíví se žáky divadelní představení. Zadává takové slohové úkoly, které reagují na aktuální problémy či témata.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech. Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.8.1.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova

5.8.1.6. Mezipředmětové vztahy

- Anglický jazyk

5.8.1.7. Učební osnovy

Anglický jazyk pro jazykové zkoušky – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• Dokáže zhodnotit různé myšlenky a navrhnout možná řešení určitého problému; • dokáže zformulovat svůj názor a podepřít ho vhodnými argumenty; • dokáže rozvinout a vést logickou polemiku, dokáže spekulovat o příčinách, následcích i hypotetických situacích; • dokáže číst články týkající se různých témat a pochopí podstatné; • umí si ověřit terminologii ve slovníku • umí využít širokou pasivní i aktivní slovní zásobu	Psaný text • porozumění – hledání informací v textech, pochopení struktury textů, prostředky textové koheze Mluvený text • porozumění – zachycení správné nebo podstatné informace, porozumění postoji mluvčího Psaní • různé formy textů, slohové útvary, vhodný styl, modelové texty Slovní zásoba a gramatika v kontextu • slovní zásoba na jazykové úrovni C1, typové úlohy (větná transformace, slovotvorba, výběr z možností, doplňování do textů) Mluvení • samostatný projev, popis obrázků • interakce s jiným mluvčím, řízená diskuse	

5.8.2. Literární a jazykový seminář

Název vyučovacího předmětu:	LITERÁRNÍ A JAZYKOVÝ SEMINÁŘ
Zkratka vyučovacího předmětu:	LJS
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	2 (3. ročník)
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem
Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace

5.8.2.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Cílem předmětu **Literární a jazykový seminář** je během třetího ročníku prohloubit a rozšířit výuku českého jazyka a literatury, a to nejen s ohledem na závěrečnou maturitní zkoušku ve 4. ročníku, ale i jako východisko pro navazující studium různých oborů. Záměrem není pouhé osvojování teoretických vědomostí, ale především rozvoj praktických dovedností a schopností, tedy zejména zvýšení čtenářské gramotnosti, osvojení metod pro práci s textem, využití metod tvůrčího psaní ve slohu a dalších oblastí. Cílem je, aby se absolventi tohoto volitelného předmětu lépe orientovali v jazykové i literární problematice a dokázali získané znalosti a dovednosti využít jako obecný nástroj pro další studium, práci i běžný život.

5.8.2.2. Časové a organizační vymezení

Předmět **Literární a jazykový seminář** je volitelným vyučovacím předmětem, je realizován týdenní dotací 2 hodin týdně ve 3. ročníku. Rozšíření učiva CJL probíhá ve všech hlavních oblastech výuky, tj. v literatuře, jazyce i slohu. Bloky se prolínají a jsou ze své podstaty propojené, neboť i jazyk a literatura jsou obory komplexní, proto je učivo popsáno obecně a svůj konkrétní obsahový základ čerpá z osnov CJL příslušného ročníku.

5.8.2.3. Pojetí výuky

- praktické učení – diskusní, nácvikové, kooperativní a kreativní metody
- výklad, řízený rozhovor
- skupinová i individuální práce, analýza textů, referáty
- samostatná práce s textem i s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia)
- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet atd.)

5.8.2.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Žáci tvoří referáty, v nichž dovedou informovat o přečteném díle a interpretovat je. Učí se vyhledat si v různých informačních zdrojích doplňující informace. Zejména v hodinách jazyka a stylistiky vede učitel žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce a opravovat

je; vede je také k tomu, aby dokázali najít chyby ve své vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni při interpretaci literárního díla nebo při stylistických cvičeních či hodnocení slohových prací formulovat a obhájit svůj názor. Vede žáky k tomu, aby se zapojovali do jazykových a literárních soutěží.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování (jak v hodinách literatury, tak stylistiky) diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel zadává v literárních i jazykových hodinách takové úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice; volí k tomu vhodné knižní tituly jak pro individuální četbu, tak pro referáty žáků, zařazuje doplňkové materiály jako např. filmové zpracování literární předlohy, navštíví se žáky divadelní představení, jede se žáky na exkurzi. Zadává takové slohové úkoly, které reagují na aktuální problémy či témata.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.8.2.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Multikulturní výchova

5.8.2.6. Mezipředmětové vztahy

- Český jazyk a literatura
- Dějepis
- Dějiny kultury
- Dějiny 20. století
- Výtvarná výchova
- Hudební výchova
- Cizí jazyky

5.8.2.7. Učební osnovy

Literární a jazykový seminář – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• analyzuje neumělecký text; • je schopen správně rozlišovat i používat jazykové prostředky, prakticky aplikuje získané znalosti; • prohloubí svou funkční gramotnost a vědomí jejího významu v praktickém životě; • ovládá metody pro řešení otevřených i uzavřených jazykových úloh;	Jazykové učivo • pravopisné normy a jejich upevňování (zejm. obtížnější a méně běžné jevy: interpunkce, velká písmena, příslovečné spřežky aj.) • uzavřené a otevřené úlohy • jazykové rozbor textů různé povahy • metodika a testová strategie • rozšiřování slovní zásoby, přenos a posun významu slov, frazémy, stylové vrstvy slovní zásoby	
• dokáže identifikovat i vytvořit texty příslušné různým funkčním stylům; • správně rozlišuje adekvátní stylistické prostředky vzhledem ke komunikační situaci;	Stylistika • funkční styly a jejich žánry • identifikace, tvorba textů • prostě sdělovací styl a jeho útvary • administrativní styl a jeho útvary	
• volí adekvátní prostředky v oblasti řečnického projevu i chování obecně; • ovládá a dodržuje pravidla pro vedení diskuse a prezentace názorů či postojů;	Řečnický výcvik • nácvik souvislých řečnických projevů a komunikačních situací • vedení diskuse • etika, kritické myšlení, prezentace názorů	
• rozlišuje literární druhy a žánry; • používá správnou terminologii; • komplexně analyzuje umělecký text; • popíše znaky uměleckých směrů, dokáže tyto v textu identifikovat a popsat; • ovládá metody rozboru uměleckého textu;	Literární učivo • upevňování poznatků z literární teorie i historie • komplexní práce s uměleckým textem • adaptace literárních děl • metodika rozboru literárního díla	
• dokáže využívat spolehlivé informační zdroje; • rozlišuje a odděluje objektivní a subjektivní informace; • používá kritické myšlení.	Exkurze, diskuse, reflexe • inspirační zdroje • filmové zpracování literárního díla a jeho posouzení • diskuse o přečtených dílech • kulturní události a akce	

5.8.3. Matematický seminář

Název vyučovacího předmětu:	MATEMATICKÝ SEMINÁŘ
Zkratka vyučovacího předmětu:	MAS
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	2 (3. ročník)
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem
Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace

5.8.3.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Obecným cílem matematického gymnaziálního vzdělávání je vytváření intelektových vlastností studenta, který používá matematiku v praxi, vytváří si úsudek, řeší samostatně problémy. Studium matematiky umožňuje žákovi orientovat se v technických, ekonomických i přírodních jevech, nacházet mezi nimi souvislosti a řešit úlohy z praxe. Matematika rozvíjí logické schopnosti žáků, vytváření úsudku, schopnost abstrakce, dále má i funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělávání. Předmět **Matematický seminář** dále prohlubuje, rozšiřuje a propojuje poznatky a dovednosti získané v povinném předmětu Matematika.

5.8.3.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Matematický seminář je volitelný předmět ve 3. ročníku. Je vhodný pro žáky, kteří uvažují o vysoké škole technického, matematického nebo ekonomického zaměření. Dává žákům rozšiřující základy matematiky pro úspěšné pokračování ve studiu na vysoké škole.

5.8.3.3. Pojetí výuky

Ve výuce matematiky je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáků je vhodné kombinovat tradiční a moderní vyučovací metody:

- výklad,
- skupinové vyučování (řešení náročnějších úloh v týmu),
- samostatná práce (individuální procvičování získaných dovedností), shrnutí a opakování učiva po každém tematickém celku,
- aktualizace učiva (např. finanční matematika – zjišťování aktuálních podmínek pro zákazníky finančních ústavů, statistika – zpracování aktuálních dat, atp.),
- práce s PC (grafické znázornění průběhu funkce, geometrické útvary, řešení soustav rovnic),
- žakovské soutěže (třídní, školní i meziškolní),
- diskuze (zhodnocení metod řešení, přístupů, výsledků, atd.),
- simulace (praktické slovní úlohy s možností využití v praktickém životě),
- podpora aktivit mezipředmětového charakteru.

5.8.3.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Učitel vede žáka k pozitivnímu vztahu k učení a vzdělávání, ke čtenářské gramotnosti. Učitel vede žáka k různým strategiím učení, k tomu, aby s porozuměním dokázal sledovat projev a pořizovat si poznámky. Učitel vede žáka k různé prezentaci výsledků řešení (písemné, grafické i počítačové). Učitel vede žáka ke kritickému přístupu k informacím a kriticky také hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáka k hledání různých postupů řešení a výběru optimálního postupu, k matematizaci reálné situace. Učitel vede žáka k rozpoznání problémů, vytváření hypotéz, navrhování postupů a hledání kontrolních mechanismů. Učitel vede žáka ke kritické interpretaci získaných poznatků. Učitel vede žáka k využívání dostupných technologií.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáka ke správné terminologii, ke správnému používání odborného jazyka a symbolickému i grafickému vyjádření. Učitel vede žáka ke správnému a srozumitelnému vyjadřování a ke schopnosti prezentace své práce.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel vede žáka k aktivní spolupráci s učitelem i s žáky v pracovní skupině. Učitel vede žáka při práci ve skupinách být tolerantní vůči ostatním ve skupině.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáka k respektování názorů ostatních žáků i učitelů, k zodpovědnému plnění zadaných úkolů a povinností.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel vede žáka k rozvoji osobních předpokladů, aby se mohl rozhodovat o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření. Učitel žáka připravuje na řešení praktických matematických situací, které jsou v dnešním životě běžné (finanční matematika, statistika, daně, pojištění, úroky). Učitel vede žáka k zapojení do olympiád a soutěží, které umožňují rozvíjet svůj osobní a odborný potenciál.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu, vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech. Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel užívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.8.3.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející s RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova

5.8.3.6. Mezipředmětové vztahy

- Ekonomie
- Informační technologie
- Fyzika
- Chemie
- Biologie
- Zeměpis
- Matematika

5.8.3.7. Učební osnovy

Matematický seminář – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• charakterizuje vektor (nulový, jednotkový, základní, opačný, rovnost vektorů); • užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru; • provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů); • užije grafickou interpretaci operací s vektory; • určí lineární závislost či nezávislost vektorů; • užívá pojem matice, určí její hodnotu; • provádí operace s maticemi; • vypočte determinant; • užívá matice a determinanty k řešení soustav rovnic;	Lineární algebra • vektor, vektorový prostor • lineární závislost a nezávislost vektorů • matice • operace s maticemi • determinanty • soustavy rovnic řešené pomocí matic a determinantů	
• určí vlastnosti funkcí; • určí typ funkce, sestrojí její graf; • pojmenuje grafy všech typů funkcí; • uplatní význam absolutní hodnoty pro sestrojení grafu;	Rozšíření teorie funkcí • vlastnosti funkcí, typy funkcí • další funkce – funkce periodická, funkce signum, funkce celá část čísla • inverzní funkce	
• vysvětlí pojem okolí bodu; • definuje limitu funkce v bodě; • definuje derivaci funkce pomocí limity; • počítá derivace funkce podle definice; • používá vzorce pro derivace elementárních funkcí • derivuje složené funkce; • používá l'Hospitalovo pravidlo; • aplikuje znalosti o limitách a derivacích k určení průběhu funkcí; • používá vzorce pro výpočet primitivní funkce polynomů; • seznámí se s různými metodami výpočtu; • definuje pojem určitý integrál;	Diferenciální a integrální počet • spojitost a limita funkce • derivace funkce • průběh funkce • neurčitý integrál • určitý integrál	
• definuje limitu posloupnosti; • počítá vlastní i nevlastní limity; • používá věty o limitách posloupností; • chápe rozdíly mezi konvergentní a divergentní posloupností; • definuje nekonečnou řadu; • používá vzorec pro součet nekonečné geometrické řady; • aplikuje výpočty součtu nekonečné geometrické řady v příkladech posloupností.	Limity posloupností a nekonečné řady • limita posloupnosti • konvergentní a divergentní posloupnost • vlastní a nevlastní limita posloupnosti • nekonečná řada • součet nekonečné řady	

5.8.4. Média a masová komunikace

Název vyučovacího předmětu:	MÉDIA A MASOVÁ KOMUNIKACE
Zkratka vyučovacího předmětu:	MMK
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	2 (3. ročník)
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem
Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost & Jazyk a jazyková komunikace

5.8.4.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Cílem předmětu **Média a masová komunikace** je seznámit žáky se světem médií a jejich vlivem na společnost, a tak jim vytvořit předpoklady k hlubšímu porozumění současnosti. Záměrem není pouhé osvojování teoretických vědomostí, ale i rozvoj praktických dovedností kriticky hodnotit mediální produkty, ověřovat spolehlivost informací a jejich zdrojů. Cílem je, aby se absolventi tohoto výběrového předmětu lépe orientovali v mediálním světě a dovedli se také účinně bránit zneužívání informací, jehož se média často z různých důvodů dopouštějí. Předmět by měl zvyšovat mediální a komunikační gramotnost.

Učivo je vybráno a sestaveno do bloků tak, aby byly postiženy hlavní oblasti působení médií – tj. tisk, rozhlas a televize, reklama a internet. Východiskem je základní orientace v technickém pozadí daných médií; na tento základ navazuje komunikační nadstavba, která se zabývá nikoli technickými fakty, ale obsahovými vlastnostmi mediálních produktů.

5.8.4.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Média a masová komunikace je volitelným vyučovacím předmětem, je realizován týdenní dotací 2 hodin týdně ve 3. ročníku.

5.8.4.3. Pojetí výuky

- praktické učení – diskusní, kooperativní a kreativní metody
- výklad, řízený rozhovor
- skupinová i individuální práce, analýza textů, referáty
- práce s textem i s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia)
- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet atd.)

5.8.4.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**
Žáci tvoří referáty na různá témata, učí se vyhledat v různých informačních zdrojích doplňující informace. Učitel vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce a k

tomu, aby dokázali najít chyby ve své vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni formulovat a obhájit svůj názor, zvolit správné či adekvátní řešení zadaného problému a své řešení argumentačně obhájit. Důležitým prvkem je i schopnost posouzení relevance informačních zdrojů; žáci by měli být vedeni k tomu, aby využívali spolehlivé zdroje informací a byli odolní vůči manipulaci všeho druhu.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel zadává úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole, regionu i státu.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice; volí k tomu vhodné doplňující materiály, zařazuje např. filmové dokumenty a mediální materiály. Zadává k diskusi morální a etické otázky týkající se mediálního světa.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech. Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.8.4.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova

5.8.4.6. Mezipředmětové vztahy

- Český jazyk a literatura
- Dějepis
- Dějiny kultury
- Dějiny 20. století
- Právo
- Cizí jazyky

5.8.4.7. Učební osnovy

Média a masová komunikace – 3. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• orientuje se v mediálním světě, rozlišuje získané informace podle jejich kvality; • rozumí informačnímu kontextu a ovládá „čtení mezi řádky“; • ujasní si psycholingvistické aspekty masové komunikace, umí je zhodnotit; • uvědomuje si mediální manipulaci a dokáže se jí účinně bránit; • je si vědom hodnoty informace potvrzené z více zdrojů; • si osvojí mediální gramotnost a vědomí jejího významu v praktickém životě; • je schopen vytvářet základní typy mediálních produktů;	Média jako fenomén moderního světa • typy médií • závislost vs. nezávislost, komerce, reklama, obchod s informacemi • mediální produkty • mediální etika • spolehlivost, důvěryhodnost, kritický odstup od mediálních sdělení, cenzura, manipulace • společenské, politické a finanční souvislosti, vliv médií • mediální monopoly, veřejnoprávní vs. soukromá média, regulace médií • multimédia jako trend	
• dokáže rozlišit seriózní a bulvární tisk, chápe význam žurnalistiky; • orientuje se v aktuální nabídce tisku, zájmových a vlastnických skupinách v oblasti tiskových médií; • dokáže se zorientovat v kontextu doby a situace, je schopen kritického myšlení; • je si vědom možné manipulace s informacemi;	Tisk • seriózní vs. bulvární žurnalistika • denní tisk, periodika, neveřejné publikace, sborníky, knihy aj. • fotografie jako žurnalistický fenomén, její význam a etika • reklama v tisku	
• rozlišuje zdroje informací, orientuje se v nabídce rozhlasových a TV stanic; • vyzná se v základních technických aspektech šíření signálu (teletext, analogové vs. digitální vysílání, DVB-T, DVB-S, IP TV aj.); • rozumí významu a vlivu rozhlasu a TV v moderní společnosti; • je si vědom možné manipulace s informacemi;	Obrazová a zvuková média • rozhlas a jeho specifika • TV a její specifika • technické požadavky, možnosti vysílání a směry dalšího vývoje • vliv na společnost a vnímání světa • svoboda médií, zákonné regulace • reklama v rozhlasu a TV	
• je si vědom informačních i technických možností internetu; • rozumí technickým požadavkům internetu; • ovládá etiku; • rozumí základním technickým požadavkům internetu jako světového média; • dokáže rozlišovat důvěryhodné a nedůvěryhodné informace a zdroje, umí aktivně pracovat s vyhledávači; • je si vědom rizik spojených s internetem; • má základní dovednosti v oblasti multimédií a internetové komunikace.	Internet • světová síť a její specifika, možnosti vývoje • technické požadavky internetu, internetová komunikace (e-mail, IP telefonie, Instant Messaging aj.) • důvěryhodnost a spolehlivost informací, možná rizika, klady vs. zápory, etiketa • internetová žurnalistika a reklama • autorská práva a jiné zákonné regulace internetu • multimédia (audio, fotografie, video, text, e-knihy aj.), komunitní weby	

5.8.5. Dějiny 20. století

Název vyučovacího předmětu:	DĚJINY 20. STOLETÍ
Zkratka vyučovacího předmětu:	DDS
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	2 (4. ročník)
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem
Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost

5.8.5.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět **Dějiny 20. století** vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a vzdělávacího oboru Dějepis podle RVP G. Jeho obsahem je podrobnější zpracování světových a českých dějin 20. století ve vzájemném kontextu a jejich reflexe, což má kromě budování či posílení klíčových kompetencí i tyto cíle:

- příprava žáků na aktivní a odpovědný občanský život v demokratické společnosti,
- pozitivní ovlivnění hodnotové orientace žáků v zájmu respektu lidského života jako nejvyšší hodnoty,
- odpovědné jednání nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem,
- vytváření a podpora vlastní identity a respekt k identitě jiných lidí,
- rozpoznat předsudky a předsudečné jednání a vyvarovat se ho v jednání i chování,
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů, nenechat se manipulovat,
- kultivovat historické vědomí,
- vytvářet a podporovat kritické myšlení ve vztahu k minulosti i současnosti,
- formulovat věcně, pojmově i formálně správně svůj názor při respektu názoru odlišného, respektovat lidská a občanská práva,
- vytvářet a posilovat dovednosti v oblasti diskuse,
- dbát na ochranu výsledků práce, životního prostředí i udržitelný rozvoj,
- posilovat hrdost na tradice a hodnoty svého národa,
- vědomí provázanosti českých a světových dějin.

5.8.5.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Dějiny 20. století je volitelným vyučovacím předmětem, je realizován týdenní dotací 2 hodin týdně ve 4. ročníku. Učivo předmětu navazuje na učivo předmětu Dějepis ve 4. ročníku, prohlubuje ho a dále rozvíjí.

5.8.5.3. Pojetí výuky

- kooperativní učení
- výklad, řízený rozhovor
- Individuální i skupinová práce, analýza dokumentů, referáty
- samostatná práce s textem a mapou
- práce s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia)

- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet atd.)

5.8.5.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Žáci tvoří referáty na různá témata, učí se vyhledat si v různých informačních zdrojích doplňující informace. Učitel vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce a k tomu, aby dokázali najít chyby ve své vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni formulovat a obhájit svůj názor, zvolit správné či adekvátní řešení zadaného problému a své řešení argumentačně obhájit. Důležitým prvkem je i schopnost posouzení relevance informačních zdrojů; žáci by měli být vedeni k tomu, aby využívali spolehlivé zdroje informací a byli odolní vůči manipulaci všeho druhu.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel zadává úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole, regionu i státu.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice; volí k tomu vhodné doplňující materiály, zařazuje např. filmové dokumenty, navštíví se žáky historickou expozici, jede se žáky na exkurzi. Zadává k diskusi témata, které podporují vědomí kontinuity dějin.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.8.5.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Multikulturní výchova

5.8.5.6. Mezipředmětové vztahy

- Dějepis
- Základy společenských věd
- Český jazyk a literatura
- Dějiny kultury
- Estetická výchova
- Zeměpis
- Právo

5.8.5.7. Učební osnovy

Dějiny 20. století – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- chápe události 20. století v souvislostech a v návaznosti na moderní dějiny; - uvědomuje si příčiny klíčových událostí, válek a srovnává je se současnými problémy; - chápe a dokáže zařadit politické směry;	Svět v 1. polovině 20. století - Demografické změny od konce 19. století - Východní otázka. Balkánské války, vývoj v Asii 1. světová válka jako válka moderní, příčiny a projevy - Trojspolek – Trojdohoda - Versailleský systém - Rasismus, nacionalismus, xenofobie - Italský fašismus jako vize světa - Německo ve 20. a 30. letech - Vznik ČSR, významné osobnosti 1. republiky, národnostní problémy v ČSR - Polsko, Maďarsko, Bulharsko, Turecko a další země - Občanská válka v Rusku, Sovětské Rusko, stalinismus - Ohniska neklidu ve světě, světová hospodářská krize	
- rozezná totalitní režimy a dokáže je porovnat s demokracií; - používá odpovídající terminologii a chápe její význam; - identifikuje jednotlivé strany konfliktu, jejich zájmy a ideová východiska; - chápe geografické a politické souvislosti celosvětového konfliktu	Druhá světová válka - Nástup Adolfa Hitlera - Vývoj antisemitismu v Německu - Norimberské zákony, holocaust - Česko – německé vztahy - Příčiny druhé světové války - Druhá světová válka - Slovenský stát - Konec války v Evropě, válka v Tichomoří	
vnímá události v hlubokých souvislostech evropských a světových dějin;	Studená válka a její projevy - Vznik studené války - Studená válka a její projevy - Počátky rozpadu koloniálního systému - Německá otázka, vznik dvou německých států - Válka v Koreji, karibská krize, Vietnam	

• orientuje se ve světových událostech v kontextu s naší nedávnou minulostí; • pracuje s různými zdroji, porovnává jejich spolehlivost a je si vědom nebezpečí ideologických deformací a dezinformací;	Vývoj v zemích východního bloku • Vznik lidově demokratických států • Únor 1948, 50. léta, politické procesy • Vývoj na Balkáně od poloviny 20. století • Čínská lidová republika, Tibet • Rok 1956 v Maďarsku	
• orientuje se ve světových událostech v kontextu s naší nedávnou minulostí; • pracuje s různými zdroji, porovnává jejich spolehlivost a je si vědom nebezpečí ideologických deformací a dezinformací;	Rozpad koloniálního systému • Izrael a palestinská otázka • Nezávislost Indie • Arabsko-izraelské konflikty • De Gaullova Francie • Adenauerovo Německo • Konec koloniálních impérií • Evropská integrace	
• v konfrontaci se současnými událostmi hledá odpovědi na otázky, které se týkají politiky a vývoje společnosti;	Globalizace a třetí svět • Rok 1968 v Československu a ve světě • Separatismus • Terorismus (IRA, ETA, RAF aj.) • Superterorismus	
• na základě získaných poznatků si žák utváří občanské a etické postoje	Lidská práva • Charta OSN, Charta 77, disidentské hnutí • Rok 1989 v Československu a ve světě • Menšiny a jejich práva • Multikulturalismus a jeho dopady	

5.8.6. Dějiny kultury

Název vyučovacího předmětu:	DĚJINY KULTURY
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	2 (4. ročník)
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem
Vzdělávací oblast:	Umění a kultura

5.8.6.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět **Dějiny kultury** vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a vzdělávacího oboru Dějepis podle RVP G. Jeho obsahem je podrobnější postižení dějin kultury, kterým se v povinném rozsahu podle RVP G věnuje Estetická výchova (Hudební, resp. Výtvarná výchova – dle volby každého studenta), Dějepis, Základy společenských věd a Český jazyk a literatura; tento volitelný předmět základní informace dále rozvíjí a více pracuje s ukázkami i rozbořem jednotlivých uměleckých žánrů a oborů a tyto poznatky dále rozvíjí, obohacuje a systematizuje.

Velká pozornost je věnována rozvoji dovedností a schopností žáků, a to především v oblasti samostatného získávání informací z různých dostupných zdrojů internetu a dalších masmédií, akcentuje poznatky získané přímou zkušeností z vnímání kulturních projevů, jejich hodnocení, výběru a vhodné prezentaci. V hodinách je poskytnut prostor pro týmovou práci i samostatnou práci žáků s dostupnými různorodými materiály.

Důraz je kladen na individuální přístup k umění jako takovému a na adekvátní emocionálně – estetickou recepci uměleckých artefaktů.

5.8.6.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Dějiny kultury je volitelným vyučovacím předmětem, je realizován týdenní dotací 2 hodin týdně ve 4. ročníku. Výuka probíhá v učebně s multimediálním vybavením.

5.8.6.3. Pojetí výuky

- kooperativní učení
- výklad, řízený rozhovor
- individuální i skupinová práce, analýza uměleckých artefaktů a dalších materiálů
- referáty
- multimediální metody
- společná recepce vybraných filmových dokumentů
- společná návštěva výstav a stálých expozic umění, společné vycházky
- souvislé seminární práce
- projektové vyučování
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet atd.)

5.8.6.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Prostřednictvím estetického zážitku a jeho účinku vede učitel žáky k vnímavosti k uměleckému obrazu světa, k porozumění uměleckému dílu, k hledání souvislostí – zvláště mezi jednotlivými druhy umění. Žáci tvoří referáty na různá témata, učí se vyhledat si v různých informačních zdrojích doplňující informace. Učitel vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce a k tomu, aby dokázali najít chyby ve své vlastní práci a přišť se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni formulovat a obhájit svůj názor, zvolit správné či adekvátní řešení zadaného problému a své řešení argumentačně obhájit. Důležitým prvkem je i schopnost posouzení relevance informačních zdrojů; žáci by měli být vedeni k tomu, aby využívali spolehlivé zdroje informací a byli odolní vůči manipulaci všeho druhu.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat. Žáci jsou vedeni k chápání umění jako specifického prostředku komunikace.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel zadává úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole, regionu i státu. Uplatňuje individuální přístup k jednotlivým žákům a jejich vkusu či vlastnímu uměleckému projevu, resp. k individuálnímu vnímání a reflexi umění a kultury jako celku.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice; volí k tomu vhodné doplňující materiály, zařazuje např. obrazové ukázky, navštíví se žáky výstavu, jede se žáky na exkurzi. Zadává k diskusi témata, které podporují utváření hierarchie hodnot a správnému vnímání umění jako nedílné součásti naší historie, kultury i státu.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech. Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro

distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.8.6.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova

5.8.6.6. Mezipředmětové vztahy

- Výtvarná výchova
- Hudební výchova
- Dějepis
- Základy společenských věd
- Český jazyk a literatura

5.8.6.7. Učební osnovy

Dějiny kultury – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• osvojuje si základní pojmy kultury; • orientuje se v kulturním vývoji západního kulturního okruhu; • dokáže rozpoznat základní znaky kulturních památek a zařadit je do příslušného období kulturního vývoje; • ovládá základní terminologii oblasti architektury, výtvarného umění a hudby; • aktivně si doplňuje poznatky z dalších kulturních oblastí; • pracuje samostatně s informacemi, informace aktivně vyhledává; • vyjadřuje vlastní závěry a poznatky získané na vycházkách a exkurzích; • vyjádří vlastní prožitky z recepce uměleckých děl; • orientuje se v nabídce kulturních institucí; • aktivně sleduje současné kulturní dění.	Úvod do studia dějin kultury • obsah předmětu a formy práce • prvky a složky kultury, základní pojmy • kulturní instituce	
	Kultura období pravěku	
	Kultura staroorientálních států	
	Kultura starověkého Řecka a Říma	
	Období středověku – románský a gotický sloh, křesťanství	
	Kultura období novověku do konce 18. století (renesance, manýrismus, baroko, klasicismus)	
	Umělecké směry 19. století	
	Kultura 20. století	
	Vycházky, exkurze, výstavy, stálé expozice, současné dění v kultuře	

5.8.7. Ekonomika

Název vyučovacího předmětu:	EKONOMIKA
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	2 (4. ročník)
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem
Vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce & Člověk a společnost

5.8.7.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Volitelný vyučovací předmět **Ekonomika** vychází ze vzdělávacích oblastí Člověk a svět práce a částečně i z oblasti Člověk a společnost podle RVP G. Jde o předmět, který má za cíl rozšířit orientaci žáků v systému hospodářství a jeho hlavních složkách, v jejich fungování a vzájemných souvislostech, kterou získali v povinném předmětu Ekonomie.

Žáci si osvojují základní ekonomické znalosti a dovednosti, jsou vedeni k samostatnému vyhledávání informací, učí se s nimi pracovat a správně je interpretovat, získávají teoretické i praktické informace, znalosti a dovednosti využitelné jednak v profesní orientaci, jednak v běžném studijním i občanském životě.

Cílem výuky je, aby absolventi zejména:

- pracovat se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně informace vyhledávat, zpracovávat je, hodnotit, využít a výsledky své práce prezentovat,
- sledovat aktuální dění v prostředí domácí ekonomiky, ekonomiky EU a ve světové ekonomice, odhadnout a vyhodnotit důsledky opatření hospodářské politiky státu i EU,
- orientovat se v průběhu základních podnikových činností (zásobování, hospodaření s oběžným majetkem, personální zajištění organizace),
- orientovat se v činnostech bank, pojišťoven, mít přehled o službách stavebních spořitel a penzijních fondů, pracovat s údaji v oblasti finančního trhu,
- kriticky myslet, vytvořit si vlastní názor a diskutovat s ostatními, nenechávat se manipulovat.

5.8.7.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Ekonomika je realizován týdenní dotací 2 hodin týdně ve 4. ročníku. Na rozdíl od oborů Obchodní akademie a Ekonomické lyceum, kde jde o předmět stěžejní a povinně maturitní, má gymnaziální předmět za cíl rozvinout základní ekonomickou orientaci u zájemců o tuto tematiku, proto je hodinová dotace nižší a maturitním předmětem je pouze v kombinaci s dalšími volitelnými předměty.

Učivo předmětu je dále rozvíjeno povinným předmětem Právo a volitelnými semináři Politologie, Základy podnikání, částečně se prolíná s předmětem Základy společenských věd.

5.8.7.3. Pojetí výuky

- kooperativní učení
- výklad, řízený rozhovor
- individuální i skupinová práce, analýza dokumentů, referáty
- práce s mediálními výstupy a jejich rozbor
- práce s textem a s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia)
- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet atd.)

5.8.7.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**
Žáci tvoří referáty na různá témata, učí se vyhledat v různých informačních zdrojích doplňující informace. Učitel vede žáky k tomu, aby získali ekonomické povědomí a byli schopni vzájemně posuzovat své práce a k tomu, aby dokázali najít chyby ve své vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.
- **Kompetence k řešení problémů**
Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni formulovat a obhájit svůj názor, zvolit správné či adekvátní řešení zadaného problému a své řešení argumentačně obhájit. Důležitým prvkem je i schopnost posouzení relevance informačních zdrojů; žáci by měli být vedeni k tomu, aby využívali spolehlivé zdroje informací a byli odolní vůči manipulaci všeho druhu.
- **Kompetence komunikativní**
Učitel vede žáky k vyjadřování se v souladu s účelem jednání a situace v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat, formulovat myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, dodržovat jazykové a stylistické normy a používat odbornou terminologii.
- **Kompetence sociální a personální**
Učitel zadává úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole, regionu i státu, povzbuzuje a tvoří ekonomické, občanské a právní povědomí žáků.
- **Kompetence občanská**
Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali nejen naše kulturní dědictví a tradice, ale i evropskou a celosvětovou ekonomickou provázanost; volí k tomu vhodné doplňující materiály, zařazuje např. filmové dokumenty, navštíví se žáky přednášku či besedu, jede se žáky na exkurzi. Zadává k diskusi témata, které reflektují aktuální ekonomické dění a vyžadují jednak odbornou orientaci, jednak osobní zainteresovanost.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.8.7.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova

5.8.7.6. Mezipředmětové vztahy

- Základy společenských věd
- Právo
- Zeměpis
- Dějepis
- Ekonomie
- Základy podnikání
- Politologie

5.8.7.7. Učební osnovy

Ekonomika – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
- vysvětlí pojem organizace a její znaky; - rozliší ziskové a neziskové organizace; - chápe podstatu podnikání; - stručně charakterizuje druhy a hospodaření státních organizací; - zná základní právní formy podnikání a umí je od sebe odlišit;	Organizace, podnik, právní úprava podnikání - organizace – pojem a členění - ziskové a neziskové, podnikání - státní organizace - právní formy podniku – založení, vznik, zrušení, zánik - živnostenské podnikání - podnikání fyzických a právnických osob	
- vysvětlí podstatu a odlišnosti manažerských funkcí; - seznámí se s historií vzniku MAN; - odlišuje typy manažerského řízení;	Management - podstata MAN, významné osobnosti managementu - osobnost manažera - manažerské dovednosti - funkce managementu	
- charakterizuje dlouhodobý majetek a rozliší jeho formy; - jmenuje možné způsoby pořízení a ocenění DM; - vysvětlí opotřebení a jeho druhy; - definuje výrobní kapacitu a zhodnotí její využití; - rozumí pojmu investice a jakost; - charakterizuje oběžný majetek a rozliší jeho formy; - uvede základní činnosti spojené s hospodařením s oběžným majetkem, optimalizací zásob;	Zabezpečení podniku vstupy - hospodaření s dlouhodobým majetkem - hospodaření s oběžným majetkem	
- chápe význam marketingu; - rozliší základní metody průzkumu trhu - charakterizuje produkt firmy (sortiment, kvalitu, design, značku, záruky a doprovodné služby, obal výrobku); - navrhne cenovou politiku firmy (druh ceny, cenovou strategii, slevy);	Marketing - průběh prodejních činností - obchodní závazkové vztahy – kupní smlouva, smlouva o dílo - podstata marketingu - průzkum trhu - produkt, cena, distribuce, propagace	
- odlišuje jednotlivé druhy cen, - zvládá cenové kalkulace, - ovládá metody stanovení ceny	Cenová politika firmy - druhy cen - metody stanovení - cenová strategie	

• vysvětlí význam bankovníctví pro národní hospodářství, charakterizuje bankovní soustavu a rozliší její typy; • vysvětlí pojem peníze a jejich funkce; • orientuje se v činnostech ČNB, vysvětlí její postavení ve společnosti; • rozumí podstatě podnikání v oblasti bankovníctví, má přehled o bankovních službách;	Finanční gramotnost • bankovníctví – centrální banka a obchodní banky • činnosti pojišťoven • cenné papíry	
• vysvětlí podstatu a význam daní v tržním hospodářství; • charakterizuje daňovou soustavu, rozliší daně na přímé a nepřímé, rozumí základním pojmům jako plátce a poplatník, předmět daně, základ daně, zdaňovací období, sazba daně; • stručně uvede princip jednotlivých daní;	Daňový systém v ČR • podstata a funkce daní, daňová soustava • přímé daně • nepřímé daně	

5.8.8. Matematická cvičení

Název vyučovacího předmětu:	MATEMATICKÁ CVIČENÍ
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	2 (4. ročník)
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem
Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace

5.8.8.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Obecným cílem matematického gymnaziálního vzdělávání je vytváření intelektových vlastností studenta, který používá matematiku v praxi, vytváří si úsudek, řeší samostatně problémy. Studium matematiky umožňuje žákovi orientovat se v technických, ekonomických i přírodních jevech, nacházet mezi nimi souvislosti a řešit úlohy z praxe. Matematika rozvíjí logické schopnosti žáků, vytváření úsudku, schopnost abstrakce, dále má i funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělávání. Předmět **Matematická cvičení** dále prohlubuje, rozšiřuje a propojuje poznatky a dovednosti získané v povinném předmětu Matematika.

5.8.8.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Matematická cvičení je volitelný předmět ve 4. ročníku. Je vhodný pro žáky, kteří uvažují o vysoké škole technického, matematického nebo ekonomického zaměření. Je rovněž určen žákům, kteří chtějí maturovat z matematiky ve společné nebo profilové části maturitní zkoušky.

5.8.8.3. Pojetí výuky

Ve výuce matematiky je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáků je vhodné kombinovat tradiční a moderní vyučovací metody:

- výklad,
- skupinové vyučování (řešení náročnějších úloh v týmu),
- samostatná práce (individuální procvičování získaných dovedností), shrnutí a opakování učiva po každém tematickém celku,
- aktualizace učiva (např. finanční matematika – zjišťování aktuálních podmínek pro zákazníky finančních ústavů, statistika – zpracování aktuálních dat, atp.),
- práce s PC (grafické znázornění průběhu funkce, geometrické útvary, řešení soustav rovnic),
- žákovské soutěže (třídní, školní i meziškolní),
- diskuze (zhodnocení metod řešení, přístupů, výsledků, atd.),
- simulace (praktické slovní úlohy s možností využití v praktickém životě),
- podpora aktivit mezipředmětového charakteru.

5.8.8.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Učitel vede žáka k pozitivnímu vztahu k učení a vzdělávání, ke čtenářské gramotnosti. Učitel vede žáka k různým strategiím učení, k tomu, aby s porozuměním dokázal sledovat projev a pořizovat si poznámky. Učitel vede žáka k různé prezentaci výsledků řešení (písemné, grafické i počítačové). Učitel vede žáka ke kritickému přístupu k informacím a kriticky také hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáka k hledání různých postupů řešení a výběru optimálního postupu, k matematizaci reálné situace. Učitel vede žáka k rozpoznání problémů, vytváření hypotéz, navrhování postupů a hledání kontrolních mechanismů. Učitel vede žáka ke kritické interpretaci získaných poznatků. Učitel vede žáka k využívání dostupných technologií.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáka ke správné terminologii, ke správnému používání odborného jazyka a symbolickému i grafickému vyjádření. Učitel vede žáka ke správnému a srozumitelnému vyjadřování a ke schopnosti prezentace své práce.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel vede žáka k aktivní spolupráci s učitelem i s žáky v pracovní skupině. Učitel vede žáka při práci ve skupinách být tolerantní vůči ostatním ve skupině.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáka k respektování názorů ostatních žáků i učitelů, k zodpovědnému plnění zadaných úkolů a povinností.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel vede žáka k rozvoji osobních předpokladů, aby se mohl rozhodovat o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření. Učitel žáka připravuje na řešení praktických matematických situací, které jsou v dnešním životě běžné (finanční matematika, statistika, daně, pojištění, úroky). Učitel vede žáka k zapojení do olympiád a soutěží, které umožňují rozvíjet svůj osobní a odborný potenciál.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu, vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech. Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel užívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.8.8.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející s RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova

5.8.8.6. Mezipředmětové vztahy

- Ekonomika
- Informační technologie
- Fyzika
- Chemie
- Biologie
- Zeměpis
- Matematika

5.8.8.7. Učební osnovy

Matematická cvičení – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• upravuje výrazy s mocninami a odmocninami s využitím vět o počítání s mocninami a odmocninami; • upravuje lomené výrazy na základě znalostí vzorců, pravidel pro vytýkání, vlastností absolutní hodnoty;	Mocniny, odmocniny, algebraické výrazy • opakování	
• rozliší jednotlivé typy funkcí a popíše jejich vlastnosti; • určí definiční obor, obor hodnot a načrtne graf funkce; • řeší lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy s využitím ekvivalentních i neekvivalentních úprav; • ověří řešení iracionální rovnice na základě zkoušky; • aplikuje znalosti o absolutní hodnotě; • diskutuje počet řešení rovnic vzhledem k parametru;	Lineární a kvadratické funkce, rovnice, nerovnice a jejich soustavy • opakování	
• rozliší jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich graf, určí definiční obor a obor hodnot funkce; • vypočítá logaritmus čísel; • využívá vzorce pro počítání s logaritmy; • řeší exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice; • prokáže platnost řešení porovnáním s definičním oborem;	Exponenciální a logaritmické funkce, rovnice a nerovnice • opakování	
• definuje goniometrické funkce obecného úhlu; • načrtne grafy jednotlivých funkcí a určí jejich vlastnosti (včetně periodičnosti); • uvede vztahy mezi goniometrickými funkcemi; • upravuje výrazy s využitím vzorců; • řeší goniometrické rovnice a nerovnice;	Goniometrické funkce, rovnice a nerovnice • opakování	
• určí posloupnost výčtem prvků, vzorcem pro n-tý člen, rekurentně; • rozhodne o vlastnostech posloupnosti; • rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost; • prokáže znalost vzorců pro aritmetickou a geometrickou posloupnost a rozhodne o jejich využití při řešení úloh;	Posloupnosti • opakování	
• řeší úlohy s využitím vzorců pro určení počtu kombinatorických skupin; • užívá binomickou větu při umocňování dvojčlenu; • vyčíslí pravděpodobnosti náhodných jevů;	Kombinatorika a pravděpodobnost • opakování	

• řeší různorodé příklady s využitím poznatků získaných v matematice během středoškolského studia; • orientuje se při výběru optimální metody řešení.	Opakování • procvičování příkladů z přijímacích zkoušek na vysoké školy	
--	---	--

5.8.9. Politologie

Název vyučovacího předmětu:	POLITOLOGIE
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	2 (4. ročník)
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem
Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost

5.8.9.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

V předmětu **Politologie** se žáci seznámí s postavením politologie (politických věd) v systému vědních oborů, s obsahem pojmu politika, moc a autorita. Posoudí vliv médií a veřejného mínění na politické dění. Žáci vycházejí ze současného dění a reagují na něj. V souvislosti s rolí politických stran, ideologií a doktrín se do podrobností seznámí s pojmy demokracie, stát, volby a volební systém, ústava aj.

Obsahem části semináře věnované mezinárodním vztahům je vysvětlení a prohloubení pojmů: mezinárodní politika, diplomacie, geopolitika, vývoj představ o mezinárodní spolupráci, OSN, evropská integrace, NATO, teorie konfliktu – propaganda, špionáž – zpravodajské služby, terorismus, vývoj jaderného zbrojení; první jaderný pokus; závody v jaderném zbrojení v období studené války i současnosti aj. Součástí semináře je rozbor konkrétních konfliktů.

Seminář se věnuje i přípravě na přijímací zkoušky na VŠ. Studenti provádějí rozbor testů z přijímacích zkoušek na VŠ příslušného zaměření.

5.8.9.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Politologie je volitelným vyučovacím předmětem, je realizován týdenní dotací 2 hodin týdně ve 4. ročníku. Je určen žákům se zájmem o aktuální společenské dění a budoucím studentům práv, VŠE, historie, politologie a mezinárodních vztahů.

5.8.9.3. Pojetí výuky

- praktické učení – diskusní, kooperativní a kreativní metody
- výklad, řízený rozhovor, diskuse
- skupinová i individuální práce, analýza textů, referáty
- práce s textem i s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia)
- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet atd.)

5.8.9.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Žáci tvoří referáty na různá témata, učí se vyhledat v různých informačních zdrojích doplňující informace a posoudit jejich důvěryhodnost. Učitel vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce a k tomu, aby dokázali najít chyby ve své vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni formulovat a obhájit svůj názor, zvolit správné či adekvátní řešení zadaného problému a své řešení argumentačně obhájit. Důležitým prvkem je i schopnost posouzení relevance informačních zdrojů; žáci by měli být vedeni k tomu, aby využívali spolehlivé zdroje informací a byli odolní vůči manipulaci všeho druhu.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel zadává úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole, regionu i státu.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice; volí k tomu vhodné doplňující materiály, zařazuje např. filmové dokumenty a mediální materiály podporující demokratické hodnotové zakotvení.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech. Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.8.9.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova

- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova

5.8.9.6. Mezipředmětové vztahy

- Český jazyk a literatura
- Základy společenských věd
- Dějepis
- Dějiny 20. století
- Právo
- Cizí jazyky
- Média a masová komunikace

5.8.9.7. Učební osnovy

Politologie – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• pochopí základní pravidla pro práci v semináři; • zařadí předmět politologie do soustavy společenských věd;	Úvod do studia • klasifikace politologie v soustavě společenských věd • organizace semináře	
• vysvětlí pojem politika v různých pojetích a definuje předmět politologie; • odvodí souvislosti s ostatními vědami; • nastíní vývoj politického myšlení v jednotlivých dějinných epochách;	Politologie jako vědní disciplína • politologie jako věda disciplíny politologie a ostatní vědy vývoj politického myšlení	
• porovná jednotlivé politické ideologie a uvede možná nebezpečí těchto ideologií vyplívajících z historického kontextu;	Politické ideologie • konzervatismus, liberalismus • socialismus, komunismus, anarchismus • fašismus, nacionalismus, rasismus • environmentalismus	
• popíše jednotlivé politické programy a aplikuje je na současné politické spektrum; • zaujme stanovisko k současné politické kultuře v ČR i ve světě;	Politika • politický program • politická kultura • vliv masmédií na politiku	
• rozliší různé typy států; • porovná důležité smluvní koncepce; • charakterizuje ČR jako demokratický a právní stát; • posoudí naplňování státní suverenity v mezinárodním kontextu z pohledu ČR; • porovná státní symboly v jednotlivých historických etapách od vzniku samostatného Československa;	Stát • vznik a podstata státu formy státu • stát jako subjekt mezinárodního práva • suverenity • státní symboly	
• objasní význam politického pluralismu pro fungování demokracie; • porovnává přístupy různých politických seskupení k řešení základních společenských problémů na základě jejich ideologického zakotvení;	Politické strany • politický pluralismus • politické strany • aktuální české parlamentní strany	
• vyloží podstatu volebních systémů v ČR a ve světě; • porovnají volební systémy vybraných zemí a v následné diskusi zhodnotí jejich pozitiva a negativa;	Volby a volební systémy • volby • volební systém v ČR a ve vybraných zemích světa	
• popíše a porovná politické systémy vybraných států;	Politické systémy • politický systém ČR • politické systémy vybraných zemí	

• ověřit si znalosti potřebné k zvládnutí přijímacích zkoušek na VŠ příslušného zaměření; • dá do souvislostí aktuální události z domácí i zahraniční politiky	Testy z politologie, diskuse o současných problémech a reakce na ně • politologické termíny • aktuální informace z domácí i zahraniční politiky	
---	--	--

5.8.10. Seminář přírodních věd

Název vyučovacího předmětu:	SEMINÁŘ PŘÍRODNÍCH VĚD
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	2 (4. ročník)
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem
Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda

5.8.10.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Cílem předmětu **Seminář přírodních věd** je pochopení přírodních jevů, vztahů a jejich zákonitostí v přírodě i v každodenním životě. Znalosti získané v povinných vyučovacích předmětech jsou dále systemizovány a propojovány, čímž je umožněno pochopení přírodních zákonů a jejich dopadů na běžný život.

Předmět má ráz hlavně informativní a vytváří u žáků pozitivní přístup k přírodě i šetrný přístup k životnímu prostředí i k sobě samým. Předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, zahrnuje i učivo oblasti Výchova ke zdraví a je předmětem, kde se v hlavní míře objevuje průřezové téma Environmentální výchova.

5.8.10.2. Časové a organizační vymezení

Seminář přírodních věd se vyučuje ve 4. ročníku jako volitelný předmět. Doplnuje předmět biologie pro ty, kteří se rozhodli složit z biologie profilovou maturitní zkoušku. Základem je opakování hlavních témat probraných v předmětu biologie a jejich rozšíření. Žák má získat komplexní informace a přehled nezbytný pro úspěšné složení maturitní zkoušky. Výuka může být doplněna ročníkovými pracemi, odbornými exkurzemi, odbornými dny.

5.8.10.3. Pojetí výuky

V hodinách se používají tradiční metody (výkladová hodina) v kombinaci s ostatními výukovými metodami – skupinová práce, řešení problémů v týmu, samostatná práce, využití počítače, internetu, dataprojektoru, samostatné vyhledávání informací. Učivo je vždy opakováno po jednotlivých tematických celcích. Jsou zohledněny individuální vzdělávací potřeby žáka. Důraz je kladen na samostatnou práci žáka i práci skupinovou, dále na sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování (diskuse, týmová spolupráce a kooperace). Tyto dovednosti jsou procvičovány v rámci projektové výuky. Žáci si připravují referáty, prezentace, seminární práce. Do výuky jsou zahrnuty i aktuální tematické výstavy a exkurze. Učitel dbá na aktualizaci učiva.

5.8.10.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Učitel vede žáka k pozitivnímu vztahu k učení a vzdělávání, ke čtenářské gramotnosti. Učitel vede žáka k různým strategiím učení, k tomu, aby s porozuměním dokázal sledovat projev a pořizovat si poznámky. Učitel vede žáka k různé prezentaci výsledků řešení (písemné, grafické

i počítačové). Učitel vede žáka ke kritickému přístupu k informacím a kriticky také hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce. Učitel vede žáka k efektivnímu studiu a orientování se v odborné literatuře, k třídění získaných informací a jejich vzájemnému propojení v souvislostech.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáka k hledání různých postupů řešení a výběru optimálního postupu. Učitel vede žáka k rozpoznání a analýze problémů, vytváření hypotéz, navrhování postupů a hledání kontrolních mechanismů. Učitel vede žáka ke kritické interpretaci získaných poznatků. Učitel vede žáka k využívání dostupných technologií a praktickému ověření řešení problému.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáka ke správné terminologii, ke správnému používání odborného jazyka, symboliky a ke správnému formulování odborného dotazu. Učitel vede žáka ke správnému a srozumitelnému vyjadřování a ke schopnosti prezentace své práce. Vede žáka k vyslechnutí jiného názoru a obhájení jeho tvrzení.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel vede žáka k aktivní spolupráci s učitelem i s žáky v pracovní skupině. Učitel vede žáka při práci ve skupinách být tolerantní vůči ostatním ve skupině a k vytváření pravidel práce ve skupině. Učitel vede žáka k ohleduplnosti a úctě při jednání s jinými lidmi čímž přispívá k upevnění dobrých mezilidských vztahů.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáka k respektování názorů ostatních žáků i učitelů, k zodpovědnému plnění zadaných úkolů a povinností. Učitel vede žáka k poskytování účinné pomoci podle svých možností, k pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy. Učitel vede žáka k zodpovědnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka. Vede žáka k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, k respektování požadavku na kvalitní životní prostředí a rozhodování se v zájmu udržitelného rozvoje společnosti.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel vede žáka k rozvoji osobních předpokladů, aby se mohl rozhodovat o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření. Učitel vede žáka k zapojení do olympiád a soutěží, které umožňují rozvíjet svůj osobní a odborný potenciál a zvládal konkurenci svých vrstevníků. Učitel vede žáka k dodržování vymezených pravidel, k adaptaci na nové nebo změněné pracovní podmínky, k využívání dovedností a vědomostí v zájmu vlastního rozvoje v souvislosti s budoucím profesním zaměřením.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu, vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech. Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel užívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.8.10.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející s RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova

5.8.10.6. Mezipředmětové vztahy

- Fyzika
- Chemie
- Biologie
- Zeměpis
- Matematika

5.8.10.7. Učební osnovy

Seminář přírodních věd – 4. ročník		
Výstupy ŠVP/Žák:	Učivo	Poznámky
• charakterizuje prokaryotickou a eukaryotickou buňku, porovná je; • popíše makromolekuly v buňce, jejich funkci a význam; • vysvětlí pojmy replikace, transkripce, translace; • popíše buněčné dělení;	Buňka a její stavba • prokaryotická buňka • eukaryotická buňka • makromolekuly v buňce	
• orientuje se v základních genetických pojmech; • vysvětlí molekulární základy dědičnosti; • popíše a na příkladech vysvětlí Mendelovy zákony dědičnosti; • popíše genetickou podstatu určení pohlaví; • mutace; • syndromy a genetické choroby člověka;	Genetika • základní pojmy • Mendelovská genetika • genetické určení pohlaví • proměnlivost • genetika člověka	
• popíše základní anatomickou stavbu lidského těla a funkci orgánů v lidském těle; • vysvětlí zásady a význam správné výživy a zdravého životního stylu; • popíše vzájemné vztahy mezi orgánovými soustavami; • vysvětlí způsoby řízení organismu člověka;	Biologie člověka • stavba a funkce orgánových soustav • období lidského života • zdravý a nemoc	
• popíše základy fyzické antropologie; • charakterizuje lidské rasy; • popíše rasismus v současné i minulé společnosti;	Antropologie • fyzická antropologie • somatometrie • lidské rasy	
• podle obrázku popíše stavbu těl rostlin a rostlinných orgánů; • objasní procesy probíhající v rostlinách;	Biologie rostlin • rostlinná pletiva • rostlinné orgány • fyziologie rostlin	
• vysvětlí funkce jednotlivých orgánových soustav; • vysvětlí základy fylogeneze orgánových soustav živočichů;	Biologie živočichů • živočišné tkáně • fylogeneze orgánových soustav	
• popíše a charakterizuje významné období vývoje života na Zemi; • porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi; • popíše evoluční teorie;	Vývoj života na Zemi, evoluce	
• používá správně ekologické pojmy; • charakterizuje globální problémy a ekologické katastrofy; • charakterizuje současné ekologické problémy a diskutuje o jejich řešení; • orientuje se v problematice odpadů; • orientuje se v programech a institucích zabývajících se ochranou přírody v ČR i ve světě.	Ekologie a ochrana životního prostředí • ekologické pojmy • globální problémy • ekologické katastrofy • ochrana druhů, biodiverzity • problémy životního prostředí a jejich řešení	

5.8.11. Tvůrčí psaní

Název vyučovacího předmětu:	TVŮRČÍ PSANÍ
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	2 (4. ročník)
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem
Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace

5.8.11.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět **Tvůrčí psaní** vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace RVP G. Jeho cílem je ovládnout tvorbu originálních textů, zvládnutí komunikačních situací a obecně i práce s médii v dalším studiu i v praktickém životě.

Učivem předmětu je stylistika, komunikační strategie a principy výstavby textu. Obsahem učiva je práce s texty různé povahy a zaměření, se sdělovacími prostředky, dekódování textu a jeho interpretace, samostatné vytváření textů a spolupráce na přípravě kolektivního literárního nebo publicistického díla (časopisu, almanachu, blogu apod.)

Výuka je výrazně propojena s Českým jazykem a literaturou a dalšími předměty, zejména se Základy společenských věd a předmětem Média a masová komunikace, částečně i s cizími jazyky. Do výuky jsou zařazovány samostatné prezentace žáků, předčítání a kritické hodnocení vytvářených textů. Výuka rovněž obsahuje teoretickou přípravu, kritické čtení cizích textů (literárních, publicistických i jiných) a práci s vlastní tvorbou.

5.8.11.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Tvůrčí psaní je volitelným vyučovacím předmětem, je realizován týdenní dotací 2 hodin týdně ve 4. ročníku.

5.8.11.3. Pojetí výuky

- praktické učení – diskusí, kooperativní a kreativní metody
- výklad, řízený rozhovor
- skupinová i individuální práce, analýza textů, referáty
- práce s textem i s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia)
- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet atd.)

5.8.11.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Učitel vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce a opravovat je; vede je také k tomu, aby dokázali najít chyby ve své vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni při stylistických cvičeních či hodnocení textů formulovat a obhájit svůj názor. Vede žáky k tomu, aby se zapojovali do jazykových a literárních soutěží.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel zadává takové úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a pomáhá budovat jejich vlastní vyjadřovací styl.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice; volí k tomu vhodné knižní tituly pro individuální četbu nebo kolektivní rozbor, zařazuje doplňkové materiály. Zadává slohové úkoly, které reagují na aktuální problémy či témata.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech. Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.8.11.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Multikulturní výchova

5.8.11.6. Mezipředmětové vztahy

- Český jazyk a literatura
- Média a masová komunikace
- Cizí jazyky

5.8.11.7. Učební osnovy

Tvůrčí psaní – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• osvojí si schopnost chápat a interpretovat různá jazyková sdělení, čte s porozuměním, kultivovaně píše; • analyzuje texty a kriticky dokáže posoudit jejich obsah; • posoudí obsahovou i formální stránku textu. • Postihne umělecká specifika vybraného textu. • Pracuje s odbornými texty, s literárními prameny. • Pracuje ve skupině i individuálně na tvorbě jednotlivých textů i jejich souborů;	Příprava na tvorbu textů • slohové útvary - jejich charakteristika a využití • jazykové prostředky - lexikální, morfologické, syntaktické - cvičení na využití těchto prostředků v různých typech textů • analýza textů s ohledem na čtenáře (pro koho je text určen a proč) • stanovení tématu, shromažďování a třídění materiálu před vlastním vznikem textu s ohledem na budoucího čtenáře • osnova - kompozice - rozvržení textu • příručky • nejčastější chyby v souvislých textech	
• orientuje se ve slohových útvarech, jejich odlišnost aktivně využívá při tvorbě vlastních textů; • vytváří texty různého typů vztahující se k různým situacím; • napíše vypravování - strukturuje příběh, vytváří postavy, napíše povídku; • vytváří různé žurnalistické žánry - orientuje se v jejich základních rysech (článek - reportáž - rozhovor - fejeton - glosa...); • prezentuje některý ze svých textů, diskutuje o něm, případně publikuje v médiu.	Vlastní tvůrčí psaní • text – útvar prostě sdělovací (např. dopis) • text – útvar odborný (např. referát, výklad...) • práce na příběhu - vypravování - redakční kritická práce, předčítání, úpravy hotového textu • publicistika - kolektivní práce - jednotlivé publicistické žánry podle zájmu studentů - tvorba publicistického celku („noviny“, „časopis“, „blog“)	

5.8.12. Základy podnikání

Název vyučovacího předmětu:	ZÁKLADY PODNIKÁNÍ
Obor vzdělání:	79-41-K/41 Gymnázium
Forma vzdělání:	denní
Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:	2 (4. ročník)
Platnost:	od 1. září 2023 počínaje prvním ročníkem
Vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce

5.8.12.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Volitelný vyučovací předmět **Základy podnikání** vychází ze vzdělávacích oblastí Člověk a svět práce, navazuje na povinný předmět Ekonomie a zájemcům nabízí informace o podnikání jako ekonomickém a profesním fenoménu.

Žáci se učí aplikovat poznatky z oblasti ekonomie, ekonomiky a práva v podnikatelské činnosti, provádět typické podnikové činnosti, efektivně hospodařit s finančními prostředky a jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje. Učivo je tvořeno oblastmi týkajícími se živnostenského podnikání, získání živnostenského oprávnění a registrací u finančního úřadu a dalších příslušných institucí dle jednotného registračního formuláře a personalistiky, která je nezbytnou činností drobného podnikatele. Žáci se seznamují s daňovou evidencí u plátce i neplátce DPH a se základy účetnictví.

5.8.12.2. Časové a organizační vymezení

Předmět Základy podnikání je volitelným vyučovacím předmětem a je realizován týdenní dotací 2 hodin týdně ve 4. ročníku. Je určen zájemcům o ekonomickou tematiku a její praktickou realizaci, dále prohlubuje a systematizuje dříve získané poznatky a dovednosti, zejména z povinného předmětu Ekonomie.

5.8.12.3. Pojetí výuky

- kooperativní učení
- výklad, řízený rozhovor, práce s učebním textem
- individuální i skupinová práce, analýza dokumentů, referáty
- práce s mediálními výstupy na aktuální témata a jejich rozbor
- práce s textem a s netextovými médii (zvuk, obraz, film, multimédia)
- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou
- ekonomické hry ukazující a potvrzující ekonomické zákonitosti, prožitkové vzdělávání
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet atd.)

5.8.12.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou podporovány všemi vyučovacími předměty a prostupují celým ŠVP. Jejich obecné vymezení viz kapitola 3.5.

- **Kompetence k učení**

Žáci tvoří referáty na různá témata, učí se vyhledat v různých informačních zdrojích doplňující informace. Učitel vede žáky k tomu, aby získali a prohlubovali své ekonomické povědomí, uváděli informace do kontextu, byli schopni vzájemně posuzovat své práce, dokázali najít a opravit chyby ve vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni formulovat a obhájit svůj názor, zvolit správné či adekvátní řešení zadaného problému a své řešení argumentačně obhájit. Důležitým prvkem je i schopnost posouzení relevance informačních zdrojů; žáci by měli být vedeni k tomu, aby využívali spolehlivé zdroje informací a byli odolní vůči manipulaci všeho druhu.

- **Kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky k vyjadřování se v souladu s účelem jednání a situace v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat, formulovat myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, dodržovat jazykové a stylistické normy a používat odbornou terminologii.

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel zadává úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole, regionu i státu, povzbuzuje a tvoří ekonomické, občanské a právní povědomí žáků.

- **Kompetence občanská**

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali nejen naše kulturní dědictví a tradice, ale i evropskou a celosvětovou ekonomickou provázanost; volí k tomu vhodné doplňující materiály, zařazuje např. filmové dokumenty, navštíví se žáky přednášku či besedu, jede se žáky na exkurzi. Zadává k diskusi témata, které reflektují aktuální ekonomické dění a vyžadují jednak odbornou orientaci, jednak osobní zainteresovanost.

- **Kompetence k podnikavosti**

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

- **Kompetence digitální**

Učitel vede žáky k tomu, aby ovládali a aktivně používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytváří, vylepšuje a sdílí se žáky digitální obsah v různých formátech.

Pro zadávání úkolů a jejich opravy či pro distribuci učebních materiálů učitel využívá platformy k tomu určené, např. školní Google účty a s nimi propojené aplikace, dbá i na bezpečnost digitálního prostředí a sdílených dat.

5.8.12.5. Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP G. Jejich bližší popis viz kapitola 3.7.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova

5.8.12.6. Mezipředmětové vztahy

- Ekonomika
- Ekonomie
- Základy společenských věd
- Právo

5.8.12.7. Učební osnovy

Základy podnikání – 4. ročník		
Výstupy ŠVP / Žák:	Učivo	Poznámky
• orientuje se v živnostenském zákoně; • rozlišuje druhy živností; • chápe princip získání živnostenského oprávnění; • vyplní jednotný registrační formulář;	Živnostenské podnikání • živnostenský zákon • získání živnostenského oprávnění • jednotný registrační formulář	
• rozliší osoby oprávněné vést daňovou evidenci; • chápe podstatu DPH; • rozliší daňovou evidenci u plátce a neplátce DPH; • vede evidenci příjmů a výdajů, pohledávek a závazků, dlouhodobého majetku a zásob; • sestaví přiznání k DPH;	Daňová evidence příjmů a výdajů • evidence podnikatelské činnosti • DPH • evidence u plátce DPH	
• určí a pracuje s operacemi upravující základ daně; • vypočte daň z příjmů z podnikání; • sestaví daňové přiznání k dani z příjmů; • chápe principy sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění podnikatele FO; • vypočítá odvody sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění; • vyplní přehled pro správu sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovnu;	Uzavření daňové evidence • operace upravující základ daně • daň z příjmů z podnikání • daňové přiznání k dani z příjmů • přehled pro správu sociálního zabezpečení a ZP	
• sestaví rozvahu • chápe vztahy mezi aktivy a pasivy • pochopí a zachytí změny na účtech • chápe podstatu podvojného zápisu • chápe postup účtování během účetního období • chápe vztahy mezi syntetickými a analytickými účty	Základy účetnictví • podstata, význam a funkce účetnictví • význam a druhy účetních dokladů • náležitosti účetních dokladů • rozvaha • rozvahové účty • výsledkové účty • podvojný účetní zápis • syntetické a analytické účty • účetní zápisy a účetní knihy	
• chápe význam personalistiky u podnikatele • vede evidenci zaměstnanců a mezd	Personalistika a evidence mezd • personalistika podnikatele • evidence zaměstnanců a mezd	

6. Hodnocení žáků

Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou dána Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu. Školní řád se řídí § 69 školského zákona, § 3 a § 4 vyhlášky MŠMT č. 13/2005 Sb. O středním vzdělávání v platném znění. K hodnocení výsledků vzdělávání se využívá tradiční pětistupňové škály:

Stupeň 1 – výborný – dostane žák, který bezpečně ovládá probrané učivo předepsané učebními osnovami ŠVP (školní vzdělávací program), projevuje samostatnost, pohotovost a logičnost myšlení, dovede samostatně řešit úkoly a výsledky řešení zobecňovat, vyjadřuje se přesně, plynule a s jistotou. Jeho písemné, grafické a praktické práce jsou jak po stránce formální, tak i obsahové bez nedostatků.

Stupeň 2 – chvalitebný – dostane žák, který ovládá probrané učivo předepsané učebními osnovami ŠVP, myslí samostatně a logicky správně, ale ne vždy pohotově a přesně, umí celkem bez potíží řešit úlohy a výsledky řešení zobecňovat, při práci se dopouští jen občas nepodstatných chyb, vyjadřuje se věcně správně, ale s menší přesností a pohotovostí. Jeho písemné, grafické a praktické práce vykazují jak po stránce formální, tak i obsahové drobné nedostatky.

Stupeň 3 – dobrý – dostane žák, který probrané učivo předepsané učebními osnovami ŠVP ovládá v jeho podstatě tak, že na ně může bez obtíží navazovat při osvojování nového učiva, v myšlení je méně samostatný, při řešení úloh se dopouští nepodstatných chyb, které však s návodem učitele dovede odstranit, vyjadřuje se celkem správně, ale s menší jistotou. Jeho písemné, grafické a praktické práce vykazují jak po stránce formální, tak i obsahové nedostatky, které se netýkají podstaty.

Stupeň 4 – dostatečný – dostane žák, který má ve znalostech probraného učiva předepsaného učebními osnovami ŠVP mezery, takže na tyto znalosti nemůže bez větších obtíží navazovat při osvojování nového učiva, není samostatný v myšlení a při řešení úloh se dopouští podstatných chyb, které napravuje jen se značnou pomocí učitele. Vyjadřuje se nepřesně. Jeho písemné, grafické a praktické práce vykazují jak po stránce formální, tak i obsahové větší nedostatky.

Stupeň 5 – nedostatečný – dostane žák, který má ve znalostech probraného učiva předepsaného učebními osnovami ŠVP takové mezery, že na tyto znalosti nemůže navazovat při osvojování nového učiva, na otázky učitele neodpovídá správně a úlohy neumí řešit ani s jeho pomocí. Jeho písemné, grafické a praktické práce vykazují značné nedostatky.

Chování žáka se hodnotí třemi stupni hodnocení:

Stupeň 1 – velmi dobré – dostane žák, který se ve škole i na školních akcích projevuje v souladu s právními a morálními normami a ustanoveními školního řádu. Tento stupeň je možno přiznat i žákovi, který se sice dopustí méně závažných provinění proti školnímu řádu, ale je přístupný výchovnému působení a svoje chyby uvědoměle překonává a napravuje.

Stupeň 2 – uspokojivé – dostane žák, který se ve škole i na školních akcích sice neprojevuje v rozporu s právními a morálními normami a s pravidly, ale který se dopustí závažnějšího přestupku proti školnímu řádu nebo v méně závažných případech opětovně porušuje školní řád.

Stupeň 3 – neuspokojivé – dostane žák, jehož chování ve škole i na školních akcích je v rozporu s právními a morálními normami, který se dopustí závažného přestupku proti školnímu řádu. Tento stupeň dostane také žák, který byl podmíněčně vyloučen ze vzdělávání.

Na konci 1. pololetí příslušného školního roku se může žákovi vydat výpis z vysvědčení, na konci 2. pololetí se vydává vysvědčení. Celkové hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno stupni:

Prospěl s vyznamenáním – klasifikace v žádném povinném předmětu není horší než stupeň 2 (chvalitebný) a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,5 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.

Prospěl – není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 (nedostatečný).

Neprospěl – klasifikace v některém povinném předmětu je vyjádřena stupněm 5 (nedostatečný).

Konkretizace forem hodnocení je uvedena v každém předmětu. K hodnocení se využívá hodnocení ústní a písemné, včetně předepsaných písemných prací. Hodnocení je veřejné a učitel známku vždy zdůvodní, žáci mají právo se k známce vyjádřit. Pravidla pro hodnocení výsledků jsou spojena i s absencí žáků. Při absenci žáka za pololetí vyšší než 120 vyučovacích hodin nebo zameškání více než 1/3 vyučovacích hodin v jednom předmětu anebo nedostatečného počtu známek v daném předmětu je žák komisionálně přezkoušen.

Žáci i zákonní zástupci jsou průběžně informováni o chování i prospěchu prostřednictvím internetového systému Bakaláři a zákonní zástupci dvakrát ročně na třídních schůzkách.

7. Autoevaluace školy

Autoevaluace školy je založena na dlouhodobém vyhodnocování. Je zaměřena na sledování výsledků a cílů vzdělávání, sledování klíčových kompetencí.

Jedním z nástrojů evaluace je i sledování výsledků žáků školy v rámci Maturitních zkoušek, které zadává Cermat. Dalším prostředkem autoevaluace jsou dotazníky, které sledují klima tříd. Závěry autoevaluace jsou prezentovány na pedagogických radách a jsou součástí výroční zprávy.

Vývoj evaluačních nástrojů sleduje i metodik prevence, výchovná poradkyně a třídní učitelé. Významným evaluačním ukazatelem je zájem uchazečů o naši školu a dále jsou to počty přijatých na vysoké školy.